

Grozījumi:

MK 04.10.2011. noteikumi Nr.760 / LV, 161, 12.10.2011. / Stājas spēkā 13.10.2011.
MK 15.01.2013. noteikumi Nr.30 / LV, 12, 17.01.2013. / Stājas spēkā 18.01.2013.
MK 24.05.2016. noteikumi Nr.315 / LV, 101, 26.05.2016. / Stājas spēkā 01.06.2016.
MK 13.12.2016. noteikumi Nr.784 / LV, 245, 15.12.2016. / Stājas spēkā 16.12.2016.
MK 26.06.2018. noteikumi Nr.368 / LV, 128, 28.06.2018. / Stājas spēkā 29.06.2018.
MK 15.01.2019. noteikumi Nr.30 / LV, 12, 17.01.2019. / Stājas spēkā 18.01.2019.
MK 01.10.2019. noteikumi Nr.458 / LV, 203, 07.10.2019. / Stājas spēkā 08.10.2019.
MK 14.04.2020. noteikumi Nr.212 / LV, 75, 17.04.2020. / Stājas spēkā 18.04.2020.

Ministru kabineta noteikumi Nr.268

Rīgā 2009.gada 24.martā (prot. Nr.21 61.§)

Noteikumi par ārstniecības personu un studējošo, kuri apgūst pirmā vai otrā līmeņa profesionālās augstākās medicīniskās izglītības programmas, kompetenci ārstniecībā un šo personu teorētisko un praktisko zināšanu apjomu

*Izdoti saskaņā ar Ārstniecības likuma 27. pantu un 33. panta trešo daļu
(MK 13.12.2016. noteikumu Nr. 784 redakcijā)*

1. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka:

- 1.1. ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu reģistrā reģistrēto attiecīgās profesijas ārstniecības personu kompetenci ārstniecībā un pacientu aprūpē, kā arī attiecīgās profesijas ārstniecības personu teorētisko un praktisko zināšanu apjomu;
- 1.2. sertificēto un ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu reģistrā reģistrēto attiecīgās pamatspecialitātes, apakšspecialitātes, papildspecialitātes ārstniecības personu kompetenci ārstniecībā un pacientu aprūpē, kā arī attiecīgās pamatspecialitātes, apakšspecialitātes, papildspecialitātes ārstniecības personu teorētisko un praktisko zināšanu apjomu;
- 1.3. studējošo, kuri apgūst pirmā vai otrā līmeņa profesionālās augstākās medicīniskās izglītības programmas, kompetenci ārstniecībā un pacientu aprūpē, kā arī teorētisko un praktisko zināšanu apjomu;
- 1.4. ārstniecības personām izvirzāmos kritērijus jaunizveidotās papildspecialitātes vai apakšspecialitātes iegūšanai, neapgūstot izglītības programmu jaunizveidotajā papildspecialitātē vai apakšspecialitātē, un laikposmu, kurā ārstniecības personām, kas atbilst noteiktajiem kritērijiem, ir tiesības pretendēt uz ārstniecības

personas sertifikātu minētajā papildspecialitātē vai apakšspecialitātē.
(Grozīts ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)

2. Ārstniecības personas, kuras apgūst pamatspecialitāti, apakšspecialitāti, papildspecialitāti, veic profesionālo darbību attiecīgajā pamatspecialitātē, apakšspecialitātē, papildspecialitātē atbilstoši šajos noteikumos noteiktajai kompetencei ārstniecībā un pacientu aprūpē, kā arī attiecīgās pamatspecialitātes, apakšspecialitātes, papildspecialitātes ārstniecības personu teorētisko un praktisko zināšanu apjomam un sertificētas un apmācītiesīgas attiecīgās pamatspecialitātes, apakšspecialitātes, papildspecialitātes ārstniecības personas tiešā uzraudzībā vai vadībā.

3. Šo noteikumu 2.punktā minēto ārstniecības personu patstāvīgā profesionālā darba apjomu nosaka ārstniecības iestādes vadītājs, pamatojoties uz attiecīgajā specialitātē sertificēta un apmācītiesīga speciālista vērtējumu par ārstniecības personas iegūtajām teorētiskajām zināšanām un profesionālajām prasmēm.

4. Studējošie, kuri apgūst pirmā vai otrā līmeņa profesionālās augstākās medicīniskās izglītības programmas, profesionālo darbību kā medicīnas asistents, veic attiecīgās profesijas ārstniecības personas tiešā uzraudzībā, kura ir sertificēta un kurai darba stāžs pēc ārstniecības personas sertifikāta iegūšanas ir ne mazāks kā pieci gadi.

(MK 13.12.2016. noteikumu Nr. 784 redakcijā, kas grozīta ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)

5. Šo noteikumu 4. punktā minēto studējošo pienākumus un tiesības nosaka ārstniecības iestādes vadītājs, ņemot vērā studējošo profesionālās zināšanas un prasmes, kas iegūtas un novērtētas studiju laikā (studējošais iesniedz ziņas par apgūtajiem studiju kursiem, praksēm un to vērtējumiem), kā arī pamatojoties uz attiecīgās profesijas ārstniecības personas ieteikumu, kura ir sertificēta un kurai darba stāžs pēc ārstniecības personas sertifikāta iegūšanas ir ne mazāks kā pieci gadi.

(MK 13.12.2016. noteikumu Nr. 784 redakcijā)

6. (Svītrots ar MK 13.12.2016. noteikumiem Nr. 784)

7. (Svītrots ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)

2. Ārsts

7.¹ Ja ārsts ir ieguvis izglītības dokumentu, kas apliecina rezidentūras izglītības programmas apguvi kādā no šo noteikumu 2.2., 2.3., 2.4., 2.5., 2.6., 2.30., 2.31., 2.40., 2.54., 2.58., 2.59. vai 2.68. apakšnodaļā minētajām ārsta pamatspecialitātēm, rezidentūras izglītības programmas apgūvē šo noteikumu 2.1. apakšnodaļā minētajā pamatspecialitātē augstskola var piemērot daļēju atbrīvojumu, ņemot vērā iepriekš iegūtās teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas:

7.¹ 1. šo noteikumu 2.2. apakšnodaļā minētajai specialitātei šādos jautājumos:

7.¹ 1.1. balsta un kustību sistēmas struktūru normālā un patoloģiskā anatomija un fizioloģija un to loma slimību attīstībā, normāla imūnsistēmas darbība un tās traucējumi slimību etioloģijā un patoģenēzē, hroniska imūnsistēmas un autoimūna iekaisuma veidošanās mehānismi;

7.¹ 1.2. reimatisko slimību etioloģija un patoģenēze;

7.¹ 1.3. anamnēzes ievākšanas metodika un īpatnības balsta un kustību slimību un sistēmas saistaudu slimību gadījumā, fizikālās izmeklēšanas metodes;

7.¹ 1.4. funkcionālās un instrumentālās izmeklēšanas metodes, laboratorisko un imunoloģisko izmeklējumu indikācijas un rezultātu klīniskā interpretācija;

7.¹ 1.5. balsta un kustību sistēmas radioloģiskās izmeklēšanas metožu izvēle un rezultātu izvērtēšanas

pamati;

7.¹ 1.6. reimatisko slimību klasifikācijas kritēriji un to nozīme klīniskajā praksē un pētniecībā reumatoloģijā;

7.¹ 1.7. reimatisko slimību aktivitātes un funkcionālo izmaiņu indeksi, to aprēķināšanas metodes, lietošana ikdienas darbā un pētniecībā;

7.¹ 1.8. balsta un kustību slimību riska faktoru izvērtēšana, nefarmakoloģiskās un farmakoloģiskās metodes un iespējamie rezultāti, ārstēšanas izraisītās blaknes, iespējamais zāļu kombināciju radītais risks;

7.¹ 1.9. balsta un kustību slimību pacientu aprūpe ambulatori, dienas stacionārā, stacionārā, tai skaitā nefarmakoloģiskās un farmakoloģiskās terapijas rezultāti un ilgtermiņa prognoze;

7.¹ 1.10. hronisku imūnsistēmas un autoimūnu iekaisuma slimību riska faktoru izvērtēšana, nefarmakoloģiskās un farmakoloģiskās metodes un iespējamie rezultāti, ārstēšanas izraisītās blaknes, iespējamais zāļu kombināciju radītais risks;

7.¹ 1.11. hronisku imūnsistēmas un autoimūnu iekaisuma slimību pacientu aprūpe ambulatori, dienas stacionārā, stacionārā, tai skaitā nefarmakoloģiskās un farmakoloģiskās terapijas rezultāti un ilgtermiņa prognoze;

7.¹ 1.12. kristālisko artropātiju etioloģija, patoģenēze, riska faktoru izvērtēšana, polarizējošā mikroskopa izmantošana sinoviālā šķidruma vai tofu aspirāta analizē, nefarmakoloģiskās un farmakoloģiskās metodes un iespējamie rezultāti, ārstēšanas izraisītās blaknes, iespējamais zāļu kombināciju radītais risks;

7.¹ 1.13. kristālisko artropātiju pacientu aprūpe ambulatori, dienas stacionārā, stacionārā, izvērtējot nefarmakoloģisko un farmakoloģisko terapijas rezultātu efektivitāti un ilgtermiņa prognozi;

7.¹ 1.14. paraneoplastisku reimatisku sindromu etioloģija, patoģenēze, diagnostikas algoritms un sadarbība ar citu specialitāšu ārstiem diagnozes precizēšanai;

7.¹ 1.15. agrīnu aterosklerozes un sirds un asinsvadu slimību riska faktoru izvērtēšana visiem reimatiskiem pacientiem un nefarmakoloģiskas un farmakoloģiskas terapijas uzsākšana un terapijas drošības aspektu izvērtēšana ilgtermiņā un kombinācijā ar slimību modificējošiem pretreimatiskiem līdzekļiem;

7.¹ 1.16. kortikosteroīdu loma reimatisko slimību ārstēšanā, nevēlamo blakņu novērošana, uzsākot terapiju un ilgtermiņā;

7.¹ 1.17. bioloģisko slimību modificējošo antireimatisko līdzekļu indikācijas, kontraindikācijas, blakņu regulāra izvērtēšana, terapijas maiņa medikamentu neefektivitātes dēļ un terapijas drošības aspektu nepārtraukta monitorēšana ambulatori, dienas stacionārā un stacionārā;

7.¹ 1.18. reimatisko pacientu ar pulmonālas hipertensijas agrīnām pazīmēm identificēšana, regulāri veicot monitorēšanu pēc skrīninga algoritma, sagatavošana sirds labās puses katetrizācijai, izvērtējot indikācijas un kontraindikācijas, un pulmonālas hipertensijas terapijas drošības aspektu izvērtēšana kombinācijā ar slimību modificējošiem antireimatiskiem līdzekļiem;

7.¹ 1.19. reimatisko slimību pacientu rehabilitācija, reimatisko slimību pacientu novērošana ārstēšanas laikā ar sintētiskajiem un bioloģiskajiem slimību modificējošiem antireimatiskiem līdzekļiem no terapijas efektivitātes viedokļa un no terapijas nevēlamo blakņu viedokļa, uzsākot terapiju un terapijas laikā, tas ir, ārstēšanas drošības aspekti;

7.¹ 1.20. hronisku sāpju diagnostikas algoritmi, terapijas principi, rehabilitācija un ilgtermiņa prognoze pacientiem ar reimatiskām slimībām;

7.¹ 1.21. juvenila idiopātiska artrīta pacientu aprūpe, pārnākot no bērnu reimatologu aprūpes pieaugušo reimatologu aprūpē, – slimības aktivitātes izvērtēšanas principi, funkcionālā deficīta noteikšana, terapijas ar sintētiskajiem un bioloģiskajiem slimību modificējošiem antireimatiskiem līdzekļiem uzraudzīšana ilgtermiņā;

- 7.¹ 1.22. reimatisku pacientu ar nieru mazspēju terapijas aspekti un nevēlamo blakņu analīze, izvēloties piemērotāko aprūpi un ārstēšanu šai pacientu grupai;
- 7.¹ 1.23. reimatisku slimību diagnostikas, ārstēšanas un terapijas nevēlamo blakņu analīze, terapijas mijiedarbība ar citiem medikamentiem geriatriskiem pacientiem;
- 7.¹ 1.24. reimatisku slimību pacientu aprūpe fertīlā vecumā, gatavojoties grūtniecībai, grūtniecības laikā un krūts barošanas laikā – dažādu reimatisku slimību klīniskās gaitas norises īpatnības, terapijas ar sintētiskajiem un bioloģiskajiem slimību modificējošiem antireimatiskiem līdzekļiem optimālākā izvēle un nevēlamo blakņu risku izvērtēšana;
- 7.¹ 1.25. vakcinācijas principi reimatisku slimību pacientiem;
- 7.¹ 1.26. reimatisku slimību pacientu sagatavošana ķirurģiskām manipulācijām, uzraudzības principi no infekciju manifestācijas viedokļa un sintētisko un bioloģisko slimību modificējošo antireimatisko līdzekļu lietošanas aspekti dažādu infekcijas slimību laikā;
- 7.¹ 1.27. pacienta psiholoģiska raksturojuma īpatnības un terapijas principi hronisku reimatisku slimību gadījumā;
- 7.¹ 1.28. pacientu balsta un kustību sistēmas funkcionālo spēju izvērtēšanas indeksu noteikšana un lietošana praksē;
- 7.¹ 2. šo noteikumu 2.3. apakšnodaļā minētajai specialitātei šādos jautājumos:
- 7.¹ 2.1. radioloģija, bērnu pneimoloģija un tuberkuloze, plaušu funkcionālā diagnostika, torakālā ķirurģija, torakālā onkoloģija, alergoloģija, medicīniskā ģenētika, kā arī miega apnojas diagnostika un ārstēšana;
- 7.¹ 2.2. bronhoskopija, klīniskā prakse pneimoloģijā un klīniskā prakse ftizijā;
- 7.¹ 3. šo noteikumu 2.4. apakšnodaļā minētajai specialitātei šādos jautājumos – endokrinoloģijā lietojamās laboratorijas metodes un iegūto rezultātu izvērtēšana, endokrīnās sistēmas radioloģijas izmeklēšanas metožu izvēle un rezultātu izvērtēšanas pamati, endokrīno dziedzeru histoloģiskās un citoloģiskās izmeklēšanas metodes, endokrīnā oftalmoloģija, klīniskā endokrinoloģija stacionārās daudzprofilu ārstniecības iestādēs, bērnu endokrinoloģija stacionārās daudzprofilu ārstniecības iestādēs, diabēta izraisīto ekstremitāšu asinsvadu un nervu bojājumi – "diabētiskā pēda" (diabētiskās pēdas aprūpes kabinetos), endokrīno pacientu ambulatorā aprūpe, cukura diabēta pacientu apmācība paškontrolei un diabēta kontrolei, kā arī rehabilitācijai (indikāciju noteikšana un rehabilitācijas rezultātu novērtēšana);
- 7.¹ 4. šo noteikumu 2.5. apakšnodaļā minētajai specialitātei, ja iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos – klīniskā nefroloģija (nieru slimības, arteriālā hipertensija, ar endokrīnām slimībām saistītās nieru izpausmes), skābju–sārmu un ūdens–elektrolītu līdzsvara problēmas (akūtās un hroniskās), akūtā un hroniskā hemodialīze un tās veidi, peritoneālā dialīze, nieru transplantāta recipientu pirmstransplantācijas un pēctransplantācijas uzraudzība, manipulācijas un procedūras (nieru biopsija, hemodialīze, akūta vaskulāra pieeja, peritoneālā katetra implantācija, automatizētā peritoneālā dialīze);
- 7.¹ 5. šo noteikumu 2.6. apakšnodaļā minētajai specialitātei, ja iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas daudzprofilu stacionārā ārstniecības iestādē, kurā sniedz terciārā līmeņa gastroenteroloģiskā profila palīdzību, ieskaitot gastroķirurģiju, transplantoloģiju un gastroenteroloģijas radioloģiju, šādos jautājumos – terapeitiskā gastroenteroloģija, gastrointestinālā endoskopija, terapeitiskā endoskopija ārstniecības iestādē ar specialitātei atbilstošu profilu, pediatriiskā gastroenteroloģija, kā arī terapeitiskā gastroenteroloģija;
- 7.¹ 6. šo noteikumu 2.30. apakšnodaļā minētajai specialitātei, ja iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos – onkoloģiskā ķirurģija (visi profili, kā arī prakse ambulatorā ārstniecības iestādē), onkoloģiskā ginekoloģija, radioloģija, terapeitiskā radioloģija, morfoloģiskā diagnostika, medikamentozā onkoloģija (prakse ambulatorā ārstniecības iestādē), laboratoriskā un imunoloģiskā diagnostika, bērnu onkoloģija, paliatīvā aprūpe, onkoloģiskās palīdzības organizācija un vadīšana, onkoloģija un ķīmijterapija, tai skaitā hematoloģija (prakse ambulatorā ārstniecības iestādē);

7.¹ 7. šo noteikumu 2.31. apakšnodalā minētajai specialitātei, ja iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos – asins šūnu morfoloģija, šūnu imūnfenotipēšana ar plūsmas citometriju, imunoloģija, laboratoriskā diagnostika, transfuzioloģija un imūnhematoloģija, ģenētiskā un molekulāri bioloģiskā diagnostika, hematoloģisko slimību ārstēšanas principi, terapeitiskā radioloģija onkoloģijā, bērnu hematoloģija, cilmes šūnu transplantācija, hematoloģisko pacientu aprūpe geriatrijā, vispārējā hematoloģija un šādu patoloģiju diagnostika un ārstēšana: akūtu leikozu un mielodisplastisku sindromu, limfoīdo malignitāšu, plazmas šūnu patoloģiju, mieloproliferatīvo onkohematoloģisko slimību, hemorāģisko stāvokļu un trombožu gadījumos;

7.¹ 8. šo noteikumu 2.40. apakšnodalā minētajai specialitātei, ja iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas specializētajā infektoloģijas stacionārā vai daudzprofilu slimnīcas specializētajās struktūrās, konsultatīvajā ambulatora tipa blokā un vakcinācijas iestādē šādos jautājumos – bērnu infektoloģija, neiroloģija, narkoloģija, darbs ar nozokomiālo infekciju un infekciju pacientiem dažādu profilu nodaļās daudzprofilu slimnīcās – strutainā ķirurģija, transplantoloģija, hematoonkoloģija, reanimācija, dermatoveneroloģija, radioloģijas metožu izvēle un rezultātu interpretācija klīniski diagnostiskajā laboratorijā un citās specializētajās struktūrās;

7.¹ 9. šo noteikumu 2.54. apakšnodalā minētajai specialitātei, ja iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos – geriatrija, dabīgas novecošanās mehānismi dažādās organisma sistēmās, farmakoloģija un farmakodinamika vecumā, psihe izmaiņas vecumā, vizuālās un neirofizioloģiskās diagnostikas un novērtēšanas metodes, vitalitātes izmaiņas vecumā, režīma ieteikumi, asistīvās tehnoloģijas, ētiskie aspekti geriatrijā, traumatoloģija un ortopēdija, geriatriskā neiroloģija un balsta kustību aparāta ārstniecība;

7.¹ 10. šo noteikumu 2.58. apakšnodalā minētajai specialitātei šādos jautājumos:

7.¹10.1. sirds struktūru, koronāro asinsvadu un citu lielo asinsvadu normālā un patoloģiskā anatomija un fizioloģija un to loma slimību attīstībā, normāla lipīdu vielmaiņa un tās traucējumi slimību etioloģijā un patoģenēzē, trombožu veidošanās mehānismi;

7.¹ 10.2. anamnēzes ievākšanas metodika un īpatnības sirds un asinsvadu slimību gadījumā, fizikālās izmeklēšanas metodes;

7.¹ 10.3. funkcionālās un instrumentālās izmeklēšanas metodes, laboratorisko izmeklējumu indikācijas un rezultātu klīniskā interpretācija, arteriālā asinsspiediena monitorēšanas metodes, asinsvadu elasticitātes un reģionālās asinsrites novērtēšanas metodes;

7.¹ 10.4. sirds un asinsvadu slimību, dislipidēmiju, citu riska faktoru un trombožu medikamentozās ārstēšanas metodes un iespējamie rezultāti, sirds un asinsvadu slimību nemedikamentozā ārstēšana, medikamentu, farmakoloģisko līdzekļu, kontrastvielu ietekme, to izraisītās blaknes, iespējamais zāļu kombināciju radītais risks;

7.¹ 10.5. primārā un sekundārā kardiovaskulārā profilakse, kardiovaskulārā riska novērtēšanas metodes un rīcības plāns atbilstoši riska pakāpei;

7.¹ 10.6. kardioloģiska profila pacientu aprūpe ambulatori un stacionārā, kardioloģiskā intensīvā terapija un reanimācija, tai skaitā kardiopulmonālā reanimācija – sirds masāža, mākslīgā plaušu ventilācija, tai skaitā trahejas intubācija un respiratoru izmantošana, elektrokardioversija un defibrilācija;

7.¹ 10.7. skrīninga un padziļināta elektrokardiogrāfija, standarta un padziļinātie slodzes testi ar elektrokardiogrammas pierakstu, miokarda perfūzijas scintigrāfija, farmakoloģiskie slodzes testi, skrīninga transtorakāla ehokardiogrāfija, standarta transtorakāla ehokardiogrāfija, izvērsta ehokardiogrāfija, tai skaitā transezofageāla ehokardiogrāfija, stresa ehokardiogrāfija, trīsdimensiju ehokardiogrāfija, kontrasta ehokardiogrāfija, fiziskās slodzes testi ar elektrokardiogrammas pierakstu, slodzes testi ar miokarda vizualizācijas metodēm, tai skaitā miokarda perfūzijas scintigrāfiju, farmakoloģiskie slodzes testi;

7.¹ 10.8. diagnostiskā sirds daļu, koronāro artēriju un lielo asinsvadu katetrizācija un digitālā angiogrāfija, hemodinamikas parametru analīze, diagnostiskā un ārstnieciskā perkutānā koronāro un citu lielo asinsvadu intervence, ieskaitot invazīvās papildu izmeklēšanas un ārstniecības metodes, tai skaitā intravaskulārā ultrasonoskopija, optiskās koherences tomogrāfija, frakcionētā plūsmas rezerve, aortas balonkontrapulsācijas sistēmas un citu perkutānu cirkulācijas palīgierīču sistēmu izveidošana un monitorēšana, endomiokarda biopsija, centrālo un perifēro asinsvadu punkcija un katetrizācija,

perikardiocentēze, torakocentēze, perkutānās invazīvās iegūto un iedzimto strukturālo sirds slimību un lielo asinsvadu slimību ārstēšanas metodes, sirds mazspējas invazīvās ārstēšanas metodes;

7.¹ 10.9. sirds un asinsvadu radioloģijas metožu izvēle, rezultātu izvērtēšana un interpretācija;

7.¹ 10.10. neinvazīva un invazīva elektrofizioloģiskā izmeklēšana, Holtera monitorēšana, transezofageāla elektrofizioloģiska izmeklēšana, transezofageāla elektrokardio stimulācija, invazīvās sirds ritma traucējumu korekcijas metodes, radiofrekvences katetrablācija, pastāvīgās sirds ritmu regulējošās un diagnosticējošās iekārtas, tai skaitā elektrokardio stimulatori, sirds resinhronizācijas terapijas ierīces, implantējamie elektrokardioverteri – defibrilatori un cilpas pieraksta iekārtas, implantēto diagnostisko un ārstniecisko ierīču darbības pārbaude un programmēšana, transkutānas vai transvenoza pagaidu elektrokardio stimulācijas sistēmas izveide, īslaicīga intravenoza vispārēja anestēzija neatliekamai, steidzamai un plānveida ritma traucējumu ārstēšanai ar elektroimpulsu terapiju;

7.¹ 10.11. koronārās sirds slimības ķirurģiskās ārstēšanas metodes, iegūto un iedzimto strukturālo sirds un asinsvadu slimību ķirurģiskā ārstēšana;

7.¹ 10.12. perkutānās invazīvās iegūto un iedzimto strukturālo sirds slimību un lielo asinsvadu slimību ārstēšanas metodes, sirds mazspējas ķirurģiskās ārstēšanas metodes;

7.¹ 10.13. kardioloģisko pacientu rehabilitācija, kardioloģisko pacientu novērošana pēc ārstēšanas ar neinvazīvām, invazīvām un ķirurģiskām metodēm;

7.¹ 11. šo noteikumu 2.59. apakšnodaļā minētajai specialitātei, ja iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos – pediatrija, dzemdniecība un ginekoloģija, oftalmoloģija, klīniskā mikrobioloģija, otolaringoloģija, darba higiēna, statistikas un pētījumu datu apstrāde, informācijas un komunikācijas tehnoloģijas, juridiskie pamati, aroda toksikoloģija, aroda medicīna, radiācijas medicīna, arodslimības, ergonomika, arodveselība, arodslimnieku rehabilitācija, aroda medicīnas prakse un darba fizioloģija;

7.¹ 12. šo noteikumu 2.68. apakšnodaļā minētajai specialitātei, ja augstākās izglītības programmas ietvaros iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos – akupunktūras vēsture, Ķīnas un Dienvidaustrumāzijas reģiona tradicionālā filozofija, terminoloģija un koncepcija akupunktūras praksē, ādas anatomija un fizioloģija, *Zang–Fu* orgāni, ekstraorgāni, to morfoloģija un fizioloģija organismā, enerģijas un organisma bioloģisko šķidrumu morfoloģija un fizioloģija, fundamentālo substāncu savstarpējā saistība, fizioloģija un bioritmi, kanālu un kolaterāļu sistēma akupunktūrā, to topogrāfija un fizioloģija, akupunktūras punktu sistēma akupunktūrā, to topogrāfija un fizioloģija, etioloģiskie faktori akupunktūrā, eksogēnā un endogēnā jēdziens, etiopatoģenēze akupunktūrā, sindromu fizioloģija, savstarpējā saistība, diagnostikas pamatprincipi, metodes un manipulācijas akupunktūrā, ušolingvālās diagnostikas metode akupunktūrā, klīnisko sindromu diferenciacijas astoņi pamatetapi, instrumentālās diagnostikas metodes akupunktūrā, klīnisko sindromu terapijas principi akupunktūrā, akupunktūras medicīniskās tehnoloģijas, akupunktūras terapijas kursa izvēle, noteikšana un analīze, uz akupunktūru balstītās ārstnieciskās un diagnostiskās metodes, citas komplementārās un nekonvencionālās medicīnas metodes, pneimonoģisko, kardioloģisko, gastroenteroloģisko, nefroģisko, uroģisko, endokrinoloģisko, hematoloģisko, sistēmas saistaudu, reimatoloģisko, neiroģisko, psihiatrisko, psiholoģisko, psihosomatiskās medicīnas, ķirurģisko, oftalmoloģisko, otolaringoloģisko, narkoloģisko, dermatoloģisko, ginekoloģisko, dzemdniecisko, pediatrisko, stomatoloģisko, arodslimību, anestezioģisko, sporta medicīnas, hepatoloģisko, infektoloģisko, onkoloģisko, alergoloģisko, imunoloģisko, traumatoloģisko un ortopēdisko, kustību balsta fizioloģisko stāvokļu un slimību nozoloģiskā forma, kā arī termināli fizioloģisko stāvokļu interpretācija akupunktūrā.

(MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā, kas grozīta ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)

7.² Šo noteikumu 7.¹ punktā minētais daļējais atbrīvojums nedrīkst pārsniegt vairāk par pusi no šajos noteikumos noteiktā attiecīgās ārsta pamatspecialitātes rezidentūras izglītības programmas ilguma.

(MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā)

8. Ārsts ir ārstniecības persona, kura ieguvusi izglītību atbilstoši likumā "Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu" noteiktajām prasībām.

9. Ārsta kompetencē ir:

- 9.1. slimību diagnostika, profilakse un ārstēšana;
 - 9.2. neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana;
 - 9.3. nāves iestāšanās konstatēšana;
 - 9.4. slimības seku novērtēšana ķermeņa funkciju un struktūru, aktivitāšu un dalības līmenī un individuālā rehabilitācijas plāna izstrādāšana pārejošas un nepārejošas darbnespējas gadījumā;
 - 9.5. iedzīvotāju izglītošana par viņu veselību, citu ārstniecības personu izglītošana;
 - 9.6. līdzdalība veselības aprūpes nodrošināšanas organizēšanā.
10. Lai veiktu ārstniecisko darbību, ārstam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:
- 10.1. pacienta fizikālā izmeklēšana un iegūto datu izvērtēšana;
 - 10.2. pacienta slimības, sociālās un ģimenes anamnēzes iegūšana un iegūto datu izvērtēšana;
 - 10.3. pacienta klīniskā izmeklēšana un iegūto datu izvērtēšana;
 - 10.4. instrumentālās un laboratoriskās izmeklēšanas datu interpretācija;
 - 10.5. primārās diagnozes noteikšana un racionāla un mērķtiecīga izmeklēšanas plāna sastādīšana;
 - 10.6. diferenciāldiagnozes analīzes veikšana;
 - 10.7. pacienta veselības stāvokļa un slimības simptomu novērtēšana;
 - 10.8. pacienta stāvokļa novērtēšana dinamikā un lietotās terapijas laikā;
 - 10.9. adekvātu ārstēšanas metožu un kompleksas terapijas principu lietošana;
 - 10.10. farmakoterapijas lietošana un farmakovigilances principu pārzināšana;
 - 10.11. medikamentozās terapijas blakņu izvērtēšana un darbības to novēršanai;
 - 10.12. invazīvo un operatīvo ārstēšanas metožu indikāciju noteikšana;
 - 10.13. pacienta funkcionēšanas novērtēšana un galveno fizikālās un rehabilitācijas medicīnas tehnoloģiju pārzināšana;
 - 10.14. akūtu un hronisku sāpju novērtēšana un analīze, galveno metožu un tehnoloģiju sāpju ārstēšanā pārzināšana, neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana sāpju mazināšanai;
 - 10.15. akūtu ķirurģisku saslimšanu simptomu pārzināšana;
 - 10.16. elpošanas ceļu caurlaidības atjaunošanas indikāciju pārzināšana;
 - 10.17. mākslīgās elpināšanas veidu pārzināšana un nodrošināšana;
 - 10.18. radiālā pulsa, ķermeņa temperatūras, elpošanas frekvences un arteriālā spiediena rādītāju noteikšana un izvērtēšana;
 - 10.19. sirds netiešās masāžas veikšana;
 - 10.20. darba higiēnas principu ievērošana;
 - 10.21. ārējās asiņošanas apturēšana;

- 10.22. brūču pārsiešana;
- 10.23. pacientu izglītošana par pašaprūpi un imobilitātes profilaksi;
- 10.24. enterālo un parenterālo medikamentu ievadīšanas veidu, kā arī iespējamo komplikāciju pēc minēto medikamentu ievadīšanas pārzināšana;
- 10.25. sterilu galdiņu uzklāšana primārās brūces apdares veikšanai;
- 10.26. asins grupas noteikšana;
- 10.27. nazogastrālās zondes ievadīšana un izņemšana;
- 10.28. urīnpūšļa katetrizācija;
- 10.29. kuņģa skalošana;
- 10.30. rektālā izmeklēšana;
- 10.31. pacienta neiroloģiskās izmeklēšanas pamatmetožu pārzināšana;
- 10.32. pacienta skeleta un kaulu sistēmas izmeklēšana;
- 10.33. limfmezglu palpēšana;
- 10.34. skābekļa inhalāciju veikšana;
- 10.35. trūču izmeklēšanas metožu pārzināšana;
- 10.36. transporta imobilizācija, kā arī augšējo un apakšējo ekstremitāšu imobilizācija, izmantojot standarta un nestandarta šinas;
- 10.37. desmurģijas metožu lietošana;
- 10.38. antiseptikas un aseptikas lietošana ķirurģijā;
- 10.39. incīziju veikšana ādas un zemādas sastrutojumu gadījumā;
- 10.40. dažādu slimību patoloģisko procesu kritisko un terminālo stāvokļu pārzināšana;
- 10.41. pediatrijas un gerontoloģijas principu pārzināšana;
- 10.42. pacienta vispārējā stāvokļa novērtēšana un dzīvībai bīstamo situāciju izvērtēšana;
- 10.43. neatliekamo reanimācijas pasākumu nodrošināšana vitālo funkciju nodrošināšanai dzīvībai bīstamās situācijās;
- 10.44. cilvēka nāves objektīvās pazīmes;
- 10.45. tiesu medicīniskās un patoloģiskās autopsijas pamatprincipi;
- 10.46. neatliekamo stāvokļu pārzināšana (akūta plaušu mazspēja, hipoksiskā koma, plaušu artērijās trombembolija, astmatiskais stāvoklis, pneimotorakss, akūta sirds mazspēja, plaušu tūska, šoks, sirds ritma traucējumi, arteriālās hipertensijas krīze, akūti smadzeņu asinsrites traucējumi, anafilaktiskais šoks, akūtas alerģiskas reakcijas, akūta nieru mazspēja, nieru kolikas, diabētiskās komas, sirds ritma vadīšanas traucējumi, apdegumi, apsaldējumi, ķermeņa bojājumi ar elektrisko strāvu un zibeni, saules dūriens, slīkšana);
- 10.47. profilaktisko pasākumu organizēšana dažādu orgānu sistēmu slimību gadījumos;
- 10.48. sekundārā un terciārā profilakse pacientiem ar dažādu orgānu slimībām;

10.49. skrīninga principu pārzināšana onkoloģijā;

10.50. izskaidrojoša un audzinoša rakstura darbu veikšana jauniešiem, bērniem un riska grupu iedzīvotājiem alkohola, narkomānijas, smēķēšanas un citu atkarību profilaksei;

10.51. pareiza un veselīga dzīvesveida propaganda dažāda vecuma iedzīvotāju grupās;

10.52. pacienta ārstniecības procesa plānošana individuāli un multiprofesionālas speciālistu komandas sastāvā;

10.53. medicīniskā dokumentācija un lietvedība;

10.54. darba pārskatu sniegšana;

10.55. konfidencialitātes ievērošana pacienta ārstēšanas laikā;

10.56. medicīnas ētika;

10.57. informācijas tehnoloģiju izmantošana un statistikas metožu pārzināšana;

10.58. profesionālās darbības juridiskie pamati;

10.59. rīcība, saskaroties ar pacientu (it īpaši bērnu), kurš cietis no vardarbības.

(Grozīts ar MK 24.05.2016. noteikumiem Nr. 315)

11. Pirmajā un otrajā rezidentūras gadā rezidents, kas apgūst pamatspecialitāti, var strādāt attiecīgajā specialitātē sertificēta speciālista, kura darba stāžs attiecīgajā specialitātē pēc ārstniecības personas sertifikāta iegūšanas ir ne mazāks kā pieci gadi, tiešā uzraudzībā, dokumentējot iegūto klīnisko pieredzi un saņemot attiecīgā speciālista vērtējumu par veikto darbu. Rezidenta pienākumus un tiesības ārstniecības procesā nosaka ārstniecības iestādes vadītājs, ņemot vērā viņa zināšanas un prasmes, kas iegūtas un novērtētas ārsta izglītības programmas apguves laikā, kā arī pamatojoties uz attiecīgās rezidentūras studiju programmas vadītāja un attiecīgajā specialitātē sertificēta speciālista, kura darba stāžs attiecīgajā specialitātē pēc ārstniecības personas sertifikāta iegūšanas ir ne mazāks kā pieci gadi, ieteikumu.

(Grozīts ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)

12. Attiecīgajā specialitātē sertificēta speciālista, kura darba stāžs attiecīgajā specialitātē pēc ārstniecības personas sertifikāta iegūšanas ir ne mazāks kā pieci gadi, vadībā, dokumentējot iegūto klīnisko pieredzi un saņemot attiecīgā speciālista vērtējumu par veikto darbu, var strādāt:

12.1. sākot ar trešo studiju gadu, – rezidents, kurš apgūst pamatspecialitāti;

12.2. rezidents, kurš apgūst apakšspecialitāti vai papildspecialitāti.

(Grozīts ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)

13. Šo noteikumu 12.punktā minēto personu patstāvīgā darba apjomu nosaka ārstniecības iestādes vadītājs, pamatojoties uz attiecīgās rezidentūras studiju programmas vadītāja un attiecīgajā specialitātē sertificēta speciālista, kura darba stāžs attiecīgajā specialitātē pēc ārstniecības personas sertifikāta iegūšanas ir ne mazāks kā pieci gadi, vērtējumu par rezidenta iegūtajām teorētiskajām zināšanām un profesionālajām prasmēm izglītības programmas apguves laikā.

(Grozīts ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)

2.1. Internists (P 01)

14. Internists ir ārsta pamatspecialitāte.

15. Internista kompetencē ir:

15.1. pacienta veselības stāvokļa izvērtēšana kopumā, izmantojot zināšanas alergoloģijā, arodmedicīnā, endokrinoloģijā, gastroenteroloģijā, geriatrijā, hematoloģijā, kardioloģijā, nefroloģijā, onkoloģijā, pneimoloģijā, reimatoloģijā un neatliekamās palīdzības medicīnā par iekšējo slimību etioloģiju un patoģenēzi, veikt šo slimību diagnostiku, ārstēšanu, rehabilitāciju un profilaksi;

15.2. pareiza un veselīga dzīvesveida popularizēšana iedzīvotājiem, to izglītošana par dažādām paškontroles medicīniskām ierīcēm un to lietošanas iespējām dažādu veselības problēmu gadījumā.

(MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā)

16. Lai veiktu ārstniecisko darbību, internistam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

16.1. neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana;

16.2. iekšējo slimību etioloģija un patoģenēze;

16.3. anamnēzes ievākšanas metodika dažādu vecuma grupu un izglītības līmeņu pacientu vidū un īpatnības dažādu iekšējo slimību gadījumos;

16.4. fizikālās izmeklēšanas metodes;

16.5. dažādu instrumentālo un laboratorisko izmeklējumu indikācijas un rezultātu interpretācija;

16.6. vispārējā veselības stāvokļa izvērtēšana invazīvo un operatīvo manipulāciju veikšanai;

16.7. akūtu ķirurģisku stāvokļu simptomi un ārstēšanas stratēģijas izstrāde;

16.8. akūtu infekcijas slimību simptomi un ārstēšanas stratēģijas izstrāde;

16.9. akūtu neiroloģisku stāvokļu simptomi un ārstēšanas stratēģijas izstrāde;

16.10. primārās diagnozes noteikšana un izmeklēšanas plāna izveidošana;

16.11. diferenciāldiagnostikas realizēšana un diagnozes precizēšana;

16.12. atbilstošu ārstēšanas metožu piemērošana un kompleksas terapijas principu lietošana;

16.13. dažādu medikamentu, farmakoloģisko līdzekļu, kontrastvielu blakņu izvērtēšana un farmakovigilances principi;

16.14. internās medicīnas profila pacientu aprūpe ambulatori un stacionārā, dažādu slimību dinamiskās novērošanas principi;

16.15. skrīninga metodes internajā medicīnā;

16.16. indikācijas koronārās angiogrāfijas veikšanai;

16.17. iekšējo slimību pacientu dinamiska novērošana pēc ārstēšanas ar neinvazīvām, invazīvām un ķirurģiskām metodēm;

16.18. intravenozās manipulācijas (injekcijas, katetru ievadīšana, darbs ar perfuzoriem un infuzomatiem), artēriju punkcija asins gāzu analīzes iegūšanai, pleiras dobuma punkcija, locītavu punkcijas, nazogastrālās zondes ievadīšana un izņemšana, urīnpūšļa katetrizācija, kuņģa skalošana, rektālā izmeklēšana un informācijas izvērtēšana;

16.19. iekšējo slimību pacientu rehabilitācija (nosūtīšanas indikācijas un rehabilitācijas rezultātu novērtēšana);

16.20. dokumentācijas sagatavošana pacienta nosūtīšanai prognozējamai invaliditātei, invaliditātes un darbības ekspertīzes veikšanai;

16.21. profesionālās darbības juridiskie pamati.
(MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā)

17. Rezidentūras ilgums specialitātē ir pieci gadi:

17.1. pirmajā un otrajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas kardioloģijā, pneimonoloģijā, nefroloģijā, gastroenteroloģijā, tai skaitā nutrīcijas un dietoloģijas pamatos, reimatoloģijā, endokrinoloģijā, hematoloģijā, ftiziatrijā, intensīvajā terapijā, infektoloģijā, alergoloģijā un imunoloģijā, onkoloģijā, neatliekamajā medicīniskajā palīdzībā stacionārā un internās medicīnas diferenciāldiagnostikā;

17.2. trešajā, ceturtajā un piektajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas geriatrijā, medicīniskajā ekspertīzē, medicīniskajā ģenētikā, internista darbā klīnikā un ambulatorās ārstniecības iestādēs dažādās internās medicīnas nozarēs (alergoloģijā, endokrinoloģijā, gastroenteroloģijā, kardioloģijā, nefroloģijā, pneimonoloģijā un reimatoloģijā), neiroloģijā, dermatoloģijā, arodmedicīnā, akūtā abdominālā ķirurģiskā patoloģijā, skrīninga elektrokardiogrāfijā, standarta slodzes testos ar elektrokardiogrammas pierakstu, skrīninga transtorakālajā ehokardiogrāfijā un ultrasonogrāfiskajā izmeklēšanā šīs metodes standarta prasību līmenī (ultrasonogrāfijas veikšanai nepieciešams diagnostiskās metodes sertifikāts "M33 – Vispārējā ultrasonogrāfija").

(MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā, kas grozīta ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)

2.2. Reimatologs (P 56)

(Apakšnodāja MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā)

18. Reimatologs ir ārsta pamatspecialitāte.

19. Reimatologa kompetencē ir:

19.1. izmantojot zināšanas par sistēmas saistaudu slimību un balsta un kustību sistēmas slimību etioloģiju, patogēnēzi un klīniskajām izpausmēm, veikt šo slimību diagnostiku, ārstēšanu, rehabilitāciju un profilaksi;

19.2. neinvazīvo un invazīvo manipulāciju veikšana un iegūto rezultātu interpretācija reimatoloģijas profila ietvaros.

20. Lai veiktu ārstniecisko darbību, reimatologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

20.1. mīksto audu reimatisma, hronisku imūnsistēmas un autoimūno iekaisuma slimību (turpmāk – reimatiskā slimība) etioloģija un patogēnēze;

20.2. anamnēzes ievākšanas metodika un īpatnības reimatisko slimību gadījumā (sākot no bērnības un ietverot visu orgānu sistēmu iespējamus slimību simptomus, anamnēzes reimatoloģijai specifiskos jautājumus), detalizēta anamnēze par iespējamu infekcijas slimību saslimšanu, tās riskiem;

20.3. fizikālās izmeklēšanas metodes, kas ietver vispārējo novērtējumu un balsta un kustību sistēmas novērtējumu;

20.4. reimatiskās slimības aktivitātes skalu izmantošana/aprēķins;

20.5. reimatiskās slimības funkcionālo aktivitāšu indekss (piemēram, *Bath Ankylosing Spondylitis Functional Index*), veselības pašnovērtējuma anketu aizpildīšana, tai skaitā izskaidrojot jautājumu būtību pacientam, ja nepieciešams;

20.6. blakusslimību izvērtējums pacientam ar reimatisko slimību pirms imūnsupresīvās terapijas noteikšanas;

20.7. reimatiskās slimības prognozes noteikšana (prognostiski nelabvēlīgo faktoru noteikšana un novērtējums);

20.8. reimatiskās slimības ietekme uz ikdienas aktivitātēm, grūtniecības iespējas un riski, vakcinācijas

īpatnības, taktika infekcijas slimības gadījumā, iedzimtība;

20.9. reimatiskās slimības terapijas drošības aspektu, zāļu nevēlamo blakņu, kontroles analīžu veikšanas nepieciešamības noteikšana, uzraudzība un detalizēts skaidrojums pacientam un rakstiskas rekomendācijas pacientam un ģimenes (vispārējās prakses) ārstam;

20.10. sintētisko slimību modificējošo antireimatisko līdzekļu indikācijas, kontrindikācijas, blakņu regulāra izvērtēšana, terapijas maiņa medikamentu neefektivitātes dēļ un terapija, drošības aspektu nepārtraukta monitorēšana ambulatori, dienas stacionārā un stacionārā;

20.11. bioloģisko slimību modificējošo antireimatisko līdzekļu indikācijas, kontrindikācijas, blakņu regulāra izvērtēšana, terapijas maiņa medikamentu neefektivitātes dēļ un terapija, drošības aspektu nepārtraukta monitorēšana ambulatori, dienas stacionārā un stacionārā;

20.12. laboratorisko izmeklējumu noteikšanas indikācijas un rezultātu klīniskā interpretācija;

20.13. neinvazīvo manipulāciju veikšana diagnozes noteikšanai, diferenciāldiagnostikas nolūkos, slimības aktivitātes un terapijas efektivitātes novērtējumā – sinoviālā šķidrums analīze polarizējošā mikroskopā kristālisku artropātiju noteikšanā, kapilaroskopija;

20.14. invazīvo manipulāciju veikšana diagnozes noteikšanai, diferenciāldiagnostikas nolūkos, slimības aktivitātes un terapijas efektivitātes novērtējumā – sinoviālā šķidrums aspirācija, mīksto audu un locītavu injekcijas, sinoviālo audu, muskuļu, ādas, zemādas taukaudu, siekalu dziedzeru un kaulu biopsijas;

20.15. muskuloskeletālās radioloģijas metožu izvēle un rezultātu izvērtēšanas pamati;

20.16. individuālā aprūpes plāna sastādīšana, nosakot izmeklējumus, kas pacientam nepieciešami, lai precizētu diagnozi, kā arī izvērtētu drošības aspektus pirms terapijas uzsākšanas un nepieciešamību uzsākt ārstēšanu nekavējoties, lai izvērtētu pacienta izmeklēšanas un medicīniskās aprūpes steidzamības pakāpi;

20.17. reimatoloģiskā profila pacientu aprūpe ambulatori, dienas stacionārā un stacionārā, tai skaitā nefarmakoloģiskās un farmakoloģiskās terapijas rezultātu novērtēšana un ilgtermiņa prognoze;

20.18. skrīninga muskuloskeletālās ultrasonogrāfijas veikšana un iegūto rezultātu interpretācija;

20.19. indikācijas standarta un izvērstai izmeklēšanai paraneoplastisku reimatisku sindromu gadījumā;

20.20. agrīnu aterosklerozes un sirds un asinsvadu slimību riska faktoru izvērtēšana visiem reimatiskiem pacientiem, nefarmakoloģiskās un farmakoloģiskās terapijas uzsākšana un terapijas drošības aspektu izvērtēšana ilgtermiņā un kombinācijā ar slimību modificējošiem pretreimatiskiem līdzekļiem;

20.21. vakcinācijas indikācijas un kontrindikācijas pacientiem, kuri lieto imūnsupresīvo terapiju;

20.22. reimatisko pacientu ar pulmonālas hipertensijas agrīnām pazīmēm identificēšana, sagatavošana sirds labās puses katetrizācijai un pulmonālas hipertensijas terapijas drošības aspektu izvērtēšana kombinācijā ar slimību modificējošiem antireimatiskiem līdzekļiem;

20.23. reimatisko pacientu ar nieru funkcijas traucējumiem un aknu funkcijas traucējumiem aprūpes aspekti – terapijas drošība un uzraudzība;

20.24. reimatisko pacientu fertīlā vecumā aprūpes īpatnības;

20.25. reimatisko slimību pacientu rehabilitācija (nosūtīšanas indikācijas un rehabilitācijas rezultātu novērtēšana);

20.26. hronisku sāpju diagnostikas algoritmu lietošana, terapijas principi, rehabilitācijas un ilgtermiņa prognozes pacientiem ar reimatiskām slimībām;

20.27. reimatiskās slimības diagnostiskās un ārstnieciskās metodes;

20.28. dokumentācijas sagatavošana pacienta nosūtīšanai prognozējamai invaliditātes, invaliditātes un darbības ekspertīzes veikšanai;

20.29. profesionālās darbības juridiskie pamati.
(Grozīts ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)

21. Rezidentūras ilgums specialitātē ir pieci gadi:

21.1. pirmajā un otrajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas kardioloģijā, pneimoloģijā, nefroloģijā, gastroenteroloģijā, tai skaitā nutrīcijas un dietoloģijas pamatos, reimatoloģijā, endokrinoloģijā, hematoloģijā, ftiziatrijā, intensīvajā terapijā, infektoloģijā, alergoloģijā un imunoloģijā, onkoloģijā, neatliekamajā medicīniskajā palīdzībā stacionārā un internās medicīnas diferenciāldiagnostikā;

21.2. trešajā, ceturtajā un piektajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

21.2.1. balsta un kustību sistēmas struktūru normālā un patoloģiskā anatomija un fizioloģija un to loma slimību attīstībā, normāla imūnsistēmas darbība un tās traucējumi slimību etioloģijā un patoģenēzē, hroniska imūnsistēmas un autoimūna iekaisuma veidošanās mehānismi;

21.2.2. reimatisko slimību etioloģija un patoģenēze;

21.2.3. anamnēzes ievākšanas metodika un īpatnības balsta un kustību slimību un sistēmas saistaudu slimību gadījumā, fizikālās izmeklēšanas metodes;

21.2.4. funkcionālās un instrumentālās izmeklēšanas metodes, laboratorisko un imunoloģisko izmeklējumu indikācijas un rezultātu klīniskā interpretācija;

21.2.5. balsta un kustību sistēmas radioloģiskās izmeklēšanas metožu izvēle un rezultātu izvērtēšanas pamati;

21.2.6. reimatisko slimību klasifikācijas kritēriji un to nozīme klīniskajā praksē un pētniecībā reimatoloģijā;

21.2.7. reimatisko slimību aktivitātes un funkcionālo izmaiņu indeksi, to aprēķināšanas metodes, lietošana ikdienas darbā un pētniecībā;

21.2.8. balsta un kustību slimību riska faktoru izvērtēšana, nefarmakoloģiskās un farmakoloģiskās metodes un iespējamie rezultāti, ārstēšanas izraisītās blaknes un iespējamais zāļu kombināciju radītais risks;

21.2.9. balsta un kustību slimību pacientu aprūpe ambulatori, dienas stacionārā, stacionārā, tai skaitā nefarmakoloģiskās un farmakoloģiskās terapijas rezultāti un ilgtermiņa prognoze;

21.2.10. hroniska imūnsistēmas un autoimūna iekaisuma slimību riska faktoru izvērtēšana, nefarmakoloģiskās un farmakoloģiskās metodes un iespējamie rezultāti, ārstēšanas izraisītās blaknes un iespējamais zāļu kombināciju radītais risks;

21.2.11. hronisku imūnsistēmas un autoimūnu iekaisuma slimību pacientu aprūpe ambulatori, dienas stacionārā, stacionārā, tai skaitā nefarmakoloģiskās un farmakoloģiskās terapijas rezultāti un ilgtermiņa prognoze;

21.2.12. kristālisko artropātiju etioloģija, patoģenēze, riska faktoru izvērtēšana, polarizējošā mikroskopa izmantošana sinoviālā šķidruma vai tofu aspirāta analizē, nefarmakoloģiskās un farmakoloģiskās metodes un iespējamie rezultāti, ārstēšanas izraisītās blaknes un iespējamais zāļu kombināciju radītais risks;

21.2.13. kristālisko artropātiju pacientu aprūpe ambulatori, dienas stacionārā, stacionārā, izvērtējot nefarmakoloģiskās un farmakoloģiskās terapijas rezultātu efektivitāti un ilgtermiņa prognozi;

21.2.14. paraneoplastisku reimatisku sindromu etioloģija, patoģenēze, diagnostikas algoritms un sadarbība ar citu specialitāšu ārstiem diagnozes precizēšanai;

21.2.15. agrīnu aterosklerozes un sirds–asinsvadu slimību riska faktoru izvērtēšana visiem reimatiskiem pacientiem un nefarmakoloģiskas un farmakoloģiskas terapijas uzsākšana un terapijas drošības aspektu izvērtēšana ilgtermiņā un kombinācijā ar slimību modificējošiem pretreimatiskiem līdzekļiem;

21.2.16. kortikosteroīdu loma reimatisko slimību ārstēšanā, nevēlamo blakņu novērošana, uzsākot terapiju un ilgtermiņā;

21.2.17. bioloģisko slimību modificējošo antireimatisko līdzekļu indikācijas, kontraindikācijas, blakņu regulāra izvērtēšana, terapijas maiņa medikamentu neefektivitātes dēļ un terapijas drošības aspektu nepārtraukta monitorēšana ambulatori, dienas stacionārā un stacionārā;

21.2.18. reimatisko pacientu ar pulmonālas hipertensijas agrīnām pazīmēm identificēšana, regulāri veicot monitorēšanu pēc skrīninga algoritma, sagatavošana sirds labās puses katetrizācijai, izvērtējot indikācijas un kontraindikācijas, un pulmonālas hipertensijas terapijas drošības aspektu izvērtēšana kombinācijā ar slimību modificējošiem antireimatiskiem līdzekļiem;

21.2.19. reimatisko slimību pacientu rehabilitācija, reimatisko slimību pacientu novērošana ārstēšanas laikā ar sintētiskiem un bioloģiskiem slimību modificējošiem antireimatiskiem līdzekļiem no terapijas efektivitātes viedokļa un no terapijas nevēlamo blakņu viedokļa, uzsākot terapiju un terapijas laikā, tas ir, ārstēšanas drošības aspekti;

21.2.20. hronisku sāpju diagnostikas algoritmi, terapijas principi, rehabilitācija un ilgtermiņa prognoze pacientiem ar reimatiskām slimībām;

21.2.21. juvenila idiopātiska artrīta pacientu aprūpe, pārnākot no bērnu reimatologu aprūpes pieaugušo reimatologu aprūpē, – slimības aktivitātes izvērtēšanas principi, funkcionālā deficīta noteikšana, terapijas ar sintētiskiem un bioloģiskiem slimību modificējošiem antireimatiskiem līdzekļiem uzraudzīšana ilgtermiņā;

21.2.22. reimatisku pacientu ar nieru mazspēju terapijas aspekti un nevēlamo blakņu analīze, izvēloties piemērotāko aprūpi un ārstēšanu šai pacientu grupai;

21.2.23. reimatisku slimību diagnostikas, ārstēšanas un terapijas nevēlamo blakņu analīze, terapijas mijiedarbība ar citiem medikamentiem geriatriskiem pacientiem;

21.2.24. reimatisku slimību pacientu aprūpe fertīlā vecumā, gatavojoties grūtniecībai, grūtniecības laikā un krūts barošanas laikā – dažādu reimatisku slimību klīniskās gaitas norises īpatnības, terapijas ar sintētiskiem un bioloģiskiem slimību modificējošiem antireimatiskiem līdzekļiem optimālākā izvēle un nevēlamo blakņu risku izvērtēšana;

21.2.25. vakcinācijas principi reimatisku slimību pacientiem;

21.2.26. reimatisku slimību pacientu sagatavošana ķirurģiskām manipulācijām, uzraudzības principi no infekciju manifestācijas viedokļa un sintētisko un bioloģisko slimību modificējošo antireimatisko līdzekļu lietošanas aspekti dažādu infekcijas slimību laikā;

21.2.27. pacienta psiholoģiskā raksturojuma īpatnības un terapijas principi hronisku reimatisku slimību gadījumā;

21.2.28. pacientu balsta un kustību sistēmas funkcionālo spēju izvērtēšanas indeksu noteikšana un lietošana praksē.

(Grozīts ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)

2.3. Pneimonologs (P 57)

(Apakšnodaļa MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā)

22. Pneimonologs ir ārsta pamatspecialitāte.

23. Pneimonologa kompetencē ir plaušu, bronhu, videnes un pleiras slimību, kā arī jebkuras lokalizācijas tuberkulozes diagnostika, terapija un profilakse.

24. Lai veiktu ārstniecisko darbību, pneimonologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

24.1. plaušu, bronhu, videnes un pleiras slimību diagnostika, terapija un profilakse, kā arī jebkuras lokalizācijas tuberkulozes diagnostika, terapija un profilakse jebkura vecuma pacientiem;

24.2. pneimologa specialitātē lietojamās diagnostiskās un ārstnieciskās metodes un manipulācijas, to principi un metodika, indikācijas, kontraindikācijas, kā arī iegūto rezultātu izvērtēšana:

24.2.1. krēpu, plaušu un pleiras punktāta vispārējā klīniskā, bakterioloģiskā un citoloģiskā izmeklēšana;

24.2.2. seroloģiskās izmeklēšanas metodes;

24.2.3. elpošanas orgānu un videnes radioloģiskā izmeklēšana (tai skaitā rentgenoskopija, rentgenogrāfija, perfūzijas un inhalācijas scintigrāfija, datortomogrāfija un kodolmagnētiskās rezonanses tomogrāfija, pozitronu emisijas tomogrāfija);

24.2.4. ārpusplaušu tuberkulozes bojājumu diagnostikā izmantoto radioloģisko izmeklējumu novērtēšana (galvenās diferenciāldiagnostiskās īpatnības);

24.2.5. plaušu un pleiras ultrasonogrāfija;

24.2.6. elpošanas orgānu izmeklēšana ar funkcionālās diagnostikas metodēm, tai skaitā plaušu difūzijas spēju noteikšana, ķermeņa pletismogrāfija, kardiopulmonālās slodzes testi, elpošanas muskulatūras spēka novērtēšana;

24.2.7. bronhoskopija ar rigīdo un fleksiblo bronhoskopu (sanācijas un diagnostiskā), ieskaitot bronhu gļotādas biopsiju, transbronhiālu plaušu biopsiju, transbronhiālu limfmezglu punkcijas biopsiju ultraskaņas kontrolē, bronhoalveolāro lavāžu;

24.2.8. mediastinoskopija;

24.2.9. transtorakāla plaušu punkcija un punkcijas biopsija;

24.2.10. torakotomija ar pleiras dobuma drenāžu;

24.2.11. pleirodēze;

24.2.12. videoasistēta torakoskopija;

24.2.13. ķirurģiskās biopsijas metodes (videoasistēta torakoskopija vai torakotomija);

24.2.14. miega apnojas diagnostika un ārstēšana;

24.3. pneimologijā izmantojamās diagnostiskās un ārstnieciskās metodes un manipulāciju veikšana:

24.3.1. speciālās anamnēzes iegūšana;

24.3.2. ar plaušu slimībām un tuberkulozi saistīto orgānu un orgānu sistēmu bojājumu diagnostika, simptomu un sindromu novērtēšana;

24.3.3. krēpu savākšanas metodika;

24.3.4. ārējās elpošanas izmeklēšana ar spirogrāfiju, farmakodinamiskās un provokācijas raudzes;

24.3.5. izelpas maksimumplūsmas noteikšana un monitorēšana;

24.3.6. *arteria radialis* punkcija asins gāzu sastāva noteikšanai;

24.3.7. tuberkulīna diagnostika;

24.3.8. ādas alergoloģiskās raudzes;

24.3.9. torakocentēze;

24.3.10. pleiras biopsija;

24.3.11. sanācijas bronhoskopija ar fleksiblo bronhoskopu;

24.4. profesionālās darbības juridiskie pamati.

25. Rezidentūras ilgums specialitātē ir pieci gadi:

25.1. pirmajā un otrajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas kardioloģijā, pneimonoloģijā, nefroloģijā, gastroenteroloģijā, tai skaitā nutrīcijas un dietoloģijas pamatos, reimatoloģijā, endokrinoloģijā, hematoloģijā, ftiziatrijā, intensīvajā terapijā, infektoloģijā, alergoloģijā un imunoloģijā, onkoloģijā, neatliekamajā medicīniskajā palīdzībā stacionārā un internās medicīnas diferenciāldiagnostikā;

25.2. trešajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas radioloģijā, bērnu pneimonoloģijā un tuberkulozē, plaušu funkcionālajā diagnostikā, torakālajā ķirurģijā, torakālajā onkoloģijā, alergoloģijā, medicīniskajā ģenētikā, kā arī miega apnojas diagnostikā un ārstēšanā;

25.3. ceturtajā un piektajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas bronhoskopijā, klīniskajā praksē pneimonoloģijā un klīniskajā praksē ftiziatrijā.

2.4. Endokrinologs (P 58)

(Apakšnodaļa MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā)

26. Endokrinologs ir ārsta pamatspecialitāte.

27. Endokrinologa kompetencē ir veikt endokrīno slimību un vielmaiņas traucējumu diagnostiku, ārstēšanu un profilaksi.

28. Lai veiktu ārstniecisko darbību, endokrinologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

28.1. endokrīno dziedzeru funkciju traucējumu un vielmaiņas traucējumu izraisīto slimību etioloģija, patoģenēze, klīnika, diagnostika, ārstēšana un profilakse;

28.2. endokrinoloģijā izmantojamo diagnostisko un ārstniecisko metožu lietošana un izvērtēšana;

28.3. profesionālās darbības juridiskie pamati.

29. Rezidentūras ilgums specialitātē ir pieci gadi:

29.1. pirmajā un otrajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas kardioloģijā, pneimonoloģijā, nefroloģijā, gastroenteroloģijā, tai skaitā nutrīcijas un dietoloģijas pamatos, reimatoloģijā, endokrinoloģijā, hematoloģijā, ftiziatrijā, intensīvajā terapijā, infektoloģijā, alergoloģijā un imunoloģijā, onkoloģijā, neatliekamajā medicīniskajā palīdzībā stacionārā un internās medicīnas diferenciāldiagnostikā;

29.2. trešajā, ceturtajā un piektajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos – endokrinoloģijā lietojamās laboratorijas metodes un iegūto rezultātu izvērtēšana, endokrīnās sistēmas radioloģijas metožu izvēle un rezultātu izvērtēšanas pamati, endokrīno dziedzeru histoloģiskās un citoloģiskās izmeklēšanas metodes, endokrīnā oftalmoloģija, klīniskā endokrinoloģija stacionārā daudzprofilu ārstniecības iestādē, bērnu endokrinoloģija stacionārā daudzprofilu ārstniecības iestādē, klīniskā endokrinoloģija stacionārā daudzprofilu ārstniecības iestādē, diabēta izraisīto ekstremitāšu asinsvadu un nervu bojājumi – "diabētiskā pēda" (diabētiskās pēdas aprūpes kabinetos), endokrīno pacientu ambulatorā aprūpe, cukura diabēta pacientu apmācība paškontrolei un diabēta kontrolei, kā arī rehabilitācijai (indikāciju noteikšanai un rehabilitācijas rezultātu novērtēšanai).

2.5. Nefrologs (P 59)

(Apakšnodāja MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā)

30. Nefrologs ir ārsta pamatspecialitāte.

31. Nefrologa kompetencē ir slimību diagnostika, ārstēšana, rehabilitācija un profilakse, izmantojot zināšanas par nierēm, nieru slimībām, to izcelsmi, simptomatoloģiju, saikni ar citu orgānu slimībām, kā arī visu veidu akūtu (nepārtrauktu vai intermitējošu) un hronisku nieru aizstājterapiju.

32. Lai veiktu ārstniecisko darbību, nefrologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

32.1. nieru slimību histopatoloģiskā diagnostika, diferenciāldiagnostika un ārstēšana;

32.2. nieru izpausmes citu iekšējīgo orgānu slimību gadījumos, to patoloģiskā fizioloģija, simptomatoloģija, diagnostika, diferenciāldiagnostika un ārstēšana;

32.3. skābju–sārmu un ūdens–elektrolītu vielmaiņas traucējumi, to patoloģiskā fizioloģija, simptomatoloģija, diagnostika, diferenciāldiagnostika un ārstēšana;

32.4. akūta un hroniska nieru mazspēja, tās patoloģiskā fizioloģija, simptomatoloģija, diagnostika, diferenciāldiagnostika un ārstēšana;

32.5. akūta hemodialīze, hemofiltrācija, hemodiafiltrācija, hroniska hemodialīze un ar tām saistītās problēmas;

32.6. akūta un hroniska peritoneālā dialīze;

32.7. nieru transplantācijas recipientu pirmstransplantācijas un pēctransplantācijas sagatavošana, novērtēšana, vadīšana, imūnsupresīvās terapijas ordinēšana, dzīvo nieru transplantāta donoru novērtēšana;

32.8. nieru (natīvo un transplantēto) punkcijas biopsija, akūtas vaskulāras pieejas izveide hemodialīzei;

32.9. peritoneālās dialīzes katetra implantācija;

32.10. visu veidu hemodialīzes un peritoneālās dialīzes procedūru veikšana;

32.11. automatizētās peritoneālās dialīzes veikšana;

32.12. profesionālās darbības juridiskie pamati.

33. Rezidentūras ilgums specialitātē ir pieci gadi:

33.1. pirmajā un otrajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas kardioloģijā, pneimoloģijā, nefroloģijā, gastroenteroloģijā, tai skaitā nutrīcijas un dietoloģijas pamatos, reimatoloģijā, endokrinoloģijā, hematoloģijā, ftiziatrijā, intensīvajā terapijā, infektoloģijā, alergoloģijā un imunoloģijā, onkoloģijā, neatliekamajā medicīniskajā palīdzībā stacionārā un internās medicīnas diferenciāldiagnostikā;

33.2. trešajā, ceturtajā un piektajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas klīniskajā nefroloģijā (nieru slimības, arteriālā hipertensija, ar endokrīnām slimībām saistītās nieru izpausmes), skābju–sārmu un ūdens–elektrolītu līdzsvara problēmās (akūtās un hroniskās), akūtā un hroniskā hemodialīzē ar tās veidiem, peritoneālā dialīzē, nieru transplantāta recipientu pirmstransplantācijas un pēctransplantācijas uzraudzībā, manipulācijās un procedūrās (nieru biopsija, hemodialīze, akūta vaskulāra pieeja, peritoneālā katetra implantācija, automatizētā peritoneālā dialīze).

2.6. Gastroenterologs (P 60)

(Apakšnodaļa MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā)

34. Gastroenterologs ir ārsta pamatspecialitāte.

35. Gastroenterologa kompetencē ir slimību diagnostika, ārstēšana, rehabilitācija un profilakse, izmantojot zināšanas par barības vada, kuņģa, zarnu, aknu, žultsvadu, aizkuņģa dziedzera, vēderplēves un vēdera dobuma uzbūvi, fizioloģiju un patoloģiju, kā arī prasmi novērst, diagnosticēt un ārstēt minēto orgānu un struktūru patoloģijas.

36. Lai veiktu ārstniecisko darbību, gastroenterologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

36.1. gremošanas trakta (ieskaitot hepatobiliāro sistēmu un aizkuņģa dziedzera) slimību etioloģija, patoģenēze, klīnika, tai skaitā ārpus gremošanas trakta izpausmes, diagnostika, diferenciāldiagnostika un ārstēšana, ieskaitot pirmstransplantācijas un pēcstransplantācijas periodu, kā arī ārstēšanu ar cilmes šūnām;

36.2. histopatoloģija, mikrobioloģija, infektoloģija un parazitoloģija, klīniskā patoloģija, hematoloģija, imunoloģija, farmakoloģija, ģenētika, molekulārā bioloģija un epidemioloģija;

36.3. ārstnieciski diagnostisko izmeklējumu (endoskopisko, radioloģisko, kā arī invazīvo metožu) indikācijas, kontraindikācijas, komplikācijas un to lietošana ārstēšanā;

36.4. uztura terapija: dietoloģija, enterālā un parenterālā barošana;

36.5. digestīvās endoskopijas metodes: augšējā un apakšējā gastrointestinālā endoskopija, endoskopiskā ultrasonogrāfija, kapsulas endoskopija, enteroskopija, kā arī abdominālā ultrasonogrāfija (šo metožu standarta prasību līmenī);

36.6. zāļu (tai skaitā bioloģisko un citu līdzekļu) iedarbība un drošība, to farmakokinētika un farmakodinamika, farmakoloģisko līdzekļu mijiedarbība un blaknes;

36.7. gremošanas trakta audzēju (tai skaitā neitroendokrīno audzēju) epidemioloģija, riska faktori, diagnostika, diferenciāldiagnostika un ārstēšana, izmantojot arī ķīmijterapiju un citas metodes;

36.8. alternatīvās ārstēšanas iespējas un nemedikamentozā ārstēšana (piemēram, aferēze);

36.9. gastroenteroloģijas profila pacientu aprūpe ambulatori un stacionārā, dažādu slimību dinamiskās novērošanas principi;

36.10. profesionālās darbības juridiskie pamati.

(Grozīts ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)

37. Rezidentūras ilgums specialitātē ir pieci gadi:

37.1. pirmajā un otrajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas kardioloģijā, pneimoloģijā, nefroloģijā, gastroenteroloģijā, tai skaitā nutrīcijas un dietoloģijas pamatos, reimatoloģijā, endokrinoloģijā, hematoloģijā, ftiziatrijā, intensīvajā terapijā, infektoloģijā, alergoloģijā un imunoloģijā, onkoloģijā, neatliekamajā medicīniskajā palīdzībā stacionārā un internās medicīnas diferenciāldiagnostikā;

37.2. trešajā, ceturtajā un piektajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas daudzprofilu stacionārā ārstniecības iestādē, kurā sniedz terciārā līmeņa gastroenteroloģiska profila palīdzību, ieskaitot gastroķirurģiju, transplantoloģiju un gastroenteroloģijas radioloģiju, terapeitiskajā gastroenteroloģijā, gastrointestinālajā endoskopijā, ārstniecības iestādē ar specialitātei atbilstošu profilu terapeitiskajā endoskopijā, pediatrikajā gastroenteroloģijā, kā arī terapeitiskajā gastroenteroloģijā.

(Grozīts ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)

2.7. Ģimenes (vispārējās prakses) ārsts (P 02)

38. Ģimenes (vispārējās prakses) ārsta specialitāte ir ārsta pamatspecialitāte.

39. Ģimenes (vispārējās prakses) ārsta darbība ir centrālais posms primārajā veselības aprūpē, un tai ir koordinējoša loma primārajā un citos veselības aprūpes līmeņos.

40. Ģimenes (vispārējās prakses) ārsta zināšanas un tām atbilstošā darbība klīniskajā medicīnā tiek iedalīta četros līmeņos, nosakot šādu kompetences sadalījumu starp ģimenes (vispārējās prakses) ārstu un citu specialitāšu ārstiem:

40.1. pirmais līmenis – ģimenes (vispārējās prakses) ārsts diagnosticē, izvērtē pacienta veselības stāvokli, ārstē saslimšanu patstāvīgi un darbojas neatkarīgi;

40.2. otrais līmenis – ģimenes (vispārējās prakses) ārsts diagnosticē, izvērtē pacienta veselības stāvokli un ārstē saslimšanu patstāvīgi, ja nepieciešams, izmantojot citu specialitāšu ārstu konsultācijas;

40.3. trešais līmenis – ģimenes (vispārējās prakses) ārsts izvērtē pacienta veselības stāvokli un veido darba hipotēzi, bet slimības diagnozes apstiprināšanai un turpmākai ārstēšanai nosūta pacientu citu veselības aprūpes speciālistu aprūpē, kopā ar šiem speciālistiem piedalās pacienta ar hroniskām saslimšanām terapijas rezultātu un veselības stāvokļa novērtēšanā un pēc pacienta klīniskās izveseļošanās vai hroniskās saslimšanas paasinājuma fāzes beigām turpina pacienta veselības stāvokļa pastāvīgu novērošanu un organizē viņa rehabilitāciju;

40.4. ceturtais līmenis – ģimenes (vispārējās prakses) ārsts diagnosticē un nosūta pacientu turpmākai ārstēšanai stacionārā ārstniecības iestādē, lai nodrošinātu dzīvības uzturēšanu pēc sekmīgas kardiopulmonālās reanimācijas, kā arī lai uzsāktu ķirurģisku vai traumu ārstēšanu, un pēc pacienta klīniskās izveseļošanās organizē viņa rehabilitāciju un citu specialitāšu ārstu rekomendāciju izpildi.

41. Ģimenes (vispārējās prakses) ārsta kompetencē ir:

41.1. iedzīvotāju veselības veicināšana, slimību profilakse, agrīna slimību diagnosticēšana, ārstēšana un rehabilitācija (indikāciju noteikšana un rehabilitācijas rezultātu novērtēšana);

41.2. speciālo izmeklējumu nepieciešamības un citu specialitāšu ārstu līdzdalības noteikšana pacienta veselības aprūpē, kā arī citu veselības aprūpes speciālistu ieteikumu koordinēšana, izmantojot izmaksu efektīvākos veidus profilakses un ārstēšanas resursu izmantošanā;

41.3. manipulāciju veikšana, specialitātes kompetences ietvaros izmantojot attiecīgās diagnostiskās un ārstnieciskās metodes;

41.4. veselības, slimības stāvokļa, slimības–veselības robežstāvokļa un veselības atbilstības izvērtēšana pacientam, sagatavojot par to medicīnisku atzinumu;

41.5. akūtu un hronisku iekšējo orgānu, ādas, nervu, kaulu un mīksto audu, infekciju, acu, ausu, kakla un deguna, reproduktīvās sistēmas un seksuāli transmisīvo, psihisko slimību, narkomānijas un alkoholisma, kā arī citu slimību un to komplikāciju diagnostika un ārstēšana atbilstoši savas kompetences līmenim;

41.6. pirmās palīdzības sniegšana un neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšana;

41.7. konsultācijas ar stacionārās ārstniecības iestādes ārstiem, pacientam ārstējoties stacionārā, un atveseļošanas turpināšana pēcslimnīcas etapā, pārstāvot pacienta intereses;

41.8. profilaktisko un diagnostisko pasākumu veikšana pacientu reproduktīvās veselības nodrošināšanai, veicot atbilstošas analīzes;

41.9. konsultēšana ģimenes plānošanā un kontracepcijas jautājumos, izvērtējot nākamo vecāku veselību un reprodukcijai kaitīgos faktorus;

41.10. grūtniecības diagnosticēšana un fizioloģiski noritošas grūtniecības pilna novērošana un vadīšana, kā arī patoloģiskas grūtniecības un grūtnieču ar paaugstinātu grūtniecības risku novērošana un vadīšana, sadarbība ar

konsultējošo ginekologu, dzemdību speciālistu;

41.11. nedēļnieces un jaundzimušā aprūpe, konsultējoties ar attiecīgā profila speciālistiem sarežģītu pēcdzemdību patoloģiju gadījumā;

41.12. jaundzimušo, zīdaiņu un bērnu attīstības un veselības novērošana un konsultāciju sniegšana par to uzlabošanu, profilaktiskās vakcinācijas veikšana atbilstoši vakcinācijas kalendāram;

41.13. zīdaiņu, bērnu un pusaudžu ārstēšana, ja nepieciešams, pieaicinot attiecīgās specialitātes ārstu;

41.14. integrālas un nepārtrauktas aprūpes veikšana;

41.15. iesaistīšanās pacienta psihosociālo apstākļu risināšanā, sniedzot konsultācijas veselības aprūpes jautājumos.

(Grozīts ar MK 24.05.2016. noteikumiem Nr. 315)

42. Lai veiktu ārstniecisko darbību, ģimenes (vispārējās prakses) ārstam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

42.1. ģimenes medicīnas attīstības vēsture;

42.2. ģimenes medicīna kā atsevišķa medicīnas nozare un tās pamatprincipi;

42.3. ģimenes (vispārējās prakses) ārsts kā atsevišķa pamatspecialitāte, viņa loma veselības aprūpē;

42.4. ģimenes medicīnas filozofiskais un zinātniskais pamatojums;

42.5. veselības aprūpe un ģimenes medicīnas attīstības perspektīvas;

42.6. veselības aprūpes nepārtrauktības princips ģimenes (vispārējās prakses) ārsta darbā;

42.7. veselības, slimības un veselības aprūpes modeļi;

42.8. veselības meklējuma process;

42.9. komunikatīvā prasme, komunikāciju veidi un vides ietekme uz komunikācijām ģimenes (vispārējās prakses) ārsta darbā;

42.10. vadlīnijas konsultācijas organizēšanai;

42.11. problēmas definēšanas process ģimenes medicīnā (iemesli lūgumam pēc palīdzības, problēmu raksturs un simptomu izvērtējums);

42.12. klīniskā metode ģimenes medicīnā un veselības problēmu risināšanas veidi;

42.13. krīzes situācijas vadīšanas principi;

42.14. biežākās krīzes situācijas ģimenē;

42.15. slimību profilakse, veselības saglabāšana un veicināšana ģimenes (vispārējās prakses) ārsta darbā;

42.16. ģimenes (vispārējās prakses) ārsta prakses izveidošana un ar to saistītie likumi, normatīvie akti un prasības prakses izveidošanai;

42.17. biznesa vadība ģimenes (vispārējās prakses) ārsta praksē;

42.18. ģimenes (vispārējās prakses) ārsta prakses finansēšana;

42.19. ģimenes (vispārējās prakses) ārsta darba organizācija un sadarbības veidošana ar citiem veselības aprūpes speciālistiem un ārstniecības iestādēm, kā arī ar citām institūcijām un nevalstiskajām (sabiedriskajām)

organizācijām;

42.20. internā medicīna, neiroloģija, oftalmoloģija, otolaringoloģija, dermatoloģija, veneroloģija;

42.21. mātes un bērna veselība (grūtniecība, dzemdības un pēcdzemdību periods, jaundzimušā, zīdaiņa un bērnu vecuma īpatnības un veselības problēmas, reproduktīva veselība un ģimenes plānošana);

42.22. personas, ģimenes un sabiedrības veselība un rehabilitācija (psihiatrija, ģimenes (vispārējās prakses) ārsta darba psiholoģiskie aspekti, sabiedrības veselība);

42.23. ķirurģija un neatliekamā medicīniskā palīdzība (ambulatorā ķirurģija, tai skaitā uroloģijas problēmas primārajā veselības aprūpē, traumatoloģija, neatliekamā medicīniskā palīdzība, katastrofu medicīna).

43. Rezidentūras ilgums specialitātē ir trīs gadi:

43.1. pirmajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas internajā medicīnā (70 %), personas, ģimenes un sabiedrības veselībā (20 %), ģimenes medicīnā (10 %);

43.2. otrajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas mātes un bērna veselībā (60 %), ķirurģijā, ambulatorajā ķirurģijā (15 %) un neatliekamajā medicīniskajā palīdzībā (5 %), personas, ģimenes un sabiedrības veselībā (10 %), ģimenes medicīnā (10 %);

43.3. trešajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas ģimenes medicīnā (90 %), personas, ģimenes un sabiedrības veselībā (10 %).

44. Rezidentūras laikā rezidents apgūst zināšanas par sirds un asinsvadu slimību klīnisko ainu, diagnostiku, ārstēšanas principiem, darbspēju vērtējumu un profilaksi šādos līmeņos:

44.1. pirmais līmenis – esenciāla arteriāla hipertensija;

44.2. otrais līmenis:

44.2.1. sirds išēmiskā slimība:

44.2.1.1. stenokardija;

44.2.1.2. hroniska sirds išēmiskā slimība;

44.2.2. arteriāla hipertensija un hipertensīvā krīze;

44.2.3. miokardīti;

44.2.4. kardiomiopātijas;

44.2.5. akūta un hroniska sirds mazspēja;

44.2.6. sirdskaites – iegūtas vārstuļu kaites;

44.2.7. pulmonāla hipertensija;

44.3. trešais līmenis:

44.3.1. sirds išēmiskā slimība:

44.3.1.1. miokarda infarkts;

44.3.1.2. citas akūtas išēmiskās slimības formas;

44.3.2. endokardīti;

44.3.3. perikardīti;

44.3.4. sirdskaites:

44.3.4.1. iedzimtas sirds vārstuļu kaites;

44.3.4.2. nozīmīgākās iedzimtās sirdskaites (atvērts *Botalla* vads, priekškambara vai kambara starpsienas defekts, aortas koarktācija, Fallo tetrāde);

44.3.5. plaušu–sirds, plaušu asinsrites patoloģija (plaušu infarkts, plaušu–asinsvadu trombembolija un tromboze);

44.3.6. sirdsdarbības impulsa rašanās un vadīšanas traucējumi;

44.4. ceturtais līmenis – sirds išēmiskā slimība – pēkšņa koronāra klīniskā nāve.

45. Rezidentūras laikā rezidents apgūst iemaņas sirds slimību diagnostikā:

45.1. elektrokardiogrāfija (pieraksts un primārā interpretācija);

45.2. ehokardiogrāfija;

45.3. angiogrāfija;

45.4. rentgenoloģiskie un radioloģiskie izmeklējumi;

45.5. fonokardiogrāfija.

46. Rezidentūras laikā rezidents apgūst zināšanas par šādu simptomu un sindromu diferenciāldiagnostiku un diferencētu terapiju kardioloģijā:

46.1. sirdsklauves;

46.2. arteriāla hipertensija;

46.3. sāpes sirds rajonā;

46.4. elpas trūkums;

46.5. tūska;

46.6. cianoze.

47. Rezidentūras laikā rezidents apgūst zināšanas par elpošanas orgānu sistēmas slimību klīnisko ainu, diagnostiku, ārstēšanas principiem, darbspēju vērtējumu un profilaksi šādos līmeņos:

47.1. pirmais līmenis:

47.1.1. akūtas augšējo elpošanas ceļu infekcijas;

47.1.2. akūtas apakšējo elpošanas ceļu slimības;

47.1.3. bronhiālā astma – bronhiālas astmas lēkme;

47.2. otrais līmenis:

47.2.1. pneimonija;

47.2.2. bronhiālā astma;

47.2.3. pleirīts;

47.2.4. pneimoskleroze;

47.2.5. akūta un hroniska elpošanas mazspēja;

47.3. trešais līmenis:

47.3.1. plaušu tuberkuloze;

47.3.2. plaušu vēzis;

47.3.3. pneimokoniozes;

47.4. ceturtais līmenis – bronhiālā astma – astmatiskais stāvoklis.

48. Rezidentūras laikā rezidents apgūst zināšanas par alerģisku slimību klīnisko ainu, diagnostiku, ārstēšanas principiem, darbspēju vērtējumu un profilaksi šādos līmeņos:

48.1. pirmais līmenis:

48.1.1. vazomotors un alerģisks rinīts;

48.1.2. balsenes tūska;

48.1.3. akūta nātrene;

48.2. otrais līmenis:

48.2.1. hroniska recidivējoša nātrene;

48.2.2. medikamentozās alerģijas izpausmes;

48.3. trešais līmenis – akūts alerģisks alveolīts;

48.4. ceturtais līmenis: anafilaktiskais šoks.

49. Rezidentūras laikā rezidents apgūst zināšanas par šādu simptomu un sindromu diferenciāldiagnostiku un diferencētu terapiju pneimonoģijā un alerģoloģijā:

49.1. klepus ar un bez krēpām;

49.2. elpas trūkums;

49.3. sāpes krūšu kurvī;

49.4. asins spļaušana;

49.5. šķidrums pleiras telpā.

50. Rezidentūras laikā rezidents apgūst praktiskās iemaņas elpošanas orgānu slimību diagnostikā:

50.1. ārējās elpošanas izmeklēšana;

50.2. asins gāzu analīze;

- 50.3. bronhoskopija;
- 50.4. skaitļotājtomogrāfija;
- 50.5. funkcionālās raudzes (bronhu caurlaidības novērtēšana);
- 50.6. plaušu rentgenogramma (jāprot izvērtēt rezultāti);
- 50.7. ādas alerģiskās raudzes un specifiskā hiposensibilizācija.

51. Rezidentūras laikā rezidents apgūst zināšanas par šādām diagnostiskām un ārstnieciskām manipulācijām pneimonoģijā un alergoloģijā:

- 51.1. ārējās elpošanas funkciju pamatrādītāju novērtēšana;
- 51.2. pleiras punkcija;
- 51.3. aerosolu inhalācijas tehnika;
- 51.4. pikflovmetrija.

52. Rezidentūras laikā rezidents apgūst zināšanas par muskuļu, kaulu un saistaudu slimību klīnisko ainu, diagnostiku, ārstēšanas principiem, darbaspēju vērtējumu un profilaksi šādos līmeņos:

52.1. otrais līmenis:

- 52.1.1. reimatisms;
- 52.1.2. reimatoīdais artrīts;
- 52.1.3. reaktīvie artrīti un HLA – B27 asociētās slimības, Reitera sindroms;
- 52.1.4. psoriātiskais artrīts;
- 52.1.5. deformējošā osteoartroze (arī deformējošā spondiloze);
- 52.1.6. miozīts;

52.2. trešais līmenis:

- 52.2.1. ankilozējošais spondilartrīts;
- 52.2.2. podagra un pseidopodagra;
- 52.2.3. dermatomiozīts;
- 52.2.4. reimatiskā polimialģija, fibrozīts;
- 52.2.5. sistēmas vaskulīts;
- 52.2.6. sistēmas sarkanā vilkēde;
- 52.2.7. sistēmas sklerodermija.

53. Rezidentūras laikā rezidents apgūst zināšanas par imunoloģisko, mikrobioloģisko, bioķīmisko un instrumentālo izmeklējumu indikācijām un vērtējumu pacientiem ar muskuļu, kaulu un saistaudu slimībām, kā arī apgūst izmantojamās fizikālās terapijas un ārstnieciskās fizikultūras veidus (indikācijas un kontraindikācijas).

54. Rezidentūras laikā rezidents apgūst zināšanas par šādu simptomu un sindromu diferenciāldiagnostiku un diferencētu terapiju:

54.1. artralģija, artrīts;

54.2. mialģija;

54.3. tendosinovīts.

55. Rezidentūras laikā rezidents apgūst zināšanas par nieru un urīna izvadceļu slimību klīnisko ainu, diagnostiku, ārstēšanas principiem, darbspēju vērtējumu un profilaksi šādos līmeņos:

55.1. pirmais līmenis – urīnceļu infekcija;

55.2. otrais līmenis:

55.2.1. hronisks bakteriāls intersticiāls nefrīts;

55.2.2. diabētiskā nefropātija;

55.2.3. priekšdziedzera iekaisums un hipertrofija;

55.2.4. hroniska nieru mazspēja;

55.3. trešais līmenis:

55.3.1. akūts un hronisks glomerulonefrīts;

55.3.2. akūts intersticiāls nefrīts;

55.3.3. obstruktīva uropātija;

55.3.4. nieru slimības un grūtniecība;

55.3.5. nieru bojājumi sistēmiskām slimībām pacientiem;

55.3.6. akūta nieru mazspēja.

56. Rezidentūras laikā rezidents apgūst zināšanas par šādu simptomu un sindromu diferenciāldiagnostiku un diferencētu terapiju nefroloģijā:

56.1. eritrocitūrija;

56.2. leukocitūrija;

56.3. proteīnūrija;

56.4. anūrija;

56.5. urēmija;

56.6. nieru kolika;

56.7. tūskas, nefrotiskais sindroms;

56.8. renālā arteriālā hipertensija;

56.9. urīna izdales ritmiskas un daudzuma izmaiņas.

57. Rezidentūras laikā rezidents apgūst zināšanas par indikācijām un speciālām metodēm nieru un urīna izvadceļu slimību diagnostikā:

57.1. abdominālā ultrasonogrāfija;

57.2. nieru scintigrāfija;

57.3. nieru asinsvadu doplerogrāfija;

57.4. urogrāfija;

57.5. datortomogrāfija un kodolmagnētiskā rezonanse.

58. Rezidentūras laikā rezidents apgūst detalizētas zināšanas un izpildes tehniku šādām diagnostiskām un ārstnieciskām manipulācijām urīna izvadceļu slimību gadījumos:

58.1. urīna izmeklēšanas ekspresmetodes;

58.2. urīnpūšļa katetrizācija;

58.3. priekšdziedzera palpācija un masāža.

59. Rezidentūras laikā rezidents apgūst zināšanas par šādu kuņģa–zarnu trakta, žultspūšļa, aizkuņģa dziedzera un aknu slimību klīnisko ainu, diagnostiku, ārstēšanu, darbaspēju vērtējumu un profilaksi šādos līmeņos:

59.1. pirmais līmenis:

59.1.1. funkcionālās gremošanas trakta slimības (funkcionāla dispepsija, kairinātas zarnas sindroms, žults ceļu diskinezīze u.c.);

59.1.2. akūts un hronisks gastroenterīts;

59.1.3. duodēna čūlas slimība;

59.2. otrais līmenis:

59.2.1. gastrointestināla atvīļņa slimība;

59.2.2. akūts un hronisks gastrīts, duodenīts;

59.2.3. kuņģa čūlas slimība;

59.2.4. hronisks pankreatīts;

59.2.5. hronisks hepatīts;

59.2.6. stāvokļi pēc vēdera dobuma orgānu operācijām;

59.2.7. nekalkulozs holecistīts;

59.3. trešais līmenis:

59.3.1. obstruktīvas barības vada slimības;

59.3.2. kuņģa vēzis;

59.3.3. akūts pankreatīts;

59.3.4. akūts hepatīts;

59.3.5. aknu ciroze;

59.3.6. taukainā hepatoze, amiloidoze, hemohromatozes, hronisks persistējošs hepatīts, hronisks aktīvs hepatīts, hronisks autoimūns hepatīts, reaktīvs hepatīts;

59.3.7. holecistīts un holangīts (kalkulozs);

59.3.8. nespecifisks čūlains kolīts;

59.3.9. zarnu audzēji.

60. Rezydentūras laikā rezidents apgūst zināšanas par šādu simptomu, sindromu un neatliekamo stāvokļu diferenciāldiagnostiku un diferencētu terapiju kuņģa–zarnu trakta, aknu, žultspūšļa un aizkuņģa dziedzera slimību gadījumā:

60.1. malabsorbcija;

60.2. disbakterioze;

60.3. obstipācija;

60.4. caureja;

60.5. sāpes vēderā;

60.6. dzelte;

60.7. portāla hipertensija;

60.8. hepatomegālija;

60.9. anoreksija, novājēšana;

60.10. hroniska un akūta gastrointestināla asiņošana;

60.11. žults kolika;

60.12. akūts vēders;

60.13. citolītiskais sindroms;

60.14. holestātiskais sindroms;

60.15. hemorāģiskais sindroms;

60.16. pārmantotās pigmenthepatozes (Žilbēra sindroms);

60.17. neatliekamā medicīniskā palīdzība asiņošanas gadījumā no barības vada vēnām;

60.18. aknu šūnu mazspēja (encefalopātija, aknu koma, hemorāģiskais sindroms).

61. Rezydentūras laikā rezidents apgūst zināšanas par indikācijām, pacientu sagatavošanu un rezultātu interpretāciju šādām manipulācijām kuņģa – zarnu trakta, aknu, žultspūšļa un aizkuņģa dziedzera slimību diagnostikā:

- 61.1. endoskopija;
- 61.2. rentgenoloģiskie izmeklējumi;
- 61.3. ultraskaņas izmeklējumi;
- 61.4. pH metrija;
- 61.5. bakterioloģiskie un citi izmeklējumi (kopprogramma).

62. Rezidentūras laikā rezidents apgūst zināšanas un izpildes tehniku šādām diagnostiskām un ārstnieciskām manipulācijām gastroenteroloģijā:

- 62.1. kuņģa skalošana;
- 62.2. izmeklēšana *per rectum*;
- 62.3. sagatavošana endoskopiskiem un rentgenoloģiskiem izmeklējumiem.

63. Rezidentūras laikā rezidents apgūst zināšanas par asinsrades sistēmas slimību klīnisko ainu, diagnostiku, ārstēšanu, darbību vērtējumu un profilaksi, kā arī par diagnostisko metožu indikācijām, kontrindikācijām un novērtējumu hematoloģijā šādos līmeņos:

- 63.1. pirmais līmenis – dzelzs deficīta anēmija;
- 63.2. otrais līmenis:
 - 63.2.1. akūta un hroniska posthemorāģiska anēmija;
 - 63.2.2. vitamīna B deficīta anēmija;
 - 63.2.3. hemorāģiskas angiopātijas (Šenleina–Henoha purpura, Rendju–Oslera slimība);
- 63.3. trešais līmenis:
 - 63.3.1. hemolītiskas anēmijas;
 - 63.3.2. aplastiskas anēmijas;
 - 63.3.3. akūta leikoze;
 - 63.3.4. hroniska mieloleikoze, mielodisplāzijas sindroms;
 - 63.3.5. hroniska limfoleikoze;
 - 63.3.6. mielomas slimība;
 - 63.3.7. limfomas un limfogrānulatātoze;
 - 63.3.8. koagulopātijas, hemofilijas;
 - 63.3.9. trombocitopātijas, Verlhofa slimība;
- 63.4. ceturtais līmenis – diseminētas intravazālas koagulopātijas (DIC) sindroms.

64. Rezidentūras laikā rezidents apgūst zināšanas par šādu simptomu un sindromu diferenciāldiagnostiku un diferencētu terapiju hematoloģijā:

- 64.1. anēmija;
- 64.2. policitēmija;
- 64.3. izmaiņas leikocītu skaitā un leikoformulā (tai skaitā agranulocitoze);
- 64.4. trombocitopēnija;
- 64.5. asinsreces traucējumi;
- 64.6. limfadenopātija;
- 64.7. splenomegālija;
- 64.8. akūta asiņošana.

65. Rezydentūras laikā rezidents apgūst zināšanas un izpildes tehniku šādām diagnostiskām un ārstnieciskām manipulācijām hematoloģijā:

- 65.1. asins analīze – ekspresmetodes;
- 65.2. asins grupas noteikšana.

66. Rezydentūras laikā rezidents apgūst zināšanas par šādu endokrinoloģisko slimību klīnisko ainu, diagnostiku, ārstēšanu, darbaspēju vērtējumu un profilaksi šādos līmeņos:

66.1. pirmais līmenis:

- 66.1.1. aptaukošanās;
- 66.1.2. patoloģisks klimaktērijs;

66.2. otrais līmenis:

- 66.2.1. II tipa (neinsulinējamais) cukura diabēts;
- 66.2.2. metaboliskais (X) sindroms;
- 66.2.3. diabēta kompensācijas rādītāji, labas kompensācijas kritēriji, diabēta slimnieku apmācība, diabētiķu diētas kalkūlācija, fiziskie vingrinājumi, ķermeņa un pēdas higiēna, autokontrole, insulīnterapija, mūsdienīgu insulīnterapijas shēmas (intensificētā konvencionālā insulīnterapija);
- 66.2.4. grūtniecība un cukura diabēts, tireotoksikoze, hipotireoze;
- 66.2.5. vairogdziedzera hipofunkcija un hiperfunkcija;

66.3. trešais līmenis:

- 66.3.1. I tipa (insulinējamais) cukura diabēts;
- 66.3.2. vairogdziedzera audzēji, tireoidīti;
- 66.3.3. virsnieru slimības (primārs aldosteronisms, Kušinga sindroms, feohromocitomas, adrenoģenitālais sindroms (21 – hidroksilāzes deficīts), hroniska virsnieru mazspēja);
- 66.3.4. hipofīzes slimības (akromegālija, prolaktinoma, hipopituitārisms, bezcukura diabēts);
- 66.3.5. primārs hiperparatireoīdisms, hipoparatiroidisms.

67. Rezydentūras laikā rezidents apgūst zināšanas par šādu simptomu, sindromu un neatliekamo stāvokļu diferenciāldiagnostiku un diferencētu terapiju endokrinoloģijā:

- 67.1. polidipsija, poliūrija;
- 67.2. mazs augums;
- 67.3. ginekomastija;
- 67.4. hiperkalciēmija, hipokalciēmija;
- 67.5. hipoglikēmija;
- 67.6. hirsutisms;
- 67.7. matu izkrišana;
- 67.8. vīriešu infertilitāte;
- 67.9. agrīna un aizkavēta dzimumnobriešana;
- 67.10. osteoporoze, osteomalācija;
- 67.11. diabētiskā ketoacidoze (koma);
- 67.12. hipoglikēmiskā koma;
- 67.13. akūta virsnieru mazspēja.

68. Rezydentūras laikā rezidents apgūst zināšanas par endokrinoloģijā izmantojamo speciālo diagnostisko izmeklējumu indikācijām un novērtējumu:

- 68.1. ultrasonogrāfiskā izmeklēšana;
- 68.2. vairogdziedzera scintigrāfija un izmeklēšana ar radioaktīvajiem izotopiem;
- 68.3. hormonu līmeņa noteikšana serumā;
- 68.4. datortomogrāfija un kodolmagnētiskā rezonanse.

69. Rezydentūras laikā rezidents apgūst zināšanas un izpildes tehniku šādām diagnostiskām un ārstnieciskām manipulācijām endokrinoloģijā:

- 69.1. glikēmijas noteikšana ar glikometru;
- 69.2. glikozūrijas un ketonūrijas noteikšana;
- 69.3. diētas kalkulācijas pamati cukura diabēta pacientam ar I tipa un II tipa cukura diabētu;
- 69.4. cukura diabēta pacientu apmācība.

70. Rezydentūras laikā rezidents apgūst šādus infektoloģijas pamatprincipus:

- 70.1. infekcijas slimību galvenās īpatnības;
- 70.2. organisma nespecifiskie un specifiskie (imunitātes) aizsargfaktori;

- 70.3. epidēmiskais process, tā sastāvdaļas;
- 70.4. infekcijas slimību profilakses principi;
- 70.5. imūnprofilakse, vakcīnas, imūnglobulīni;
- 70.6. plānveida un profilaktiskā potēšana pēc epidēmiskām indikācijām;
- 70.7. agrīnās komplikācijas pēc vakcīnu ievadīšanas;
- 70.8. infekcijas slimību agrīnās diagnostikas principi;
- 70.9. klīnisko un bioloģisko laboratorisko izmeklējumu nozīme agrīnā infekcijas slimību diagnostikā;
- 70.10. infekcijas slimību specifiskās izmeklēšanas metodes (bakterioskopiskās, bakterioloģiskās, parazitoloģiskās, virusoloģiskās, seroloģiskās), to izvēle un novērtējums;
- 70.11. infekcijas slimību ārstēšanas pamatprincipi – specifiskā (imūnglobulīni, serumi), etiotropā, patogēnētiskā, simptomātiskā ārstēšana;
- 70.12. ārsta taktika (algoritms), diagnosticējot (rodoties aizdomām) infekcijas slimības;
- 70.13. dinamiskās novērošanas principi pēc pārslimotām infekcijas slimībām.

71. Rezydentūras laikā rezidents apgūst zināšanas par šādu infekcijas slimību klīnisko ainu, diagnostiku, ārstēšanu, darbspēju vērtējumu un profilaksi, kā arī par diagnostisko metožu indikācijām, kontrindikācijām un novērtējumu infektoloģijā šādos līmeņos:

71.1. pirmais līmenis:

- 71.1.1. saindēšanās ar pārtiku, vīrusu izraisīta caureja;
- 71.1.2. vīrusu, baktēriju, mikoplazmu un hlamīdiju izraisītās elpošanas ceļu infekcijas;
- 71.1.3. gripa, paragripa, rinovīrusu un adenovīrusu infekcijas;
- 71.1.4. enterovīrusu infekcijas;
- 71.1.5. infekciozā mononukleoze;
- 71.1.6. herpes vīrusu infekcija;
- 71.1.7. kaķu skrāpējumu slimība, citomegalovīrusu infekcija;

71.2. otrais līmenis:

- 71.2.1. infekciozā mononukleoze;
- 71.2.2. herpes vīrusu infekcija;
- 71.2.3. kaķu skrāpējumu slimība, citomegalovīrusu infekcija;
- 71.2.4. šigeloze, salmoneloze, kampilobakterioze, žardiāze (lamblioze);
- 71.2.5. enterobioze, askaridoze;
- 71.2.6. Laima slimība;
- 71.2.7. toksoplazmoze;

71.3. trešais līmenis:

- 71.3.1. ešerihioze, jersinioze, holēra;
- 71.3.2. botulisms;
- 71.3.3. trihocefaloze, trihineloze, diflobotrioze, tenidoze, toksokaroze;
- 71.3.4. slimības, kas norit ar dzelti (A, B, C, D un E vīrushepatīts, leptospiroze);
- 71.3.5. slimības, kas norit ar drudzi (vēdertīfs, paratīfi, izsitumu tīfs, malārija, sepse);
- 71.3.6. poliomiēlīts;
- 71.3.7. difterija;
- 71.3.8. meningokoku infekcija un citi strutaini un serozi meningīti;
- 71.3.9. ērcu encefalīts;
- 71.3.10. HIV infekcija;
- 71.3.11. AIDS oportūniskās infekcijas;
- 71.3.12. karantīnas infekcijas slimības (mēris, dzeltenais drudzis, īstās bakas);
- 71.3.13. trakumsērga un stingumkrampji.

72. Rezidentūras laikā rezidents apgūst zināšanas par šādu nervu slimību klīnisko ainu, diagnostiku, ārstēšanas principiem un profilaksi šādos līmeņos:

72.1. otrais līmenis:

- 72.1.1. hipertenzīva encefalopātija;
- 72.1.2. cerebrāla hroniska išēmija;
- 72.1.3. migrēna;
- 72.1.4. grupas (*cluster*) galvassāpes;
- 72.1.5. tenzijas galvassāpes;
- 72.1.6. hroniskas posttraumatiskas galvassāpes;
- 72.1.7. sekundārs parkinsonisms;

72.2. trešais līmenis:

- 72.2.1. trijzaru nerva neiralģija;
- 72.2.2. sejas nerva bojājums;
- 72.2.3. citu kraniālo nervu bojājums;
- 72.2.4. nervu (rokas, jostas un krustu) pinumu bojājums;
- 72.2.5. kakla, krūšu, jostas un krustu nervu saknīšu bojājumi (kompresija);

- 72.2.6. mononeiropātijas (rokas, kājas u.c.);
- 72.2.7. polineiropātijas (iekaisīgas, toksiskas u.c.);
- 72.2.8. meningīts;
- 72.2.9. encefalīts, encefalomielīts, mielīts;
- 72.2.10. intrakraniāls, intraspināls abscess;
- 72.2.11. intrakraniāls, intraspināls tromboflebīts;
- 72.2.12. vaskulāra mielopātija;
- 72.2.13. epilepsija un epileptiskie sindromi;
- 72.2.14. narkolepsija un katepsija;
- 72.2.15. Parkinsona slimība;
- 72.2.16. sekundārs parkinsonisms;
- 72.2.17. citas bazālo gangliju deģeneratīvas izmaiņas;
- 72.2.18. distonijas;
- 72.2.19. esenciāls tremors;
- 72.2.20. mazā horeja un citi horejas veidi;
- 72.2.21. Alzheimerera slimība;
- 72.2.22. cirkumskriptā galvas smadzeņu atrofija;
- 72.2.23. multiplā skleroze;
- 72.2.24. citas demielinizējošas nervu sistēmas slimības;
- 72.2.25. Hentingtona slimība;
- 72.2.26. pārmantota ataksija;
- 72.2.27. pārmantota spastiska parapleģija;
- 72.2.28. spināla muskuļu atrofija;
- 72.2.29. spastiska cerebrāla trieka;
- 72.2.30. hemipleģija;
- 72.2.31. parapleģija, tetrapleģija (šļauganā un spastiskā);
- 72.2.32. citi paralītiskie sindromi;
- 72.2.33. muskuļu distrofijas;
- 72.2.34. iedzimtas un cita veida miopātijas;
- 72.2.35. miastēnija un miastēnijas sindromi;

72.2.36. miotonija un miotoniskie sindromi;

72.2.37. autonomās nervu sistēmas slimības (izņemot autonomo somatoformo disfunkciju);

72.2.38. siringomielija un siringobulbija;

72.2.39. galvas un muguras smadzeņu audzēji;

72.3. ceturtais līmenis:

72.3.1. cerebrāla tranzitora išēmiska lēkme;

72.3.2. cerebrāls infarkts;

72.3.3. intracerebrāla hemorāģija;

72.3.4. subarahnoidāla hemorāģija;

72.3.5. spināls infarkts;

72.3.6. epileptisks stāvoklis;

72.3.7. miastēnija un miastēnijas krīze;

72.3.8. hidrocefālija;

72.3.9. toksiska encefalopātija;

72.3.10. smadzeņu kompresija;

72.3.11. centrālās nervu sistēmas traumatiski bojājumi.

73. Rezydentūras laikā rezidenti apgūst zināšanas par izpildes tehniku un iegūto datu interpretāciju šādiem izmeklējumiem un manipulācijām neiroloģijā:

73.1. acu zīlīšu tiešās un sadraudzības reakcijas noteikšana un novērtēšana;

73.2. acu ābolu kustību noteikšana un novērtēšana;

73.3. radzenes refleksa noteikšana un novērtēšana;

73.4. nistagma (vertikālais, horizontālais) noteikšana un novērtēšana;

73.5. mīmikas muskulatūras kustību novērtēšana;

73.6. mīksto aukslēju un rīkles refleksa noteikšana un novērtēšana;

73.7. roku un kāju cīpslu refleksa noteikšana;

73.8. "snuķīša" un Marinesku refleksa noteikšana un novērtēšana;

73.9. Babinska refleksa noteikšana un novērtēšana;

73.10. nervu un saknīšu palpējamo punktu noteikšana;

73.11. Lasega un Neri simptoma noteikšana un novērtēšana;

73.12. sprandas stīvuma un Kerniga simptoma noteikšana un novērtēšana;

- 73.13. ādas sāpju sajūtas noteikšana;
- 73.14. kustības un stāvokļa sajūtas noteikšana;
- 73.15. muskulatūras tonusa noteikšana un novērtēšana;
- 73.16. Romberga mēģinājuma novērtēšana;
- 73.17. pirksta–degungala un papēža–ceļgala mēģinājuma novērtēšana;
- 73.18. dermogrāfisma noteikšana;
- 73.19. vienkāršāko manuālās terapijas paņēmieni veikšana;
- 73.20. vienkāršāko masāžas paņēmieni veikšana;
- 73.21. vienkāršāko refleksterapijas paņēmieni veikšana;
- 73.22. infiltrācijas un perineirālas blokādes veikšana.

74. Rezidentūras laikā rezidents apgūst indikācijas un kontrindikācijas šādiem izmeklējumiem nervu sistēmas slimību gadījumos:

- 74.1. redzes nerva diska apskate;
- 74.2. kraniogrāfija;
- 74.3. spondilogrāfija;
- 74.4. elektroencefalogrāfija;
- 74.5. elektromiogrāfija;
- 74.6. ehoencefaloskopija;
- 74.7. smadzeņu asinsvadu doplerogrāfija;
- 74.8. cerebrospinālā likvora analīze;
- 74.9 smadzeņu datortomogrāfija;
- 74.10. mugurkaula starpskriemeļu disku datortomogrāfija;
- 74.11. kontrasta mielogrāfija;
- 74.12. kodolmagnētiskās rezonanses izmantošana neiroloģisko slimību diagnostikā.

75. Rezidentūras laikā rezidents apgūst zināšanas par šādu acu slimību klīnisko ainu, diagnostiku, ārstēšanu, darbību novērtējumu un profilaksi šādos līmeņos:

- 75.1. pirmais līmenis:
 - 75.1.1. mieža grauds;
 - 75.1.2. konjunktivīti;
 - 75.1.3. vājredzīgu un aklu pacientu sociālā rehabilitācija;

75.2. otrais līmenis:

75.2.1. blefarīti;

75.2.2. mieža grauds;

75.2.3. krusas grauds;

75.2.4. ksantelasma;

75.2.5. dakrioadenīts;

75.2.6. radzenes tūska;

75.2.7. uveīti;

75.2.8. katarakta;

75.2.9. diabētiskā retinopātija;

75.2.10. hipertonskā retinopātija;

75.2.11. hemoftalmi;

75.2.12. redzes orgāna izmaiņas vispārēju slimību gadījumos (hipertonskā slimība, cukura diabēts, nieru slimības, centrālās nervu sistēmas slimības u.c.);

75.2.13. šķielēšana – esotropija, eksotropija, hipertropija, hipotropija, heteroforija, paralītiska šķielēšana, nistagms;

75.2.14. hipermetropija;

75.3. trešais līmenis:

75.3.1. entropija un ektropija;

75.3.2. plakstiņa ievainojumi;

75.3.3. *trichiasis*;

75.3.4. radzenes virspusēji bojājumi un keratīti;

75.3.5. *lagophthalmus*;

75.3.6. *epicantus*;

75.3.7. *ksantelasma*;

75.3.8. plakstiņa tumori;

75.3.9. dakriocistīts;

75.3.10. dakriostenoze;

75.3.11. asaru kanāla audzēji;

75.3.12. konjunktīvas svešķermeņi;

75.3.13. *pterygium*;

- 75.3.14. subkonjunktivālas hemorāģijas;
- 75.3.15. konjunktīvas jaunveidojumi;
- 75.3.16. radzenes apdegumi;
- 75.3.17. radzenes distrofijas;
- 75.3.18. radzenes transplantācija;
- 75.3.19. keratokonuss;
- 75.3.20. sklēras slimības (episklerīti, sklerīti);
- 75.3.21. iridociklīts;
- 75.3.22. *iris tumori*;
- 75.3.23. katarakta;
- 75.3.24. afakija;
- 75.3.25. artefakija;
- 75.3.26. stiklveida ķermeņa slimības – vitreoretinālās ķirurģijas iespējas un indikācijas;
- 75.3.27. tīklenes asinsvadu akūta necauraidība;
- 75.3.28. tīklenes atslāņošanās;
- 75.3.29. maculas deģenerācija;
- 75.3.30. retinoblastoma;
- 75.3.31. neiznēsāto bērnu retinopātija;
- 75.3.32. horeoretinīts;
- 75.3.33. melanoma;
- 75.3.34. atvērta kakta glaukoma;
- 75.3.35. iedzimta glaukoma;
- 75.3.36. sekundāra glaukoma;
- 75.3.37. acs ābola kontūzijas;
- 75.3.38. endoftalmīts;
- 75.3.39. mikroftalms;
- 75.3.40. hifēma;
- 75.3.41. redzes orgāna izmaiņas vispārēju slimību gadījumos (hipertoniskā slimība, cukura diabēts, nieru slimības, centrālās nervu sistēmas slimības u.c.);
- 75.3.42. šķielēšana – esotropija, eksotropija, hipertropija, hipotropija, heteroforija, paralītiska šķielēšana, nistagms;

- 75.3.43. hipermetropija;
- 75.3.44. miopija;
- 75.3.45. astigmatisms;
- 75.3.46. presbiopija;
- 75.3.47. anizotropija;
- 75.3.48. cikloplēģija;
- 75.3.49. diplopija;
- 75.3.50. ambliopija;
- 75.3.51. zema redze un aklums;
- 75.3.52. redzes nerva ekskavācija;
- 75.3.53. redzes nerva tūska;
- 75.3.54. redzes nerva atrofija;
- 75.3.55. redzes nerva neiīts;

75.4. ceturtais līmenis:

- 75.4.1. asaru kanāla ievainojumi;
- 75.4.2. radzenes svešķermeņi;
- 75.4.3. lēcas un intraokulārās lēcas dislokācija;
- 75.4.4. akūtas glaukomas lēkme;
- 75.4.5. orbitocelulīts un orbītas flegmona;
- 75.4.6. orbītas lūzumi;
- 75.4.7. orbītas tumori;
- 75.4.8. acs ābola perforējoši ievainojumi;
- 75.4.9. intraokulāri svešķermeņi;
- 75.4.10. *buftalms*;
- 75.4.11. *hipopion*.

76. Rezidentūras laikā rezidents apgūst papildu zināšanas par izmeklēšanas metožu lietošanas indikācijām oftalmoloģijā.

77. Rezidentūras laikā rezidents apgūst zināšanas par indikācijām, izpildes tehniku un iegūto datu interpretāciju šādiem izmeklējumiem un manipulācijām oftalmoloģijā šādos līmeņos:

77.1. pirmais līmenis:

77.1.1. redzes asuma pārbaude bez korekcijas un ar pacienta brillēm;

77.1.2. redzes lauka orientējoša noteikšana;

77.1.3. krāsu redzes izmeklēšana ar tabulām;

77.1.4. acu kustību pārbaude;

77.1.5. zīlīšu reakcijas noteikšana;

77.1.6. acs ārējā apskate;

77.1.7. *fundus oculi* apskate;

77.2. otrais līmenis:

77.2.1. redzes asuma pārbaude bērniem un zīdaiņiem;

77.2.2. binokulārās redzes pārbaude;

77.2.3. acs stāvokļa orbītā noteikšana;

77.2.4. acs spiediena mērīšanas palpatorā un bezkontakta metode;

77.2.5. *fundus oculi* apskate;

77.3. trešais līmenis:

77.3.1. refrakcijas pārbaude subjektīvā un objektīvā;

77.3.2. dinamiskā un statiskā perimetrija;

77.3.3. aplanācijas tonometrija.

78. Rezidentūras laikā rezidents apgūst šādas terapeitiskās prasmes oftalmoloģijā:

78.1. acu pilienu pilināšana;

78.2. acu ziedes ielikšana;

78.3. svešķermeņa izņemšana no konjunktīvas;

78.4. acu pārsēja uzlikšana;

78.5. skropstas izņemšana.

79. Rezidentūras laikā rezidents apgūst zināšanas par indikācijām šādām izmeklēšanas metodēm oftalmoloģijā:

79.1. gonioskopija;

79.2. eksoftalmometrija;

79.3. ortoptiska;

79.4. izmeklēšana;

79.5. perimetrija;

79.6. elektrotinogrāfija;

79.7. fluorescentā angiogrāfija;

79.8. ehogrāfija;

79.9. elektrofizioloģiskā izmeklēšana.

80. Rezidentūras laikā rezidents apgūst zināšanas par indikācijām šādām operācijām oftalmoloģijā:

80.1. lāzerterapija;

80.2. kataraktas ķirurģija;

80.3. šķielēšanas ķirurģija;

80.4. vitrektomija;

80.5. tīklenes operatīva ārstēšana;

80.6. glaukomas operatīva ārstēšana;

80.7. radzenes transplantācija;

80.8. plakstiņu ķirurģiska ārstēšana.

81. Rezidentūras laikā rezidents apgūst zināšanas par šādiem jautājumiem otolaringoloģijā:

81.1. deguna elpošanas nozīme bērna sejas skeleta attīstībā, adenoīdu sejas veidošanās;

81.2. deguna aizsargfunkcijas;

81.3. orgānu (specialitātes ietvaros) iekaisumu tipiskā mikroflora, antimikrobās, antivirālās un antimikotiskās (lokālās un vīrusējās) ārstēšanas principi;

81.4. neatliekamā medicīniskā palīdzība otolaringoloģijā;

81.5. balsenes stenoze;

81.6. indikācijas *lig. Conicum* punkcijai un incīzijai;

81.7. indikācijas traheostomijai;

81.8. traheostomēta pacienta kopšana;

81.9. akūts dzirdes zudums;

81.10. ārstēšanas taktikas un transportēšanas jautājumi pacientiem ar otogēnām–endokraniālām, rinogēnām–endokraniālām, orbitālām komplikācijām.

82. Rezidentūras laikā rezidents apgūst zināšanas par ausu, deguna un kakla slimību klīnisko ainu, diagnostiku, ārstēšanu, darbaspēju novērtējumu un profilaksi šādos līmeņos:

82.1. pirmais līmenis:

82.1.1. deguna asiņošana – cēloņi un asiņošanas apturēšana;

82.1.2. svešķermenis degunā;

82.1.3. vulgāras angīnas;

82.1.4. akūts rinīts, faringīts, laringīts;

82.1.5. akūts vidusauss iekaisums (salpingootīts, serozs iekaisums);

82.1.6. akūts paranasāls sinusīts;

82.2. otrais līmenis:

82.2.1. paratonsilīti (flegmona, abscess);

82.2.2. sekundāras angīnas hematoloģiskiem pacientiem;

82.2.3. deguna furunkuls;

82.2.4. auss furunkuls;

82.2.5. akūts paranasāls sinusīts;

82.2.6. akūts vidusauss iekaisums (salpingootīts, strutains iekaisums);

82.3. trešais līmenis:

82.3.1. otogēns sejas nerva bojājums;

82.3.2. labirinta ataka (*Menjera* slimība un sindroms);

82.3.3. deguna kaula lūzums;

82.3.4. svešķermenis trahejā, bronhā un barības vadā;

82.3.5. paratonsilīti (flegmona, abscess);

82.3.6. sifilītiskā angīna un laringīts;

82.3.7. agrīnās onkoloģisko slimību pazīmes otolaringoloģijā;

82.4. ceturtais līmenis – barības vada ķīmiskais apdegums.

83. Rezidentūras laikā rezidents apgūst zināšanas par indikācijām, izpildes tehniku un iegūto datu interpretāciju šādiem izmeklējumiem un manipulācijām otolaringoloģijā:

83.1. deguna, deguna blakusdobumu, auss, kakla inspekcija un palpācija;

83.2. faringoskopija, otoskopija;

83.3. uztriepes noņemšana no rīkles un deguna;

83.4. rīkles gļotādas ieziešana;

83.5. balss saišu apskate;

83.6. indikācijas deguna blakusdobumu rentgenogrāfijai un iegūto rezultātu analīze;

83.7. dzirdes pārbaude ar valodu;

83.8. Vēbera un Rinnes testi;

83.9. audiometrija un audiogrammas (bez izpildes tehnikas), līdzsvara traucējumu un vestibulārā nistagma pārbaude;

83.10. auss skalošana;

83.11. auss izpūšana;

83.12. desmurģija otolaringoloģijā;

83.13. deguna asiņošanas apturēšana;

83.14. svešķermeņu izvilkšana no deguna;

83.15. svešķermeņa izvilkšana no mutes, rīkles;

83.16. svešķermeņa izvilkšana no auss ejas;

83.17. deguna priekšējā tamponāde.

84. Rezidentūras laikā rezidents apgūst zināšanas par šādiem jautājumiem dermatoveneroloģijā šādos līmeņos:

84.1. pirmais līmenis:

84.1.1. ādas simptomātika – eflorescences;

84.1.2. dermatožu klasifikācija;

84.1.3. sēnīšu slimību profilakse;

84.1.4. niezes izpausmes klīniskie simptomi un izraisītājfaktori;

84.1.5. dermatītu klīniskās izpausmes;

84.1.6. iekšējīgo slimību izpausmes ādā, matos un nagos;

84.1.7. hipovitaminožu izpausmes ādā, matos un nagos;

84.1.8. gastrointestinālā trakta patoloģijas izpausme ādā;

84.1.9. senilas pārmaiņas ādā un prekankrozes;

84.1.10. seksuāli transmisīvās slimības, to veidi;

84.1.11. AIDS izpausme ādā un gļotādās;

84.2. otrais līmenis:

84.2.1. kašķis;

84.2.2. keratomikozes;

84.2.3. epidermomikoze;

84.2.4. trihofītijs;

84.2.5. mikrosporija;

84.2.6. piodermija;

84.2.7. psoriasis vulgaris;

84.2.8. ekzēma;

84.2.9. dermatītu klīniskās izpausmes;

84.2.10. seksuāli transmisīvās slimības, to veidi;

84.2.11. gonoreja;

84.2.12. iekšējo orgānu bojājumi sekundārā un terciārā sifilisa gadījumā;

84.3. trešais līmenis:

84.3.1. piodermija;

84.3.2. *psoriasis vulgaris*;

84.3.3. ekzēma;

84.3.4. profesionālās dermatozes;

84.3.5. gonoreja;

84.3.6. primārais un sekundārais sifiliss;

84.3.7. nervu sistēmas sifiliss;

84.3.8. iedzimts sifiliss.

85. Rezidentūras laikā rezidents apgūst zināšanas un praktiskās iemaņas par šādiem jautājumiem dermatoveneroloģijā:

85.1. iztriepju un uzsējumu ņemšanas tehnika seksuāli transmisīvo slimību noteikšanai;

85.2. nokasījumu ņemšanas tehnika no ādas un nagiem sēnīšu slimību mikroskopiskai izmeklēšanai;

85.3. nokasījumu ņemšana no ādas histoloģiskai izmeklēšanai.

86. Rezidentūras laikā rezidents apgūst zināšanas par šādiem jautājumiem pediatrijā šādos līmeņos:

86.1. pirmais līmenis:

86.1.1. bērns vispārējā praksē;

86.1.2. prakses organizācija bērnu veselības aprūpei;

86.1.3. speciālistu loma bērnu veselības aprūpē;

86.1.4. strukturālās izmaiņas pediatrijā;

86.1.5. bērnu attīstības fizioloģija (pedoloģija);

86.1.6. somatiskā attīstība un funkcionālais nobriedums;

86.1.7. atsevišķu orgānu un sistēmu funkcionālais nobriedums attīstības fāzēs;

- 86.1.8. statomotorās, psihosensorās un intelektuālās attīstības pazīmju pazīšana;
- 86.1.9. psihiskā attīstība, sensorie sasniegumi, inteliģences, runas un sociālā attīstība;
- 86.1.10. attīstības un nobrieduma novērtējums;
- 86.1.11. novirzes no normālās attīstības – definīcijas;
- 86.1.12. vesela bērna barošana (vispārējie pamati – uzturvielu nepieciešamība);
- 86.1.13. bērna barošana dažādās attīstības fāzēs;
- 86.1.14. jaundzimušā kopšana;
- 86.1.15. zīdaiņa kopšana;
- 86.1.16. dienas režīms;
- 86.1.17. agrīna pareizu mātes un bērna attiecību nodibināšana;
- 86.1.18. bērns ģimenē;
- 86.1.19. bērna patofizioloģijas īpatnības dažādos vecumos;
- 86.1.20. anamnēzes savākšanas īpatnības pediatrijā;
- 86.1.21. bērna izmeklēšana (ārsta pieņemšanas laikā);
- 86.1.22. ārstēšanas noteikšanas pamatiezīmes terapeitiskā un diagnostiskā tehnikā;
- 86.1.23. primārā un sekundārā prevencija:
 - 86.1.23.1. bērnu veselības uzraudzība un potēšana;
 - 86.1.23.2. nelaimes gadījumu prevencija;
 - 86.1.23.3. agrīnās diagnostikas stratēģija un īstenošana;
 - 86.1.23.4. norūdišana;
- 86.1.24. drudzis;
- 86.1.25. nabas anomālijas un nabas saites atliekas atkrišanas problēma;
- 86.1.26. ādas infekcijas jaundzimušajiem;
- 86.1.27. rinīts jaundzimušajiem;
- 86.1.28. zīdaiņu slimības:
 - 86.1.28.1. dispepsija;
 - 86.1.28.2. zarnu kolikas;
 - 86.1.28.3. vitamīnu nodrošinājums;
 - 86.1.28.4. rahīts;
- 86.1.29. gremošanas trakta slimības;

86.1.29.1. kairinātās zarnas sindroms;

86.1.29.2. aizcietējumi;

86.1.30. respiratorās sistēmas slimības:

86.1.30.1. akūtas respiratoras saslimšanas;

86.1.30.2. laringīts bez stenozes;

86.1.30.3. streptokoku faringīts, tonsilīts;

86.1.30.4. bakteriāla pneimonija;

86.1.31. nieru un urīnceļu slimības:

86.1.31.1. nieru iekaisuma slimības, urīnceļu infekcija;

86.1.31.2. akūta urīna attecības aizture;

86.1.32. nervu sistēmas slimības:

86.1.32.1. dzemdību galvas traumas;

86.1.32.2. minimāla cerebrāla disfunkcija;

86.1.32.3. inteliģences defekts (oligofrēnija);

86.1.32.4. uzvedības traucējumi, psihopātijai līdzīgā uzvedība;

86.1.32.5. galvas sāpes;

86.1.33. asinsrites slimības:

86.1.33.1. hipertonijs;

86.1.33.2. hipotonijs, ortostatiskas sinkopas;

86.1.33.3. anēmijas;

86.1.34. acu slimības:

86.1.34.1. plakstiņu slimības;

86.1.34.2. konjunktīvas slimības;

86.1.35. stājas traucējumi;

86.1.36. infekciju un parazitāro slimību īpatnības bērnu vecumā (garais klepus, seksuāli transmisīvo slimību izpausmes bērniem, masalas, masaliņas, varicella, herpes infekcija, parotīts, difterija, tuberkuloze, hepatīti, helmintozes);

86.1.37. ādas slimību īpatnības jaundzimušo, zīdaiņu un bērnu vecumā;

86.1.38. hroniski slims (vai apdraudēts) bērns:

86.1.38.1. hroniski slima (vai apdraudēta) bērna dinamiskās novērošanas vispārējie aspekti;

86.1.38.2. medicīniskā rehabilitācija (nosūtīšanas indikācijas un rehabilitācijas rezultātu novērtēšana);

86.1.38.3. sociālā rehabilitācija;

86.1.38.4. hroniski slima bērna dinamiskā novērošana;

86.1.38.5. sporta nodarbības;

86.1.38.6. profesijas izvēle;

86.2. otrais līmenis:

86.2.1. attīstības un nobrieduma novērtējums;

86.2.2. novirzes no normālās attīstības;

86.2.3. bērna barošana dažādās attīstības fāzēs;

86.2.4. fizisko spēju izvērtējums (*Eurotesti*);

86.2.5. vemšana;

86.2.6. urinācijas traucējumi;

86.2.7. jaundzimušo slimības:

86.2.7.1. fizioloģiskā dzelte;

86.2.7.2. ādas infekcijas;

86.2.7.3. barības uzņemšanas traucējumi, rīšanas traucējumi un atgrūšanas;

86.2.7.4. caureja;

86.2.8. slima jaundzimušā un zīdaiņa novērošana;

86.2.9. dzemdību traumas;

86.2.10. intoksikācijas zīdaiņu vecumā;

86.2.11. vitamīna C deficīts (*Muller–Barlowsche* slimība) un citu vitamīnu deficīts;

86.2.12. distrofija;

86.2.13. *adipositas*;

86.2.14. augšanas anomālijas (mazs augums, garš augums, augšanas ātruma traucējumi);

86.2.15. pubertātes traucējumi;

86.2.16. fertilitātes traucējumi;

86.2.17. seksuālās problēmas pubertātes vecumā;

86.2.18. gremošanas trakta slimības:

86.2.18.1. gļotādu, mutes un siekalu dziedzeru slimības;

86.2.18.2. zobu un smaganu slimības;

86.2.18.3. recidivējoša un hroniska caureja;

86.2.18.4. vēdera sāpes;

86.2.18.5. recidivējošas zarnu kolikas;

86.2.19. respiratorās sistēmas slimības:

86.2.19.1. laringīts bez stenozes;

86.2.19.2. bronhiolīts, bronhopneimonija;

86.2.19.3. bakteriālas dabas komplikācijas (otīts, sinusīts);

86.2.19.4. bakteriāla pneimonija;

86.2.19.5. bronhiālā astma;

86.2.19.6. svešķermenis augšējos elpošanas ceļos;

86.2.20. nieru, urīnceļu un dzimumorgānu slimības:

86.2.20.1. pielonefrīts;

86.2.20.2. glomerulonefrīts;

86.2.20.3. nefrotiskais sindroms;

86.2.20.4. nierakmeņu slimība;

86.2.20.5. akūta urīna attecības aizture;

86.2.20.6. prepuccialsinēhijas, fimoze, balanīts, parafimozē, akūta hidrocele, orhīts, periorhīts, epididimīts, sēklinieku torsijas;

86.2.20.7. vulvovaginīts;

86.2.21. nervu sistēmas slimības:

86.2.21.1. dzemdību galvas traumas;

86.2.21.2. kraniostenoze/mikrocefālija;

86.2.21.3. miopātijas;

86.2.21.4. inteliģences defekts (oligofrēnija);

86.2.21.5. uzvedības traucējumi, psihopātijai līdzīgā uzvedība;

86.2.21.6. galvas sāpes;

86.2.22. asinsrites slimības: hipertonijs;

86.2.23. anēmijas;

86.2.24. acu slimības:

86.2.24.1. strabisms;

86.2.24.2. aklums un vājredzība;

86.2.25. ortopēdiskās slimības:

86.2.25.1. skeleta anomālijas zīdaiņiem;

86.2.25.2. skeleta anomālijas bērnu vecumā;

86.2.25.3. kāju un pēdas deformācijas;

86.2.26. hroniski slims (vai uz to apdraudēts) bērns:

86.2.26.1. speciālā izglītība un integratīvā apmācība;

86.2.26.2. psihiskā rehabilitācija;

86.2.26.3. medicīniskā un sociālā rehabilitācija;

86.2.27. nelaimes gadījumi ar jaundzimušajiem, zīdaiņiem un bērniem;

86.3. trešais līmenis:

86.3.1. ģenētiskā uzraudzība;

86.3.2. bērna aprūpe ārstniecības iestādē (dzemdību palīdzības profila ārstniecības iestādē);

86.3.3. dzemdību traumas;

86.3.4. hipertrofiskā pilorostenoze;

86.3.5. cukura diabēts (*Diabetes mellitus*);

86.3.6. atkārtotas ketonēmiskās vemšanas;

86.3.7. gremošanas trakta slimības:

86.3.7.1. augšžokļa, aukslēju iedzimtas anomālijas;

86.3.7.2. celiakija;

86.3.7.3. mukoviscidoze;

86.3.7.4. granulomatozs enterokolīts (*Krona slimība*);

86.3.7.5. akūts vēders;

86.3.8. respiratorās sistēmas slimības:

86.3.8.1. laringīts ar stenozi;

86.3.8.2. bronhiālā astma;

86.3.8.3. svešķermenis augšējos elpošanas ceļos;

86.3.9. nieru, urīnceļu un dzimumorgānu slimības:

86.3.9.1. glomerulonefrīts;

86.3.9.2. nefrotiskais sindroms;

86.3.9.3. hemolītiski – urēmiskais sindroms;

86.3.9.4. tubulārais sindroms;

86.3.9.5. prepucialsinēhijas, fimoze, balanīts, parafimozē, akūta hidrocele, orhīts, periorhīts, epididimīts, sēklinieku torsijas;

86.3.9.6. hipospadija;

86.3.9.7. asiņošana no dzimumorgāniem;

86.3.10. nervu sistēmas slimības:

86.3.10.1. iedzimts galvas smadzeņu un muguras smadzeņu plēves iekaisums;

86.3.10.2. dzemdību galvas traumas;

86.3.10.3. iedzimti koordinācijas traucējumi;

86.3.10.4. intrakraniāli tilpuma procesi;

86.3.10.5. hidrocefālija;

86.3.10.6. hroniskas subdurālas asiņošanas, subdurālas higromas;

86.3.10.7. Reja sindroms;

86.3.10.8. kraniostenoze/mikrocefālija;

86.3.10.9. miopātijas;

86.3.11. sirds un asinsvadu slimības:

86.3.11.1. iedzimtas sirds un lielo asinsvadu anomālijas;

86.3.11.2. iegūtas sirdskaites;

86.3.11.3. kardīts;

86.3.12. sistēmu slimības un audzēji;

86.3.13. asins slimības, asins recēšanas traucējumi:

86.3.13.1. alerģiskais vaskulīts (Šenleina–Henoha, reimatiskā purpura);

86.3.13.2. idiopātiskā trombocitopēniskā purpura;

86.3.13.3. hemofīlija;

86.3.13.4. koagulopātijas;

86.3.14. acu slimības:

86.3.14.1. lēcas un acs ābola slimības;

86.3.14.2. strabisms;

86.3.14.3. refrakcijas novirzes;

86.3.14.4. aklums un vājredzība;

86.3.14.5. acu traumas;

86.3.15. ortopēdiskās slimības:

86.3.15.1. iedzimtas anomālijas (gūžas locītavu displāzijas, *Pes equinovarus adductus excavatus*, *Torticollis*);

86.3.15.2. mugurkaula deformācijas;

86.3.15.3. aseptiskās kaulu nekrozes, kaulu sāpes;

86.3.15.4. skeleta traumas (lūzumi, luksācijas);

86.4. ceturtais līmenis – bezsamaņa.

87. Rezidentūras laikā rezidents apgūst zināšanas par šādiem ģimenes plānošanas jautājumiem šādos līmeņos:

87.1. pirmais līmenis:

87.1.1. pusaudžu seksuālās problēmas un kontracepcija;

87.1.2. neplānotu grūtniecību galvenie iemesli un to novēršanas iespējas;

87.1.3. kontracepcija ar barjermetodēm sievietēm un vīriešiem;

87.1.4. dabīgas ģimenes plānošanas metodes;

87.1.5. kontracepcija laktācijas periodā, pēc operatīvām dzemdībām;

87.1.6. grūtniecības plānošana ģimenē;

87.1.7. veselības mācības pamatprincipi;

87.2. otrais līmenis – hormonālā kontracepcija (veidi, blakusiedarbība, kontrindikācijas);

87.3. trešais līmenis:

87.3.1. ķirurģiska kontracepcija un tās veidi sievietēm un vīriešiem;

87.3.2. intrauterīnā kontracepcija, sarežģījumi, kontrindikācijas.

88. Rezidentūras laikā rezidents apgūst zināšanas par šādiem jautājumiem dzemdniecībā šādos līmeņos:

88.1. pirmais līmenis:

88.1.1. grūtniecības diagnostika;

88.1.2. fizioloģiskās izmaiņas sievietes organismā grūtniecības laikā;

88.1.3. antenatālā mātes un bērna aprūpe;

88.1.4. slimības, kuras var ietekmēt grūtniecības gaitu (sirds un asinsvadu saslimšanas, tai skaitā varikozas vēnas, nieru un urīnceļu saslimšanas (urīnceļu infekcija, nierakmeņi), endokrīnas slimības, tai skaitā cukura diabēts, asinsrades orgānu slimības, nervu slimības, vairogdziedzera un virsnieru saslimšanas, elpošanas ceļu saslimšanas, biežākās ķirurģiskās problēmas grūtniecības laikā (žultsakmeņi, apendicīts, zamu necaurejamība, traumas));

88.1.5. medikamentu ietekme uz grūtnieci un augli;

88.1.6. alkohola, smēķēšanas ietekme uz grūtnieci un augli;

88.1.7. fizioloģisks pēcdzemdību periods;

88.1.8. krūts barošana;

88.1.9. pēcdzemdību depresija;

88.1.10. anēmija;

88.1.11. pēcdzemdību periods pēc operatīvām dzemdībām;

88.2. otrais līmenis:

88.2.1. grūtniecības riska faktoru noteikšana;

88.2.2. infekcijas (masaliņas, sifliss, gonoreja, citomegalovīruss, herpes *simplex* vīruss, B vīrushepatīts, toksoplazmoze, HIV, hlamidioze, kandidoze, bakteriāla vaginoze, trihomoniāze);

88.2.3. slikta dūša, vemšana grūtniecības laikā, anēmija, ģenitālā trakta infekcijas grūtniecības laikā;

88.2.4. laktācijas traucējumi un mastīts;

88.2.5. pēcdzemdību periods pēc operatīvām dzemdībām;

88.3. trešais līmenis:

88.3.1. ģenētiska patoloģija ģimenes anamnēzē;

88.3.2. asiņošanas iemesli grūtniecības laikā (spontāns aborts (stadijas, septisks aborts, nenoticis iesācies aborts), trofoblastiskās sasilšanas (pūslīšu mola, horionkarcinoma), priekšguloša placenta, normāli piestiprinātas placentas priekšlaicīga atslāņošanās, sieviešu dzimumorgānu pirmsvēža sasilšanas, dzemdes kakla vēzis, dzemdes plīsums);

88.3.3. infekcijas (masaliņas, sifliss, gonoreja, citomegalovīruss, herpes *simplex* vīruss, B vīrushepatīts, toksoplazmoze, HIV, hlamidioze, kandidoze, bakteriāla vaginoze, trihomoniāze);

88.3.4. nepareiza augļa guļa, augļa augšanas traucējumi, dzemdes kakla nepietiekamība, priekšlaicīgas dzemdības, pārnēsāta grūtniecība, hipertensīvie stāvokļi grūtniecības laikā, preeklampsija (dzemdību un pēcdzemdību periodā), izosensibilizēta grūtniecība;

88.3.5. pēcdzemdību infekcijas (dzemdību ceļu, urīnceļu infekcijas, vēnu iekaisumi);

88.4. ceturtais līmenis:

88.4.1. normālu dzemdību vadīšana un pieņemšana;

88.4.2. ārpusdzemdes grūtniecība;

88.4.3. pēcdzemdību asiņošana (dzemdes atonija, placentas retence, dzemdību ceļu trauma).

89. Rezidentūras laikā rezidents apgūst detalizētas zināšanas par šādiem jautājumiem ginekoloģijā šādos līmeņos:

89.1. pirmais līmenis:

89.1.1. slimības anamnēzes svarīgākie dati un nepieciešamās izmeklēšanas metodes pacientēm ar sieviešu slimībām;

89.1.2. sievietes veselības aprūpes pamatprincipi un to saistība ar pacientes psiholoģiju, sociālo un emocionālo stāvokli;

- 89.1.3. ētikas problēmas saistībā ar sieviešu slimībām;
- 89.1.4. sievietes reprodūktīvās sistēmas anatomija un fizioloģija;
- 89.1.5. menstruālā cikla fizioloģija;
- 89.1.6. menstruālā cikla biežākie traucējumu veidi, iemesli un ģimenes ārsta taktika;
- 89.1.7. perimenopauzālā perioda fizioloģija un traucējumi;
- 89.1.8. medicīniskā aborta indikācijas un iespējamie pārtraukšanas veidi;
- 89.1.9. seksuālās vardarbības medicīniskās ekspertīzes jautājumi;
- 89.1.10. iekšējo dzimumorgānu noslīdējumi, indikācijas ķirurģiskai ārstēšanai;
- 89.1.11. maksts tīrības pakāpes noteikšana un izvērtēšana;
- 89.1.12. dispareūnija, tās iemesli, ārsta taktika;
- 89.1.13. ginekoloģiskās saslimstības profilakses principi;

89.2. otrais līmenis:

- 89.2.1. premenstruālās spriedzes sindroms un ārstēšanas principi;
- 89.2.2. neauglība, tās cēloņi;
- 89.2.3. dzemdes piedēkļu iekaisums;
- 89.2.4. ārējo dzimumorgānu iekaisuma procesi;
- 89.2.5. dispareūnija, tās iemesli, ārsta taktika;
- 89.2.6. pacienta sagatavošana ginekoloģiskām operācijām;

89.3. trešais līmenis:

- 89.3.1. menstruālās funkcijas traucējumi – disfunkcionālas asiņošanas;
- 89.3.2. primārās un sekundārās amenorejas iemesli un izmeklēšanas metodes;
- 89.3.3. juvenilās asiņošanas īpatnības un biežākie iemesli;
- 89.3.4. bērnu un pusaudžu biežākās ginekoloģiskās saslimšanas (iedzimtas anomālijas, iekaisuma slimības, audzēji, traumas);
- 89.3.5. priekšlaicīga un aizkavēta dzimumnobriešana;
- 89.3.6. endometrīts (simptomātika);
- 89.3.7. endometriozes, klasifikācija;
- 89.3.8. seksuāli transmisīvās infekcijas ginekoloģijā, AIDS;
- 89.3.9. dzimumorgānu traumas;
- 89.3.10. funkcionālie testi ginekoloģijas praksē;
- 89.3.11. dzemdes mioma, diagnostika, novērtēšana;

89.4. ceturtais līmenis:

89.4.1. legāls aborts un tā komplikācijas (agrīnās, vēlīnās);

89.4.2. spontāns aborts (simptomi);

89.4.3. ārpusdzemdes grūtniecības iemesli (klīnika);

89.4.4. pelvioperitonīts, difūzs peritonīts un septisks stāvoklis, saistīts ar ginekoloģiskām saslimšanām.

90. Rezidentūras laikā rezidents apgūst pirmā līmeņa zināšanas un praktiskās iemaņas par šādiem jautājumiem ginekoloģijā:

90.1. laboratorisko izmeklējumu novērtēšana (bakterioskopiskā un bakterioloģiskā maksts un uretras izdalījumu analīze, spermogramma, citoloģiskā izmeklēšana (onkocitoloģija));

90.2. ginekoloģisko izmeklēšanas metožu veikšana (spoguļos, vagināli, rektāli);

90.3. iztriepju ņemšana (onkocitoloģiskai izmeklēšanai, hormonālai kolpocitoloģijai, bakterioskopiskai izmeklēšanai u.c.);

90.4. uzsējuma ņemšana bakterioloģiskai izmeklēšanai;

90.5. krūšu dziedzeru izmeklēšana (analīžu ņemšana onkocitoloģiskai izmeklēšanai);

90.6. vaginālo procedūru veikšana (vanniņas, tamponi u.c.).

91. Rezidentūras laikā rezidents apgūst zināšanas par šādiem jautājumiem onkoloģiskajā ginekoloģijā šādos līmeņos:

91.1. pirmais līmenis:

91.1.1. ārējo dzimumorgānu fona saslimšanas;

91.1.2. ārējo dzimumorgānu pirmsvēža saslimšanas, ārējo dzimumorgānu vēža saslimšanas riska grupas;

91.1.3. dzemdes kakla pirmsvēža saslimšanas svarīgākās diagnostikas metodes;

91.1.4. dzemdes kakla vēža saslimšanas riska grupas;

91.1.5. sievietes dzimumhormonatkarīgo ļaundabīgo audzēju lokalizācija;

91.2. otrais līmenis:

91.2.1. dzemdes kakla displāzijas ārstēšanas metodes;

91.2.2. olnīcu pirmsvēža stadija;

91.3. trešais līmenis:

91.3.1. endometrija vēzis, saslimšanas riska grupas;

91.3.2. endometrija hiperplāzijas veidi un ārstēšana;

91.3.3. ārsta taktika onkoloģiski konstatētā paaugstinātā estrogēnu līmeņa gadījumos menopauzē;

91.3.4. olnīcu vēža simptomātika, metastazēšanās ceļi, diferenciāldiagnoze;

91.3.5. krūšu dziedzeru vēzis, klīnika, saslimšanas riska grupas.

92. Rezidentūras laikā rezidents apgūst zināšanas par šādiem jautājumiem personas, ģimenes, sabiedrības un mentālajā veselībā:

- 92.1. sabiedrības veselības jēdziens un ar to saistītie ģimenes medicīnas aspekti;
- 92.2. galvenās darbības sabiedrības veselības jomā;
- 92.3. iedzīvotāju veselības novērtēšana un veselības aprūpes darba novērtēšana;
- 92.4. paņēmieni iedzīvotāju veselības novērtēšanai;
- 92.5. veselības aprūpes sistēma valstī un ģimenes ārsta vieta tajā;
- 92.6. veselības aprūpes finansēšana;
- 92.7. slimību ietekme uz sabiedrības funkcionēšanu;
- 92.8. statistisko un citu datu vākšana, to zinātniskie un ētiskie aspekti;
- 92.9. uz ģimeni orientētā veselības aprūpe un tās līmeņi;
- 92.10. stress, emocijas un slimības, to savstarpējā saistība;
- 92.11. prāta spējas un to ietekme uz personas veselību;
- 92.12. personības novērtēšanas metodes;
- 92.13. psiholoģiskie ārstēšanas aspekti;
- 92.14. mentālā veselība un patoloģija.

93. Rezidentūras laikā rezidents apgūst zināšanas par šādiem jautājumiem psihiatrijā:

- 93.1. psihisko slimību un traucējumu cēloņi, veicinošie faktori, patoģenētiskie mehānismi;
- 93.2. paņēmieni psihisko slimību un traucējumu diagnosticēšanai primārās aprūpes līmenī;
- 93.3. psihopatoloģisko sindromu sistemātika un klasifikācija;
- 93.4. galvenās psihopatoloģisko sindromu grupas un ģimenes ārsta uzdevumi to diagnosticēšanā un novērošanā, pacientam ārstējoties mājas apstākļos;
- 93.5. citu saslimšanu vai traumu izraisītie psihiskie traucējumi, to vadīšana un ģimenes (vispārējās prakses) ārsta taktika;
- 93.6. alkoholisma, narkomānijas un toksikomānijas galvenie simptomi, to diferenciāldiagnostika, paasinājumu diagnosticēšana un novērošana primārās aprūpes līmenī;
- 93.7. seksoloģijas jēdziens – psihoterapijas pamatelementi, mentālā stāvokļa testēšana;
- 93.8. psihosomatiskās slimības, to cēloņi, profilakse un ārstēšanas īpatnības;
- 93.9. tiesiskie jautājumi psihiatrijā, rīcībspēja, pieskaitāmība, pacientu tiesību aizsardzība, pacientu konsultēšanas un stacionēšanas noteikumi, darbspēju noteikšana;
- 93.10. psihiski slimo rehabilitācijas galvenie veidi un pamatprincipi, ārpusstacionāra psihiatriskā palīdzība.

94. Rezydentūras laikā rezidents apgūst zināšanas par šādiem jautājumiem psihiatrijā šādos līmeņos:

94.1. otrais līmenis:

- 94.1.1. suicidāli izteikumi;
- 94.1.2. demence bez papildu simptomātikas;
- 94.1.3. organiski afektīvi traucējumi, trauksme, disociatīvi traucējumi, emocionāla labilitāte;
- 94.1.4. viegla depresijas epizode, hipomānija;
- 94.1.5. ciklotīmija, distīmija;
- 94.1.6. neirotiski, ar stresu saistīti un somatoformi traucējumi;
- 94.1.7. ēšanas un miega traucējumi;
- 94.1.8. neiroleptisko līdzekļu un antidepresantu blaknes, to ārstēšana;

94.2. trešais līmenis:

- 94.2.1. augsts pašnāvības risks, pašnāvības mēģinājums;
- 94.2.2. sabiedriski bīstama uzvedība psihotisku traucējumu iespaidā;
- 94.2.3. demence ar psihotiskiem papildu simptomiem;
- 94.2.4. organiski halucinatori, katatoni traucējumi un murgi;
- 94.2.5. šizofrēnija, šizoafektīvi traucējumi, akūti psihotiski traucējumi;
- 94.2.6. vidēji smaga un smaga depresijas epizode, mānijas epizode;
- 94.2.7. specifiski personības traucējumi;
- 94.2.8. garīgā atpalcība;
- 94.2.9. psihiski traucējumi bērna vecumā;

94.3. ceturtais līmenis:

- 94.3.1. katatonija;
- 94.3.2. neiroleptiskais malignais sindroms.

95. Rezydentūras laikā rezidents apgūst zināšanas par šādu slimību klīnisko ainu, diagnostiku, ārstēšanu, operācijas indikācijām un profilaksi uroloģijā šādos līmeņos:

95.1. otrais līmenis:

- 95.1.1. fimoze, parafimoze;
- 95.1.2. paranefrīts, prostatīts;
- 95.1.3. nierakmeņu slimība;

95.2. trešais līmenis:

95.2.1. akūtas sēklinieku slimības;

95.2.1. prostatas, sēklinieka audzēji.

96. Rezidentūras laikā rezidents apgūst zināšanas par šādu ādas un zemādas veidojumu klīnisko ainu, diagnostiku, ārstēšanu, operācijas indikācijām un profilaksi šādos līmeņos:

96.1. pirmais līmenis – kārpas, varžacis;

96.2. otrais līmenis – lipoma un ateroma;

96.3. trešais līmenis – bazalioma un melanoma.

97. Rezidentūras laikā rezidents apgūst zināšanas par šādu patoloģiju diagnosticēšanu un ārstēšanu strutainajā ķirurģijā šādos līmeņos:

97.1. pirmais līmenis:

97.1.1. furunkuls;

97.1.2. karbunkuls;

97.1.3. virspusēji pēcinjekciju abscesi;

97.1.4. hidradenīts;

97.1.5. subkutāns panarīcijs, paronīhijs;

97.1.6. izgulējumi;

97.1.7. sastrutojošas brūces ar lokālu klīniku;

97.2. otrais līmenis:

97.2.1. *erisipelas* (roze);

97.2.2. hidradenīts;

97.2.3. subkutāns panarīcijs, paronīhijs;

97.2.4. mastīts;

97.2.5. akūts un hronisks paraproktīts;

97.2.6. anālās fisūras;

97.2.7. sastrutojusi brūce ar limfadenītu un limfangoītu;

97.3. trešais līmenis:

97.3.1. osteomielīts;

97.3.2. cīpslu un kaulu panarīcijs;

97.3.3. akūts un hronisks epiteliālo eju iekaisums;

97.3.4. sastrutojumi sejā, galvā un citās bīstamās ķermeņa daļās;

97.3.5. sepse.

98. Rezidentūras laikā rezidents apgūst zināšanas par šādām diagnostiskām un ārstnieciskām manipulācijām ķirurģijā:

- 98.1. infūzija, transfūzija;
- 98.2. sterilu operāciju galdu, veļas, materiālu, instrumentu sagatavošana;
- 98.3. pirmsoperāciju sagatavošanās;
- 98.4. ādas vai zemādas šuvju uzlikšana;
- 98.5. ādas šuvju noņemšana;
- 98.6. dobumu punkcijas (pleiras, vēdera, hidroceles, ceļa locītavas bursas, elkoņa locītavas bursas);
- 98.7. urīnpūšļa katetrizācija un punkcija;
- 98.8. lokāla, vadu, intrakutāna anestēzija;
- 98.9. visu veidu imobilizācijas;
- 98.10. incīzijas;
- 98.11. ādas, zemādas veidojumu ekscīzijas;
- 98.12. rektālā izmeklēšana (manuāli).

99. Rezidentūras laikā rezidents apgūst zināšanas par šādiem jautājumiem ķirurģijā, onkoloģijā un ortopēdijā:

- 99.1. ķirurģisko pacientu rehabilitācija, hronisko pacientu aprūpe un darba ekspertīze;
- 99.2. ortopēdisko pacientu indikācijas operācijām un rehabilitācija (nosūtīšanas indikācijas un rehabilitācijas rezultātu novērtēšana);
- 99.3. taktika onkoloģisko saslimšanu gadījumā;
- 99.4. inoperablu pacientu aprūpe.

100. Rezidentūras laikā rezidents apgūst teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas par šādiem jautājumiem neatliekamajā medicīniskajā palīdzībā:

100.1. neatliekamās medicīniskās palīdzības un dzīvības uzturēšanas pasākumu veikšana pacientiem ar vitālo funkciju traucējumiem pirmsslimnīcas etapā:

- 100.1.1. samaņas līmeņa novērtēšana;
- 100.1.2. elpceļu stāvokļa un elpošanas novērtēšana;
- 100.1.3. elpošanas nodrošināšana ar un bez palīgīdzekļiem (elpvadi, elpināmais maiss, sejas maskas, krikotomija);
- 100.1.4. cirkulācijas novērtēšana;
- 100.1.5. cirkulācijas nodrošināšana;

100.2. paplašinātā dzīvības pamatfunkciju uzturēšana pēc padziļinātās sirds un plaušu reanimācijas algoritmiem:

100.2.1. ventrikulu fibrilācijas un bezpulsa ventrikulu tahikardijas algoritms;

100.2.2. asistolijas algoritms;

100.2.3. bezpulsa sirds elektriskās aktivitātes algoritms;

100.3. palīdzības sniegšana traumas pacientiem pirmsslimnīcas etapā:

100.3.1. cietušo primārā apskate;

100.3.2. cietušo šķirošana;

100.3.3. cietušo sekundārā apskate;

100.3.4. dzīvībai svarīgo funkciju stabilizācija;

100.3.5. traumatiskā un hipovolēmiskā šoka ārstēšana;

100.3.6. cietušo nešanas un pārvietošanas tehnika;

100.3.7. imobilizācijas metodes;

100.3.8. ārējās asiņošanas apturēšanas metodes;

100.3.9. neatliekamā medicīniskā palīdzība pie dažādu anatomisko apvidu bojājumiem:

100.3.9.1. galvas trauma;

100.3.9.2. ekstremitāšu trauma;

100.3.9.3. krūšu kurvja trauma;

100.3.9.4. vēdera trauma;

100.3.9.5. muguras trauma.

101. Rezydentūras laikā rezidents apgūst pamatzināšanas par šādiem jautājumiem katastrofu medicīnā:

101.1. jēdziens par katastrofu medicīnas vadīšanu:

101.1.1. trauksmes izziņošanas principi;

101.1.2. ārkārtējo medicīnisko situāciju pārvaldīšanas organizācija notikuma vietā;

101.2. jēdziens par katastrofu psiholoģiju:

101.2.1. psiholoģisko faktoru loma dažādos katastrofu situācijas posmos;

101.2.2. kolektīvās reakcijas ekstremālās situācijās, to ietekmēšanas iespējas;

101.2.3. posttraumatiskie traucējumi cietušajiem un glābšanas komandas dalībniekiem;

101.3. toksikoloģijas un radioloģijas pamatjēdzieni:

101.3.1. riska zonas;

101.3.2. individuālie aizsarglīdzekļi.

2.8. Ķirurgs (P 03)

102. Ķirurgs ir ārsta pamatspecialitāte.

103. Ķirurga kompetencē ir visu vecumu cilvēku iedzimtu un iegūtu, akūtu un hronisku ķirurģisko slimību, traumatisko bojājumu un jaunveidojumu izmeklēšana, diagnostika, konservatīvā un ķirurģiskā ārstēšana, intensīvā terapija.

104. Lai veiktu ārstniecisko darbību, ķirurgam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

104.1. ambulatorā un stacionārā ķirurģija, neatliekamā un plānveida (tai skaitā onkoloģija) ķirurģija, tas ir, iedzimto un iegūto, akūtu un hronisku ķirurģisko slimību, mīksto audu bojājumu un jaunveidojumu etioloģija, patoģenēze, simptomātika, diagnostika un ārstēšana;

104.2. ķirurģijā izmantojamās diagnostiskās un ārstnieciskās metodes (tai skaitā radioloģija), to izmantošanas indikācijas un iegūto rezultātu izvērtēšana;

104.3. ķirurģijā izmantojamās medicīniskās ierīces;

104.4. profesionālās darbības juridiskie pamati.

(MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā, kas grozīta ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)

105. Rezidentūras ilgums specialitātē ir pieci gadi:

105.1. pirmajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas vispārējā ķirurģijā, proktoloģijā, uroloģijā, ginekoloģijā, anestezioloģijā, reanimatoloģijā un intensīvajā terapijā;

105.2. otrajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas torakālajā ķirurģijā, asinsvadu ķirurģijā, traumatoloģijā un ortopēdijā, onkoloģijā, bērnu ķirurģijā, mutes, sejas un žokļu ķirurģijā, radioloģijā;

105.3. trešajā, ceturtajā un piektajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas vispārējā ķirurģijā klīniskajā praksē.

(MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā, kas grozīta ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)

2.9. Neuroķirurgs (P 04)

106. Neuroķirurgs ir ārsta pamatspecialitāte.

107. Neuroķirurga kompetencē ir veikt slimību un traumatisko bojājumu diagnostiku, ārstēšanu un rehabilitāciju, izmantojot zināšanas par galvaskausa, galvas smadzeņu, cerebrālo un precerebrālo asinsvadu, mugurkaulāja, muguras smadzeņu, spinālo asinsvadu, veģetatīvās un perifērās nervu sistēmas slimību un traumatisko bojājumu etioloģiju, patoģenēzi, diagnostiku, ārstēšanu un rehabilitāciju, kā arī ķirurģiskas, neiroloģiskas un tikai neiroķirurģijai raksturīgas metodes.

108. Lai veiktu ārstniecisko darbību, neiroķirurgam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

108.1. specialitātes, kas saistītas ar neiroķirurģiju (vispārējā ķirurģija, neiroloģija, neiropatoloģija, radioloģija, oftalmoloģija, otolaringoloģija);

- 108.2. neiroķirurgijā izmantojamās diagnostiskās metodes;
- 108.3. galvaskausa un galvas smadzeņu traumu un to seku diagnostika un ārstēšana;
- 108.4. mugurkaulāja un muguras smadzeņu traumu un to seku diagnostika un ārstēšana;
- 108.5. centrālās nervu sistēmas asinsrites traucējumu diagnostika un ārstēšana;
- 108.6. nervu sistēmas audzēju un audzējveidīgu procesu diagnostika un ārstēšana;
- 108.7. hidrocefālijas diagnostika un ārstēšana;
- 108.8. perifērās nervu sistēmas un veģetatīvās nervu sistēmas slimību, traumatisko bojājumu diagnostika un ārstēšana;
- 108.9. ekstrapiramidālās sistēmas funkciju traucējumu diagnostika un ārstēšana;
- 108.10. elektrostimulācija;
- 108.11. epilepsijas diagnostika un ārstēšana;
- 108.12. iedzimtu centrālās nervu sistēmas attīstības traucējumu ārstēšana;
- 108.13. profesionālās darbības juridiskie pamati.

109. Rezidentūras ilgums neiroķirurgijā ir seši gadi. Rezidentūras laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas neiroķirurgijā, ķirurgijā, bērnu ķirurgijā, traumatoloģijā un ortopēdijā, sejas un žokļu ķirurgijā, anestezioloģijā un reanimatoloģijā, neiroradioloģijā, oftalmoloģijā, neiroloģijā, neatliekamajā medicīniskajā palīdzībā, tiesu medicīnā, rehabilitoloģijā, otolaringoloģijā, neiroonkoloģijā un neiropatoloģijā, bērnu neiroķirurgijā un profesionālās darbības juridiskajos pamatos.

2.10. Torakālais ķirurgs (P 05)

110. Torakālais ķirurgs ir ārsta pamatspecialitāte.

111. Torakālā ķirurga kompetencē ir veikt krūšu kurvja orgānu slimību un traumatisku bojājumu diagnostiku, ārstēšanu, profilaksi un rehabilitāciju.

112. Lai veiktu ārstniecisko darbību, torakālajam ķirurgam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

- 112.1. specialitātes, kas saistītas ar vispārējo ķirurgiju;
- 112.2. iedzimto un iegūto plaušu un citu krūšu kurvja orgānu slimību un traumatisko bojājumu etioloģija, patoģenēze, simptomātika, diagnostika, diferenciāldiagnostika un ārstēšana;
- 112.3. torakālajā ķirurgijā izmantojamās diagnostiskās un ārstnieciskās metodes, to lietošanas indikācijas un iegūto rezultātu izvērtēšana iedzimto un iegūto slimību un traumatisko bojājumu gadījumos;
- 112.4. torakālajā ķirurgijā izmantojamās medicīniskās ierīces;
- 112.5. profesionālās darbības juridiskie pamati.

113. Rezidentūras ilgums specialitātē ir pieci gadi:

113.1. pirmajā un otrajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas vispārējā ķirurģijā, proktoloģijā, uroloģijā, ginekoloģijā, dzemdniecībā, sirds ķirurģijā, asinsvadu ķirurģijā, neiroķirurģijā, onkoloģijā, sejas un žokļu ķirurģijā, bērnu ķirurģijā, traumatoloģijā;

113.2. trešajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas bronholoģijā, invazīvajā radioloģijā, specializētajā reanimatoloģijā, torakālajā ķirurģijā;

113.3. ceturtajā un piektajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas torakālajā ķirurģijā stacionārā un ambulatorā ārstniecības iestādē.

(Grozīts ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)

2.11. Sirds ķirurgs (P 06)

114. Sirds ķirurga specialitāte ir ārsta pamatspecialitāte.

115. Sirds ķirurga kompetencē ir sirds slimību un traumatisko bojājumu diagnostisko un ārstniecisko darbību veikšana, kas nodrošina sekmīgu iedzimto un iegūto sirds slimību, aortas loka patoloģiju un traumatisko sirds bojājumu ārstēšanu, rehabilitāciju un profilaksi.

116. Lai veiktu ārstniecisko darbību, sirds ķirurgam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

116.1. iedzimto un iegūto sirdskaišu un sirds ritma patoloģijas – slimību un traumatisko bojājumu – etioloģija, patoģenēze, simptomātika, diagnostika, diferenciāldiagnostika un ārstēšana;

116.2. vispārējā un torakālā ķirurģija;

116.3. sirds ķirurģijā izmantojamās diagnostiskās un ārstnieciskās metodes, to lietošanas indikācijas un iegūto rezultātu izvērtēšana iedzimto un iegūto sirds un krūšu aortas ķirurģisko slimību un traumatisko bojājumu gadījumā;

116.4. sirds ķirurģijā izmantojamās medicīniskās ierīces;

116.5. profesionālās darbības juridiskie pamati.

117. Rezidentūras ilgums specialitātē ir pieci gadi:

117.1. pirmajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas vispārējā ķirurģijā, uroloģijā, ginekoloģijā, dzemdniecībā, torakālajā ķirurģijā, asinsvadu ķirurģijā;

117.2. otrajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas torakālajā ķirurģijā, asinsvadu ķirurģijā, traumatoloģijā, neiroķirurģijā, onkoloģijā, bērnu ķirurģijā, mutes, sejas un žokļu ķirurģijā, plastiskajā un rekonstruktīvajā ķirurģijā;

117.3. trešajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas invazīvajā kardioloģijā, invazīvajā radioloģijā, specializētajā reanimatoloģijā, aritmoloģijā, bērnu sirds ķirurģijā;

117.4. ceturtajā un piektajā gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas sirds ķirurģijā stacionārā un ambulatorā ārstniecības iestādē.

2.12. Asinsvadu ķirurgs (P 07)

118. Asinsvadu ķirurga specialitāte ir ārsta pamatspecialitāte.

119. Asinsvadu ķirurga kompetencē ir asinsvadu, limfvadu slimību un to traumatisku bojājumu diagnostika, ārstēšana, rehabilitācija un profilakse.

120. Lai veiktu ārstniecisko darbību, asinsvadu ķirurgam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

120.1. asinsvadu, limfvadu slimību un to traumatisko bojājumu etioloģija, patoģenēze, simptomātika, diagnostika, diferenciāldiagnostika un ārstēšana;

120.2. specialitātes, kas saistītas ar asinsvadu ķirurģiju;

120.3. asinsvadu ķirurģijā izmantojamo diagnostisko un ārstniecisko metožu lietošana un iegūto rezultātu izvērtēšana asinsvadu, limfvadu slimību un traumatisko bojājumu gadījumos;

120.4. asinsvadu ķirurģijā izmantojamās medicīniskās ierīces;

120.5. profesionālās darbības juridiskie pamati.

121. Rezidentūras ilgums specialitātē ir pieci gadi:

121.1. pirmajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas vispārējā ķirurģijā, proktoloģijā, uroloģijā, ginekoloģijā un dzemdniecībā;

121.2. otrajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas torakālajā ķirurģijā, asinsvadu ķirurģijā, neiroķirurģijā, onkoloģijā, mutes, sejas un žokļu ķirurģijā, bērnu ķirurģijā, traumatoloģijā un ortopēdijā;

121.3. trešajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas neinvazīvajā un invazīvajā asinsvadu slimību diagnostikā, specializētajā reanimatoloģijā un intensīvajā terapijā, kardioloģijā, kardiķirurģijā, neiroloģijā, koagulopātijā, sistēmiskajās slimībās, nieru transplantācijā, arteriovenozajā šuntēšanā hemodialīzei, asinsvadu ķirurģijā;

121.4. ceturtajā un piektajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas asinsvadu ķirurģijā klīniskajā un ambulatorajā praksē.

2.13. Urologs (P 08)

122. Urologs ir ārsta pamatspecialitāte.

123. Urologa kompetencē ir:

123.1. veikt vīriešu uroģenitālās sistēmas un sieviešu urīnizvadorgānu slimību, anomāliju un ievainojumu diagnostiku, ārstēšanu, profilaksi, rehabilitāciju un novērošanu pēc ārstēšanas, ietverot arī bērnu uroloģiju, uroloģisko onkoloģiju un androloģiju, lietojot hormonālo terapiju, ķīmijterapiju un imūnterapiju;

123.2. pārzināt un patstāvīgi lietot diagnostikā un ārstniecības procesā visas specialitātē izmantojamās medicīniskās ierīces, tai skaitā distances litotriptoru, ultrasonoskopijas iekārtas, rentģeniekārtas, endoskopijas iekārtas un citas tehnoloģijas.

124. Lai veiktu ārstniecisko darbību, urologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

124.1. uroloģijā sastopamo iedzimto un iegūto slimību un traumatisko bojājumu etioloģija, patoģenēze, simptomātika, diagnostika, diferenciāldiagnostika un ārstēšana;

124.2. specialitātes, kas saistītas ar uroloģiju (ķirurģija, onkoloģija, ginekoloģija, dermatoveneroloģija);

124.3. uroloģijā izmantojamās diagnostiskās un ārstnieciskās metodes, to veikšanas indikācijas un iegūto rezultātu izvērtēšana iedzimto un iegūto uroloģisko un traumatisko bojājumu gadījumos;

124.4. uroloģijā izmantojamās medicīniskās ierīces;

124.5. profesionālās darbības juridiskie pamati.

125. Rezidentūras ilgums specialitātē ir pieci gadi. Rezidentūras laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas uroloģisko slimību etioloģijā, diagnostikā un diferenciāldiagnostikā, tai skaitā fizikālās izmeklēšanas metodēs, laboratoriskās izmeklēšanas metodēs, rentģenoloģiskās un radioloģiskās izmeklēšanas metodēs, instrumentālās izmeklēšanas metodēs, datortomogrāfijā, ultraskaņas izmeklēšanā un instrumentālās biopsijās, operatīvās metodēs, uroloģisko, tai skaitā onkoloģisko, slimību indikāciju izvērtēšanā konservatīvai ārstēšanai un šādas terapijas īstenošanā, indikāciju noteikšanā operatīvai terapijai, izmantojot arī medikamentozu ārstēšanu, diagnostiskās, ārstnieciskās un operatīvās manipulācijās, izmantojot nozares endoskopiskās, transuretrālās un laparoskopiskās metodes, kā arī distances litotripsiju, skrīninga metodēs agrīnu uroloģisku audzēju diagnostikai, iedzimtās urīnceļu attīstības anomālijās un slimībās, to etioloģijā, patoģenēzē, diagnostikā, diferenciāldiagnostikā, ārstēšanas metodēs, rehabilitācijā un profilaksē, bērnu un pusaudžu uroloģisko slimību diagnostikā, konsultēšanā un ārstēšanā, uroloģiskās infekcijās, to etioloģijā, patoģenēzē, simptomātikā, diagnostikā, diferenciāldiagnostikā, ārstēšanas metodēs un profilaksē, uroloģisko, tai skaitā onkoloģisko, slimību rehabilitācijā, nozares klīnisko laboratorijas analīžu metodikā un šo analīžu veikšanā un prasmē izvērtēt analīžu rezultātus, indikācijās uroloģiskai staru terapijai, anestēzijas, intensīvās terapijas un reanimācijas īpatnībās uroloģijā, farmakoloģisko līdzekļu, tai skaitā kontrastvielu, lietošanas indikācijās un to izraisītās blaknēs, kā arī profesionālās darbības juridiskajos pamatos.

2.14. Plastikas ķirurgs (P 09)

(Apakšnodaļas nosaukums grozīts ar MK 24.05.2016. noteikumiem Nr. 315)

126. Plastikas ķirurgs ir ārsta pamatspecialitāte.

(Grozīts ar MK 24.05.2016. noteikumiem Nr. 315)

127. Plastikas ķirurga kompetencē ir veikt ķermeņa formas un traucētu ķermeņa funkciju atjaunošanu un uzlabošanu ar plastisku operāciju.

(Grozīts ar MK 24.05.2016. noteikumiem Nr. 315)

128. Lai veiktu ārstniecisko darbību, plastikas ķirurgam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

128.1. normālā, topogrāfiskā un patoloģiskā anatomija, teratoloģija un ektodermas un mezodermas attīstības vēsture;

128.2. nepareizi attīstīto ķermeņa daļu, kā arī iegūto defektu, vecuma regresīvo izmaiņu, apdeguma ievainojumu diagnostika un diferenciāldiagnostika, sevišķi specifiski vajadzīgās izmeklēšanas metodes un paņēmieni;

128.3. brūču ārstēšana un ārstēšanas procesi, un plastiskās ķirurģijas iespējamo komplikāciju ārstēšana;

128.4. viena vai vairāku etapu operāciju indikāciju izvērtēšana un plānošana;

128.5. speciālie pārsēji un miera stāvokļa fiksācijas tehnika, sevišķi pēc transplantācijas;

128.6. lokālā un reģionālā anestēzija;

128.7. psihosomatiskās kopsakarības iedzimtu vai iegūtu defektu gadījumos un rehabilitācijā;

128.8. pacientu specifiskā izglītošana, apspriežot plastiskās ķirurģijas relatīvās indikācijas;

128.9. nozares speciālā intensīvā terapija;

128.10. mikroķirurģiskās tehnikas, to lietojums;

128.11. izmeklēšanas rezultātu dokumentācija un attēlu dokumentācija;

128.12. specialitātē lietojamo medikamentu un kontrastlīdzekļu lietošana (farmakokinētika, mijiedarbība un blakusiedarbība), ieskaitot tās terapeitisko nesaderību un zāļu nepareizas lietošanas risku;

128.13. specialitātē veiktā darba metodika un realizācija, kā arī izmeklēšanas novērtēšana, laboratorijas izmeklēšanas rezultātu novērtēšana un iekļaušana medicīniskajā dokumentācijā;

128.14. plastiskajā ķirurģijā izmantojamās diagnostiskās un ārstnieciskās metodes, to veikšanas indikācijas un iegūto rezultātu izvērtēšana;

128.15. profesionālās darbības juridiskie pamati.

(Grozīts ar MK 24.05.2016. noteikumiem Nr. 315)

129. Rezidentūras ilgums specialitātē ir pieci gadi:

129.1. pirmajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas vispārējā ķirurģijā, uroloģijā, dzemdniecībā, ginekoloģijā un traumatoloģijā;

129.2. otrajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas bērnu ķirurģijā, asinsvadu ķirurģijā, torakālajā ķirurģijā, onkoloģijā, sejas un žokļu ķirurģijā un neiroķirurģijā;

129.3. trešajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas anatomijā un topogrāfiskā anatomijā, anestezioloģijā un reanimatoloģijā, rekonstruktīvā mikroķirurģijā, sejas un žokļu ķirurģijā un plaukstas ķirurģijā;

129.4. ceturtajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas bērnu traumatoloģijā, kakla, deguna, ausu slimībās, uroloģijā, ginekoloģijā, sejas un žokļu ķirurģijā, plaukstas ķirurģijā, rekonstruktīvā mikroķirurģijā, rehabilitācijā un ergoterapijā, apdegumos un apsaldējumos;

129.5. piektajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas plastiskajā ķirurģijā klīniskā praksē.

2.15. Bērnu ķirurgs (P 12)

130. Bērnu ķirurga specialitāte ir ārsta pamatspecialitāte.

131. Bērnu ķirurga kompetencē ir jaundzimušo, bērnu un pusaudžu orgānu iedzimtu anomāliju un ķirurģisko slimību, kā arī traumatisko bojājumu diagnostika, ārstēšana, neatliekamā palīdzība, profilakse un rehabilitācija.

132. Lai veiktu ārstniecisko darbību, bērnu ķirurgam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

132.1. primārās un neatliekamās ķirurģiskās palīdzības sniegšanas principi;

132.2. specialitātes, kas saistītas ar bērnu ķirurģiju (pediatrija, vispārējā ķirurģija, traumatoloģija, ortopēdija un citas);

132.3. bērnu ķirurģijā izmantojamās diagnostiskās un ārstnieciskās metodes, to veikšanas indikācijas un iegūto rezultātu izvērtēšana;

132.4. specialitātē izmantojamo medicīnisko ierīču lietošana;

132.5. profesionālās darbības juridiskie pamati.

133. Rezidentūras ilgums specialitātē ir pieci gadi:

133.1. pirmajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas vispārējā bērnu neatliekamajā ķirurģijā un vispārējā ķirurģijā;

133.2. otrajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas uroloģijā, onkoloģijā, sirds asinsvadu ķirurģijā, traumatoloģijā, ortopēdijā, strutainajā ķirurģijā un plastiskajā ķirurģijā;

133.3. trešajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas pediatrijā, neonatoloģijā, bērnu anestezioloģijā un intensīvajā terapijā, bērnu radioloģijā un bērnu abdominālā ķirurģijā;

133.4. ceturtajā un piektajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas klīnikā bērnu proktoloģijā, bērnu torakālajā ķirurģijā, jaundzimušo ķirurģijā, bērnu onkoloģijā, bērnu un pusaudžu ginekoloģijā, bērnu neiroķirurģijā, bērnu uroloģijā, bērnu strutainajā ķirurģijā, apdeguma slimībās bērniem un bērnu traumatoloģijā, ortopēdijā.

(Grozīts ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)

2.16. Traumatologs, ortopēds (P 13)

134. Traumatologs, ortopēds ir ārsta pamatspecialitāte.

135. Traumatologa, ortopēda kompetencē ir veikt cilvēka balsta un kustību orgānu iedzimtu un iegūtu deformāciju, slimību, ievainojumu un funkciju traucējumu diagnostiku un ārstēšanu.

136. Lai veiktu ārstniecisko darbību, traumatologam, ortopēdam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

136.1. bērnu un pieaugušo vecumā sastopamo balsta un kustību orgānu slimību un traumu etioloģija, patoģenēze, diagnostika, diferenciāldiagnostika un ārstēšana;

136.2. specialitātes, kas saistītas ar traumatoloģiju, ortopēdiju (vispārējā ķirurģija, uroloģija, asinsvadu ķirurģija, plastiskā ķirurģija, neiroķirurģija, anestezioloģija un reanimatoloģija, reimatoloģija);

136.3. traumatoloģijā, ortopēdijā izmantojamās diagnostiskās un ārstnieciskās metodes, to veikšanas indikācijas un iegūto rezultātu izvērtēšana;

136.4. traumatoloģijā, ortopēdijā izmantojamās medicīniskās ierīces;

136.5. profesionālās darbības juridiskie pamati.

137. Rezidentūras ilgums specialitātē ir pieci gadi. Rezidentūras laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas traumatoloģijā, ortopēdijā, vispārējā ķirurģijā, uroloģijā, asinsvadu ķirurģijā, apdegumos, plastiskajā ķirurģijā, kombustoloģijā, rehabilitoloģijā, neiroķirurģijā, neirotraumatoloģijā, anestezioloģijā un reanimatoloģijā, reimatoloģijā, plaukstas ķirurģijā, mikroķirurģijas pamatos, balsta un kustību orgānu slimību, ievainojumu un to seku diagnostikā un ārstēšanā, kā arī to norises formu diagnostikā un ārstēšanā, ieskaitot patoloģiskās anatomijas un patoloģiskās fizioloģijas pamatus, biomehāniku, speciālos izmeklēšanas paņēmienus, instrumentālās izmeklēšanas metodes, radioloģiskās izmeklēšanas metodes, konservatīvās ārstēšanas metodes, reanimācijas pasākumus un ārstēšanu šoka gadījumos un anestēzijas veidus un metodes, kā arī profesionālās darbības juridiskajos pamatos.

2.16.¹ Mugurkaulāja ķirurgs (A 131)

(Apakšnodaļa MK 26.06.2018. noteikumu Nr. 368 redakcijā)

137.¹ Mugurkaulāja ķirurgs ir traumatologa ortopēda apakšspecialitāte.

(MK 26.06.2018. noteikumu Nr. 368 redakcijā)

137.² Mugurkaulāja ķirurga kompetencē ir mugurkaulāja slimību un traumu diagnostika, ārstēšana un profilakse, izņemot spinālu intradurālu veidojumu ārstēšanu.

(MK 26.06.2018. noteikumu Nr. 368 redakcijā)

137.³ Lai veiktu ārstniecisko darbību, mugurkaulāja ķirurgam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

137.³ 1. bērnu un pieaugušo vecumā sastopamo mugurkaulāja (kaulu, neirālo struktūru, saišu un muskuļu aparāta) slimību un traumu etioloģija, patoģenēze, biomehānika, diagnostika, diferenciāldiagnostika un ārstēšana;

137.³ 2. ar mugurkaulāja ķirurģiju (traumatoloģija ortopēdija, neiroķirurģija, vispārējā ķirurģija, uroloģija, asinsvadu ķirurģija, torakālā ķirurģija, onkoloģija, neiroloģija, plastiskā ķirurģija, reimatoloģija) saistītajās specialitātēs;

137.³ 3. mugurkaulāja ķirurģijā izmantojamās diagnostiskās un ārstnieciskās metodes, to veikšanas indikācijas un iegūto rezultātu izvērtēšana;

137.³ 4. mugurkaulāja ķirurģijā izmantojamās medicīniskās ierīces;

137.³ 5. profesionālās darbības juridiskie pamati.

(MK 26.06.2018. noteikumu Nr. 368 redakcijā)

137.⁴ Rezidentūras ilgums specialitātē ir divi gadi. Rezidentūras laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas mugurkaulāja ķirurģijā:

137.⁴ 1. slimnieka ortopēdiska un neiroloģiska izmeklēšana;

137.⁴ 2. paraklīnisko izmeklējumu interpretēšana saistībā ar mugurkaulāja patoloģijām;

137.⁴ 3. bērnu un pieaugušo mugurkaulāja saslimšanu etioloģija, patoģenēze, diagnostika, ķirurģiska un neķirurģiska ārstēšana;

137.⁴ 4. bērnu un pieaugušo mugurkaulāja traumu klasifikācija, diagnostika, ķirurģiska un neķirurģiska ārstēšana;

137.⁴ 5. mugurkaulāja ķirurģiskas ārstēšanas praktiskās iemaņas;

137.⁴ 6. mugurkaulāja pacientu rehabilitācijas principi.

(MK 26.06.2018. noteikumu Nr. 368 redakcijā)

137.⁵ (Zaudējis spēku ar 01.05.2019.; sk. 637. punktu)

2.17. Ginekologs, dzemdību speciālists (P 14)

138. Ginekologa, dzemdību speciālista specialitāte ir ārsta pamatspecialitāte.

139. Ginekologa, dzemdību speciālista kompetencē ir:

139.1. sieviešu dzimumorgānu un krūšu dziedzeru slimību diagnostika un profilakse;

139.2. sieviešu dzimumorgānu slimību konservatīva un operatīva terapija un rehabilitācija;

139.3. normālo un patoloģisko grūtniecību novērošana, dzemdību un pēcdzemdību perioda vadīšana, tai skaitā operatīvo dzemdību palīdzība.

140. Lai veiktu ārstniecisko darbību, ginekologam, dzemdību speciālistam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

140.1. iedzimto un iegūto sieviešu slimību etioloģija, patoģenēze, simptomātika, diagnostika, diferenciāldiagnostika, ārstēšana un profilakse;

140.2. normālas un patoloģiskas grūtniecības norise, to medicīniskā aprūpe, dzemdību vadīšana un palīdzība, tai skaitā operatīvo dzemdību un pēcdzemdību perioda vadīšana;

140.3. ģimenes plānošana un reproduktīvā veselība;

140.4. neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana;

140.5. specialitātes, kas saistītas ar dzemdniecību un sieviešu slimībām (dermatoveneroloģija, onkoginekoloģija, seksoloģija, neonatoloģija, medicīniskā ģenētika, psihosomatika, uroginekoloģija);

140.6. dzemdniecībā un sieviešu slimībās izmantojamās diagnostiskās un ārstnieciskās metodes, to veikšanas indikācijas, izpildes metodika un iegūto rezultātu izvērtēšana;

140.7. specialitātē izmantojamo medicīnisko ierīču lietošana;

140.8. profesionālās darbības juridiskie pamati.

141. Rezidentūras ilgums specialitātē ir pieci gadi:

141.1. pirmajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas par sieviešu konsultācijas darba īpatnībām, patoloģiskajā anatomijā, citoloģijā, patoloģiskajā fizioloģijā, klīniski laboratoriskajā diagnostikā, medicīniskajā ģenētikā, embrioloģijā;

141.2. otrajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas ķirurģijā, anestezioloģijā un reanimatoloģijā, ultrasonoskopijā, ekstraģenitālajā patoloģijā un grūtniecībā, dermatoveneroloģijā, psihoterapijā, psihosomatiskajā medicīnā, seksoloģijā;

141.3. trešajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas klīniskā praksē dzemdību palīdzībā, neonatoloģijā un ginekoloģijā;

141.4. ceturtajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas dzemdību palīdzībā perinatālā un ginekoloģijas profila ārstniecības iestādēs, ārstniecības iestāžu onkoginekoloģijas nodaļās, ambulatorajā palīdzībā grūtniecēm un ginekoloģiskām pacientēm, ģimenes plānošanā;

141.5. piektajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas ārstniecības iestāžu ginekoloģijas, dzemdību un onkoloģijas nodaļās.

2.18. Onkoloģijas ginekologs (A 142)

142. Onkoloģijas ginekologa specialitāte ir ginekologa, dzemdību speciālista apakšspecialitāte.

143. Onkoloģijas ginekologa kompetencē ir onkoloģisko slimību ķirurģiska ārstēšana un krūts onkoplastiskā ķirurģija.

144. Lai veiktu ārstniecisko darbību, onkoloģijas ginekologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

- 144.1. sieviešu dzimumorgānu ļaundabīgo audzēju etioloģija un patoģenēze;
- 144.2. fona un pirmsvēža slimības;
- 144.3. anamnēzes ievākšanas metodika un īpatnības onkoloģiski ginekoloģisko slimību gadījumā;
- 144.4. onkoloģiski ginekoloģisko pacientu fizikālās izmeklēšanas metodes;
- 144.5. krūšu izmeklēšanas metodika;
- 144.6. ginekoloģiskā statusa noteikšana un rektālā izmeklēšana;
- 144.7. citoloģiskā materiāla iegūšana un analizēšana;
- 144.8. materiāla ņemšana histoloģiskai izmeklēšanai un histoloģisko atbilžu izvērtēšana;
- 144.9. indikācijas endoskopiskai izmeklēšanai un iegūto datu izvērtēšana;
- 144.10. radioloģiskās izmeklēšanas metožu izvēle un rezultātu izvērtēšanas pamati;
- 144.11. galveno laboratorisko izmeklējumu metodika, veikšana un datu izvērtēšana onkoloģiski ginekoloģisko slimību gadījumā, diagnozes un audzēja stadijas noteikšanā, intensīvajā terapijā un reanimācijā onkoloģiskajā ginekoloģijā;
- 144.12. vēdera dobuma (ascīta) un pleiras punkcijas tehnika, materiāla ņemšana citoloģiskai izmeklēšanai;
- 144.13. biopsijas, fracionētās proves abrazijas, Duglasi dobuma punkcijas un dzemdes kakla konusveida elektroeksicizijas tehnika;
- 144.14. sieviešu dzimumorgānu audzēju ķirurģiska ārstēšana un pēcoperāciju komplikācijas, to diagnostika un ārstēšana;
- 144.15. sieviešu dzimumorgānu ļaundabīgo audzēju staru terapijas pamati;
- 144.16. sieviešu dzimumorgānu ļaundabīgo audzēju ķīmijterapija;
- 144.17. imūnterapija onkoloģiskajā ginekoloģijā;
- 144.18. staru terapijas komplikācijas, to diagnostika un ārstēšana;
- 144.19. hormonterapija onkoloģiskajā ginekoloģijā;
- 144.20. ķīmijterapijas komplikācijas, to profilakse un ārstēšana;
- 144.21. onkoloģiskās ginekoloģijas pacienšu novērošana un rehabilitācija (nosūtīšanas indikācijas un rehabilitācijas rezultātu novērtēšana);
- 144.22. onkoloģisko pacientu reģistra darbības principi;
- 144.23. onkoloģiski ginekoloģisko pacienšu simptomātiskā terapija;
- 144.24. profesionālās darbības juridiskie pamati.

(Grozīts ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)

145. Rezidentūras ilgums apakšspecialitātē ir divi gadi.

2.19. Pediatrs (P 15)

146. Pediatrs ir ārsta pamatspecialitāte.

147. Pediatra kompetencē ir veikt visu vecumu bērnu veselības aprūpi, aptverot somatiskās un psihiskās attīstības problēmas, iegūtās un iedzimtās slimības un veselības traucējumus, kā arī veicinot bērnu veselību un slimību profilaksi.

148. Lai veiktu ārstniecisko darbību, pediatram ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

148.1. akūtu un hronisku bērnu slimību diagnostika, ārstēšana, rehabilitācija un profilakse atbilstoši primārajam un sekundārajam veselības aprūpes līmenim;

148.2. bērnu veselības, harmoniskas attīstības un interešu veicināšana un aizstāvība;

148.3. konsultāciju sniegšana pacientiem, viņu piederīgajiem un citām ārstniecības personām;

148.4. profesionālu attiecību veidošana ar pacientiem un viņu aprūpētājiem, citām ārstniecības personām, ņemot vērā kulturālās un etniskās īpatnības;

148.5. nacionālo un globālo bērnu tiesību, ētikas, profesionālā noslēpuma un konfidencialitātes principi;

148.6. izvairīšanās no liekiem izmeklējumiem, nepamatotas ārstēšanas un nevajadzīgas bērna stacionēšanas;

148.7. prasme strādāt komandā, sadarboties ar vecākiem un citām sabiedrības grupām;

148.8. profesionālās darbības juridiskie pamati.

149. Rezidentūras ilgums specialitātē ir četri gadi. Rezidentūras laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas bērnu infekcijas slimībās, ķirurģijā, ftiziatrijā, bērnu ausu, kakla deguna slimībās, dermatoloģijā, neonatoloģijā (tai skaitā dzemdību palīdzības profila ārstniecības iestādē), ambulatorajā pediatrijā, bērnu intensīvajā terapijā, reimatoloģijā, kardioloģijā, hematoloģijā, nefroloģijā, pneimoloģijā, alergoloģijā, gastroenteroloģijā, endokrinoloģijā, neiroloģijā, sociālajā pediatrijā un rehabilitācijā, ģenētikā, hospitālajā pediatrijā vai ambulatorajā pediatrijā pēc izvēles, kā arī profesionālās darbības juridiskajos pamatos.

2.20. Neonatologs (A 151)

150. Neonatologs ir pediatra apakšspecialitāte.

151. Neonatologa kompetencē ir, izmantojot teorētiskās zināšanas par augļa un jaundzimuša bērna fizioloģiju un patoloģiju un praktiskās iemaņas šo patoloģiju diagnostikā, ārstēšanā, rehabilitācijā un profilaksē, veikt šo pacientu saslimšanu diagnostiku, ārstēšanu, rehabilitāciju un profilaksi.

152. Lai veiktu ārstniecisko darbību, neonatologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

152.1. neonatoloģiskās, ģimenes biogrāfiskās un sociālās anamnēzes ievākšanas metodika;

152.2. jaundzimuša bērna izmeklēšanas metodika;

152.3. dažādu gestācijas vecumu jaundzimušo anatomija, fizioloģija, adaptācijas īpatnības, viņu raksturīgākās patoloģijas, pārejas stāvokļi;

- 152.4. dažādu gestācijas vecumu jaundzimušo elpošanas orgānu saslimšanas;
- 152.5. dažādu gestācijas vecumu jaundzimušo termoregulācijas, imunoloģijas, homeostāzes īpatnības;
- 152.6. dažādu gestācijas vecumu jaundzimušo ēdināšana – enterālā (krūts, mākslīgā, zondes) un parenterālā;
- 152.7. dažādu gestācijas vecumu jaundzimušo aprūpes taktika;
- 152.8. sanitāri epidemioloģiskie nosacījumi jaundzimušo aprūpē;
- 152.9. jaundzimušo reanimācija, dzīvībai svarīgo orgānu darbības uzturēšana, plaušu mākslīgā ventilācija ar pozitīva spiediena nodrošināšanu izelpā;
- 152.10. jaundzimušo transportēšana;
- 152.11. jaundzimušo ādas, zemādas, nabas saslimšanas;
- 152.12. jaundzimušo kaulu, muskuļu, saistaudu saslimšanas;
- 152.13. jaundzimušo bilirubīna vielmaiņas īpatnības;
- 152.14. dzeltes diferenciāldiagnostika;
- 152.15. jaundzimušo hemolītiskā slimība;
- 152.16. jaundzimušo anēmijas un hemorāģiskais sindroms;
- 152.17. redzes un dzirdes patoloģiju attīstība jaundzimušajiem;
- 152.18. jaundzimušo endokrīnās sistēmas saslimšanas;
- 152.19. jaundzimušo nervu sistēmas saslimšanas;
- 152.20. jaundzimušo sirds un asinsvadu sistēmas saslimšanas, iedzimtas sirdskaites;
- 152.21. jaundzimušo nozokomiālās infekcijas, specifiskās un nespecifiskās intrauterīnās infekcijas;
- 152.22. perinatālā asfiksija;
- 152.23. ģenētiskā patoloģija, iedzimtas anomālijas, neatliekamās ķirurģiskās palīdzības indikācijas iedzimto anomāliju gadījumos;
- 152.24. jaundzimušo bērnu patoloģiju ārstēšanas indikācijas un taktika;
- 152.25. jaundzimušo imūnprofilakse;
- 152.26. patoloģiju sijasjošās pārbaudes (obligātās un vēlamās);
- 152.27. laboratoro izmeklējumu indikācijas, metodika un datu izvērtēšana;
- 152.28. ārstniecisko un diagnostisko līdzekļu (medikamentu, diagnostikas kontrastvielu, skābekļa) lietošanas indikācijas, metodika, dozēšana, riska faktori;
- 152.29. transfuzioloģija jaundzimušo vecumā;
- 152.30. deontoloģiskie jautājumi ārstu savstarpējās attiecībās, attiecībās ar pacienta vecākiem un medicīnisko personālu;
- 152.31. profesionālās darbības juridiskie pamati.

153. Rezydentūras ilgums apakšspecialitātē ir divi gadi:

153.1. pirmajā studiju gadā (ceturto apmācības gadu pediatra pamatspecialitātē ieskaitot kā pirmo gadu neonatologa apakšspecialitātē, ja apmācība notiek atbilstoši neonatologa apakšspecialitātes rezydentūras programmai) tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas stacionārās ārstniecības iestādēs dzemdību palīdzībā un pirmā etapa intensīvajā terapijā;

153.2. otrajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas stacionārās ārstniecības iestādēs otrā etapa intensīvajā terapijā un jaundzimušā perioda patoloģijā un diagnostikā.

2.21. Bērnu infektologs (A 152)

154. Bērnu infektologs ir pediatra apakšspecialitāte.

155. Bērnu infektologa kompetencē ir, izmantojot teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas par infekcijas slimību diagnostiku, ārstēšanu un profilaksi bērniem, veikt šo pacientu saslimšanu diagnostiku, ārstēšanu, rehabilitāciju un profilaksi atbilstoši terciāram veselības aprūpes līmenim, kā arī atbilstoši kompetencei sniegt konsultācijas pacientiem, viņu piederīgajiem un citām ārstniecības personām.

156. Lai veiktu ārstniecisko darbību, bērnu infektologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

156.1. infekcijas aģentu klasifikācija;

156.2. mikrobu virulences faktori;

156.3. bērnu organisma aizsardzības mehānismi pret infekcijām dažādos vecuma periodos;

156.4. bērnu infekciju epidemioloģijas galvenie jēdzieni, metodes, epidemioloģiskās ķēdes galvenie posmi, to kontrole;

156.5. bērnu infekciju imūnprofilakse;

156.6. mūsdienu koncepcijas par augļa un jaundzimušā infekcijām;

156.7. mātes piena nozīme infekciju profilaksē;

156.8. infekciju patoģenēze, diagnostika, ārstēšana un profilakse visās orgānu sistēmās;

156.9. ambulatorā un stacionārā ārstēšana bērniem ar bakteriālām, vīrusu, sēņu un citu infekcijas aģentu izraisītām slimībām;

156.10. racionāla antimikrobā terapija (antimikrobo līdzekļu darbības mehānismi, koncentrācija dažādos organisma šķidrumos, mijiedarbība ar citiem farmakoloģiskiem aģentiem un potenciālie blakus efekti);

156.11. antimikrobās rezistences mehānismi un antimikrobās rezistences attīstības kontrole;

156.12. specifiskā terapija, tās indikācijas un lietošana;

156.13. kortikosteroīdu lietošana bērnu infekcijas slimību ārstēšanā;

156.14. imūnās atbildes mehānismi pie iedzimtiem un iegūtiem imūndeficītiem, HIV infekcijas, infekcijas slimību imūnmodulējošā terapija;

156.15. dažādu slimību, imūnsupresīvās terapijas un imūnkompromitēta organisma nozīme infekciju attīstībā;

156.16. stacionārajā ārstniecības iestādē iegūto (nozokomiālo) un sabiedrībā iegūto infekciju kontroles

pasākumi;

156.17. jaunatklātās infekcijas slimības pasaulē, biežāk sastopamās tropiskās infekcijas;

156.18. likumdošana, kas saistīta ar infekciju problēmām Latvijā, infekcijas slimību uzraudzības programmas valstī;

156.19. kvalitātes kontrole un izmaksu efektivitāte bērnu infekciju praksē;

156.20. ētikas jautājumi bērnu infektologa praksē;

156.21. sociālie un psiholoģiskie jautājumi saskarē ar infekcijām slimiem bērniem un viņu ģimenēm;

156.22. profesionālās darbības juridiskie pamati.

157. Rezidentūras ilgums apakšspecialitātē ir trīs gadi (pirmajā studiju gadā ceturto apmācības gadu pediatra pamatspecialitātē ieskaitot kā pirmo gadu bērnu infektologa apakšspecialitātē, ja apmācība notiek atbilstoši bērnu infektologa apakšspecialitātes rezidentūras programmai). Rezidentūras laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas bērnu infekcijās stacionārā, klīniskajā mikrobioloģijā un imunoloģijā, klīniskajā imunoloģijā un imūndeficītos, zinātniskajā un pedagoģiskajā darbā, kā arī ambulatoro pacientu aprūpē, epidemioloģijā, tropiskās slimībās, pieaugušo infekcijas slimībās, pneimonoloģijā vai citās specialitātēs, kas saistītas ar bērnu infektoloģiju, pēc izvēles.

2.22. Bērnu kardiologs (A 153)

158. Bērnu kardiologs ir pediatra apakšspecialitāte.

159. Bērnu kardiologa kompetencē ir, izmantojot teorētiskās zināšanas par augļa un jaundzimuša bērna sirds un asinsvadu sistēmas attīstību, fizioloģiju un patoloģiju un praktiskās iemaņas šo patoloģiju diagnostikā, ārstēšanā un profilaksē, nodrošināt to jaundzimušo un bērnu līdz 18 gadu vecumam ārstēšanu, profilaksi un rehabilitāciju, kuri slimo ar iedzimtām sirdskaitēm.

160. Lai veiktu ārstniecisko darbību, bērnu kardiologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

160.1. ģimenes biogrāfiskās un sociālās anamnēzes iegūšanas metodika;

160.2. jaundzimuša bērna izmeklēšanas metodika;

160.3. dažāda gestācijas vecuma jaundzimušo anatomija, fizioloģija, adaptācijas īpatnības, raksturīgākās patoloģijas un pārejas stāvokļi;

160.4. dažāda vecuma bērnu (arī jaundzimušo) sirds un asinsvadu sistēmas orgānu saslimšanas;

160.5. dažāda vecuma bērnu (arī jaundzimušo) aprūpes taktika;

160.6. visu vecumu bērnu aprūpes sanitāri epidemioloģiskie nosacījumi;

160.7. visu vecumu bērnu reanimācija;

160.8. dzīvībai svarīgo orgānu darbības uzturēšana, homeostāzes rādītāju izvērtēšana (asins gāzu sastāvs, elektrolītu līdzsvars, skābju–sārmu līdzsvars);

160.9. plaušu mākslīgā ventilācija ar pozitīva spiediena nodrošināšanu izelpā;

160.10. jaundzimušo transportēšana;

160.11. iedzimto sirdskaišu epidemioloģija, dažādu sirdskaišu sastopamības biežums atbilstošā vecumā, iedzimto sirdskaišu struktūra vecuma grupās;

160.12. raksturīgākās pamata (klīniskās) pazīmes, kuras ņemot vērā bērns nosūtāms uz specializēto bērnu kardioloģijas klīniku;

160.13. primāras vai sekundāras pulmonālas hipertensijas savlaicīgas neārstēšanas sekas;

160.14. elektrokardiogrammas, krūšu rentgenogrammas, ehokardiogrāfiskās atrades izvērtēšana;

160.15. pacienta kardioloģiska rakstura diagnozes traktēšana;

160.16. medikamentozās terapijas noteikšana un pamatošana;

160.17. intrauterīnās izmeklēšanas nozīmes aktīva propagandēšana iedzimtas sirdskaites savlaicīgā diagnostikā, indikācijas sirdskaišu ķirurģiskai korekcijai pa diagnožu grupām (plānveida, neatliekamas, urgēntas);

160.18. profesionālās darbības juridiskie pamati.

161. Rezidentūras ilgums apakšspecialitātē ir trīs gadi (pirmajā studiju gadā ceturto apmācības gadu pediatra pamatspecialitātē ieskaitot kā pirmo gadu bērnu kardiologa apakšspecialitātē, ja apmācība notiek atbilstoši bērnu kardiologa apakšspecialitātes rezidentūras programmai). Rezidentūras laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas sirds normālajā un patoloģiskajā anatomijā un fizioloģijā, embrioloģijā, iedzimto un iegūto sirdskaišu etioloģijā, augļa asinsritē un prenatalajā hemodinamikas adaptācijā, kardiofarmakoloģijā, iedzimto un iegūto sirdskaišu hemodinamikas novērtēšanā augošam indivīdam, slimības anamnēzes iegūšanas specifiskā pacientiem ar iedzimtām sirdskaitēm, kā arī prasmē izskaidrot vecākiem bērna slimības būtību, sirds un asinsvadu sistēmas stāvokļa novērtēšanā, pacienta izmeklēšanas secībā, kardioloģisko izmeklējumu indikācijās, to specifiskā un riskā, veicot diagnostiskas un terapeitiskas manipulācijas, kardioloģisko izmeklējumu izmaksās un to nepieciešamības pamatošanā, hemodinamikas traucējumu novēršanā un ārstēšanā bērniem, sirds ritma un vadīšanas sistēmas traucējumu izvērtēšanā un ārstēšanā bērniem, postoperatīvā ārstēšanā, bērnu kardioloģijas specifiskā un vispārīgajās psihosociālajās problēmās bērniem un viņu vecākiem, kā arī pusaudžiem un pieaugušajiem ar iedzimtām sirdskaitēm.

2.23. Bērnu reimatologs (A 154)

162. Bērnu reimatologs ir pediatra apakšspecialitāte.

163. Bērnu reimatologa kompetencē ir, izmantojot zināšanas par bērnu balsta un kustību (saistaudu) sistēmas un autoimūno saistaudu sistēmas slimību etioloģiju, patogēnēzi, diagnostiku, ārstēšanu un rehabilitāciju, veikt šo pacientu saslimšanu diagnostiku, ārstēšanu, rehabilitāciju un profilaksi.

164. Lai veiktu ārstniecisko darbību, bērnu reimatologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

164.1. balsta–kustību (saistaudu) sistēmas un autoimūno saistaudu sistēmas slimību etioloģija, patogēnēze, klīnika, diagnostika, diferenciāldiagnostika, ārstēšana un šo slimību rehabilitācija;

164.2. reimatoloģijā izmantojamās medicīniskās tehnoloģijas, diagnostiskās manipulācijas un ārstnieciskās metodes, to lietošana un iegūto datu izvērtēšana;

164.3. profesionālās darbības juridiskie pamati.

165. Rezidentūras ilgums apakšspecialitātē ir trīs gadi:

165.1. pirmajā studiju gadā (ceturto apmācības gadu pediatra pamatspecialitātē ieskaitot kā pirmo gadu bērnu reimatologa apakšspecialitātē, ja apmācība notiek atbilstoši bērnu reimatologa apakšspecialitātes rezidentūras

programmai) tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas bērnu reimatoloģijas ievadā, dermatoveneroloģijā, bērnu imunoloģijā, bērnu fizioterapijā, bērnu locītavu radioloģijā, bērnu rehabilitācijā, bērnu traumatoloģijā un ortopēdijā, bērnu endokrinoloģijā, bērnu nefroloģijā;

165.2. otrajā un trešajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas stacionārās ārstniecības iestādes bērnu reimatoloģijas nodaļā un ambulatorā ārstniecības iestādē.

2.24. Bērnu pneimonologs (A 155)

166. Bērnu pneimonologs ir pediatra apakšspecialitāte.

167. Bērnu pneimonologa kompetencē ir elpceļu, plaušu, videnes un pleiras slimību, kā arī jebkuras lokalizācijas tuberkulozes diagnostika, terapija un profilakse pacientiem līdz 18 gadu vecumam.

168. Lai veiktu ārstniecisko darbību, bērnu pneimonologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

168.1. elpceļu, plaušu, videnes un pleiras slimību, kā arī jebkuras lokalizācijas tuberkulozes etioloģija, patogēnēze, diagnostika, terapija un profilakse bērniem;

168.2. tuberkulozes un plaušu slimību specialitātē lietojamās diagnostiskās un ārstnieciskās metodes un manipulācijas, to principi un metodika, indikācijas, kontraindikācijas, kā arī prasme izvērtēt iegūtos rezultātus;

168.3. profesionālās darbības juridiskie pamati.

169. Rezidentūras ilgums apakšspecialitātē ir trīs gadi (pirmajā studiju gadā ceturto apmācības gadu pediatra pamatspecialitātē ieskaitot kā pirmo gadu bērnu pneimonologa apakšspecialitātē, ja apmācība notiek atbilstoši bērnu pneimonologa apakšspecialitātes rezidentūras programmai). Rezidentūras laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas bronhoskopijā bērniem, rentgendiagnostikā bērniem, bērnu reanimācijā, fizioterapijā bērnu pneimonoloģijā, torakālajā ķirurģijā bērniem, klīniskā un ambulatorā praksē pieaugušo pneimonoloģijā, praksē ftiziatrijā, bērnu otolaringoloģijā, klīniskā un ambulatorā praksē bērnu pneimonoloģijā.

2.25. Bērnu endokrinologs (A 156)

170. Bērnu endokrinologs ir pediatra apakšspecialitāte.

171. Bērnu endokrinologa kompetencē ir:

171.1. sniegt augsti kvalificētu un specializētu palīdzību akūtu un hronisku endokrinoloģisku slimību diagnostikā, ārstēšanā, dinamiskā novērošanā, profilaksē un rehabilitācijā bērniem;

171.2. specialitātes ietvaros sniegt konsultācijas un veikt apmācību hronisku endokrīnu slimību gadījumos pacientiem, viņu piederīgajiem, izglītības darbiniekiem un citām ārstniecības personām;

171.3. aktīvi piedalīties slimību agrīnas diagnosticēšanas veicināšanā.

172. Lai veiktu ārstniecisko darbību, bērnu endokrinologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

172.1. endokrīno dziedzeru funkciju traucējumu izraisītu slimību etioloģija, patogēnēze, patoloģiskā anatomija, klīnika, diagnostika, diferenciāldiagnostika, ārstēšana un profilakse;

172.2. endokrinoloģijā izmantojamo diagnostisko un ārstniecisko metožu lietošana, izvēle un rezultātu

izvērtēšana;

172.3. endokrīno slimību novērošanas kārtība;

172.4. fizioloģiski anatomiskās attīstības norises bērnu organismā un to izmaiņas attīstības procesā;

172.5. profesionālās darbības juridiskie pamati.

173. Rezidentūras ilgums apakšspecialitātē ir trīs gadi:

173.1. pirmajā studiju gadā (ceturto apmācības gadu pediatra pamatspecialitātē ieskaitot kā pirmo gadu bērnu endokrinologa apakšspecialitātē, ja apmācība notiek atbilstoši bērnu endokrinologa apakšspecialitātes rezidentūras programmai) tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas laboratoriskajā hormonālajā diagnostikā, pieaugušo endokrinoloģijā, imūnģenētikā, radioloģijā, neonatoloģijā, ģenētikā, bērnu intensīvajā terapijā, bērnu ginekoloģijā, bērnu onkoloģijā, bērnu neiroloģijā, bērnu oftalmoloģijā;

173.2. otrajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas bērnu endokrinoloģijā stacionārā;

173.3. trešajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas bērnu endokrinoloģijā stacionārā, bērnu endokrinoloģijā ambulatori, kā arī cukura diabēta pacientu apmācībā.

2.26. Bērnu nefrologs (A 157)

174. Bērnu nefrologs ir pediatra apakšspecialitāte.

175. Bērnu nefrologa kompetencē ir, izmantojot zināšanas par nierēm, nieru slimībām, to izcelsmi, simptomatoloģiju, saikni ar citu orgānu saslimšanām, ārstēšanu, nieru aizstājterapiju, kā arī no šīm zināšanām izrietošo mūsdienu praktisko rīcību pacientiem līdz 18 gadu vecumam, veikt šo pacientu saslimšanu diagnostiku, ārstēšanu, rehabilitāciju un profilaksi.

176. Lai veiktu ārstniecisko darbību, bērnu nefrologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

176.1. nieru slimību diagnostika, ieskaitot anamnēzi un specifisko fizikālo izmeklēšanu;

176.2. nieru slimību histopatoloģiskā diagnostika;

176.3. urīntrakta attēlu diagnostikas rezultātu interpretācija;

176.4. nieru punkcijas biopsija;

176.5. glomerulu filtrācijas ātruma un kanālišu funkciju mērījumi;

176.6. *(svītrots ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)*;

176.7. nieru slimību ārstēšana, ieskaitot glomerulārās un kanālišu slimības, skābju-sārmu un ūdens-elektrolītu vielmaiņas traucējumi, urīntrakta slimības;

176.8. hipertensija;

176.9. augšanas, fiziskās un garīgās attīstības uzturēšana bērniem ar nieru slimībām;

176.10. dialīzes un ar to saistīto tehnoloģiju lietojums bērniem ar akūtu un hronisku nieru mazspēju un citām slimībām;

176.11. nieru transplantācijas medicīniskā uzraudzība;

176.12. izglītojošais darbs, diagnostika un neķirurģiskā ārstēšana pacientiem, kuriem ir iedzimtas un iegūtas nieru slimības, glomerulāro un tubulāro funkciju traucējumi, nieru mazspējas metaboliskās sekas;

176.13. hroniskas nieru mazspējas ārstēšana ar peritoneālo dialīzi;

176.14. hemodialīze un ar to saistītās tehnoloģijas;

176.15. nieru transplantācija, ietverot pēcoperācijas un ilgtermiņa ambulatoro uzraudzību;

176.16. nieru slimību profilakse (skrīninga programmas);

176.17. profesionālās darbības juridiskie pamati.

(Grozīts ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)

177. Rezidentūras ilgums apakšspecialitātē ir trīs gadi (pirmajā studiju gadā ceturto apmācības gadu pediatra pamatspecialitātē ieskaitot kā pirmo gadu bērnu nefrologa apakšspecialitātē, ja apmācība notiek atbilstoši bērnu nefrologa apakšspecialitātes rezidentūras programmai). Rezidentūras laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas nieru un urīnizvadceļu embrioloģijā, nieru anatomijā, histopatoloģijā un fizioloģijā un to izmaiņās normālos un patoloģiskos apstākļos, nieru un urīnizvadceļu iedzimto un iegūto slimību patoloģijā un patofizioloģijā augošam bērnam, augļa, zīdaiņa un bērna iedzimto un iegūto nieru slimību etioloģijā, simptomātiskā, diagnostiskā un diferenciāldiagnostiskā un to izmeklēšanā ar attēlu diagnostiku, funkciju testiem un histopatoloģiju, nieru biopsijā, nieru ultrasonoskopijā, klīrensu tehnikās glomerulu filtrācijas ātruma un nieru kanāliņu segmentu funkciju mērījumiem, peritoneālās dialīzes, hemodialīzes un ar to saistīto tehnoloģiju lietošanā kopā ar peritoneālās un vaskulārās pieejas problēmām akūtos un hroniskos gadījumos, diētas un medikamentu lietošanā nieru slimību ārstēšanā, urīnizvadceļu ķirurģiskās ārstēšanas indikācijās un lietošanā, urīnpūšļa un urinācijas anomālijās, cistometriskajā izmeklēšanā un medikamentu vai ķirurģiskās ārstēšanas iespējās, bērnu, kas sirgst ar hroniskām nieru slimībām, psihosociālajās problēmās un to profilaksē, izpausmēs un novēršanā, biežāk sastopamajās ētikas problēmās bērnu neiroloģijas praksē un pētījumu darbā, pieaugušo neiroloģijā.

2.27. Bērnu gastroenterologs (A 158)

178. Bērnu gastroenterologs ir pediatra apakšspecialitāte.

179. Bērnu gastroenterologa kompetencē ir, izmantojot zināšanas par barības vada, kuņģa, zarnu, aknu, žultsvadu, aizkuņģa dziedzera, vēderplēves un vēdera dobuma attīstību, uzbūvi, fizioloģiju un patoloģiju, kā arī prasmi novērst, diagnosticēt un ārstēt šo orgānu un struktūru patoloģijas, sniegt profesionālu palīdzību bērniem gastroenteroloģisku problēmu gadījumā.

180. Lai veiktu ārstniecisko darbību, bērnu gastroenterologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

180.1. gremošanas sistēmas embrioloģija, fizioloģija, slimību etioloģija, patoģenēze, ģenētika, klīniskā patoloģija, diagnostika un zāļu farmakokinētika;

180.2. gastrointestinālā motilitāte un funkcionālās slimības;

180.3. iedzimtās gastrointestinālās anomālijas un īso zarnu sindroms;

180.4. peptiskās slimības un ar skābes sekrēciju saistītās slimības;

180.5. iekaisīgās zarnu slimības;

180.6. gremošanas trakta infekciju un imunoloģiskās slimības;

180.7. aizkuņģa dziedzera slimības;

180.8. hepatobiliārās slimības;

180.9. endoskopiskā apmācība pediatrijas praksē;

180.10. barošana dažādos bērna vecumos un tās korekcija dažādu slimību gadījumos;

180.11. profesionālās darbības juridiskie pamati.

181. Rezidentūras ilgums apakšspecialitātē ir trīs gadi (pirmajā studiju gadā ceturto apmācības gadu pediatra pamatspecialitātē ieskaitot kā pirmo gadu bērnu gastroenterologa apakšspecialitātē, ja apmācība notiek atbilstoši bērnu gastroenterologa apakšspecialitātes rezidentūras programmai). Rezidentūras laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas gremošanas orgānu morfoloģijā, gremošanas sistēmas funkcionālajā diagnostikā, bērnu gastroenteroloģijas nodaļā stacionārā, kā arī ambulatorā ārstniecības iestādē, bērnu endoskopijā, bērnu radioloģijas nodaļā stacionārā, bērnu abdominālajā ķirurģijā, bērnu infekciju (gremošanas trakta infekciju) slimībās, zīdaiņu nodaļā stacionārā, ambulatorā ārstniecības iestādē gastroenteroloģijā.

2.28. Bērnu hematoonkologs (A 159)

182. Bērnu hematoonkologs ir pediatra apakšspecialitāte.

183. Bērnu hematoonkologa kompetencē ir onkoloģiska un neonkoloģiska rakstura asinsrades sistēmas slimību diagnostika, diferenciāldiagnostika un ārstēšana, kā arī jebkuras lokalizācijas onkoloģisko slimību diagnostika, diferenciāldiagnostika un ārstēšana pacientiem līdz 18 gadu vecumam.

184. Lai veiktu ārstniecisko darbību, bērnu hematoonkologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

184.1. onkoloģiska un neonkoloģiska rakstura asinsrades sistēmas slimību etioloģija, epidemioloģija, ģenētika, klīnika, diagnostika, diferenciāldiagnostika, komplikācijas un ārstēšana;

184.2. bērnu vecumā sastopamo audzēju epidemioloģija, ģenētika, imunoloģijas aspekti, histopatoloģija, klasifikācija, diagnostika, ārstēšana, tai skaitā ķīmijterapija un staru terapija, suportīvā terapija;

184.3. neatliekamās situācijas bērnu onkoloģijā;

184.4. infekcijas slimības imūnsupresija;

184.5. pacientu ārstēšana ambulatorā etapā;

184.6. pacientu psihosociālās problēmas;

184.7. vēlīni ķīmijterapijas un staru terapijas efekti;

184.8. bērna paliatīvā aprūpe;

184.9. prasme veikt diagnostiskās metodes un manipulācijas;

184.10. profesionālās darbības juridiskie pamati.

185. Rezidentūras ilgums apakšspecialitātē ir trīs gadi:

185.1. pirmajā studiju gadā (ceturto apmācības gadu pediatra pamatspecialitātē ieskaitot kā pirmo gadu bērnu hematoonkologa apakšspecialitātē, ja apmācība notiek atbilstoši bērnu hematoonkologa apakšspecialitātes rezidentūras programmai) tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas pieaugušo hematoloģijā, pieaugušo onkoloģijā, transfuzioloģijā, koaguloloģijā, hematopatoloģijā, radioloģijā, imunoloģijā, ģenētikā,

laboratoriskajā diagnostikā, perifēro cilmes šūnu transplantācijā, bērnu reanimācijā;

185.2. otrajā un trešajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas bērnu hematoloģijā un hematoloģijā.

2.29. Bērnu alergologs (A 1510)

186. Bērnu alergologs ir pediatra apakšspecialitāte.

187. Bērnu alergologa kompetencē ir veikt eksogēnu (neinfekciozu) alergēnu izraisītu dažādu orgānu saslimšanu diagnostiku, ārstēšanu, rehabilitāciju un profilaksi pacientiem līdz 18 gadu vecumam.

188. Lai veiktu ārstniecisko darbību, bērnu alergologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

188.1. pacienta izmeklēšana, ņemot vērā alerģisko slimību komplekso patoģenēzi, diferenciāldiagnostiku, lai noteiktu alerģiskās slimības izraisošos alergēnus un to patoģenēzi;

188.2. ārējās vides un profesionālo faktoru loma alerģijas izcelsmē;

188.3. alergoloģijā lietojamo medikamentu klīniskā farmakoloģija, kā arī imūnterapijas indikācijas un metodes;

188.4. alerģisko slimību klīniskā aina, kā arī to norises, diagnostikas, ārstēšanas īpatnības dažāda vecuma bērniem;

188.5. profesionālās darbības juridiskie pamati.

189. Rezidentūras ilgums apakšspecialitātē ir trīs gadi:

189.1. pirmajā studiju gadā (ceturto apmācības gadu pediatra pamatspecialitātē ieskaitot kā pirmo gadu bērnu alergologa apakšspecialitātē, ja apmācība notiek atbilstoši bērnu alergologa apakšspecialitātes rezidentūras programmai) tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas bērnu alergoloģijā, reanimācijā, otolaringoloģijā, pneimonoģijā, pieaugušo ambulatorajā alergoloģijā, pieaugušo alergoloģijā stacionārā, klīniskajā imunoloģijā;

189.2. otrajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas bērnu alergoloģijā, bērnu dermatoloģijā, klīniskajā laboratorijā, pieaugušo ambulatorajā alergoloģijā;

189.3. trešajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas bērnu alergoloģijā.

2.30. Onkologs ķīmijterapeits (P 16)

190. Onkologs ķīmijterapeits ir ārsta pamatspecialitāte.

191. Onkologa ķīmijterapeita kompetencē ir:

191.1. onkoloģisko slimību diagnostika, konservatīva medikamentozā ārstēšana, tai skaitā ķīmijterapija, endokrīnā terapija, imūnterapija, kā arī atbalsta un simptomātiskā terapija;

191.2. paliatīvā aprūpe un rehabilitācija.

192. Lai veiktu ārstniecisko darbību, onkologam ķīmijterapeitam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas

šādos jautājumos:

192.1. Jaundabīgo audzēju etioloģija, patoģenēze, klīnika, diagnostika, diferenciāldiagnostika, komplikācijas un ārstēšana;

192.2. neoplastisko slimību morfoloģija;

192.3. Jaundabīgo audzēju kombinētās terapijas būtība, mērķis, komplikācijas;

192.4. onkoloģisko pacientu rehabilitācija (nosūtīšanas indikācijas un rehabilitācijas rezultātu novērtēšana) un paliatīvā aprūpe;

192.5. onkoloģijā izmantojamās medicīniskās tehnoloģijas – diagnostiskās metodes un manipulācijas, ārstnieciskās procedūras;

192.6. medikamentozajā onkoloģijā izmantojamās medicīniskās ierīces;

192.7. zāļu farmakokinētika, farmaceitisko līdzekļu mijiedarbība un to blaknes onkoloģiskiem pacientiem;

192.8. profesionālās darbības juridiskie pamati.

193. Rezidentūras ilgums specialitātē ir pieci gadi:

193.1. pirmajā un otrajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas kardioloģijā, pneimonoloģijā, nefroloģijā, gastroenteroloģijā, tai skaitā nutrīcijas un dietoloģijas pamatos, reimatoloģijā, endokrinoloģijā, hematoloģijā, ftiziatrijā, intensīvajā terapijā, infektoloģijā, alergoloģijā un imunoloģijā, onkoloģijā, neatliekamajā medicīniskajā palīdzībā stacionārā un internās medicīnas diferenciāldiagnostikā;

193.2. trešajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas onkoloģiskajā ķirurģijā (visi profili, kā arī prakse ambulatorā ārstniecības iestādē), onkoloģiskajā ginekoloģijā, radioloģijā, terapeitiskajā radioloģijā, morfoloģiskajā diagnostikā, medikamentozajā onkoloģijā (prakse ambulatorā ārstniecības iestādē), laboratorajā un imunoloģiskajā diagnostikā, bērnu onkoloģijā, paliatīvajā aprūpē, onkoloģiskās palīdzības organizācijā un vadīšanā;

193.3. ceturtajā un piektajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas onkoloģijā, ķīmijterapijā, tai skaitā hematoloģijā (prakse ambulatorā ārstniecības iestādē).

(Grozīts ar MK 24.05.2016. noteikumiem Nr. 315; MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)

2.31. Hematologs (P 17)

194. Hematologa specialitāte ir ārsta pamatspecialitāte.

195. Hematologa kompetencē ir onkoloģiska un neonkoloģiska rakstura asinsrades sistēmas slimību diagnostika, diferenciāldiagnostika un ārstēšana pieaugušiem pacientiem.

196. Lai veiktu ārstniecisko darbību, hematologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

196.1. onkoloģiska un neonkoloģiska rakstura asinsrades sistēmas slimību etioloģija, klīnika, diagnostika, diferenciāldiagnostika, komplikācijas un ārstēšana;

196.2. hematoloģijā izmantojamās medicīniskās tehnoloģijas – diagnostiskās metodes un manipulācijas, ārstnieciskās metodes;

196.3. hematoloģijā izmantojamie instrumenti un to komplekti;

196.4. hematoloģiskas dabas komplikācijas citu saslimšanu gadījumos;

196.5. zāļu farmakokinētika, farmakoloģisko līdzekļu mijiedarbība un to izraisītās blaknes hematoloģiskiem pacientiem;

196.6. asins komponentu un produktu lietošana hematoloģisko pacientu ārstēšanā;

196.7. perifērisko asiņu un kaulu smadzeņu cilmes šūnu autologās un alogēnās transplantācijas metodes lietošana hematoloģiskiem pacientiem;

196.8. profesionālās darbības juridiskie pamati.

(Grozīts ar MK 24.05.2016. noteikumiem Nr. 315)

197. Rezidentūras ilgums pamatspecialitātē ir pieci gadi:

197.1. pirmajā un otrajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas kardioloģijā, pneimonoloģijā, nefroloģijā, gastroenteroloģijā, tai skaitā uzturvielas un dietoloģijas pamatos, reimatoloģijā, endokrinoloģijā, hematoloģijā, ftiziatrijā, intensīvajā terapijā, infektoloģijā, alergoloģijā un imunoloģijā, onkoloģijā, neatliekamajā medicīniskajā palīdzībā stacionārā un internās medicīnas diferenciāldiagnostikā;

197.2. trešajā, ceturtajā un piektajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas asins šūnu morfoloģijā, šūnu imūnfenotipēšanā ar plūsmas citometriju, imunoloģijā, laboratoriskajā diagnostikā, transfuzioloģijā un imūnhematoloģijā, ģenētiskajā un molekulāri bioloģiskajā diagnostikā, hematoloģisko slimību ārstēšanas principos, terapeitiskajā radioloģijā onkoloģijā, bērnu hematoloģijā, cilmes šūnu transplantācijā, hematoloģisko pacientu aprūpē geriatrijā, vispārējā hematoloģijā un šādu patoloģiju diagnostikā un ārstēšanā: akūtu leikožu un mielodisplastisku sindromu, limfoīdo malignitāšu, plazmas šūnu patoloģiju, mieloproliferatīvo onkohematoloģisko slimību, hemorāģisko stāvokļu un trombožu gadījumos.

(MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā)

2.32. Anesteziologs, reanimatologs (P 18)

198. Anesteziologa, reanimatologa specialitāte ir ārsta pamatspecialitāte.

199. Anesteziologa, reanimatologa kompetencē ir:

199.1. vispārējās, reģionālās un lokālās anestēzijas un vitālo funkciju nodrošināšana ķirurģisko operāciju un dažādu manipulāciju laikā;

199.2. pirmsanestēzijas un pēcanestēzijas aprūpe;

199.3. intensīvā terapija un reanimācija;

199.4. akūtu un hronisku sāpju terapija;

199.5. anestezioloģijā, reanimatoloģijā, intensīvajā terapijā, prehospitalajā un intrahospitalajā neatliekamajā un katastrofu medicīnā, kā arī algoloģijā izmantojamās diagnostiskās un ārstnieciskās metodes, to veikšanas indikācijas un iegūto rezultātu izvērtēšana.

200. Lai veiktu ārstniecisko darbību, anesteziologam, reanimatologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

200.1. vispārējās, reģionālās un lokālās anestēzijas un vitālo funkciju nodrošināšana ķirurģisko operāciju un dažādu manipulāciju laikā;

200.2. pirmsanestēzijas un pēcanestēzijas aprūpes veikšana;

200.3. intensīvās terapijas un reanimācijas pasākumu veikšana;

200.4. akūtu un hronisku sāpju terapija;

200.5. neatliekamās medicīniskās palīdzības un katastrofu medicīnas palīdzības sniegšana;

200.6. diagnostisko un ārstniecisko metožu lietošana un iegūto rezultātu izvērtēšana;

200.7. specialitātē izmantojamo medicīnisko ierīču lietošana;

200.8. profesionālās darbības juridiskie pamati.

201. Rezidentūras ilgums specialitātē ir pieci gadi:

201.1. pirmajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas anatomijā, patoloģiskajā fizioloģijā, farmakoloģijā, fizikā un statistikā, informācijas un komunikācijas tehnoloģijās, juridiskajos pamatos, vispārējā ķirurģijā, torakālajā ķirurģijā, dzemdniecībā, neiroloģijā, internajā medicīnā, kardioloģijā, elektrokardiogrāfijā, vispārējās anestezioloģijas pamatos, vispārējās reanimatoloģijas un intensīvās terapijas pamatos, intensīvās terapijas pamatos pediatrijā, kardiopulmonālās reanimācijas sniegšanā pieaugušajiem un bērniem;

201.2. otrajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas:

201.2.1. anestēzijas lietošanā abdominālajā ķirurģijā, ginekoloģijā, uroloģijā, neiroķirurģijā, ortopēdijā un traumatoloģijā, oftalmoloģijā, pediatrijā un angioloģijā;

201.2.2. intensīvās terapijas lietošanā terminālo stāvokļu un elpošanas mazspējas gadījumos, trombembolijas, tauku embolijas, intoksikācijas, sepses, intrahospitālās un nozokomiālās infekcijas, hemo stāzes traucējumu, diseminētās intravaskulārās koagulācijas sindroma (DIK), akūta respiratora distresa sindroma (ARDS), sistēmisko infekciju reakciju sindroma (SIRS) un multiplās orgānu disfunkcijas sindroma (MODS) gadījumos, kā arī ūdens–elektrolītu vielmaiņas traucējumu un skābju–sārņu līdzsvara traucējumu korekcijā un mākslīgās plaušu ventilācijas nodrošināšanā;

201.3. trešajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas anestēzijas lietošanā torakālajā ķirurģijā, bronholoģijā, dzemdniecībā, pediatrijā, perifēro nervu blokādēs, kā arī intensīvās terapijas lietošanā neatliekamajā palīdzībā, neatliekamajā medicīnā, pediatrijā, klīniskajā mikrobioloģijā un hospitālajā epidemioloģijā;

201.4. ceturtajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas:

201.4.1. anestēzijas lietošanā plastiskajā un mikroķirurģijā, stomatoloģijā, sejas un žokļu ķirurģijā, otolaringoloģijā, endokrīnajā ķirurģijā, akūtajā ķirurģijā un diagnostisko manipulāciju laikā, ambulatorajā un vienas dienas ķirurģiskajā stacionārā;

201.4.2. intensīvās terapijas lietošanā kardioloģijā, nieru aizstājterapijā un organisma detoksikācijā, toksikoloģijā, neiroķirurģijā, transfuzioloģijā;

201.5. piektajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās un praktiskās zināšanas anestēzijas un intensīvās terapijas lietošanā kardiķirurģijā, neonatoloģijā un pediatrijā, pacientiem ar apdegumiem, transplantoloģijā, prolongētajā centroaksiālajā anestēzijā, akūto un hronisko sāpju ārstēšanā, padziļinātajā kardiopulmonālajā reanimācijā, jaunu tehnoloģiju apgūšanā un zinātnisko darbu izstrādē.

2.33. Psihiatrs (P 19)

(Apakšnodaļa MK 15.01.2019. noteikumu Nr. 30 redakcijā)

202. Psihiatrs ir ārsta pamatspecialitāte.

(MK 15.01.2019. noteikumu Nr. 30 redakcijā)

203. Psihiatra kompetencē ir veikt psihisko traucējumu un slimību diagnostiku, ārstēšanu, profilaksi un psihiatrisko

rehabilitāciju.

(MK 15.01.2019. noteikumu Nr. 30 redakcijā)

204. Lai veiktu ārstniecisko darbību, psihiatram ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

204.1. psihiatrijā izmantojamās diagnostiskās un ārstnieciskās metodes, tai skaitā objektīvās un subjektīvās psihiatriskās anamnēzes iegūšana;

204.2. pacienta psihiskā stāvokļa novērošana, novērtēšana un aprakstīšana;

204.3. psiholoģiskā un psihodiagnostiskā izmeklēšana, darbs ar psihiatrijā izmantojamiem psiholoģisko un psihodiagnostisko testu komplektiem un izmeklēšanas metodiku psihiatram nepieciešamajā apjomā;

204.4. speciālā neiropsihiatriskā izmeklēšana psihiatram nepieciešamajā apjomā: neiroloģiskas patoloģijas simptomu atklāšanai – neiroloģiskā izmeklēšana, smadzeņu šķidrums diagnostika, elektroencefalogrāfija, galvas smadzeņu datortomogrāfija un kodolmagnētiskā rezonanse, darbs ar lumbālpunkcijas instrumentiem;

204.5. psihofarmakoloģisko līdzekļu izmantošana psihisku un uzvedības traucējumu ārstēšanā;

204.6. modificētā elektrokonvulsīvā terapija un citas bioloģiskās ārstēšanas metodes psihiatrijā, psihiatrijā izmantojamās medicīniskās ierīces, tai skaitā elektrokonvulsīvās terapijas aparatūra;

204.7. krīžu psihoterapija, atbalsta psihoterapija un sistēmiskā ģimenes psihoterapija;

204.8. kognitīvi biheiviorālās psihoterapijas teorija, kognitīvi biheiviorālās psihoterapijas lietošana psihisku un uzvedības traucējumu ārstēšanā psihiatram nepieciešamajā apjomā, grupu psihoterapijas izmantošana psihiatram nepieciešamajā apjomā;

204.9. psihodinamiskās teorijas, kā arī psihisku un uzvedības traucējumu psihodinamiskā attīstība, psihodinamiskā psihoterapija psihiatram nepieciešamajā apjomā;

204.10. izpratne par ergoterapiju, mākslas terapiju (mākslas, mūzikas, kustību) un fizioterapiju psihiatrisko pacientu rehabilitācijā;

204.11. multiprofesionālas komandas vadīšana ambulatorās un stacionārās ārstēšanas etapā un psihiatrisko pacientu rehabilitācijā;

204.12. neiroloģija un narkoloģija psihiatram nepieciešamajā apjomā;

204.13. psihiatriskās aprūpes, ārstēšanas un rehabilitācijas organizēšana un vadīšana;

204.14. profesionālās darbības juridiskie pamati, tai skaitā par psihiatrisko ārstēšanu un rehabilitāciju pacientiem, kuriem ar tiesas lēmumu noteikts medicīniska rakstura piespiedu līdzeklis.

(MK 15.01.2019. noteikumu Nr. 30 redakcijā)

205. Rezidentūras ilgums specialitātē ir četri gadi:

205.1. pirmajā un otrajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas klīniskajā psihopatoloģijā un psihiatrijā, neatliekamajā medicīniskajā palīdzībā, psihofarmakoloģijā, neiroloģijā psihiatram nepieciešamajā apjomā, tiek apgūti psihoterapijas pamati, kā arī bērnu un pusaudžu psihiatrijas pamati;

205.2. trešajā un ceturtajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas narkoloģijā un narkoloģiskajā ekspertīzē, tiesu psihiatrijā, konsultāciju (*Liasion*) psihiatrijā, psihiatriskajā rehabilitācijā, gerontopsihiatrijā, psihoterapijā psihiatriskajā klīnikā, ambulatorajā un sociālajā psihiatrijā.

(MK 15.01.2019. noteikumu Nr. 30 redakcijā)

2.34. Bērnu psihiatrs (P64)

(Apakšnodāja MK 15.01.2019. noteikumu Nr. 30 redakcijā)

206. Bērnu psihiatrs ir ārsta pamatspecialitāte.
(MK 15.01.2019. noteikumu Nr. 30 redakcijā)

207. Bērnu psihiatra kompetencē ir bērnu un pusaudžu psihisko traucējumu un slimību diagnostika, ārstēšana, profilakse un psihiatriskā rehabilitācija.
(MK 15.01.2019. noteikumu Nr. 30 redakcijā)

208. Lai veiktu ārstniecisko darbību, bērnu psihiatram ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

208.1. attīstības psiholoģija, pediatrija, psihoterapija, bērnu neiroloģija, psihiatrija un bērnu psihiatrija;

208.2. bērnu psihiatrijā izmantojamās diagnostiskās un ārstnieciskās metodes, tai skaitā objektīvās un subjektīvās psihiatriskās anamnēzes iegūšana, akcentējot grūtniecības norisi, dzemdību patoloģiju, agrīnās attīstības īpatnības, pacienta psihiskā stāvokļa novērošana, novērtēšana un aprakstīšana, psiholoģiskā un psihodiagnostiskā izmeklēšana, speciālā neiropsihiatriskā izmeklēšana bērnu psihiatram nepieciešamajā apjomā neiroloģiskās patoloģijas simptomu atklāšanai (neiroloģiskā izmeklēšana, smadzeņu šķidruma diagnostika, elektroencefalogrāfija, neiroultrasonogrāfija, galvas smadzeņu datortomogrāfija, kodolmagnētiskās rezonanses tomogrāfija) un iegūto rezultātu interpretācija, atbalsta psihoterapija, kognitīvi biheiviorālā psihoterapija, spēļu psihoterapija, ģimenes terapija, aizņemtības un darba terapija, mācības pedagogu vadībā, uz pierādījumiem balstīta psihofarmakoterapija, akcentējot īpaši bērniem lietojamās medikamentus un to devas;

208.3. darbs ar psiholoģisko un psihodiagnostisko testu komplektiem un izmeklēšanas metodiku bērnu psihiatram nepieciešamajā apjomā;

208.4. profesionālās darbības juridiskie pamati.
(MK 15.01.2019. noteikumu Nr. 30 redakcijā)

209. Rezidentūras ilgums bērnu psihiatra pamatspecialitātē ir četri gadi:

209.1. pirmajā un otrajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas klīniskajā psihopatoloģijā un psihiatrijā, neatliekamajā medicīniskajā palīdzībā, psihofarmakoloģijā, neiroloģijā psihiatram nepieciešamajā apjomā, tiek apgūti psihoterapijas pamati, kā arī bērnu un pusaudžu psihiatrijas pamati;

209.2. trešajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas narkoloģijā, tiesu psihiatriskajā un narkoloģiskajā ekspertīzē, bērna attīstības novērtēšanā, organiskajos psihiskajos traucējumos bērniem un pusaudžiem, kā arī pediatrijā (medicīniskajā ģenētikā, endokrinoloģijā, gastroenteroloģijā, kardioloģijā, infektoloģijā, intensīvajā terapijā) bērnu psihiatram nepieciešamajā apjomā;

209.3. ceturtajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas bērnu psihiatrijā, psihofarmakoloģijā un psihoterapijā, kā arī multiprofesionālās rehabilitācijas komandas darbā bērnu un pusaudžu psihiatrijā.

(MK 15.01.2019. noteikumu Nr. 30 redakcijā)

2.35. Tiesu psihiatrijas eksperts (A 192)

(Apakšnodaļa MK 15.01.2019. noteikumu Nr. 30 redakcijā)

210. Tiesu psihiatrijas eksperts ir psihiatra apakšspecialitāte.
(MK 15.01.2019. noteikumu Nr. 30 redakcijā)

211. Tiesu psihiatrijas eksperta kompetencē ir:

211.1. veikt psihisko traucējumu, slimību un garīgās atpalcības diagnostiku, ja tam ir nozīme kriminālprocesā un civiltiesiskajā procesā, administratīvajā procesā vai administratīvo pārkāpumu procesā;

211.2. Iemjot par personas tiesisko statusu, ja nepieciešams, ieteikt medicīniska rakstura piespiedu līdzekļa piemērošanu, novērtēt personas spēju pareizi uztvert nozīmīgus lietas apstākļus, kontrolēt savu darbību, kā arī novērtēt, vai persona psihiskā stāvokļa dēļ spējīga izciest sodu brīvības atņemšanas vietā;

211.3. sniegt pacientiem augsti kvalificētu un profesionālu psihiatrisku palīdzību akūtu un hronisku psihisku slimību un traucējumu diagnosticēšanā, ārstēšanā, profilaksē un rehabilitācijā.

(MK 15.01.2019. noteikumu Nr. 30 redakcijā)

212. Lai veiktu ārstniecisko darbību, tiesu psihiatrijas ekspertam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

212.1. pirmsklīniskie un klīniskie mācību priekšmeti;

212.2. psihiatrija un tiesu psihiatrija;

212.3. neiroloģija, narkoloģija, seksoloģija un psiholoģija psihisko traucējumu un slimību diagnosticēšanai, ārstēšanai un tiesu psihiatrijas ekspertīzei nepieciešamajā apjomā;

212.4. psihiatrijā un tiesu psihiatrijā izmantojamās diagnostiskās metodes, tai skaitā pilnīgas objektīvās (tiek ievākta, iepazīstoties ar krimināllietu vai civillietu un studējot un analizējot medicīnisko dokumentāciju) un subjektīvās anamnēzes iegūšana, ekspertējamos personas psihiskā stāvokļa aprakstīšana un novērtēšana. Ekspertējamos personas attieksmes novērtēšana pret agrāk pārciestiem psihiskajiem traucējumiem, psihotiskiem traucējumiem izmeklēšanas brīdī, ekspertējamos personas attieksmes novērtēšana pret juridisko situāciju. Psihopatoloģisko traucējumu kvalifikācija un diagnozes noformulēšana atbilstoši vispārpieņemtajiem diagnostiskajiem kritērijiem. Eksperta atzinuma sagatavošana un sniegšana tiesā. Izpratne par psihodiagnostiskās izmeklēšanas metodēm, speciālo neiropsihiatrisko izmeklēšanu tiesu psihiatrijas ekspertam nepieciešamajā apjomā;

212.5. psihofarmakoterapija;

212.6. darbs ar psihiatrijā izmantojamām medicīniskajām ierīcēm – lumbālpunkcijas instrumentiem, psiholoģisko un psihodiagnostisko testu komplektiem un izmeklēšanas metodiku tiesu psihiatrijas ekspertam nepieciešamajā apjomā;

212.7. profesionālās darbības juridiskie aspekti, it īpaši attiecībā uz kriminālprocesu, civilprocesu, administratīvo procesu, administratīvo pārkāpumu procesu un tiesu eksperta darbību.

(MK 15.01.2019. noteikumu Nr. 30 redakcijā)

213. Rezydentūras ilgums apakšspecialitātē ir divi gadi:

213.1. pirmajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas tiesu psihiatriskās ekspertīzes veikšanas kārtībā un tiesu psihiatriskās ekspertīzes veidos kriminālprocesa un civilprocesa ietvaros aizdomās turamajiem, apsūdzētajiem, lieciniekiem un cietušajiem un psihisko traucējumu un slimību tiesu psihiatriskā izvērtējuma iespējās un īpatnībās atkarībā no nozoloģijas;

213.2. otrajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas tiesu psihiatriskās ekspertīzes īpatnībās pusaudžiem, penitenciārā psihiatrijā un medicīniska rakstura piespiedu līdzekļu piemērošanas, grozīšanas un atcelšanas kārtībā.

(MK 15.01.2019. noteikumu Nr. 30 redakcijā)

2.36. Neurologs (P 20)

214. Neurologs ir ārsta pamatspecialitāte.

215. Neurologa kompetencē ir veikt centrālās nervu sistēmas, perifēriskās nervu sistēmas un veģetatīvās nervu sistēmas slimību diagnostiku, ārstēšanu, ekspertīzi un profilaksi.

216. Lai veiktu ārstniecisko darbību, neirologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

- 216.1. centrālās, perifēriskās un veģetatīvās nervu sistēmas klīniskā anatomija un klīniskā fizioloģija;
- 216.2. neiropatoloģijas, patoloģiskās neirofizioloģijas un neiropsihopatoloģijas pamati;
- 216.3. neiroloģiskā ģenētika un neiroloģiskā imunoloģija;
- 216.4. neiroloģiskās anamnēzes ievākšanas metodika, ņemot vērā slimību un sociālo anamnēzi;
- 216.5. neiroloģiskās izmeklēšanas metodika, tehnikas principi un neiroloģisko slimību diagnostika;
- 216.6. neiroloģisko slimību ārstēšana, tās tehnikas principi, pacienta aprūpe neiroloģiskās patoloģijas gadījumos, kā arī indikācijas, metodes un tehnika neiroloģisko pacientu rehabilitācijai;
- 216.7. neiroloģiskā intensīvā terapija un reanimācija;
- 216.8. indikācijas un metodika manipulāciju veikšanai nervu sistēmas slimību diagnostikai un ārstēšanai;
- 216.9. neiroloģisko pacientu uztura medicīniskie principi;
- 216.10. laboratorisko izmeklējumu metodika un datu izvērtēšana neiroloģisko slimību gadījumos;
- 216.11. indikācijas, metodika un iegūto datu izvērtēšana neirofizioloģiskiem izmeklējumiem;
- 216.12. indikācijas, metodika un iegūto datu izvērtēšana neiroradioloģiskiem un neiroultrasonogrāfiskiem izmeklējumiem;
- 216.13. indikācijas neiropatoloģiskiem izmeklējumiem – smadzeņu, perifērās nervu sistēmas un muskuļu biopsijai;
- 216.14. indikācijas un datu izvērtēšana neiroidmunoloģiskiem izmeklējumiem;
- 216.15. indikācijas nervu sistēmas slimību ķirurģiskai ārstēšanai;
- 216.16. neiroloģisko slimību profilakses pasākumi;
- 216.17. psihisko traucējumu noteikšana neiroloģisko slimību diagnostikai un ārstēšanai nepieciešamajā apjomā;
- 216.18. indikācijas sociālterapeitiskiem pasākumiem, tai skaitā nervu sistēmas bojājumu hronisko procesu gadījumos;
- 216.19. smadzeņu nāves diagnozes noteikšana;
- 216.20. medikamentu, farmakoloģisko līdzekļu, kontrastvielu ietekmes, to blakusefekti, preparātu maisījuma riska iespējas un normatīvie akti, kas reglamentē medikamentu izrakstīšanu;
- 216.21. neiroloģiskā pacienta apskates un izmeklēšanas medicīniskā dokumentācija;
- 216.22. medicīniski neiroloģiskā ekspertīze;
- 216.23. profesionālās darbības juridiskie pamati.

217. Rezidentūras ilgums specialitātē ir četri gadi:

- 217.1. pirmajā un otrajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas neiroloģijā;
- 217.2. trešajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas bērnu neiroloģijas klīnikā,

neiroķirurgijas un neiroradioloģijas klīnikās, internās medicīnas klīnikās, neiroreanimācijas un intensīvās terapijas palātās stacionārā, neurooftalmoloģijas, neurootatrijas un neiroloģiskās instrumentālās diagnostikas kabinetos, neiroloģiskās rehabilitācijas nodaļā stacionārā, psihiatrijas klīnikā (ar psihoterapijas apgūšanu);

217.3. ceturtajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas neirologa darbā klīnikā un ambulatorajā ārstniecības iestādē.

2.36.¹ Neurofiziologs (A 201)

(Apakšnodaļa MK 26.06.2018. noteikumu Nr. 368 redakcijā)

217.¹ Neurofiziologs ir neirologa apakšspecialitāte.
(MK 26.06.2018. noteikumu Nr. 368 redakcijā)

217.² Neurofiziologa kompetencē ir:

217.² 1. veikt centrālās nervu sistēmas izmeklējumus bērniem un pieaugušajiem – elektroencefalogrāfiju, elektroencefalogrāfijas videomonitoringu, polisomnogrāfiju, izsauktos potenciālus un transkraniālo magnētisko stimulāciju;

217.² 2. veikt perifērās nervu sistēmas, skeleta muskulatūras un neiomuskulārās pārvades izmeklējumus bērniem un pieaugušajiem – neirogrāfiju, kvantitatīvo sensoro testēšanu, elektromiogrāfiju, vienas šķiedras elektromiogrāfiju, dekrementa analīzi, nervu un muskuļu ultrasonogrāfiju;

217.² 3. novērtēt un sniegt atzinumu par centrālās nervu sistēmas, perifērās nervu sistēmas, neiomuskulārās pārvades un skeleta muskuļu neirofizioloģisko funkcionālo stāvokli, bojājuma pakāpi un raksturu;

217.² 4. sadarbībā ar neiroķirurgiem, neirologiem, bērnu neirologiem, rokas ķirurgiem, endokrinologiem un citu specialitāšu ārstiem lemt par pacienta turpmākās izmeklēšanas vai ārstēšanas taktiku.

(MK 26.06.2018. noteikumu Nr. 368 redakcijā)

217.³ Lai veiktu ārstniecisko darbību, neurofiziologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

217.³ 1. nervu sistēmas anatomija, fizioloģija un farmakoķīmija;

217.³ 2. nervu sistēmas klīniskā izmeklēšana un novērtēšana;

217.³ 3. sensoro traucējumu izmeklēšana – kvantitatīvā sensorā testēšana, sensoro šķiedru neirogrāfiskā izmeklēšana;

217.³ 4. motoro traucējumu izmeklēšana – vēlinās motorās atbildes – A, F un H, motoro šķiedru neirogrāfiskā izmeklēšana;

217.³ 5. neiomuskulārās pārvades traucējumu diagnostika – miastēniskā reakcija un vienas šķiedras elektromiogrāfija;

217.³ 6. dažādu mononeiropātiju un polineiropātiju diagnostika un diferenciāldiagnostika, kraniālo nervu izmeklēšana;

217.³ 7. nervu pinumu un saknīšu bojājumu diagnostika un diferenciāldiagnostika;

217.³ 8. elektromiogrāfija – spontānas aktivitātes noteikšana, voluntāras aktivitātes izvērtēšana un interferences paterna analīze;

- 217.³ 9. primāru un sekundāru skeleta muskuļu šķiedru bojājumu noteikšana;
- 217.³ 10. miononisku traucējumu diagnostika;
- 217.³ 11. motoneironu bojājumu diagnostika;
- 217.³ 12. trīces analīze;
- 217.³ 13. autonomās nervu sistēmas funkcionālā stāvokļa analīze;
- 217.³ 14. nervu un nervu pinumu izmeklēšana ar ultrasonogrāfijas metodi;
- 217.³ 15. skeleta muskuļu izmeklēšana ar ultrasonogrāfijas metodi;
- 217.³ 16. botulīna toksīna preparātu ievadīšana muskuļos elektromiogrāfijas vai ultrasonogrāfijas kontrolē;
- 217.³ 17. redzes izsaukto potenciālu iegūšana un analīze;
- 217.³ 18. dzirdes izsaukto potenciālu iegūšana un analīze;
- 217.³ 19. lāzerizsaukto potenciālu iegūšana un analīze;
- 217.³ 20. somatosensoros izsaukto potenciālu iegūšana un analīze;
- 217.³ 21. intraoperatīvā monitorēšana – muguras smadzeņu funkcionālā stāvokļa izvērtēšana spinālu operāciju un ķirurģisku manipulāciju laikā;
- 217.³ 22. transkraniālās magnētiskās stimulācijas rezultātā iegūto datu analīze;
- 217.³ 23. elektroencefalogrāfijas tehnika, montāža, kalibrēšana, filtru lietošana;
- 217.³ 24. nomoda elektroencefalogrammas veikšana;
- 217.³ 25. smadzeņu funkcionālās aktivitātes izvērtēšana atbilstoši nobriešanai, aktivācijas procedūras veikšana un izvērtēšana;
- 217.³ 26. elektroencefalogrāfijas pieraksta artefaktu identifikācija un korelācijas izvērtēšana;
- 217.³ 27. epilepsijas un citu paroksizmālo stāvokļu diagnostika un izvērtēšana;
- 217.³ 28. smadzeņu fokālu un difūzu bojājumu verificēšana elektroencefalogrāfijā;
- 217.³ 29. smadzeņu nāves diagnostika ar elektroencefalogrāfiju;
- 217.³ 30. smadzeņu bojājuma izvērtēšana komas pacientiem ar elektroencefalogrāfiju;
- 217.³ 31. medikamentu un dažādu apreibinošu vielu ietekmes uz galvas smadzenēm izvērtēšana ar elektroencefalogrāfiju;
- 217.³ 32. ilgtermiņa videoelektroencefalogrāfijas monitorēšana;
- 217.³ 33. polisomnogrāfijas veikšana un iegūto datu analīze;
- 217.³ 34. iemigšanas, miega traucējumu, medikamentu ietekmes izvērtēšana un miega deprivācijas veikšana,

datus analizējot ar polisomnogrāfiju;

217.³ 35. profesionālās darbības juridiskie pamati.
(MK 26.06.2018. noteikumu Nr. 368 redakcijā)

217.⁴ Rezidentūras ilgums apakšspecialitātē ir četri gadi:

217.⁴ 1. pirmajā un otrajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas neiroloģijā;

217.⁴ 2. trešajā un ceturtajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas neiroloģisko, neiroķirurģisko, dažādu somatisko slimību un traumatisku nervu bojājumu diagnostikā, diferenciāldiagnostikā, ārstēšanas iespējās, kas saistītas ar neirofizioloģijas aparatūras izmantošanu. Ultrasonogrāfijas metodes izmantošana tiek apgūta tādā apjomā un intensitātē, kāds noteikts ārstnieciskās un diagnostiskās metodes "M33 – Vispārējā ultrasonogrāfija" apgūšanai.

(MK 26.06.2018. noteikumu Nr. 368 redakcijā)

217.⁵ Apakšspecialitāti bez rezidentūras programmas apgūšanas var iegūt sertificēts neirologs, kurš vienlaikus atbilst visām šādām prasībām:

217.⁵ 1. ir ārstnieciskās un diagnostiskās metodes sertifikāti elektroencefalogrāfijā un elektromiogrāfijā;

217.⁵ 2. ir praktizējis vismaz vienā no šo noteikumu 217.⁵ 1. apakšpunktā norādītajām metodēm ne mazāk kā trīs gadus pēdējo piecu gadu periodā;

217.⁵ 3. ir apguvis ultrasonogrāfijas metodi tādā apjomā un intensitātē, kāda noteikta ārstnieciskās un diagnostiskās ārstnieciskās metodes "M33 – Vispārējā ultrasonogrāfija" apgūšanai.

(MK 26.06.2018. noteikumu Nr. 368 redakcijā; punkts zaudē spēku 01.01.2022., sk. 637. punktu)

2.37. Oftalmologs (P 22)

218. Oftalmologs ir ārsta pamatspecialitāte.

219. Oftalmologa kompetencē ir vispusīga redzes sistēmas aprūpe, refrakcijas anomāliju diagnostika un korekcija, acs un tās palīgorgānu slimību diagnostika, konservatīva un ķirurģiska ārstēšana, profilakse un rehabilitācija.

220. Lai veiktu ārstniecisko darbību, oftalmologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

220.1. acs uzbūve, acs optiskā sistēma, acu slimības, to etiopatogēnēze, simptomatoloģija, diagnostika, diferenciāldiagnostika un ārstēšana, profilakse un rehabilitācija;

220.2. neatliekamie stāvokļi oftalmoloģijā;

220.3. vispārējo slimību oftalmoloģiskās izpausmes;

220.4. profesionālās darbības juridiskie pamati.

221. Rezidentūras ilgums specialitātē ir četri gadi:

221.1. pirmajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas diagnostikas metodēs oftalmoloģijā, acs priekšējo daļu patoloģijā, kā arī par kataraktu un glaukomu;

221.2. otrajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas tīklenes un redzes nerva

slimībās, acs traumās, ambulatorā oftalmoloģijā un dienas stacionārā, kardioloģijā, endokrinoloģijā, neiroloģijā, otolaringoloģijā, sejas un žokļu ķirurģijā, psihoterapijā, reanimācijā, ķirurģijā;

221.3. trešajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas bērnu oftalmoloģijā, oftalmoonkoloģijā, neirooftalmoloģijā, oftalmoendokrinoloģijā, ambulatorajā ķirurģijā oftalmoloģijā, vitreoretinālajā patoloģijā, kā arī par refrakciju un kontaktlēcām;

221.4. ceturtajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas oftalmoloģisko operāciju pilnveidošanā, vitreoretinālo slimību diagnostikā un ķirurģiskajā ārstēšanā, okuloplastiskajā ķirurģijā.

2.38. Otolaringologs (P 23)

222. Otolaringologs ir ārsta pamatspecialitāte.

223. Otolaringologa kompetencē ir ausu, deniņu, deguna blakusdobumu, mutes dobuma, rīkles, balsenes, trahejas, barības vada, galvas, kakla un to struktūru saslimšanu, kā arī traumatisku bojājumu izmeklēšana, konservatīvā un operatīvā ārstēšana, profilakse un rehabilitācija.

224. Lai veiktu ārstniecisko darbību, otolaringologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

224.1. dzirdes un līdzsvara orgānu, smadzeņu nervu, deguna un tā blakusdobumu, lūpu, vaigu, mēles pamatnes, mutes pamatnes un mandeļu, rīkles, balsenes, traheobronhiālās sistēmas, barības vada, siekalu dziedzeru, otobāzes un rinobāzes, kā arī galvas un kakla limfātiskās sistēmas anatomija un fizioloģija, slimību etioloģija, patoģenēze un simptomatoloģija;

224.2. endoskopija;

224.3. mikroskopiskā izmeklēšana;

224.4. dzirdes orgānu funkciju izmeklēšana, ieskaitot elektroakustiskās metodes (to rezultātu izskaidrošana, kā arī dzirdes aparātu lietošanas indikācijas un pārbaude);

224.5. līdzsvara orgānu izmeklēšana (tai skaitā ar neiroloģiskām metodēm);

224.6. smaržas un garšas maņu pārbaude, kā arī pārējo smadzeņu nervu pārbaude ausu, kakla, deguna rajonā;

224.7. rentgendiagnostika (tai skaitā staru aizsardzība), datortomogrāfija, scintigrāfija, angiogrāfija un ultrasonogrāfija, to lietošanas indikācijas, kontraindikācijas, izpildes tehnika un rezultātu izvērtēšana;

224.8. lokālā un reģionālā anestēzija;

224.9. konservatīvā un operatīvā terapija;

224.10. onkoloģija specialitātes ietvaros;

224.11. alerģisko saslimšanu diagnostika un terapija;

224.12. balss un valodas, kā arī bērnu dzirdes traucējumu diagnostikas un terapijas pamatmetodes;

224.13. farmakoloģiskie līdzekļi un kontrastvielu farmakoloģija;

224.14. profesionālās darbības juridiskie pamati.
(Grozīts ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)

225. Rezidentūras ilgums specialitātē ir četri gadi:

225.1. pirmajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas anatomijā, fizioloģijā, izmeklēšanas metodēs, auss, deguna un tā blakusdobuma, rīkles un balsenes, kā arī tiem klātpiegulošo orgānu vai ķermeņa reģionu (izņemot vairogdziedzeru un blakus vairogdziedzeru) slimību etioloģijā, patogēnēzē, simptomatoloģijā un diagnostikā, piegulošo deguna blakusdobumu, rīkles, balsenes un barības vada kakla posmā reģionu tiešā izmeklēšanā, ausu, kakla, deguna slimību etioloģijā, patogēnēzē, diagnostikā, diferenciāldiagnostikā, ārstēšanā, profilaksē, vienkāršāko otolaringoloģijas operāciju uzsākšanā – adenotomijā, tonsilektomijā, antrotomijā, miringotomijā, miringostomijā, asiņošanas apturēšanā, šuvju uzlikšanā;

225.2. otrajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas dzirdes orgānu funkciju izmeklēšanā, smaržas un garšas maņu pārbaudē, ausu, kakla, deguna slimību etioloģijā, patogēnēzē, diagnostikā, diferenciāldiagnostikā, ārstēšanā, profilaksē, sarežģītāko otolaringoloģijas operāciju veikšanā degunā, deguna starpsienā, deguna blakusdobumos;

225.3. trešajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas endoskopijā, līdzsvara orgānu izmeklēšanā, radioloģiskajā diagnostikā, farmakoloģijā, vīdusauss operāciju un plastisko operāciju veikšanā, augšējo gaisa barības ceļu funkciju diagnostikā, ieskaitot elpošanas elektrofizioloģiskajās metodēs, alerģisko saslimšanu diagnostikā un terapijā, laboratorijas izmeklējumos, iekšējās auss, implantu, vibrantu, kakla ārējo operāciju veikšanā;

225.4. ceturtajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas vīdusauss operāciju pilnveidošanā, otolaringoloģijas onkoloģijā, onkoloģisko saslimšanu diagnostikā, diferenciāldiagnostikā, ārstēšanā, profilaksē, prognozē, ķirurģijā, ķīmijterapijā, staru terapijā, rehabilitoloģijā, operēto pacientu kopšanā pēc operācijām, foniatrijā, bērnu audioloģijā.

(Grozīts ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)

2.38.¹ Foniatrs (A 231)

(Apakšnodaļa MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā)

225.¹ Foniatrs ir otolaringologa apakšspecialitāte.

225.² Foniatra kompetencē ir veikt izmeklēšanu, ārstēšanu, profilaksi un pacientu izglītošanu komunikācijas spēju, runas, fonācijas un rīšanas traucējumu gadījumos, kā arī vadīt un koordinēt ar šiem traucējumiem saistītos ārstēšanas un rehabilitācijas pasākumus. Foniatrs sniedz rekomendācijas korekcijai un rehabilitācijai personām jebkurā vecumā, kurām ir dažādu etioloģiju izraisīti runas, valodas, balss un rīšanas traucējumi.

225.³ Lai veiktu ārstniecisko darbību, foniatram ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

225.³ 1. dzirdes un līdzsvara orgānu, smadzeņu nervu, deguna un tā blakusdobumu, lūpu, vaigu, mēles pamatnes, mutes pamatnes un mandeļu, rīkles, balsenes, traheobronhiālās sistēmas, barības vada, siekalu dziedzeru, otabāzes un rinobāzes, kā arī galvas un kakla limfātiskās sistēmas anatomija un fizioloģija, slimību etioloģija, patogēnēze un simptomatoloģija;

225.³ 2. balss akustisko un aerodinamisko mērījumu veikšana, iegūto akustisko un aerodinamisko mērījumu datu interpretēšana un dokumentēšana, balss izmeklēšanas aparātūras lietošana;

225.³ 3. videolaringoskopijas, videolaringostroboskopijas un fibrolaringoskopijas veikšana;

225.³ 4. balss izpēte un izvērtēšana, konsultēšana personām ar balss traucējumiem, orāli faringeālās funkcijas traucējumiem, artikulācijas, tempa/ritma, balss traucējumiem, kā arī afāzijas un citiem neiroloģiskas izcelsmes runas traucējumiem;

225.³ 5. organisku un funkcionālu balss traucējumu diagnosticēšanas iespēju un metožu pārzināšana;

225.³ 6. balss traucējumu smaguma novērtēšana, subjektīvo un objektīvo izmeklēšanas un diagnostikas metožu lietošana, balss izmeklēšanas tehnoloģiju lietošana;

225.³ 7. ārstēšanas plāna sastādīšana, ārstēšanas procesa gaitas un rezultātu novērtēšana, dažādu zinātņu sasniegumu integrēšana foniatra darbā;

225.³ 8. profesionālās darbības juridiskie pamati.

225.⁴ Rezidentūras ilgums apakšspecialitātē ir viens gads, kura laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas visos šo noteikumu 225.³ punktā minētajos jautājumos, kā arī tiek apgūti lietvedības un ētikas pamatjautājumi saistībā ar darbību foniatra apakšspecialitātē.

2.39. Bērnu audiologs (A 232)

226. Bērnu audiologs ir otolaringologa apakšspecialitāte.

227. Bērnu audiologa kompetencē ir veikt izmeklēšanu, ārstēšanu un profilaksi auditoru traucējumu un ar tiem saistīto komunikācijas traucējumu gadījumos, kā arī vadīt un koordinēt ar šiem traucējumiem saistītos ārstēšanas un rehabilitācijas pasākumus bērniem.

228. Lai veiktu ārstniecisko darbību, bērnu audiologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

228.1. dzirdes un līdzsvara orgānu, smadzeņu nervu, deguna un tā blakusdobumu, lūpu, vaigu, mēles pamatnes, mutes pamatnes un mandeļu, rīkles, balsenes, traheobronhiālās sistēmas, barības vada, siekalu dziedzeru, otabāzes un rinobāzes, kā arī galvas un kakla limfatiskās sistēmas anatomija un fizioloģija, slimību etioloģija, patoģenēze un simptomatoloģija;

228.2. bungu plēvītes mikroskopiskā izmeklēšana;

228.3. līdzsvara orgānu izmeklēšana (tai skaitā ar neiroloģiskām metodēm);

228.4. smaržas un garšas maņu pārbaude, kā arī pārējo smadzeņu nervu pārbaude ausu, kakla, deguna rajonā;

228.5. radioloģiskās izmeklēšanas metožu izvēle un rezultātu izvērtēšanas pamati;

228.6. lokālā un reģionālā anestēzija;

228.7. konservatīvā un operatīvā terapija;

228.8. onkoloģija specialitātes ietvaros;

228.9. alerģisko saslimšanu diagnostika un terapija;

228.10. *(svītrots ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)*;

228.11. balss un valodas, kā arī bērnu dzirdes traucējumu diagnostikas un terapijas pamatmetodes;

228.12. farmakoloģiskie līdzekļi un kontrastvielu farmakoloģija;

228.13. dzirdes orgānu izmeklēšanas metodes (timpanometrija, stapedius refleksu noteikšana, audiometrija – subjektīvie testi (toņu audiometrijas, komforta, diskomforta sliekšņu noteikšana, pārbaude brīvajā skaņu laukā ar un bez dzirdes tehniskajām ierīcēm, valodas skaņu un spēļu audiometrija), objektīvie dzirdes pārbaudes testi (smadzeņu stumbra izraisīto potenciālu audiometrija, kortikāli izraisīto potenciālu audiometrija, otoakustiskās emisijas izmeklējumi (CLICK, TEOAE, DPOAE), elektrokohleogrāfija u.c.);

228.14. bērnu dzirdes funkciju attīstība dažādos bērna vecuma periodos;

228.15. valodas attīstība dažādos bērna vecuma periodos;

228.16. pedagoģiskās apmācības metodes bērniem ar dzirdes traucējumiem;

228.17. dzirdes traucējumu veidi, to saistība ar dažādiem komunikācijas traucējumiem;

228.18. dzirdes traucējumu elektroakustiskā korekcija ar dažāda veida dzirdes tehniskajām iekārtām, individuālajiem ausu ieliktniem (to veidi, lietojums), individuālajiem dzirdes aparātiem – analogiem, digitāliem (to veidi, iedalījums), kohleāriem implantiem, parametriem, kā arī programmēšanas nosacījumi, indikācijas, izmeklējumi operācijas laikā;

228.19. dzirdes tehniskās palīgiekārtas – FM sistēmas, indukcijas cilpas, modinātājpulksteņi, durvju zvani u.c.;

228.20. profesionālās darbības juridiskie pamati.

(Grozīts ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)

229. Rezidentūras ilgums apakšspecialitātē ir divi gadi.

2.40. Infektologs (P 24)

230. Infektologa specialitāte ir ārsta pamatspecialitāte.

231. Infektologa kompetencē ir:

231.1. veikt augsti kvalificētu un specializētu akūtu un hronisku infekcijas slimību diagnostiku, ārstēšanu un profilaksi;

231.2. sniegt konsultācijas citām ārstniecības personām, pacientiem un viņu piederīgajiem ar infekcijām saistītajos jautājumos;

231.3. piedalīties infekcijas slimību profilaksē un sabiedrības veselības veicināšanā;

231.4. pārzināt infektoloģijā izmantojamo laboratoriski diagnostisko metožu principus;

231.5. pārzināt, sniegt konsultācijas un ārstēt ar antimikrobiālo rezistenci saistītos saslimšanas un ar veselības aprūpi saistītos infekciju gadījumus.

(MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā)

232. Lai veiktu ārstniecisko darbību, infektologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

232.1. infekcijas procesa būtība;

232.2. mikroorganismu virulences un patogenitātes faktori;

232.3. organisma dabiskie un mākslīgie aizsardzības mehānismi pret infekcijas slimībām;

232.4. speciālās epidemioloģijas galvenie jēdzieni, metodes, epidemioloģiskā procesa galvenie posmi, to kontrole un infekciju kontroles jautājumi;

232.5. specifiskās (imunoloģiskās) terapijas izmantošanas indikācijas un lietojums;

232.6. rīcība ārkārtas situācijās sevišķi bīstamu infekciju gadījumos;

232.7. vakcīnu uzbūves un darbības principi, vakcinācijas nozīme infekciju profilaksē un lietošanas kārtība;

232.8. antibakteriāla terapija;

232.9. antivirāla terapija;

232.10. antiparazitāra terapija;

232.11. antimikotiska terapija;

232.12. infekcijas slimību attīstības mehānisms kā patoģenētiskās terapijas pamats;

232.13. galvenie simptomi un sindromi, kas sastopami infekcijas slimību gadījumos (drudzis, dzelte, eksantēmas, limfadenopātija, diareja, akūta elpošanas mazspēja, samaņas zudums, akūta nieru mazspēja, akūta aknu šūnu mazspēja, dissiminēta intravazāla koagulācija, infekciozi toksisks šoks, sepse un multiorgānu disfunkcijas sindroms, hipovolēmisks šoks, meningeālais sindroms);

232.14. šādu infekcijas slimību un sindromu etioloģija, epidemioloģija, patoģenēze, simptomātika, diagnostika, diferenciāldiagnostika, ārstēšana un profilakse, tai skaitā imūnkompromitētām personām:

232.14.1. virusālas infekcijas:

232.14.1.1. akūtas respiratoriskas slimības:

232.14.1.1.1. adenovīrusa infekcija;

232.14.1.1.2. gripa;

232.14.1.1.3. koronavīrusu infekcija;

232.14.1.1.4. paragripa;

232.14.1.1.5. respiratori sincitiālā vīrusa infekcija;

232.14.1.1.6. rinovīrusu infekcija;

232.14.1.2. cilvēka imūndeficīta vīrusa ierosināta infekcija;

232.14.1.3. dzeltenais drudzis;

232.14.1.4. epidēmiskais parotīts jeb cūciņa;

232.14.1.5. enterovīrusu ierosinātās patoloģijas:

232.14.1.5.1. poliomiēlīts;

232.14.1.5.2. roku–kāju–mutes jeb enterovīrusa 71 ierosināta slimība;

232.14.1.6. ērču encefalīts;

232.14.1.7. hanta–vīrusu infekcija jeb hemorāģiskais drudzis ar nieru sindromu;

232.14.1.8. herpesvīrusu infekcija:

232.14.1.8.1. parastais herpes jeb HHV-1, 2 infekcija;

232.14.1.8.2. vējbakas jeb HHV-3 infekcija;

232.14.1.8.3. jostas roze jeb HHV-3 infekcija;

232.14.1.8.4. infekciozā mononukleoze jeb Epšteina–Barra vīruss, jeb HHV-4 infekcija;

232.14.1.8.5. citomegalovīrusu jeb HHV-5 infekcija;

232.14.1.8.6. cilvēka herpesvīrusa-6 infekcija jeb HHV-6;

232.14.1.8.7. cilvēka herpesvīrusa-7 infekcija jeb HHV-7;

232.14.1.8.8. cilvēka herpesvīrusa-8 infekcija jeb HHV-8;

232.14.1.9. masalas;

232.14.1.10. masaliņas;

232.14.1.11. mutes un nagu sērga;

232.14.1.12. cilvēka papilomas vīrusa infekcija;

232.14.1.13. rotavīrusu infekcija;

232.14.1.14. trakumsērga;

232.14.1.15. vīrushepatīti, tai skaitā:

232.14.1.15.1. vīrushepatīts A;

232.14.1.15.2. vīrushepatīts E;

232.14.1.15.3. vīrushepatīts B;

232.14.1.15.4. vīrushepatīts D;

232.14.1.15.5. vīrushepatīts C;

232.14.1.15.6. vīrushepatīts G;

232.14.1.15.7. vīrushepatīts TT;

232.14.2. bakteriālās infekcijas:

232.14.2.1. aktinomikoze;

232.14.2.2. botulisms;

232.14.2.3. difterija;

232.14.2.4. erizipeloīds;

232.14.2.5. erihioze;

232.14.2.6. esherihioze;

232.14.2.7. garais klepus;

232.14.2.8. gonoreja;

232.14.2.9. hlamidiozes;

232.14.2.10. holera;

232.14.2.11. izsitumu tīfs;

232.14.2.12. jersiniozes;

232.14.2.13. kaķa skrāpējuma slimība;

232.14.2.14. kampilobakterioze;

232.14.2.15. Q drudzis;

232.14.2.16. Laimas slimība;

232.14.2.17. legioneloze;

232.14.2.18. leptospiroze;

232.14.2.19. listerioze;

232.14.2.20. meningokoku infekcija;

232.14.2.21. mēris;

232.14.2.22. mikoplazmozes;

232.14.2.23. ornitoze;

232.14.2.24. paratīfs A un B;

232.14.2.25. pneimokoku infekcija;

232.14.2.26. roze;

232.14.2.27. salmoneloze;

232.14.2.28. Sibīrijas mēris;

232.14.2.29. sifiliss;

232.14.2.30. skarlatīna;

232.14.2.31. stingumkrampji;

232.14.2.32. šigeloze;

232.14.2.33. tuberkuloze;

232.14.2.34. tularēmija;

232.14.2.35. vēdertīfs;

232.14.2.36. sodoku jeb žurkas koduma slimība;

232.14.3. helmintozes:

232.14.3.1. askaridoze;

232.14.3.2. difilobotriozē;

232.14.3.3. ehinokokoze;

232.14.3.4. enterobioze;

232.14.3.5. fasciolozes;

232.14.3.6. filarioze;

232.14.3.7. himenolepidoze;

232.14.3.8. opistorhoze;

232.14.3.9. teniarinhoze;

232.14.3.10. tenioze;

232.14.3.11. toksokaroze;

232.14.3.12. trihocefaloze;

232.14.3.13. trihineleze;

232.14.4. sēnīšu slimības jeb mikozes:

232.14.4.1. aspergiloze;

232.14.4.2. blastomikoze;

232.14.4.3. histoplazmoze;

232.14.4.4. kandidozes;

232.14.4.5. kokcidiomikoze;

232.14.4.6. kriptokokoze;

232.14.4.7. mukormikoze;

232.14.5. vienšūņu ierosinātas slimības:

232.14.5.1. amebiāze;

232.14.5.2. balantidiāze;

232.14.5.3. lamblioze;

232.14.5.4. leišmanioze;

232.14.5.5. malārija;

232.14.5.6. toksoplazmoze;

232.14.6. riketsiozes;

232.14.7. lēnās infekcijas;

232.14.8. pneimocistoze;

232.14.9. ceļotāju slimības infektoloģijas kontekstā;

232.15. profesionālās darbības juridiskie pamati.
(MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā)

233. Rezidentūras ilgums specialitātē ir pieci gadi:

233.1. pirmajā un otrajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas kardioloģijā, pneimonoloģijā, nefroloģijā, gastroenteroloģijā, tai skaitā nutrīcijas un dietoloģijas pamatos, reimatoloģijā, endokrinoloģijā, hematoloģijā, ftiziatrijā, intensīvajā terapijā, infektoloģijā, alergoloģijā un imunoloģijā, onkoloģijā, neatliekamajā medicīniskajā palīdzībā stacionārā un internās medicīnas diferenciāldiagnostikā;

233.2. trešajā, ceturtajā un piektajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas specializētā infektoloģijas stacionārā vai daudzprofilu slimnīcas specializētajās struktūrās, konsultatīvā ambulatora tipa blokā un vakcinācijas iestādē bērnu infektoloģijā, neiroloģijā, narkoloģijā, darbā ar nozokomiālo infekciju un infekciju pacientiem dažādu profilu nodaļās daudzprofilu slimnīcās – strutainajā ķirurģijā, transplantoloģijā, hematoonkoloģijā, reanimācijā, dermatoveneroloģijā, klīniski diagnostiskajā laboratorijā un radioloģijas metožu izvēlē un rezultātu izvērtēšanā un citās specializētajās struktūrās.

(MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā, kas grozīta ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)

2.41. Mutes, sejas un žokļu ķirurgs (P 26)

234. Mutes, sejas un žokļu ķirurgs ir ārsta pamatspecialitāte.

235. Mutes, sejas un žokļu ķirurga kompetencē ir veikt zobu, žokļu un mutes dobuma orgānu un galvaskausa un sejas rajona slimību, traumu, iedzimtu un iegūtu defektu un deformāciju diagnostiku un ārstēšanu ar konservatīvām un ķirurģiskām metodēm.

(Grozīts ar MK 24.05.2016. noteikumiem Nr. 315)

236. Lai veiktu ārstniecisko darbību, mutes, sejas un žokļu ķirurgam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

236.1. zobu, žokļu un mutes dobuma orgānu un galvaskausa un sejas rajona slimību, traumu, iedzimtu un iegūtu defektu un deformāciju etioloģija, patoģenēze, simptomatoloģija, diagnostika un ārstēšana ar konservatīvām un ķirurģiskām metodēm;

236.2. mutes, sejas un žokļu ķirurģijā izmantojamās diagnostiskās un ārstnieciskās metodes;

236.3. mutes, sejas un žokļu ķirurģijā izmantojamās medicīniskās ierīces;

236.4. profesionālās darbības juridiskie pamati.

(Grozīts ar MK 24.05.2016. noteikumiem Nr. 315)

237. Rezidentūras pretendents nepieciešams izglītības dokuments, kas apliecina medicīniskās studiju programmas apguvi ārsta profesijā, un izglītības dokuments, kas apliecina zobārstniecības studiju programmas apguvi zobārsta profesijā. Rezidentūras ilgums specialitātē ir četri gadi:

237.1. pirmajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas anatomijā, vispārējā ķirurģijā, traumatoloģijā un ortopēdijā, oftalmoloģijā, combustioloģijā, asinsvadu ķirurģijā, neiroķirurģijā, mutes, sejas un žokļu radioloģijas metožu izvēlē un rezultātu izvērtēšanas pamatos, mutes, sejas un žokļu rajona ķirurģiskajā anatomijā un operāciju mācībā, anestezioloģijā un reanimatoloģijā;

237.2. otrajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas otolaringoloģijā, mutes ķirurģijā, orālajā patoloģijā un orālajā medicīnā, iekaisuma procesos sejas un žokļu rajonā, siekalu dziedzeru saslimšanu ārstēšanā, iedzimtu sejas šķeltņu ķirurģijā, bērnu ķirurģiskajā stomatoloģijā;

237.3. trešajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas sejas un žokļu traumatoloģijā, deniņu un žokļa locītavas traumās un saslimšanās, ortognātiskajā un kraniofaciālajā ķirurģijā, preprotētiskajā ķirurģijā un implantoloģijā;

237.4. ceturtajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas onkostomatoloģijā, mikroķirurģijā, rekonstruktīvajā ķirurģijā, sejas plastiskajā un kosmētiskajā ķirurģijā, obstruktīvās miega apnojas

diagnostikā un ārstēšanā, lāzerķirurģijā, ultraskaņas ķirurģijā, radiofrekvences ķirurģijā un kriokirurģijā.
(MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā, kas grozīta ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)

2.42. Dermatologs, venerologs (P 27)

238. Dermatologa, venerologa specialitāte ir ārsta pamatspecialitāte.

239. Dermatologa, venerologa kompetencē ir:

239.1. ādas, ādas derivātu, gļotādu un seksuāli transmisīvo slimību diagnostika, ārstēšana un profilakse;

239.2. imūndermatoloģija;

239.3. darba vides izraisīto ādas bojājumu diagnostika, ārstēšana un profilakse;

239.4. fotodermatoloģija un fototerapija;

239.5. pediatrikā dermatoloģija;

239.6. geriatriskā dermatoloģija;

239.7. estētiskā un kosmētiskā dermatoloģija;

239.8. psihodermatoloģija;

239.9. infekcijas slimību izraisītu ādas bojājumu diagnostika, ārstēšana un profilakse.

240. Lai veiktu ārstniecisko darbību, dermatologam, venerologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

240.1. diagnostisko metožu izpildes tehnika un iegūto rezultātu izvērtēšana ādas, ādas derivātu, gļotādu izmeklēšana, ādas raudzes un specifisko testu veikšana, ādas, ādas derivātu un gļotādu biopsiju un punkciju veikšana, bulozo un vezikulozo pūšļu satura izmeklēšana, ādas, ādas derivātu un gļotādu mikroskopiskā un mikrobioloģiskā izmeklēšana;

240.2. vaginālā un uretrālā izmeklēšana, asins seroloģiskā izmeklēšana;

240.3. ārstniecisko metožu lietošanas indikācijas, kontrindikācijas un izpildes tehnika dermatoloģijā un veneroloģijā;

240.4. mikroķirurģisko operāciju izpildes indikācijas, kontrindikācijas un tehnika dermatoloģijā un veneroloģijā;

240.5. profesionālās darbības juridiskie pamati.

241. Rezidentūras ilgums specialitātē ir trīs gadi:

241.1. pirmajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas dermatoveneroloģijas propedeutikā, normālajā ādas histoloģijā, patoloģiskajā ādas histoloģijā, imunoloģijā, alergoloģijā, iekšējās slimībās, ķirurģijā, uroloģijā, dermatoveneroloģijā;

241.2. otrajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas infekcijas slimībās, ginekoloģijā, psihiatrijā un psihoterapijā, neiroloģijā, onkoloģijā, endokrinoloģijā, fizikālajā terapijā, laboratoriskajā diagnostikā, dermatoloģijā;

241.3. trešajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas dermatoveneroloģijā.

2.43. Narkologs (P 28)

(Apakšnodāja MK 15.01.2019. noteikumu Nr. 30 redakcijā)

242. Narkologs ir ārsta pamatspecialitāte.

(MK 15.01.2019. noteikumu Nr. 30 redakcijā)

243. Narkologa kompetencē ir veikt atkarības slimību (alkohola, narkotisko, psihotropo un toksisko vielu, nikotīna, spēju atkarības) profilaksi, diagnostiku, ārstēšanu un rehabilitāciju.

(MK 15.01.2019. noteikumu Nr. 30 redakcijā)

244. Lai veiktu ārstniecisko darbību, narkologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

244.1. atkarības slimību profilakse, diagnostika, ārstēšana un rehabilitācija;

244.2. specialitātes, kas saistītas ar narkoloģiju (psihiatrija, neiroloģija un neatliekamā medicīniskā palīdzība);

244.3. narkoloģijā izmantojamās diagnostiskās un ārstnieciskās metodes, to veikšanas indikācijas un iegūto rezultātu izvērtēšana;

244.4. narkoloģijā izmantojamās medicīniskās tehnoloģijas un vadlīnijas;

244.5. profesionālās darbības juridiskie pamati.

(MK 15.01.2019. noteikumu Nr. 30 redakcijā)

245. Rezidentūras ilgums specialitātē ir četri gadi:

245.1. pirmajā un otrajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas klīniskajā psihopatoloģijā un psihiatrijā, neatliekamajā medicīniskajā palīdzībā, psihofarmakoloģijā, neiroloģijā psihiatram nepieciešamajā apjomā, tiek apgūti psihoterapijas pamati, kā arī bērnu un pusaudžu psihiatrijas pamati;

245.2. trešajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas klīniskajā narkoloģijā, tiesu psihiatriskajā un narkoloģiskajā ekspertīzē, ambulatorajā narkoloģijā, kā arī alkohola atkarības teorētiskajos un klīniskajos aspektos, kā arī praktiskās iemaņas alkohola psihoterapeitiskās ārstēšanas metodēs;

245.3. ceturtajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas narkotisko, psihotropo un toksisko vielu atkarības teorētiskajos un klīniskajos aspektos, alkohola, narkotisko, psihotropo toksisko vielu, azartspēļu vai datorspēļu atkarīgo pacientu psihoterapijas un psihosociālās rehabilitācijas metodēs, infekcijas slimībās, kā arī intensīvajā terapijā un toksikoloģijā.

(MK 15.01.2019. noteikumu Nr. 30 redakcijā)

2.44. Laboratorijas ārsts (P 29)

246. Laboratorijas ārsts ir ārsta pamatspecialitāte.

247. Laboratorijas ārsta kompetencē ir:

247.1. veikt cilvēka bioloģisko audu un šķidrumu, kā arī izvadproduktu testēšanu ar morfoloģiskām, ķīmiskām, bioķīmiskām, fizikālām, imunoloģiskām, mikrobioloģiskām un molekulārbioģiskām izmeklēšanas metodēm;

247.2. izstrādāt, ieviest un kontrolēt pirmsanalītisko, analītisko un pēcanalītisko posmu;

247.3. veikt izmeklējumu rezultātu klīnisko interpretāciju.

248. Lai veiktu ārstniecisko darbību, laboratorijas ārstam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

248.1. laboratorijas diagnostikā izmantojamās diagnostiskās metodes;

248.2. laboratorijas diagnostikā izmantojamās medicīniskās ierīces (iekārtas, mērīšanas līdzekļi, laboratorijas piederumi, reaģenti);

248.3. laboratorijas diagnostikā izmantojamie kvalitātes kontroles principi un to īstenošanas veidi;

248.4. specialitātes, kas saistītas ar laboratorijas diagnostiku (terapija, kardioloģija, hematoloģija, ķirurģija);

248.5. profesionālās darbības juridiskie pamati.

249. Rezidentūras ilgums specialitātē ir četri gadi:

249.1. pirmajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas laboratorijas darba organizācijā, darba drošības tehnikā, laboratorijas dokumentācijā, patoloģisko procesu pamatos, laboratorijas izmeklējumu metodiskajos pamatos, klīniskās ķīmijas tehnoloģiju principos, hematoloģijā, parazitoloģiskajos, žults un izkārnījumu, urīna, likvora, krēpu un serozo dobumu šķidrumu izmeklēšanā, koaguloloģijā, imūnhematoloģijā, enzīmoloģijā, kvalitātes kontroles organizēšanā laboratorijā;

249.2. otrajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas olbaltumvielu maiņas, ogļhidrātu vielmaiņas, lipīdu vielmaiņas, enzīmu vielmaiņas un elektrolītu–sāļu vielmaiņas izmeklēšanā, skābju–sārmu līdzsvara noteikšanā, hormonu noteikšanas metodēs, toksisko vielu un medikamentu noteikšanas metodēs, bakterioloģijā, tuberkulozes diagnostikā, infekcijas slimību diagnostikā;

249.3. trešajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas imunoloģijā, citoloģijā, morfoloģijā (histopatoloģijā), virusoloģijā, molekulāri bioloģiskajās diagnostikas metodēs, ģenētisko slimību, ādas un seksuāli transmisīvo slimību, nieru slimību, plaušu slimību, endokrīnoloģisko slimību, sirds un asinsvadu slimību un reimatoloģisko slimību diagnostikā;

249.4. ceturtajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas hematoloģisko slimību, onkoloģisko slimību un aknu slimību diagnostikā, laboratorijas darba īpatnībās un praktiskā darba nodrošināšanā ambulatorā un stacionārā ārstniecības iestādē.

2.45. Radiologs terapeits (P 31)

250. Radiologs terapeits ir ārsta pamatspecialitāte.

251. Radiologa terapeita kompetencē ir veikt slimību ārstēšanu ar jebkura veida jonizējošo starojumu.

252. Lai veiktu ārstniecisko darbību, radiologam terapeitam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

252.1. staru terapijas radiobioloģija;

252.2. indikācijas un kontraindikācijas staru terapijai;

252.3. pacientu sagatavošana staru terapijai (imobilizācija, topometrisko datu iegūšana, apstarojamā apjoma noteikšana, jonizējošā starojuma dozu noteikšana, staru terapijas plānu analīze un simulācija, divdimensiju un trīsdimensiju plānošana);

252.4. staru terapijas aparatūras uzbūves un darbības principi;

- 252.5. jonizējošā starojuma fizikas un dozimetrijas pamati;
- 252.6. ļaundabīgo audzēju bioloģijas, diagnostikas, klasifikācijas un kompleksās terapijas metodes;
- 252.7. vizuālās diagnostikas attēlu iegūšanas pamati, attēlošanas metodes un to lietošanas īpatnības staru terapijas kursa plānošanai;
- 252.8. staru terapijas metožu lietošana radikālā nolūkā dažādas lokalizācijas un morfoloģisko formu ļaundabīgo audzēju ārstēšanā;
- 252.9. ļaundabīgo audzēju paliatīva un simptomātiska staru terapija un pacientu rehabilitācija;
- 252.10. neoncologisko slimību staru terapija;
- 252.11. staru terapijas komplikāciju ārstēšana, klīniskie pētījumi un ārstēšanas rezultātu novērtēšana;
- 252.12. radiācijas drošība un aizsardzība, kodolmedicīnas lietošana diagnostikā un terapijā;
- 252.13. profesionālās darbības juridiskie pamati.

253. Rezidentūras ilgums specialitātē ir četri gadi:

- 253.1. pirmajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas klīniskajā onkoloģijā, klīniski laboratoriskajā diagnostikā, sistēmiskajā ārstēšanā, kā arī par medicīnisko dokumentāciju un medicīnas statistiku;
- 253.2. otrajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas paliatīvajā aprūpē onkoloģijā, radiācijas drošībā un aizsardzībā, vizuālās diagnostikas metodēs, radionuklīdās diagnostikas un terapijas metodēs, jonizējošā starojuma fizikas lietošanā staru terapijā (medicīnas fizika), kā arī par staru terapijas aparatūru;
- 253.3. trešajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas attēlošanā un apstarojamā apjoma noteikšanā, klīniskajā staru terapijā;
- 253.4. ceturtajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas klīniskajā staru terapijā.

2.46. Radiologs (P 32)

(Apakšnodāja MK 26.06.2018. noteikumu Nr. 368 redakcijā; sk. 642. punktu)

254. Radiologs ir ārsta pamatspecialitāte.

(MK 26.06.2018. noteikumu Nr. 368 redakcijā)

255. Radiologa kompetencē ir veikt rentgenoloģisko, datortomogrāfisko, ultrasonogrāfisko, radionukleārās medicīnas un magnētiskās rezonanses izmeklēšanu, kā arī invazīvās diagnostiskās un ārstnieciskās procedūras.

(MK 26.06.2018. noteikumu Nr. 368 redakcijā)

256. Lai veiktu ārstniecisko darbību, radiologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

- 256.1. akūtu un hronisku slimību radioloģiskā diagnostika;
- 256.2. ar radioloģiju saistītās specialitātes;
- 256.3. radioloģijā izmantojamās diagnostiskās metodes, to veikšanas indikācijas, klīniski radioloģiskā izvērtēšana, izpildes metodoloģija un iegūto rezultātu izvērtēšana;
- 256.4. darbs ar radioloģijā izmantojamām medicīniskām ierīcēm;

256.5. darbs ar radioloģijā izmantojamām kontrastvielām un radioaktīvām vielām;

256.6. radioloģijas fizika, bioloģija, radiācijas aizsardzība un patoloģija;

256.7. neatliekamā radioloģija, onkoloģiskā radioloģija, krūšu kurvja radioloģija, krūts dziedzera radioloģija, muskuloskeletālā radioloģija, gastrointestinālā un abdominālā radioloģija, dzemdniecība, iegurņa un uroģenitālā radioloģija, neiroradioloģija, pediatrijas radioloģija, galvas un kakla, sirds un asinsvadu radioloģija, invazīvā radioloģija un radionukleārā radioloģija;

256.8. radioloģijā izmantojamās diagnostiskās nevaskulārās invazīvās manipulācijas radioloģisko vizualizācijas ierīču kontrolē, lietošanas indikācijas, kontraindikācijas un izpildes metodoloģija;

256.9. radioloģijā izmantojamās terapeitiskās invazīvās nevaskulārās perkutānās manipulācijas radioloģisko vizualizācijas ierīču kontrolē, lietošanas indikācijas, kontraindikācijas un izpildes metodoloģija;

256.10. profesionālās darbības juridiskie pamati.

(MK 26.06.2018. noteikumu Nr. 368 redakcijā)

257. Rezidentūras ilgums radioloģijas specialitātē ir pieci gadi:

257.1. pirmajā, otrajā un trešajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas kardiovaskulārajā radioloģijā, krūšu kurvja radioloģijā, neatliekamajā radioloģijā; krūts dziedzera radioloģijā, gastrointestinālajā un abdominālajā radioloģijā, neiroradioloģijā, galvas un kakla radioloģijā, invazīvajā radioloģijā, muskuloskeletālajā radioloģijā, pediatrijas radioloģijā, uroģenitālajā radioloģijā, radionukleārajā radioloģijā, radiācijas drošībā un aizsardzībā, molekulārās attēlagnostikas un tehnoloģiju principos, komunikācijā un vadībā;

257.2. ceturtajā un piektajā studiju gadā padziļinātā apmācībā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas neatliekamajā radioloģijā, onkoloģiskajā radioloģijā, radionukleārajā radioloģijā, neiroradioloģijā, pediatrijas radioloģijā, krūts dziedzera radioloģijā, kardiovaskulārajā radioloģijā, krūšu kurvja radioloģijā, gastrointestinālajā un abdominālajā radioloģijā, galvas un kakla radioloģijā, invazīvajā radioloģijā, muskuloskeletālajā radioloģijā, uroģenitālajā radioloģijā, kā arī informācijas datu pārraidē, medicīnisko datu statistiskajā apstrādē, informācijas sistēmās, kvalitātes kontrolē un kvalitātes vadībā, radiācijas drošībā un aizsardzībā, profesijas juridiskajos pamatos.

(MK 26.06.2018. noteikumu Nr. 368 redakcijā)

2.46.¹ Invazīvais radiologs (A 321)

(Apakšnodala MK 26.06.2018. noteikumu Nr. 368 redakcijā)

257.¹ Invazīvais radiologs ir radiologa apakšspecialitāte.

(MK 26.06.2018. noteikumu Nr. 368 redakcijā)

257.² Invazīvā radiologa kompetencē ir veikt slimību endovaskulāru minimāli invazīvu diagnostiku un ārstēšanu, lietojot radioloģisko tehnoloģiju vizualizācijas kontroli.

(MK 26.06.2018. noteikumu Nr. 368 redakcijā)

257.³ Lai veiktu ārstniecisko darbību, invazīvajam radiologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

257.³ 1. ar invazīvās radioloģijas metodēm diagnosticējamo un ārstējamo iedzimto un iegūto slimību, kā arī traumatisko bojājumu etioloģija, patogenēze, simptomātika, diagnostika, diferenciāldiagnostika un ārstēšana, profilakse un novērošana pēc ārstēšanas;

257.³ 2. invazīvās radioloģijas tehnoloģijas un metodes, to lietošanas indikācijas un kontraindikācijas, klīniski radioloģiskā izvērtēšana, izpildes metodika un rezultātu izvērtēšana;

257.³ 3. invazīvajā radioloģijā lietojamās medicīniskās ierīces, materiāli un medikamenti;

257.³ 4. ar invazīvo radioloģiju saistītās specialitātes;

257.³ 5. profesionālās darbības juridiskie pamati.

(MK 26.06.2018. noteikumu Nr. 368 redakcijā)

257.⁴ Rezidentūras ilgums apakšspecialitātē ir divi gadi. Rezidentūras laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādu akūtu un hronisku saslimšanu minimāli invazīvajā diagnostikā un ārstēšanā – kardiovaskulārās, gastrointestinālās, hepatobiliārās, onkoloģiskās, ginekoloģiskās, uroloģiskās, neiroloģiskās, neiroķirurģiskās, muskuloskeletālās sistēmas saslimšanas, akūti traumatiski bojājumi un citas saslimšanas –, lietojot ultrasonogrāfijas, datortomogrāfijas, konvencionālās fluoroskopijas, kodolmagnētiskās rezonanses un angiogrāfijas vizualizācijas kontroli, ar invazīvās radioloģijas metodēm ārstējamo saslimšanu etioloģijā, patoģenēzē, diagnostikā un diferenciāldiagnostikā, indikāciju un kontraindikāciju noteikšanā invazīvai ārstēšanai, indikāciju noteikšanā konservatīvai un ķirurģiskai ārstēšanai, profilaksē, novērošanā pēc ārstēšanas un rehabilitācijā.

(MK 26.06.2018. noteikumu Nr. 368 redakcijā)

257.⁵ *(Zaudējis spēku ar 01.05.2019.; sk. 637. punktu)*

2.47. Patologs (P 33)

258. Patologs ir ārsta pamatspecialitāte.

259. Patologa kompetencē ir:

259.1. cilvēka audu un orgānu biopsija un operācijas materiāla morfoloģiskā diagnostika;

259.2. autopsijas veikšana ārstniecības iestādēs un ārpus tām mirušiem pacientiem, kuri atradušies ģimenes (vispārējās prakses) ārsta aprūpē un kuru nāve nav saistīta ar vardarbību un aizdomām uz to, un kuru tiešais nāves cēlonis nav skaidrs;

259.3. autopsiju materiāla patoloģisko procesu makroskopiskā un mikroskopiskā diagnostika.

260. Lai veiktu ārstniecisko darbību, patologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

260.1. vispārējie patoloģiskie procesi;

260.2. speciālā patoloģija, kas ietver visu orgānu sistēmu makroskopiskās un mikroskopiskās izmaiņas gan autopsiju, gan operācijas, gan biopsiju materiālā;

260.3. rutīnas, histoķīmiskās un imūnhistoķīmiskās metodes onkoloģisku un neoonkoloģisku saslimšanu morfoloģiskajā diagnostikā;

260.4. patoloģijas nodaļās esošās medicīniskās ierīces;

260.5. profesionālās darbības juridiskie pamati.

261. Rezidentūras ilgums specialitātē ir četri gadi. Rezidentūras laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas normālajā histoloģijā, vispārējā un speciālajā patoloģiskajā anatomijā, elektronmikroskopijas pamatos, tiesu medicīnā, citoloģijas pamatos, hematopatoloģijā, osteopatoloģijā, bērnu vecuma patoloģijā, infekcijas slimību morfoloģijā, neiropatoloģijā, dažādu orgānu saslimšanu morfoloģijā, kā arī profesionālās darbības juridiskajos pamatos.

2.48. Tiesu medicīnas eksperts (P 34)

262. Tiesu medicīnas eksperts ir ārsta pamatspecialitāte.

263. Tiesu medicīnas eksperta kompetencē ir veikt tiesu medicīniskās ekspertīzes un sniegt zinātniski pamatotus tiesu medicīniskās ekspertīzes atzinumus uz medicīniskas un bioloģiskas dabas jautājumiem kriminālprocesa, civilprocesa un administratīvā procesa lietās, ieskaitot:

263.1. cietušo un aizdomās turamo personu ekspertīze (klīniskā tiesu medicīniskā ekspertīze), tai skaitā personām nodarīto miesas bojājumu rakstura, izcelsmes laika, mehānisma un smaguma pakāpes noteikšana, personu vecuma un veselības stāvokļa noteikšana, pazīmju, kas norāda par dzimumnozieguma izdarīšanu, noteikšana, grūtniecības un tās mākslīgās pārtraukšanas fakta noteikšana, ārstniecības personu profesionālo pienākumu nepienācīgas pildīšanas izvērtēšana;

263.2. mirušo personu tiesu medicīniskā ekspertīze, tai skaitā nāves cēloņa, nāves iestāšanās laika, miesas bojājumu rašanās mehānisma un citu jautājumu risināšana vardarbīgas nāves gadījumos, aizdomās uz to un pēkšņas nāves gadījumos, neatpazītu mirušo personu identifikācija atbilstoši kriminālprocesa prasībām, skeletizējušos, sadalītu, kā arī ekshumētu liķu ekspertīze, jaundzimušo liķu (svarā no 500 g) ekspertīze;

263.3. līdzdalība tiesas sēdēs atbilstoši kriminālprocesa prasībām;

263.4. piedalīšanās liķa apskatē notikuma vietā un citās likumā paredzētās procesuālās darbībās;

263.5. liķa audu un orgānu mikromorfoloģisko pārmaiņu histoloģiskā izmeklēšana;

263.6. bioloģiski seroloģiskā tiesu medicīniskā ekspertīze – bioloģiskas izcelsmes objektu individuālās piederības noteikšana personu vai liķu materiālā un uz lietiskiem pierādījumiem, lietojot speciālas laboratoriskās testēšanas metodes;

263.7. tiesu medicīniskā ģenētiskā (DNS) ekspertīze, tai skaitā bioloģiskas izcelsmes objektu individuālās piederības noteikšana personu vai liķu materiālā un uz lietiskiem pierādījumiem, liķu identifikācija, paternitātes un cita veida parentitātes noteikšana;

263.8. ķīmiski toksikoloģiskā ekspertīze (izmeklēšana), tai skaitā toksisko vielu klātbūtnes noteikšanas ekspertīze liķu biomateriālā un lietiskajos pierādījumos, toksisko vielu, tostarp narkotisko, klātbūtnes noteikšanas ekspertīze cilvēka iekšējā bioloģiskajā vidē;

263.9. medicīniski kriminālistiskā ekspertīze (izmeklēšana), tai skaitā bioloģisko objektu un apģērba bojājumu rakstura un izcelsmes mehānisma noteikšana, traumējošo priekšmetu identifikācija, asinspēdu veidošanās mehānisma noteikšana uz apģērba, traumējošiem priekšmetiem un citiem objektiem, metāliskas un citas fizikālas dabas uzslāņojumu noteikšana bioloģiskajos objektos un uz lietiskiem pierādījumiem ar fizikālām metodēm, metālisku savienojumu klātbūtnes noteikšana liķu biomateriālā ar spektrālām metodēm, neatpazītu liķu identifikācija;

263.10. tiesu medicīniskās komisijas un kompleksā ekspertīze;

263.11. profesionālās darbības juridiskie pamati.

264. Lai veiktu ārstniecisko darbību, tiesu medicīnas ekspertam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

264.1. tiesu patoloģija;

264.2. klīniskā tiesu medicīna;

264.3. medicīniskā kriminālistika;

264.4. tiesu histoloģija;

264.5. tiesu bioloģija – seroloģija;

264.6. tiesu ģenētika;

264.7. tiesu medicīniskā ķīmija – toksikoloģija;

264.8. profesionālās darbības juridiskie pamati.

265. Rezidentūras ilgums specialitātē ir četri gadi. Rezidentūras laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas vispārējā tanatoloģijā, vardarbīgas un nevardarbīgas nāves patomorfoloģijā, tiesu medicīniskajā traumatoloģijā, toksikoloģijā, psihiatrijā, tiesu bioloģijā – seroloģijā, tiesu ģenētikā (DNS), vardarbīgas un nevardarbīgas nāves cēloņu diagnostikā, tiesu histoloģijā, dzīvo personu ekspertīžu veidos, medicīniskās kriminālistikas izmeklēšanas metodēs, tiesu medicīniskās ekspertīzes procesuālajos pamatos, tiesu medicīnas ekspertu darbības veidos kriminālprocesā un tiesā, kā arī klīniskajos tiesu medicīnas aspektos un profesionālās darbības juridiskajos pamatos.

(MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā)

2.49. Sporta ārsts (P 36)

266. Sporta ārsts ir ārsta pamatspecialitāte.

267. Sporta ārsta kompetencē ir:

267.1. veikt sportistu, tai skaitā pielāgota sporta dalībnieku un bērnu ar paaugstinātu fizisko slodzi, veselības aprūpi, arī padziļināto, posma un papildu profilaktisko medicīnisko pārbaudi, medicīniski pedagoģiskos novērojumus un medicīnisko uzraudzību;

267.2. organizēt un koordinēt ar sportistu un bērnu ar paaugstinātu fizisko slodzi veselības aprūpi un medicīnisko uzraudzību saistītos jautājumus sadarbībā ar citām ārstniecības personām, sporta organizāciju darbiniekiem un citām iesaistītām personām;

267.3. veikt ar fiziskām aktivitātēm un sporta nodarbībām saistīto slimību un traumu profilaksi, diagnostiku, ārstēšanu, kā arī fizikālās un rehabilitācijas medicīnas pasākumus sportā;

267.4. veikt pasākumus sportistu sagatavošanā slodzei un pēc slodzes atjaunošanā;

267.5. sniegt konsultācijas bērniem, grūtniecēm, cilvēkiem ar aptaukošanos, gados vecākiem cilvēkiem un citām personu grupām par fiziskām aktivitātēm un fiziskas slodzes ietekmi;

267.6. piedalīties sabiedrības izglītošanā par aktīvu dzīvesveidu un fizisko aktivitāšu popularizēšanā mazkustīga dzīvesveida izraisītu hronisku slimību profilaksei;

267.7. piedalīties citu ārstniecības personu, studentu un sporta organizāciju darbinieku izglītošanā par fiziskas slodzes ietekmi uz organismu, fizisko un funkcionālo darbību novērtēšanu, piemērota sporta veida izvēli, drošu sportu jaunajiem sportistiem un citiem sporta medicīnas aspektiem;

267.8. piedalīties sabiedrības, citu ārstniecības personu un sporta organizāciju darbinieku izglītošanā par uztura bagātinātāju, zāļu un citu farmakoloģisku vielu lietošanas drošību un ietekmi uz organismu, par dopinga kontroli;

267.9. uzlabot drošības standartus sportā.

(MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā)

268. Lai veiktu ārstniecisko darbību, sporta ārstam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

268.1. sporta medicīnā izmantojamās diagnostiskās un ārstnieciskās metodes un manipulācijas, to lietošanas

indikācijas un iegūto rezultātu izvērtēšana, tai skaitā pacienta dzīves, ģimenes, sporta un slimības anamnēzes iegūšana, pacienta fiziskās veselības novērtēšana, pacienta funkcionālā stāvokļa noteikšana un darbību novērtēšana, atbilstības sporta veidam noteikšana, fiziskās slodzes noteikšana atbilstoši katra organisma veselībai, fiziskajām un funkcionālajām spējām, ieteikumi, nosakot pacientam piemērotu fizisko slodzi, atbilstības noteikšana dalībai sporta sacensībās, ar sportu saistīto slimību un traumu diagnostika, ārstēšana un profilakse, sporta treniņu (nodarbību) izraisīto slimību un traumu cēloņu noteikšana;

268.2. sporta fizioloģija;

268.3. sporta bioķīmija;

268.4. sporta morfoloģija;

268.5. funkcionālā anatomija un biomehānika;

268.6. treniņu (sporta nodarbību) teorijas un metodikas pamati;

268.7. sportista uzturs;

268.8. konkrēta sporta veida specifika un ietekme uz organismu;

268.9. treniņu (sporta nodarbību) režīma, biežuma un perioda ietekme uz organismu un tā atbildes reakcija uz slodzi;

268.10. citu iespējamo faktoru (ģenētiskas īpatnības, brieduma pakāpe, uzturs, iepriekšējā fiziskā sagatavotība, apkārtējā vide, miegs, atpūta, stress, slimība vai trauma, motivācija, ceļošana, aklimatizācija) ietekme uz organismu un tā atbildes reakcija uz slodzi, to savstarpēja mijiedarbība;

268.11. fizikālā un rehabilitācijas medicīna sportā;

268.12. neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana;

268.13. piemērotības sporta veidam novērtēšana, specifisku personu grupu identificēšana (personas ar pēkšņas nāves risku, pusaudži un gados jaunas personas, kurām ir paaugstināts risks ļaunprātīgai zāļu vai alkohola lietošanai, nosliece uz depresiju), atbilstošu fizisko aktivitāšu ieteikšana, izvērtējot iegūtos anamnēzes datus, orgānu sistēmu objektīvās izmeklēšanas un funkcionālo testu datus, diagnostisko izmeklējumu rezultātus un citu speciālistu atzinumus;

268.14. komandas darba organizēšana optimālai sportista veselības aprūpei, savlaicīga ar fizisku slodzi saistītu slimību un traumu profilakse, diagnostika, ārstēšana un efektīva sportista fizisko darbību izmantošana labāku sporta rezultātu sasniegšanai;

268.15. atbilstoši kompetencei un sadarbībā ar citiem speciālistiem slimību un traumu diagnostika un ārstēšana sportistiem;

268.16. uztura bagātinātāju, zāļu un citu farmakoloģisku vielu lietošana sportā un ietekme uz organismu;

268.17. dopinga kontrole un antidopinga pasākumi;

268.18. sporta medicīnas psihosociālie aspekti (ētika, psiholoģija, saskarsme);

268.19. profesionālās darbības juridiskie pamati.

(MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā)

269. Rezidentūras ilgums specialitātē ir četri gadi:

269.1. pirmajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas internajā medicīnā, intensīvajā terapijā, kardioloģijā, pediatrijā, infektoloģijā, neatliekamajā medicīniskajā palīdzībā, otolaringoloģijā, dermatoveneroloģijā, ginekoloģijā, oftalmoloģijā;

269.2. otrajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas neiroloģijā, traumatoloģijā

un ortopēdijā, ķirurģijā, psihosomatiskajā medicīnā un psihoterapijā, fizikālajā un rehabilitācijas medicīnā;

269.3. trešajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas sporta fizioloģijā, funkcionālajā anatomijā un biomehānikā, sporta morfoloģijā, sporta bioķīmijā, treniņu teorijā un metodikā, sportistu, tai skaitā pielāgota sporta dalībnieku, veselības aprūpē, sporta traumatoloģijā, organizatoriskajās prasmēs sporta medicīnā un profesionālās darbības juridiskajos pamatos;

269.4. ceturtajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas sporta medicīnas psihosociālajos aspektos (ētika, ētika sporta medicīnā, sporta psiholoģija, saskarsme), kā arī šādos jautājumos – sportista uzturs, fiziskās aktivitātes veicināšana sabiedrībā, fizisko aktivitāšu ieteikumi iedzīvotājiem, sporta farmakoloģija, dopinga kontrole un antidopinga pasākumi, sporta komandas ārsta darbība, izglītība un zinātne attiecīgajā jomā.

(MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā)

2.50. Neatliekamās medicīnas ārsts (P 39)

270. Neatliekamās medicīnas ārsts ir ārsta pamatspecialitāte.

271. Neatliekamās medicīnas ārsta kompetencē ir, pārvaldot neatliekamās medicīniskās palīdzības, intensīvās terapijas, reanimācijas, toksikoloģijas un katastrofu medicīnas teoriju, medicīniskās tehnoloģijas un praksi, sniegt neatliekamo palīdzību slimajiem/cietušajiem dzīvībai vai veselībai bīstamā, kritiskā stāvoklī pirmsslimnīcas etapā un stacionāro ārstniecības iestāžu uzņemšanas (neatliekamās medicīniskās palīdzības) nodaļās.

272. Lai veiktu ārstniecisko darbību, neatliekamās medicīnas ārstam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

272.1. neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana akūtas sirds un asinsvadu patoloģijas gadījumā, akūtas ķirurģiskas patoloģijas gadījumā, akūtas elpošanas orgānu sistēmas patoloģijas gadījumā, akūtas neiroloģiskas un neiroķirurģiskas patoloģijas gadījumā, akūtu infekciju un seksuāli transmisīvo slimību gadījumos, traumatisku bojājumu gadījumos, akūtas uroģenitālās patoloģijas gadījumā, akūtas ginekoloģiskās un dzemdību patoloģijas gadījumā, akūtas psihiatriskās un narkoloģiskās patoloģijas gadījumā, bērnu slimību un traumatisku bojājumu gadījumā, akūtas saindēšanās gadījumā, endokrinoloģisku saslimšanu gadījumā;

272.2. neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana un tās organizācija ārkārtēju medicīnisku situāciju gadījumos, pakļautā personāla darba organizācija un vadība;

272.3. neatliekamajā medicīniskajā palīdzībā izmantojamās diagnostiskās un ārstnieciskās metodes;

272.4. neatliekamajā medicīniskajā palīdzībā izmantojamās medicīniskās ierīces;

272.5. profesionālās darbības juridiskie pamati.

273. Rezidentūras ilgums specialitātē ir pieci gadi. Rezidentūras laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

273.1. anestezioloģija, reanimatoloģija un intensīvā terapija:

273.1.1. kardiopulmonālās mazspējas attīstības mehānismi (elpceļu obstrukcija, elpošanas mazspēja, cirkulācijas traucējumi);

273.1.2. vitālo funkciju traucējumu diagnosticēšana (tai skaitā laboratorā diagnosticēšana) un novēršana notikuma vietā un stacionārās ārstniecības iestādes neatliekamās medicīniskās palīdzības un uzņemšanas nodaļā;

273.1.3. paplašināta dzīvības funkciju uzturēšana:

273.1.3.1. kardiopulmonālā reanimācija, tās algoritmi;

273.1.3.2. reanimācijas īpatnības dažādās vecuma grupās;

273.1.3.3. klīniskās un bioloģiskās nāves pazīmes un kritēriji;

273.1.3.4. efektīvas reanimācijas kritēriji;

273.1.4. vispārējās intensīvās terapijas metodes:

273.1.4.1. trahejas intubācija, krikotireotomija, konikotomija;

273.1.4.2. plaušu mākslīgā ventilācija un palīgventilācija;

273.1.4.3. elpināšanas un narkozes aparāti, reanimācijas un intensīvās terapijas palīg līdzekļi, aprīkojums un neatliekamās medicīniskās palīdzības apstākļos lietojamie inhalācijas un neinhālācijas anestētiķi;

273.1.4.4. defibrilācija, elektroimpulsu terapija, sirds elektrostimulācija;

273.1.4.5. kardiopulmonālās reanimācijas farmakoterapija;

273.1.4.6. plazmas aizvietošana un dezintoksikācijas līdzekļi;

273.1.5. intensīvā terapija:

273.1.5.1. masīvas asiņošanas;

273.1.5.2. galvas smadzeņu traumas, epileptisks stāvoklis, meningoencefalīts, diagnostika;

273.1.5.3. elektrotraumas;

273.1.5.4. asfiksijas (nosmakšana, noslīkšana, strangulācija);

273.1.5.5. akūta nieru mazspēja;

273.1.5.6. neatliekamie stāvokļi endokrinoloģijā (cukura diabēts, tireotoksikoze, virsnieru mazspēja);

273.1.5.7. akūtas saindēšanās gadījumi (saindēšanās ar fosfororganiskajiem savienojumiem, sedatīviem līdzekļiem, narkotiskajām vielām un citiem medikamentiem, skābēm, sāļiem, hlorētiem oglekļa dioksīdiem, tvaika gāzi, alkoholu un tā surrogātiem, smagiem metāliem, augu indēm, sēnēm, methemoglobīnu veidojošām un hemolītiskām indēm, indīgo čūsku kodumi);

273.1.6. ārstēšana ar antidotiem;

273.1.7. šoki, to veidi, diferencēta ārstēšana;

273.2. neatliekamas sirds un asinsvadu patoloģijas:

273.2.1. akūtas sāpes krūtīs, to diferenciāldiagnoze;

273.2.2. slodzes stenokardija (pirmreizēja, stabila, progresējoša), spontāna stenokardija;

273.2.3. miokarda infarkts, tā diagnostika, sarežģījumi, ārstēšana;

273.2.4. kardiogēnais šoks;

273.2.5. sirds astma, plaušu tūska;

273.2.6. neparoksizmālie sirds ritma traucējumi;

273.2.7. akūts koronārs sindroms;

273.2.8. revaskularizācijas metodes, trombolītiskā terapija;

273.2.9. lēkmjveida sirds ritma traucējumi;

273.2.10. sirds vadīšanas traucējumi, sinusa mezgla vājuma sindroms, Morganji–Edemsa–Stoksa lēkmes;

273.2.11. asinsrites apstāšanās veidi;

273.2.12. hipertenzīvās krīzes, to veidi;

273.2.13. neatliekamie stāvokļi iegūto sirdskaišu gadījumā;

273.2.14. tromboembolija plaušu artērijās sistēmā (stumbra, galveno zaru, sīko zaru);

273.2.15. embolijas lielā asinsrites loka artērijās;

273.2.16. aortas atslāņošanās, sirds plīsumi;

273.2.17. akūta asinsvadu mazspēja, kolapss, ģībonis;

273.2.18. visu šajā apakšpunktā minēto stāvokļu elektrokardiogrāfiskā diagnostika, diferenciāldiagnostika un ar to saistīto izmeklēšanas rezultātu izvērtēšana un interpretācija;

273.3. neatliekamas elpošanas orgānu sistēmas patoloģijas:

273.3.1. akūtas pneimonijas, to sarežģījumi;

273.3.2. krupozā pneimonija;

273.3.3. akūta elpošanas mazspēja;

273.3.4. bronhiālā astma, ieilgusi lēkme, astmatisks stāvoklis;

273.3.5. pneimotorakss, tā veidi;

273.3.6. asins spļaušana, plaušu asiņošana;

273.3.7. akūta balsenes stenoze;

273.3.8. svešķermeņi augšējos elpošanas ceļos;

273.3.9. elpceļu obstrukcijas sindroms;

273.3.10. visu šajā apakšpunktā minēto stāvokļu diagnostika, diferenciāldiagnostika un ar to saistīto izmeklēšanas rezultātu izvērtēšana un interpretācija;

273.4. akūtas infekcijas slimības un seksuāli transmisīvās slimības:

273.4.1. gaisa pilienu infekcijas (gripa un citas);

273.4.2. angīna, paratonsilārs abscess;

273.4.3. difterija, tās sarežģījumi;

273.4.4. kuņģa un zarnu trakta infekcijas, pārtikas toksikoinfekcija, dizentērija, salmoneloze, botulisms, vēdertīfs, šigelozes;

273.4.5. vīrusu hepatīti, to sekas;

273.4.6. holēra, mēris, Sibīrijas čūla, hemorāģiskie drudži;

273.4.7. neirotinfekcijas (meningokoku infekcija, ērcu encefalīts un citi vīrusu encefalīti), poliomiēlīts, Laima slimība, trakumsērga;

273.4.8. karantīnas, sevišķi bīstamās un brūču infekcijas;

273.4.9. stinguma krampji;

273.4.10. transmisīvās infekcijas, malārija;

273.4.11. jersinioze, pseidotuberkuloze, leptospiroze;

273.4.12. HIV, AIDS;

273.4.13. sifiliss;

273.4.14. tuberkuloze, neatliekamie stāvokļi tās gadījumā;

273.4.15. visu šajā apakšpunktā minēto stāvokļu diagnostika, diferenciāldiagnostika un ar to saistīto izmeklēšanas rezultātu izvērtēšana un interpretācija;

273.5. neatliekamas ķirurģiskas saslimšanas:

273.5.1. akūts peritonīts;

273.5.2. akūta kuņģa un divpadsmitpirkstu zarnas patoloģija (čūlas slimība, tās sarežģījumi, perforācija, penetrācija, asiņošana, pilorostenoze, akūta kuņģa dilatācija), barības vada plīsumi;

273.5.3. gremošanas trakta apdegumi ar skābēm un sārmiem;

273.5.4. akūts apendicīts, periapendikulārs infiltrāts;

273.5.5. zarnu trakta akūta ķirurģiska patoloģija, zarnu necauraidības veidi, īpatnības dažādās vecuma grupās;

273.5.6. apzarņa asinsvadu tromboze un embolija;

273.5.7. aknu kolika, akūts holecistīts, mehāniskā dzelte;

273.5.8. akūts pankreatīts;

273.5.9. vēdera dobuma slēgti un vaļēji, parenhimatozo un dobo orgānu bojājumi;

273.5.10. krūšu kurvja orgānu vaļējie bojājumi;

273.5.11. trūces, iekšējas un ārējas, to iesprūšana;

273.5.12. akūta ekstremitāšu išēmija;

273.5.13. kuņģa un zarnu trakta svešķermeņi;

273.5.14. kombinētu traumu vadošā bojājuma noteikšanas principi, politrauma;

273.5.15. mastīts, abscess, flegmona, sepse;

273.5.16. apakšējo ekstremitāšu vēnu saslimšanas;

273.5.17. visu šajā apakšpunktā minēto stāvokļu diagnostika, diferenciāldiagnostika un ar to saistīto izmeklēšanas rezultātu izvērtēšana un interpretācija;

273.5.18. aseptikas un antiseptikas principi;

273.6. traumatiskie bojājumi:

273.6.1. ekstremitāšu kaulu lūzumi un mežģījumi;

273.6.2. atslēgas kaula un lāpstiņas kaula lūzumi un mežģījumi;

273.6.3. muskuļu, cīpslu, perifēro nervu bojājumi;

273.6.4. mugurkaulāja traumatiski bojājumi;

273.6.5. iegurņa kaulu un orgānu bojājumi;

273.6.6. galvas un muguras smadzeņu traumas;

273.6.7. ilgstošas saspiešanas sindroms;

273.6.8. augšžokļa un apakšžokļa lūzumi un mežģījumi;

273.6.9. auss, deguna, balsenes, trahejas un bronhu svešķermeņi;

273.6.10. traumatisks hipovolēmisks šoks;

273.6.11. termiskie bojājumi;

273.6.12. kombinētas traumas, politraumas, to īpatnības vecuma grupās, vadošā bojājuma noteikšanas principi;

273.6.13. visu šajā apakšpunktā minēto stāvokļu diagnostika, diferenciāldiagnostika un ar to saistīto izmeklēšanas rezultātu izvērtēšana un interpretācija;

273.6.14. asiņošanas apturēšanas pagaidu metodes;

273.6.15. brūces, palīdzības sniegšanas principi;

273.6.16. desmurģija;

273.6.17. cietušo šķirošanas un evakuācijas principi ārkārtējās medicīniskās situācijās, ievainojumu rašanās mehānismi un to klasifikācija;

273.6.18. cietušo transportēšanas un imobilizācijas veidi traumu gadījumos, pirmā palīdzība un neatliekamā medicīniskā palīdzība, tās apjoms ikdienas un ārkārtējās medicīniskās situācijās;

273.7. neatliekamas uroģenitālās sistēmas patoloģijas:

273.7.1. akūta urīna aizture, urīnpūšļa katetrizācija;

273.7.2. nierakmeņu slimība, kolika;

273.7.3. akūts pielonefrīts, paranefrīts;

273.7.4. akūta nieru mazspēja, oligūrija, anūrija;

273.7.5. urēmiskā koma;

273.7.6. akūti vīriešu dzimumorgānu iekaisumi;

273.7.7. parafimoze, priapisms;

273.7.8. nieru, urīnpūšļa un urīnvadu traumas;

273.7.9. ārējo dzimumorgānu traumas;

273.7.10. kombinētas urīnpūšļa un iegurņa traumas;

273.7.11. mikrohematūrija un makrohematūrija;

273.7.12. uroģenitālā trakta svešķermeņi;

273.7.13. visu šajā apakšpunktā minēto stāvokļu diagnostika, diferenciāldiagnostika un ar to saistīto izmeklēšanas rezultātu izvērtēšana un interpretācija;

273.8. akūtas ginekoloģiskas un dzemdību patoloģijas:

273.8.1. akūti sieviešu dzimumorgānu iekaisumi;

273.8.2. olnīcas plīsums;

273.8.3. ārpusdzemdes grūtniecība;

273.8.4. krimināls aborts;

273.8.5. spontāns aborts;

273.8.6. grūtniecības toksikozes, preeklampsija, eklampsija;

273.8.7. priekšlaicīgas dzemdības;

273.8.8. dzemdības ārpus stacionāra;

273.8.9. dzemdes plīsums;

273.8.10. dzemdes asiņošana;

273.8.11. asiņošana placentārā un pēcdzemdību periodā;

273.8.12. placentas priekšguļa, normāli piestiprinātas placentas priekšlaicīga atslāņošanās;

273.8.13. sieviešu dzimumorgānu audzēju izsaukti akūti sarežģījumi;

273.8.14. metroendometrīts, peritonīts, sepse, septisks šoks;

273.8.15. tromboflebīti un trombembolijas ginekoloģijā un dzemdniecībā;

273.8.16. visu šajā apakšpunktā minēto stāvokļu diagnostika, diferenciāldiagnostika un ar to saistīto izmeklēšanas rezultātu izvērtēšana un interpretācija;

273.8.17. neatliekamā medicīniskā palīdzība jaundzimušajam un dzemdētājai;

273.8.18. jaundzimušā atdzīvināšana un dzīvības funkciju novērtēšana pēc Apgares skalas;

273.8.19. traumatisms dzemdniecībā un ginekoloģijā;

273.9. akūtas neiroloģiskas, psihiatriskas un narkoloģiskas patoloģijas:

273.9.1. komatozi stāvokļi, komu skalas;

273.9.2. akūti smadzeņu asinsrites traucējumi;

273.9.3. akūti galvas smadzeņu un muguras smadzeņu un to apvalku iekaisumi;

273.9.4 smadzeņu tūska;

273.9.5. muguras un galvas smadzeņu tilpuma procesi;

273.9.6. spondiloze, radikulīti;

273.9.7. krampju sindromi, epilepsija, epileptisks stāvoklis;

273.9.8. alkoholisms, alkohola delīrijs;

273.9.9. toksikomānijas, narkomānijas, abstinences sindroms;

273.9.10. akūtas psihozes;

273.9.11. psihopātijas, depresijas;

273.9.12. psihoemocionālais sindroms, tā robežstāvokļi;

273.9.13. akūta psihoneiroloģiskā palīdzība bērniem;

273.9.14. galvas un muguras smadzeņu traumas;

273.9.15. akūtas acs un tās piedēkļu sasilšanas, traumas un svešķermeņi;

273.9.16. intrakraniālas hemorāģijas;

273.9.17. posttraumatiskais stress un psiholoģiskā palīdzība ārkārtas situācijās;

273.9.18. visu šajā apakšpunktā minēto stāvokļu diagnostika, diferenciāldiagnostika un ar to saistīto izmeklēšanas rezultātu izvērtēšana un interpretācija;

273.10. pediatrija:

273.10.1. zīdaiņu barošanas principi;

273.10.2. rahīts;

273.10.3. krampji bērna vecumā;

273.10.4. spazmofilija;

273.10.5. hipertermija, toksikoze, eksikoze;

273.10.6. masalas, masaliņas, skarlatīna, vējbakas, garais klepus, epidēmiskais parotīts;

273.10.7. elpošanas orgānu neatliekamā patoloģija;

273.10.8. sirds un asinsvadu sistēmas neatliekamā patoloģija;

273.10.9. neatliekamās ķirurģiskās patoloģijas īpatnības bērna vecumā;

273.10.10. intensīvās terapijas, reanimācijas un neatliekamās medicīniskās palīdzības īpatnības dažādās vecuma grupās;

273.10.11. neatliekamā medicīniskā palīdzība un traumu aprūpe bērna vecumā;

273.10.12. ārējās vides faktoru izraisītie bojājumi un neatliekamā medicīniskā palīdzība;

273.10.13. visu šajā apakšpunktā minēto stāvokļu diagnostika, diferenciāldiagnostika un ar to saistīto izmeklēšanas rezultātu izvērtēšana un interpretācija;

273.10.14. neatliekamās medicīniskās palīdzības farmakoterapija bērniem;

273.11. katastrofu medicīnas un neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta darba organizācija:

273.11.1. neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanas pirmsslimnīcas un slimnīcas etapa organizācijas principi;

273.11.2. neatliekamās medicīniskās palīdzības brigādes un stacionārās ārstniecības iestādes neatliekamās medicīniskās palīdzības nodaļas personāla funkcionālie pienākumi;

273.11.3. pirmsslimnīcas un slimnīcas neatliekamās medicīniskās palīdzības un uzņemšanas nodaļas etapa palīdzības apjoms slimajiem un cietušajiem;

273.11.4. neatliekamās medicīniskās palīdzības apjoms ārkārtas medicīniskās situācijās, tai skaitā vadības ārsta funkcijas notikuma vietā;

273.11.5. katastrofu medicīnas jēdziens;

273.11.6. tehniskais un medicīniskais neatliekamās medicīniskās palīdzības brigādes un stacionārās ārstniecības iestādes neatliekamās medicīniskās palīdzības un uzņemšanas nodaļas ekipējums;

273.11.7. pacientu un cietušo transportēšanas veidi, indikācijas un kontraindikācijas;

273.11.8. neatliekamās medicīniskās palīdzības personāla darba taktiskie, organizatoriskie un tiesiskie aspekti;

273.11.9. neatliekamās medicīniskās palīdzības personāla taktika krimināla rakstura negadījumos;

273.11.10. darba organizācijas principi ārkārtas medicīniskās situācijās;

273.11.11. neatliekamās medicīniskās palīdzības personāla darba psiholoģiskie aspekti ārkārtas medicīniskās situācijās;

273.11.12. neatliekamās medicīniskās palīdzības personāla taktika darbā ar pacientiem apreibuma stāvokļos;

273.11.13. neatliekamās medicīniskās palīdzības personāla taktika darbā ar pacientiem ar psihiskām un psihosomatiskām saslimšanām;

273.11.14. ārsta darba īpatnības pirmsslimnīcas un slimnīcas neatliekamās medicīniskās palīdzības nodaļas apstākļos;

273.11.15. cietušo šķirošanas principi;

273.11.16. neatliekamās medicīniskās palīdzības etapa medicīniskā dokumentācija un tās aizpildīšana;

273.11.17. neatliekamā medicīniskā palīdzība radiācijas bojājumu gadījumos;

273.11.18. neatliekamā medicīniskā palīdzība ķīmiskās katastrofās cietušiem;

273.11.19. medicīniskās ētikas un deontoloģijas principu ievērošanas īpatnības, sniedzot neatliekamo medicīnisko palīdzību;

273.11.20. neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta dispečeru vadības darbības principi un darba organizācija;

273.11.21. neatliekamās medicīniskās palīdzības personāla sagatavošana un apmācība;

273.12. diagnostisko metožu un manipulāciju lietošanas indikācijas, izpildes metodikas un prasme izvērtēt iegūtos datus:

273.12.1. fizikālās izmeklēšanas metodes;

273.12.2. elektrokardiogrāfija;

273.12.3. elektrokardioskopija;

273.12.4. pastāvīgo elektrokardiostimulatoru un sirds defibrilatoru darbības traucējumu diagnostika;

273.12.5. perifēro asinsvadu un ekstrakraniālo artēriju manuāla izmeklēšana;

273.12.6. arteriālā un venozā asinsspiediena noteikšana;

273.12.7. mikrocirkulācijas sistēmas stāvokļa novērtēšana;

273.12.8. glikometrija;

273.12.9. rektālā izmeklēšana;

273.12.10. jaundzimušā novērtēšana pēc Apgares skalas;

273.12.11. pacienta novērtēšana pēc komu skalām, traumu skalas;

273.12.12. plaušu funkcionālās izmeklēšanas datu izvērtēšana un izelpas plūsmas mērījumu datu izvērtēšana;

273.12.13. oksihemometrija;

273.12.14. klīniskās un bioķīmiskās laboratorijas izmeklējumu datu izvērtēšana;

273.12.15. pastāvīgo elektrokardiostimulatoru un defibrilatoru implantācijas indikāciju noteikšana;

273.12.16. likvordinamisko provju un tā fizikālo un laboratorisko datu izvērtēšana;

273.12.17. bioloģiskās nāves fakta konstatācija un no tā izrietošā taktika;

273.12.18. radioloģisko izmeklējumu datu izvērtēšana elpošanas, sirds un asinsvadu, kuņģa un zarnu trakta, urīnizvadceļu sistēmu un skeleta izmeklējuma gadījumos;

273.13. ārstniecisko metožu un manipulāciju lietošanas indikācijas, kontrindikācijas, izpildes metodika un prasme izvērtēt iegūtos datus:

273.13.1. zemādas, muskulārās, venozās (perifērās un centrālās) injekcijas;

273.13.2. venozie infūzi;

273.13.3. sistēmas trombolīze;

273.13.4. perifēro vēnu katetrizācija;

273.13.5. pleiras dobuma punkcija;

273.13.6. perikarda dobuma punkcija (indikācijas);

273.13.7. kardiopulmonāla reanimācija, tās algoritmi;

273.13.8. sirds palīgmasāža un plaušu palīgventilācija;

- 273.13.9. reanimācijas un pēcreanimācijas perioda medikamentozā terapija un reanimācijas procesa efektivitātes izvērtēšana;
- 273.13.10. plaušu mākslīgās ventilācijas metodes;
- 273.13.11. trahejas punkcija, krikotireotomija, konikotomija;
- 273.13.12. trahejas intubācija;
- 273.13.13. elektriskā defibrilācija;
- 273.13.14. elektroimpulsu terapija (indikācijas);
- 273.13.15. ārējā pagaidu elektrokardiostimulācija;
- 273.13.16. pastāvīgo elektrokardiostimulatoru un defibrilatoru implantācija (indikācijas un kontrindikācijas);
- 273.13.17. elpceļu atbrīvošanas metodes;
- 273.13.18. skābekļa inhalācijas metodes;
- 273.13.19. hiperbārā oksigenācija (indikācijas un kontrindikācijas);
- 273.13.20. bronhiālās astmas lēkmju kupēšanas metodika ar aerosoliem, lietojot krāj�elpas, nebulaizera tipa smidzinātājus;
- 273.13.21. ārpusstacionāra dzemdību vadīšana, iespējamie sarežģījumi;
- 273.13.22. jaundzimušā nabas, acu, ādas apstrāde;
- 273.13.23. jaundzimušā atdzīvināšanas paņēmieni;
- 273.13.24. asiņošanas apturēšanas pagaidu metodes;
- 273.13.25. desmurģija;
- 273.13.26. transporta imobilizācija, tās veidi;
- 273.13.27. pacientu transportēšanas veidi;
- 273.13.28. brūču primārā apdare;
- 273.13.29. deguna priekšējā tamponāde;
- 273.13.30. urīnpūšļa katetrizācija vīriešiem un sievietēm;
- 273.13.31. suprapubikāla punkcija (indikācijas un kontrindikācijas);
- 273.13.32. zarnu trakta attīrīšana manuāli, ar klizmu (tai skaitā sifona);
- 273.13.33. kuņģa zondēšana;
- 273.13.34. kuņģa skalošana caur zondi;
- 273.13.35. ekstrakorporālā hemodialīze (indikācijas un kontrindikācijas);
- 273.13.36. plazmaferēze un enterosorbcija (indikācijas un kontrindikācijas);
- 273.13.37. akūtas ķirurģiskās operācijas (indikācijas);

- 273.13.38. svešķermeņu izņemšana no augšējiem elpošanas ceļiem;
- 273.13.39. elektrokardiogrammas reģistrācija un analīze;
- 273.13.40. vietējā un intraosālā anestēzija;
- 273.13.41. radioloģiskās izmeklēšanas metodes un interpretācija zināšanu līmenī;
- 273.14. neatliekamajā medicīniskajā palīdzībā izmantojamie instrumenti un to komplekti:
 - 273.14.1. vēnu, pleiras, trahejas punkciju adatu katetri un komplekti;
 - 273.14.2. urīnpūšļa katetri (mīkstie);
 - 273.14.3. skalpelis, pincete, klemmes;
 - 273.14.4. spaiļes svešķermeņu izņemšanai no augšējiem elpošanas ceļiem;
 - 273.14.5. krājtelpas;
 - 273.14.6. skābekļa maskas (augsta un zema spiediena);
 - 273.14.7. elpvadi;
 - 273.14.8. laringoskops;
 - 273.14.9. intubācijas cauruļu komplekts;
 - 273.14.10. komplekts kuņģa skalošanai;
 - 273.14.11. dzemdību komplekts;
 - 273.14.12. Krāmera šinu komplekts;
 - 273.14.13. pneimošinu komplekts;
 - 273.14.14. vakuumšinu komplekts;
 - 273.14.15. mugurkaulāja kakla daļas fiksatoru komplekts;
 - 273.14.16. pacienta fizikālās izmeklēšanas līdzekļi;
 - 273.14.17. imobilizācijas dēļi;
 - 273.14.18. kausveida nestuves;
 - 273.14.19. daudzfunkcionālās automašīnas nestuves;
 - 273.14.20. trakcijas šinas;
- 273.15. neatliekamajā medicīniskajā palīdzībā izmantojamās medicīniskās ierīces un līdzekļi:
 - 273.15.1. glikometrs;
 - 273.15.2. kardiogrāfs;
 - 273.15.3. skābekļa inhalācijas aparāti;
 - 273.15.4. mākslīgās plaušu ventilācijas aparāti;

- 273.15.5. portatīvie sūkņi (dažādi modeļi);
- 273.15.6. kardioskops;
- 273.15.7. defibrilators;
- 273.15.8. ārējais kardiostimulators;
- 273.15.9. perfuzors;
- 273.15.10. oksihemometrs;
- 273.15.11. individuālie aizsardzības līdzekļi.

2.51. Psihoterapeits (P 42)

274. Psihoterapeits ir ārsta pamatspecialitāte.

275. Psihoterapeita kompetencē ir slimību, ciešanu un traucējumu (psihisko, psihosomatisko, somatopsihisko, uzvedības, afektīvi kognitīvo un attiecību, kā arī seksuālās dzīves) etioloģijas, patoģenēzes, diagnostikas, ārstēšanas, profilakses, konsultēšanas un rehabilitācijas noteikšana, pamatojoties uz integratīvu biopsihosociālu pieeju. Psihosomatisko, psihisko un uzvedības traucējumu (slimību) profilaksē, konsultēšanā un ārstēšanā lieto psihodinamiskās psihiatrijas, psihosomatiskās medicīnas un medicīniskās psihoterapijas metodes.

276. Lai veiktu ārstniecisko darbību, psihoterapeitam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

276.1. psihisko, psihosomatisko, somatopsihisko, uzvedības, afektīvi kognitīvo, seksuālās dzīves disfunkcijas, attiecību traucējumu un slimību etioloģija, patoģenēze, diagnostika, ārstēšana, profilakse, konsultēšana un rehabilitācija;

276.2. specialitātes, kas saistītas ar psihoterapiju – bioloģiskā psihiatrija, narkoloģija, neiroloģija un iekšējās slimības;

276.3. profesionālās darbības juridiskie pamati.

277. Rezidentūras ilgums specialitātē ir četri gadi. Rezidentūras laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas psihodinamiskajā psihiatrijā un medicīniskās psihoterapijas tehnikās, psihosomatiskajā medicīnā, bioloģiskajā psihiatrijā, neiroloģijā. Apmācības process ietver personīgo apmācības psihodinamisko psihoterapiju ne mazāk kā 150 stundu un/vai 240 stundu apmērā grupas psihodinamiskās psihoterapijas apmācītātiesīga psihoterapeita vadībā. Rezidentūras laikā jāveic dažādu veidu (tai skaitā noteikti psihodinamiskās un kognitīvi biheiviorālās) supervīzētas dažāda ilguma (īsveida un garā veida) pacientu psihoterapijas (individuālā, pāru un laulību, grupu un ģimenes tehnikās), kā arī pacientu konsultēšana.

2.52. Medicīnas ģenētiķis (P 44)

(Apakšnodaļas nosaukums grozīts ar MK 24.05.2016. noteikumiem Nr. 315)

278. Medicīnas ģenētiķa specialitāte ir ārsta pamatspecialitāte.
(Grozīts ar MK 24.05.2016. noteikumiem Nr. 315)

279. Medicīnas ģenētiķa kompetencē ir:

279.1. ģenētiski noteikto (pārmantoto un iedzimto) saslimšanu (monogēno, multifaktoriālo, hromosomālo vai

mitohondriālo) diagnostika ar klīniskām, citoģenētiskām, bioķīmiskām un molekulārām metodēm;

279.2. diferenciāldiagnostika;

279.3. prenatalā un postnatalā diagnostika;

279.4. pacienta un viņa ģimenes, kā arī ārstu, kuri diagnosticē un ārstē ģenētiski noteiktās saslimšanas, konsultēšana.

(Grozīts ar MK 24.05.2016. noteikumiem Nr. 315)

280. Lai veiktu ārstniecisko darbību, medicīnas ģenētiķim ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

280.1. ģenētisko slimību diagnostika:

280.1.1. klīniski ģenētiskā iedzimto un pārmantoto slimību un iedzimto attīstības anomāliju sindromu diagnostika;

280.1.2. hromosomu diagnostika, ieskaitot šūnu kultūru un hromosomu diferenciālo krāsošanu, kā arī ieteikumu sniegšana pacienta ārstējošajam ārstam;

280.1.3. ģenētiski noteikto slimību molekulārā diagnostika, kā arī norādījumu sniegšana par iespējamo risku, tiešo vai netiešo diagnostikas metožu lietošanu un rezultātu atradni pacienta ārstējošajam ārstam;

280.2. ģenētiskā riska aprēķināšana:

280.2.1. ģenētiskā riska aprēķināšana pēc ciltskoka monogēni pārmantotai saslimšanai;

280.2.2. principiālā ģenētiskā riska aprēķināšana pie multifaktoriālām saslimšanām;

280.2.3. atkārtotā riska aprēķināšana hromosomu aberāciju gadījumā;

280.2.4. riska aprēķināšana sakarā ar kaitīgo faktoru iedarbību pirms grūtniecības un grūtniecības laikā;

280.2.5. riska aprēķināšana, izmantojot molekulārās ģenētikas marķieri;

280.3. diferenciāldiagnostika, ārstēšana un rehabilitācija;

280.4. medicīniskās ģenētikas teorētiskie pamati:

280.4.1. molekulārā ģenētika un gēnu darbības principi;

280.4.2. hromosomu normālā struktūra un to sagrupēšana, hromosomu strukturālās aberācijas, to izcelsme un sekas;

280.4.3. citoģenētika ar audzēju šūnu kultūrām (leikozes), dzimumšūnu citoģenētika un molekulārā citoģenētika;

280.4.4. svarīgākās vielmaiņas slimības, to ģenētiskā izcelsme un iemesli, klīniskā aina, bioķīmiskais pamats un diagnostikas iespējas;

280.4.5. mutagēnu (pirms grūtniecības iestāšanās) un teratogēnu (grūtniecības laikā) iedarbība uz augli;

280.4.6. medicīniskā statistika (matemātiskā aprēķināšana) gēnu biežuma noteikšanai populācijā (populācijas ģenētika) un ģimenē (saistītā analīze), kā arī ģenētiskā skrīninga kritēriji;

280.5. medicīniskā dokumentācija un lietvedība;

280.6. medicīnas ētika un deontoloģija;

280.7. saskarsmes psiholoģijas pamati;

280.8. profesionālās darbības juridiskie pamati.
(Grozīts ar MK 24.05.2016. noteikumiem Nr. 315)

281. Rezidentūras ilgums specialitātē ir pieci gadi:

281.1. pirmajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas oftalmoloģijā, otolaringoloģijā, dermatoloģijā, veneroloģijā, androloģijā, dzemdniecībā neonatoloģijā, internajā medicīnā, nefroloģijā, neiroloģijā, pediatrijā, ortopēdijā, psihiatrijā, psihoterapijā un patoloģijā;

281.2. otrajā un trešajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas ģenētiskajā konsultēšanā, kas saistīta ar jebkuru medicīnas nozari, atkārtotās riska aprēķināšanā, prognozes un slimības norises (gaitas) noteikšanā, kā arī rakstiska kopsavilkuma (atzinuma) sniegšanā pacientam un viņa ārstējošajam ārstam;

281.3. ceturtajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas citoģenētiskā, bioķīmijā vai molekulārajā ģenētiskā;

281.4. piektajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas ģenētiski noteikto slimību klīniskajā, citoģenētiskajā, bioķīmiskajā un molekulārās ģenētiskās diagnostikā, pacientu un viņu ģimenes konsultēšanā.

2.53. Klīniskais mikrobiologs (P 47)

282. Klīniskais mikrobiologs ir ārsta pamatspecialitāte.

283. Klīniskā mikrobiologa kompetencē ir:

283.1. veikt cilvēka bioloģisko audu, šķidrumu, izvadproduktu un citu materiālu testēšanu ar morfoloģiskām, ķīmiskām, bioķīmiskām, fizikālām, imunoloģiskām, seroloģiskām, mikrobioloģiskām un molekulārbioloģiskām izmeklēšanas metodēm, lai noteiktu baktēriju, sēņu, parazītu, vīrusu, to produktu un elementu esību, daudzumu izmeklējamā materiālā, specifisko antivielu produkciju organismā un jutību pret antimikrobiem preparātiem;

283.2. izstrādāt, ieviest un kontrolēt testēšanas pirmsanalītisko, analītisko un pēcanalītisko posmu;

283.3. veikt izmeklējumu rezultātu klīnisko interpretāciju par infekcijas izraisītāju ārstēšanu un profilaksi;

283.4. konsultēt citas ārstniecības personas un līdzdarboties infekciju ārstēšanā, pamatojoties uz testēšanā iegūtiem antimikrobās jutības rezultātiem.

284. Lai veiktu ārstniecisko darbību, klīniskajam mikrobiologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

284.1. laboratorijas higiēnas un darba drošības noteikumi;

284.2. sterilizācija, dezinfekcija un mikrobioloģisko atkritumu iznīcināšana, laboratorijas dokumentācija;

284.3. mikrobioloģijas laboratorijas diagnostikā izmantojamās metodes;

284.4. mikrobioloģijas laboratorijas diagnostikā izmantojamās tehnoloģijas un aprīkojums (iekārtas, mērīšanas līdzekļi, laboratorijas piederumi, reaģenti u.c.);

284.5. mikrobioloģijas laboratorijas darba organizācijā izmantojamie kvalitātes kontroles principi un to realizēšanas veidi;

284.6. mikroorganismu uzbūve, fizioloģija, ģenētika un klasifikācija;

- 284.7. mikroorganismu patogenitātes un virulences faktori;
- 284.8. mikroorganismu patogēnā darbība un patoloģisko procesu pamati;
- 284.9. makroorganisma aizsargmehānismi, imūnā sistēma un imunitāte pret infekcijas slimībām;
- 284.10. antimikrobie preparāti, to grupas, darbības veidi;
- 284.11. mikroorganismu rezistences mehānismi;
- 284.12. mikroorganismu tiešās diagnostikas metodes (mikroskopija);
- 284.13. mikroorganismu uzsēšana, audzēšana, identifikācija, jutības noteikšanas metodes un novērtēšana pret antimikrobiem preparātiem;
- 284.14. mikroorganismu seroloģiskās un molekulārās diagnostikas metodes;
- 284.15. infekciju epidemioloģijas un sabiedrības veselības pamatprincipi;
- 284.16. infekciju epidemioloģiskās uzraudzības metodes;
- 284.17. epidemioloģiskās uzraudzības sistēmas veidošanās principi;
- 284.18. epidemioloģiskās analīzes metodes;
- 284.19. infekciju izplatības mehānismi un to novēršanas pasākumi;
- 284.20. pacientu izolācijas principi;
- 284.21. apkārtējās vides objektu apsekošana un higiēniskā novērtēšana infekciju izplatības ierobežošanai;
- 284.22. vakcinācijas nozīme infekciju profilaksē, vakcīnu lietošana;
- 284.23. klīniskās specialitātes, kas saistītas ar laboratorijas diagnostiku (internā medicīna, ķirurģija);
- 284.24. profesionālās darbības juridiskie pamati.
285. Rezidentūras ilgums specialitātē ir četri gadi:
- 285.1. pirmajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas bakterioloģijā;
- 285.2. otrajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas parazitoloģijā, mikoloģijā, hlamidioloģijā, fiziatrijā, sabiedrības veselībā un epidemioloģijā;
- 285.3. trešajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas virusoloģijā un infekciju kontrolē;
- 285.4. ceturtajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas infekcijas slimību diagnostikā, diferenciāldiagnostikā un ārstēšanā.

2.54. Geriātrs (P 48)

286. Geriātra specialitāte ir ārsta pamatspecialitāte.
287. Geriātra kompetencē ir infekciozas, neinfekciozas, neoplastiskas, alerģiskas, imunoloģiskas, metaboliskas

un deģeneratīvas ģenēzes sirds un asinsvadu, elpošanas, gremošanas orgānu, nieru un urīnceļu, muskuļu, locītavu un balsta aparāta, endokrīno orgānu, limfas un asinsrades orgānu slimību, traumu un to radīto seku profilakse, diagnostika, ārstēšana un rehabilitācija.

288. Lai veiktu ārstniecisko darbību, geriatram ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

288.1. slimību un traumu etioloģiskā ārstēšana;

288.2. farmakoterapija;

288.3. profesionālas speciālistu komandas darba organizēšana;

288.4. neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana;

288.5. saskarsmes un komunikācijas īpatnības;

288.6. pacientu apmācība dažādu hronisku slimību gadījumos;

288.7. ķirurģiskas ārstēšanas indikācijas;

288.8. staru un dialīzes terapijas indikācijas;

288.9. imobilitātes sekas un to novēršana;

288.10. vecuma apjukums un tā vadīšana;

288.11. depresija;

288.12. nesaturēšana mazā iegurņa orgānu funkcijās;

288.13. nestabilitāte un kritieni;

288.14. vitalitātes samazināšanās;

288.15. sensorie traucējumi;

288.16. rehabilitācijas tehnoloģijas, tai skaitā tehnisko palīg līdzekļu izmantošana funkcionēšanas ierobežojumu mazināšanai;

288.17. funkcionālo spēju novērtēšana;

288.18. osteoporozes aprūpe;

288.19. paliatīvās aprūpes elementu lietošana;

288.20. profesionālās darbības juridiskie pamati.

(Grozīts ar MK 24.05.2016. noteikumiem Nr. 315)

289. Rezidentūras ilgums pamatspecialitātē ir pieci gadi:

289.1. pirmajā un otrajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas kardioloģijā, pneimonoloģijā, nefroloģijā, gastroenteroloģijā, tai skaitā nutrīcijas un dietoloģijas pamatos, reimatoloģijā, endokrinoloģijā, hematoloģijā, ftiziatrijā, intensīvajā terapijā, infektoloģijā, alergoloģijā un imunoloģijā, onkoloģijā, neatliekamajā medicīniskajā palīdzībā stacionārā un internās medicīnas diferenciāldiagnostikā;

289.2 trešajā, ceturtajā un piektajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas geriatrijā, dabīgas novecošanās mehānismos dažādās organisma sistēmās, farmakoloģijā un farmakodinamikā vecumā, psihs izmaiņās vecumā, vizuālās un neirofizioloģiskās diagnostikas un novērtēšanas metodēs, vitalitātes izmaiņās vecumā, režīma ieteikumos, asistīvajās tehnoloģijās, ētiskajos aspektos geriatrijā, traumatoloģijā un

ortopēdijā, geriatriskajā neiroloģijā un balsta kustību aparāta ārstniecībā.
(MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā)

2.55. Sabiedrības veselības ārsts (P 49)

290. Sabiedrības veselības ārsts ir ārsta pamatspecialitāte.

291. Sabiedrības veselības ārsta kompetencē ir:

291.1. novērot un novērtēt sabiedrības veselības stāvokli, fizisko un sociālo vidi;

291.2. apzināt un analizēt sabiedrības veselības riska faktorus un to novēršanas iespējas;

291.3. novērtēt infekcijas un neinfekcijas slimības, to izcelsmes riska faktorus, analizēt situāciju un prognozēt iespējamo risku, bet saslimšanas gadījumā veikt epidemioloģisko un higiēnisko izmeklēšanu;

291.4. organizēt pretepidēmijas un profilakses pasākumus;

291.5. organizēt profilakses pasākumus arodslimības gadījumā;

291.6. novērtēt apkārtējās vides riska faktorus, izstrādāt pasākumus vides riska faktoru ietekmes novēršanai uz cilvēku dzīves apstākļiem un veselību;

291.7. veikt higiēniskās ekspertīzes.

292. Lai veiktu ārstniecisko darbību, sabiedrības veselības ārstam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

292.1. vides veselība un sabiedrības veselība;

292.2. infekcijas un neinfekcijas slimību etioloģija, patoģenēze, simptomātika, epidemioloģija un profilakse;

292.3. mikroorganismu klasifikācija;

292.4. mikroorganismu patogenitātes un virulences faktori;

292.5. infekcijas process un tā intensitāti ietekmējošie faktori;

292.6. organisma dabisko un mākslīgo aizsardzības mehānismu veidošanas principi pret infekcijas slimībām;

292.7. infekcijas slimību epidemioloģiskās uzraudzības metodes;

292.8. epidemioloģiskās uzraudzības sistēmas veidošanās principi, tās efektivitātes analīze un uzlabošanas pasākumi;

292.9. infekcijas slimību gadījumu un uzliesmojumu efektīva izmeklēšana, laboratorisko izmeklējumu metodes un to izmantošanas iespējas praktisko jautājumu risināšanā sabiedrības veselības ārsta darbā;

292.10. gaisa higiēna un ar gaisu saistītie riska faktori;

292.11. ūdens apgādes higiēna un ar ūdens apgādi saistītie riska faktori;

292.12. augsnes higiēna, apdzīvoto vietu attīrīšana un ar to saistītie riska faktori;

292.13. uztura higiēna un ar to saistītie riska faktori;

- 292.14. darba higiēna un ar to saistītie riska faktori;
- 292.15. bērnu un pusaudžu higiēna un ar to saistītie riska faktori;
- 292.16. ārstniecības iestāžu higiēna un ar to saistītie riska faktori;
- 292.17. iekštelpu vides higiēna un ar to saistītie riska faktori;
- 292.18. sociālo un publisko pakalpojumu iestāžu higiēna un ar to saistītie riska faktori;
- 292.19. epidemioloģiskās analīzes metodes;
- 292.20. pētījumu projektu izstrādes principi sabiedrības veselības jomā;
- 292.21. sabiedrības veselības problēmu analīzes un lēmumu pieņemšanas jautājumi, saskarsmes un vadības principi;
- 292.22. profesionālās darbības juridiskie pamati.

293. Rezidentūras ilgums specialitātē ir četri gadi. Rezidentūras laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas infekcijas slimību epidemioloģijas un sabiedrības veselības pamatprincipos, higiēnā, vides veselībā un epidemioloģijā, imunoloģijā, vakcinoloģijā, imunizācijas rādītāju novērtēšanā, iedzīvotāju imūnstruktūras analīzē, objektu apsekošanā un higiēniskā novērtēšanā, paraugu ņemšanā mikrobioloģiskai un higiēniskai izmeklēšanai, mikrobioloģisko un sanitāri higiēnisko izmeklējumu rezultātu novērtēšanā, profilaktisko pasākumu izstrādāšanā, epidemioloģiskajā analīzē, epidemioloģiskās diagnostikas veikšanā, prognozēšanā, profilakses pasākumu izstrādē, veselības riska faktoru identifikācijā un novērtēšanā, infekcijas slimību uzliesmojumu izmeklēšanas pētījumu veikšanā un profesionālās darbības juridiskajos pamatos.

2.56. Klīniskais farmakologs (P 50)

294. Klīniskais farmakologs ir ārsta pamatspecialitāte.

295. Klīniskā farmakologa kompetencē ir:

- 295.1. pārzināt medikamentu ietekmi uz cilvēka organismu;
- 295.2. organizēt un piedalīties farmakoloģiskajos, farmakokinētiskajos, medikamentu metabolisma un farmakoģenētiskajos pētījumos;
- 295.3. sniegt konsultācijas klīnisko pētījumu metodoloģijā, vadīšanā, kā arī medikamentu ietekmes novērtēšanā.

296. Lai veiktu ārstniecisko darbību, klīniskajam farmakologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

- 296.1. farmakokinētika, medikamentu metabolisms, farmakodinamika, klīniskā toksikoloģija, medikamentu izstrādāšanas tehnoloģijas, farmakoepidemioloģija, farmakoekonomika, administratīvā farmakoloģija, racionālā farmakoterapija;
- 296.2. internā medicīna;
- 296.3. neiroloģija, pediatrija, psihiatrija, onkoloģija, geriatrija un anestezioloģija;
- 296.4. profesionālās darbības juridiskie pamati.

297. Rezidentūras ilgums specialitātē ir četri gadi:

297.1. pirmajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas kardioloģijā, endokrinoloģijā, gastroenteroloģijā, pneimonoloģijā, reimatoloģijā un nefroloģijā;

297.2. otrajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas neiroloģijā, anestezioloģijā, psihiatrijā, onkoloģijā, pediatrijā un geriatricijā;

297.3. trešajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas augstskolu farmakoloģijas katedrās;

297.4. ceturtajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas augstskolu farmakoloģijas katedrās un farmaceitiskajā industrijā.

2.57. Klīniskais fiziologs (P 51)

298. Klīniskais fiziologs ir ārsta pamatspecialitāte.

299. Klīniskā fiziologa kompetencē ir:

299.1. veikt instrumentālus pacienta funkcionālo parametru mērījumus;

299.2. novērtēt un sniegt atzinumu par organisma funkciju traucējumu pakāpi un raksturu;

299.3. sadarbībā ar citu specialitāšu ārstiem lemt par pacienta turpmākās izmeklēšanas vai ārstēšanas taktiku.

300. Lai veiktu ārstniecisko darbību, klīniskajam fiziologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

300.1. instrumentālās izmeklēšanas metodes;

300.2. specialitātes, kas saistītas ar klīnisko fizioloģiju (medicīniskā fizika, iekšējās slimības – kardioloģija, pneimonoloģija, gastroenteroloģija un neiroloģija);

300.3. profesionālās darbības juridiskie pamati.

301. Rezidentūras ilgums specialitātē ir trīs gadi. Rezidentūras laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas biežāk sastopamo iekšējo slimību diagnostikā, diferenciāldiagnostikā, ārstēšanā (tai skaitā medikamentozā un diētiskā), rehabilitācijas pamatos, izmeklēšanas metodēs (12 novadījumu elektrokardiogramma, tai skaitā pacientiem ar dažādas konstrukcijas implantētiem ritma devējiem, veloergometrijas slodzes tests asinsspiediena un 12 novadījumu elektrokardiogrammas elektrokardioskopiskā kontrolē, arteriālā spiediena neinvazīva instrumentāla monitorēšana – Holtera monitorēšana, spirogrāfija ar plūsmas ātruma–tilpuma cilpas reģistrāciju un bronhodilatācijas testu, izmantojot automātisku datoranalīzi, individualizēta kuņģa pH-metrija, gastroezofageālā refluksa pH-metriskā diagnostika), kardioloģijā, pneimonoloģijā, neiroloģijā, gastroenteroloģijā ar funkcionālo diagnostiku, kardioloģiskajā funkcionālajā diagnostikā un pneimonoloģiskajā funkcionālajā diagnostikā.

2.58. Kardiologs (P 52)

(Apakšnodala MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā)

302. Kardiologs ir ārsta pamatspecialitāte.

303. Kardiologa kompetencē ir, izmantojot zināšanas par sirds un asinsvadu slimību etioloģiju un patoģenēzi, veikt šo slimību diagnostiku, ārstēšanu, rehabilitāciju un profilaksi, lietojot neinvazīvas un invazīvas diagnostikas un ārstēšanas metodes, arī hibrīdmetodes.

304. Lai veiktu ārstniecisko darbību, kardiologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

- 304.1. sirds un asinsvadu slimību un lipīdu vielmaiņas slimību etioloģija un patoģenēze;
- 304.2. anamnēzes ievākšanas metodika un īpatnības sirds un asinsvadu slimību gadījumā;
- 304.3. fizikālās izmeklēšanas metodes;
- 304.4. laboratorisko izmeklējumu indikācijas un rezultātu klīniskā interpretācija;
- 304.5. arteriālā asinsspiediena monitorēšanas metodes;
- 304.6. asinsvadu elasticitātes un reģionālās asinsrites novērtēšanas metodes;
- 304.7. sirds un asinsvadu slimību primārā un sekundārā profilakse;
- 304.8. sirds un asinsvadu slimību, dislipidēmiju un citu riska faktoru ārstēšanas metodes un iespējamie rezultāti;
- 304.9. sirds un asinsvadu slimību nemedikamentozā ārstēšana, sirds un asinsvadu slimību medikamentozā ārstēšana;
- 304.10. medikamentu, farmakoloģisko līdzekļu, kontrastvielu ietekme, to izraisītās blaknes, iespējamais zāļu kombināciju radītais risks;
- 304.11. kardioloģiska profila pacientu aprūpe ambulatori un stacionārā;
- 304.12. kardioloģiskā neatliekamā medicīniskā palīdzība, intensīvā terapija un reanimācija, tai skaitā kardiopulmonālā reanimācija;
- 304.13. skrīninga elektrokardiogrāfijas veikšana un iegūto rezultātu interpretācija;
- 304.14. indikācijas standarta un padziļināto slodzes testu veikšanai, tai skaitā ar miokarda perfūzijas scintigrāfiju un farmakoloģiskiem testiem, un šo izmeklējumu rezultātu interpretācija;
- 304.15. skrīninga ehokardiogrāfijas patstāvīga veikšana un iegūto rezultātu interpretācija;
- 304.16. indikācijas standarta un izvērstai ehokardiogrāfijai, tai skaitā transezofageālai ehokardiogrāfijai, kontrasta ehokardiogrāfijai, trīsdimensiju ehokardiogrāfijai un stresa ehokardiogrāfijai, un šo izmeklējumu rezultātu interpretācija;
- 304.17. indikācijas sirds labās un kreisās puses katetrizācijai, koronārai angiogrāfijai un citas lokalizācijas angiogrāfijai, hemodinamikas parametru analīzei, kā arī iegūto datu interpretācija;
- 304.18. indikācijas diagnostiskās un ārstnieciskās perkutānās koronārās intervences veikšanai;
- 304.19. aortas balonkontrapulsācijas sistēmas un citu perkutānu cirkulācijas palīgierīču sistēmu izveidošana un monitorēšana;
- 304.20. indikācijas endomiokarda biopsijas veikšanai un iegūto rezultātu interpretācija;
- 304.21. radioloģijas metožu izvēle, rezultātu izvērtēšana un interpretācija pacientiem ar sirds un asinsvadu patoloģiju;
- 304.22. indikācijas neinvazīvai un invazīvai elektrofizioloģiskai izmeklēšanai un iegūto datu interpretācija;
- 304.23. indikācijas invazīvām sirds ritma traucējumu korekcijām, tai skaitā radiofrekvences katetrablācijai;
- 304.24. indikācijas pastāvīgo sirds ritmu regulējošo un diagnosticējošo iekārtu, tai skaitā

elektrokardiostimulatoru, sirds resinhronizācijas terapijas ierīču un elektrokardioverteru – defibrilatoru, implantācijai;

304.25. transkutānas vai transvenoza pagaidu elektrokardiostimulācijas sistēmas izveide;

304.26. īslaicīga intravenoza vispārēja anestēzija neatliekamai, steidzamai un plānveida ritma traucējumu ārstēšanai ar elektroimpulsu terapiju;

304.27. centrālo un perifēro asinsvadu punkcija un katetrizācija;

304.28. perikardiocentēze, neatliekama pleiras punkcija;

304.29. indikācijas koronārās sirds slimības ķirurģiskai ārstēšanai;

304.30. indikācijas iegūto un iedzimto strukturālo sirds un asinsvadu slimību ķirurģiskai ārstēšanai;

304.31. indikācijas perkutānām invazīvām iegūto un iedzimtu strukturālu sirds slimību un lielo asinsvadu slimību ārstēšanas metodēm;

304.32. indikācijas sirds mazspējas invazīvām un ķirurģiskām ārstēšanas metodēm;

304.33. kardioloģisko pacientu rehabilitācija (nosūtīšanas indikācijas un rehabilitācijas rezultātu novērtēšana);

304.34. kardioloģisko pacientu novērošana pēc ārstēšanas ar neinvazīvām, invazīvām un ķirurģiskām metodēm;

304.35. dokumentācijas sagatavošana pacienta nosūtīšanai prognozējamās invaliditātes, invaliditātes un darbības spēju ekspertīzes veikšanai;

304.36. profesionālās darbības juridiskie pamati.

(Grozīts ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)

305. Rezidentūras ilgums pamatspecialitātē ir pieci gadi:

305.1. pirmajā un otrajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas kardioloģijā, pneimoloģijā, nefroloģijā, gastroenteroloģijā, tai skaitā uzturvielas un dietoloģijas pamatos, reimatoloģijā, endokrinoloģijā, hematoloģijā, ftiziatrijā, intensīvajā terapijā, infektoloģijā, alergoloģijā un imunoloģijā, onkoloģijā, neatliekamajā medicīniskajā palīdzībā stacionārā un internās medicīnas diferenciāldiagnostikā;

305.2. trešajā, ceturtajā un piektajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskā pieredze šādos jautājumos:

305.2.1. sirds struktūru, koronāro asinsvadu un citu lielo asinsvadu normālā un patoloģiskā anatomija un fizioloģija un to loma slimību attīstībā, normāla lipīdu vielmaiņa un tās traucējumi slimību etioloģijā un patoģenēzē, trombožu veidošanās mehānismi;

305.2.2. anamnēzes ievākšanas metodika un īpatnības sirds un asinsvadu slimību gadījumā, fizikālās izmeklēšanas metodes;

305.2.3. funkcionālās un instrumentālās izmeklēšanas metodes, laboratorisko izmeklējumu indikācijas un rezultātu klīniskā interpretācija, arteriālā asinsspiediena monitorēšanas metodes, asinsvadu elasticitātes un reģionālās asinsrites novērtēšanas metodes;

305.2.4. sirds un asinsvadu slimību, dislipidēmiju, citu riska faktoru un trombožu medikamentozās ārstēšanas metodes un iespējamie rezultāti, sirds un asinsvadu slimību nemedikamentozā ārstēšana, medikamentu, farmakoloģisko līdzekļu, kontrastvielu ietekme, to izraisītās blaknes, iespējamais zāļu kombināciju radītais risks;

305.2.5. primārā un sekundārā kardiovaskulārā profilakse, kardiovaskulārā riska novērtēšanas metodes un rīcības plāns atbilstoši riska pakāpei;

305.2.6. kardioloģiska profila pacientu aprūpe ambulatori un stacionārā, kardioloģiskā intensīvā terapija un

reanimācija, tai skaitā kardiopulmonālā reanimācija – sirds masāža, mākslīgā plaušu ventilācija, tai skaitā trahejas intubācija un respiratoru izmantošana, elektrokardioversija, defibrilācija;

305.2.7. skrīninga un padziļināta elektrokardiogrāfija, standarta un padziļinātie slodzes testi ar elektrokardiogrammas pierakstu, miokarda perfūzijas scintigrāfija, farmakoloģiskie slodzes testi, skrīninga transtorakāla ehokardiogrāfija, standarta transtorakāla ehokardiogrāfija, izvērsta ehokardiogrāfija, tai skaitā transezofageāla ehokardiogrāfija, stresa ehokardiogrāfija, trīsdimensiju ehokardiogrāfija, kontrasta ehokardiogrāfija, fiziskās slodzes testi ar elektrokardiogrammas pierakstu, slodzes testi ar miokarda vizualizācijas metodēm, tai skaitā izmantojot miokarda perfūzijas scintigrāfiju, farmakoloģiskos slodzes testus;

305.2.8. diagnostiskā sirds daļu, koronāro artēriju un lielo asinsvadu katetrizācija un digitālā angiogrāfija, hemodinamikas parametru analīze, diagnostiskā un ārstnieciskā perkutānā koronāro un citu lielo asinsvadu intervence, ieskaitot invazīvās papildu izmeklēšanas un ārstniecības metodes, tai skaitā intravaskulārā ultrasonoskopija, optiskās koherences tomogrāfija, frakcionētā plūsmas rezerve, aortas balonkontrapulsācijas sistēmas un citu perkutānu cirkulācijas palīgierīču sistēmu izveidošana un monitorēšana, endomiokarda biopsija, centrālo un perifēro asinsvadu punkcija un katetrizācija, perikardiocentēze, torakocentēze, perkutānās invazīvās iegūto un iedzimto strukturālo sirds slimību un lielo asinsvadu slimību ārstēšanas metodes, sirds mazspējas invazīvās ārstēšanas metodes;

305.2.9. krūšu kurvja rentgenoskopija un rentgenogrāfija, sirds un koronāro un lielo asinsvadu datortomogrāfija, kodolmagnētiskā rezonanse kardioloģijā un kardiovaskulārajā medicīnā, radioizotopu attēldiagnostikas metodes kardiovaskulārajā medicīnā, lielo asinsvadu ultrasonoskopija un doplerogrāfija;

305.2.10. neinvazīva un invazīva elektrofizioloģiskā izmeklēšana, Holtera monitorēšana, transezofageāla elektrofizioloģiska izmeklēšana, transezofageāla elektrokardiostimulācija, invazīvās sirds ritma traucējumu korekcijas metodes, radiofrekvences katetablācija, pastāvīgās sirds ritmu regulējošās un diagnosticējošās iekārtas, tai skaitā elektrokardiostimulatori, sirds resinhronizācijas terapijas ierīces, implantējamie elektrokardioverteri – defibrilatori un cilpas pieraksta iekārtas, implantēto diagnostisko un ārstniecisko ierīču darbības pārbaude un programmēšana, transkutānas vai transvenoza pagaidu elektrokardiostimulācijas sistēmas izveide, īslaicīga intravenoza vispārēja anestēzija neatliekamai, steidzamai un plānveida ritma traucējumu ārstēšanai ar elektroimpulsu terapiju;

305.2.11. koronārās sirds slimības ķirurģiskās ārstēšanas metodes, iegūto un iedzimto strukturālo sirds un asinsvadu slimību ķirurģiskā ārstēšana;

305.2.12. perkutānās invazīvās iegūto un iedzimto strukturālo sirds slimību un lielo asinsvadu slimību ārstēšanas metodes, sirds mazspējas ķirurģiskās ārstēšanas metodes;

305.2.13. kardioloģisko pacientu rehabilitācija, kardioloģisko pacientu novērošana pēc ārstēšanas ar neinvazīvām, invazīvām un ķirurģiskām metodēm.

2.59. Arodveselības un arodslimību ārsts (P 53)

306. Arodveselības un arodslimību ārsta specialitāte ir ārsta pamatspecialitāte.

307. Arodveselības un arodslimību ārsta kompetencē ir:

307.1. arodslimību, ar darbu saistīto slimību un darba traumu profilakses veikšana, diagnostika, ārstēšana un pacientu rehabilitācija;

307.2. darba vides ietekmes uz cilvēka organismu pētīšana;

307.3. darba vides izraisīto patoloģisko pārmaiņu, arodslimību, ar darbu saistīto slimību un darba traumu vērtēšana;

307.4. kaitīgo darba vides faktoru ietekmes uz cilvēka veselību novēršanas vai samazināšanas pasākumu izstrādāšana;

307.5. darba vides apstākļu novērtēšana un raksturošana darba vietā.

308. Lai veiktu ārstniecisko darbību, arodveselības un arodslimību ārstam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

308.1. arodslimību etioloģija, patoģenēze, simptomātika, diagnostika, ārstēšana, profilakse, rehabilitācija;

308.2. specialitātē izmantojamo diagnostisko un ārstniecisko metožu lietošana un izvērtēšana;

308.3. specialitātē izmantojamo medicīnisko ierīču lietošana;

308.4. pirmās un neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana;

308.5. cilvēka veselības darbā un apkārtējās vides aizsardzība;

308.6. prasību cilvēka drošībai un veselības aizsardzībai darbā noteikšana;

308.7. darba vides apstākļu novērtēšana un raksturošana darba vietā;

308.8. arodveselības aprūpes organizēšana;

308.9. specialitātes, kas saistītas ar arodveselības un arodslimību ārsta specialitāti (internā medicīna, neiroloģija, otolaringoloģija, dermatoloģija);

308.10. profesionālās darbības juridiskie pamati.

309. Rezidentūras ilgums specialitātē ir pieci gadi:

309.1. pirmajā un otrajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas kardioloģijā, pneimoloģijā, nefroloģijā, gastroenteroloģijā, tai skaitā uzturēšanas un dietoloģijas pamatos, reimatoloģijā, endokrinoloģijā, hematoloģijā, ftiziatrijā, intensīvajā terapijā, infektoloģijā, alergoloģijā un imunoloģijā, onkoloģijā, neatliekamajā medicīniskajā palīdzībā stacionārā un internās medicīnas diferenciāldiagnostikā;

309.2. trešajā, ceturtajā un piektajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas pediatrijā, dzemdniecībā un ginekoloģijā, oftalmoloģijā, klīniskajā mikrobioloģijā, otolaringoloģijā, darba higiēnā, statistikas un pētījumu datu apstrādē, informācijas un komunikācijas tehnoloģijās, juridiskajos pamatos, aroda toksikoloģijā, aroda medicīnā, radiācijas medicīnā, arodslimībās, ergonomikā, arodveselībā, arodslimnieku rehabilitācijā, aroda medicīnas praksē un darba fizioloģijā.

(MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā)

2.60. Fizikālās un rehabilitācijas medicīnas ārsts (P 54)

310. Fizikālās un rehabilitācijas medicīnas ārsts ir ārsta pamatspecialitāte.

311. Fizikālās un rehabilitācijas medicīnas ārsta kompetencē ir slimību un traumu, kā arī to radīto pārejošu un nepārejošu funkcionēšanas traucējumu diagnostika, ārstēšana, profilakse un rehabilitācija visām pacientu vecuma grupām visos ārstēšanas posmos.

(MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā)

312. Lai veiktu ārstniecisko darbību, fizikālās un rehabilitācijas medicīnas ārstam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

312.1. vispārējā rehabilitoloģijā:

312.1.1. rehabilitācijas pamatprincipi, funkcionēšana un tās novērtēšana atbilstoši Starptautiskajai funkcionēšanas, nespējas un veselības klasifikācijai;

312.1.2. rehabilitācijas sistēmas organizācija visos rehabilitācijas posmos, multiprofesionālas rehabilitācijas komandas vadīšana, rehabilitācijas mērķu izvirzīšana, individuālā rehabilitācijas plāna izstrādāšana, rehabilitācijas procesa vadīšana un rezultātu novērtēšana, rehabilitācijas sistēmas organizācijas sociālie pamati un ētiskie aspekti rehabilitācijā;

312.1.3. fizioloģija un patoloģiskā fizioloģija: centrālā, perifērā un autonomā nervu sistēma, muskuloskeletālā sistēma, neiromuskulārie savienojumi, biomehānika, stājas un gaitas fizioloģija, sāpju mehānismi, sāpju un kustības mijiedarbība;

312.1.4. biopsihosociāla novērtēšana: bērna attīstība, locītavu un muskuļu novērtēšana, motorā un sensorā funkcija, kognitīvās un komunikācijas funkcijas, laboratoriskās un instrumentālās izmeklēšanas metodes, gaitas, stājas, kustību kvantitatīvas un kvalitatīvas novērtēšanas metodes, elektrofizioloģiskās izmeklēšanas metodes, pulmonoloģiskā un kardiovaskulārā funkcionālā novērtēšana, bioķīmiski un patoloģiski testi, funkcionēšanas novērtēšanas instrumenti;

312.1.5. prognozējamas invaliditātes, invaliditātes, darbspēju ekspertīze, personas un vides mijiedarbība;

312.2. medicīniskās intervences ķermeņa funkciju vai struktūru atjaunošanai vai uzlabošanai (tai skaitā medikamentozā terapija, dažādi medikamentu ievadīšanas veidi) šādā klīniskā stāvoklī:

312.2.1. ilgstošs gultas režīms, imobilizācija un citi stāvokļi, kas izraisa fiziskās un psiholoģiskās funkcionēšanas ierobežojumus;

312.2.2. motoro funkciju bojājumi, kas izraisa paralīzes/parēzes un personas funkcionēšanas ierobežojumus;

312.2.3. spasticitāte;

312.2.4. urīnpūšļa un zarnu trakta disfunkcijas;

312.2.5. izgulējumi kā imobilitātes sekas;

312.2.6. disfāģija;

312.2.7. sāpju sindromi;

312.2.8. limfātiskā tūska;

312.2.9. komunikācijas traucējumi;

312.2.10. seksualitāte un seksuālā disfunkcija;

312.2.11. garastāvokļa, uzvedības un personības izmaiņas;

312.2.12. attīstības traucējumi;

312.3. fizikālā terapija un kurortoloģija (balneoloģija);

312.4. zināšanas fizikālajā un rehabilitācijas medicīnā izmantojamās tehnoloģijās:

312.4.1. fizioterapija – kinezioterapija, manuālā terapija, atgriezeniskās saites (*biofeedback*) terapija, masāža;

312.4.2. ergoterapija – ikdienas aktivitāšu un nodarbes novērtēšana, vides novērtēšanas metodes, ergonomika, rokas terapija, ergoterapijas principi un metodes;

312.4.3. audiologopēdija – komunikācijas un alternatīvās komunikācijas iespēju novērtēšana, runas traucējumu novērtēšana un korekcija, kohleāro implantu izvērtēšana un disfāģijas vadīšana;

312.4.4. uzturvielas stāvokļa korekcija;

312.4.5. neiropsiholoģiskā vadīšana;

312.4.6. klīniskā psiholoģija;

312.4.7. rehabilitācijā izmantojamās palīgtechnoloģijas (tehniskie palīg līdzekļi);

312.4.8. sociālās integrācijas tehnoloģijas;

312.4.9. reitterapija;

312.5. profilaktisko, ārstniecisko un rehabilitācijas pasākumu organizēšana un vadīšana, pamatojoties uz diagnozi un funkcionēšanas traucējumiem:

312.5.1. neiroloģijā un neiroķirurģijā;

312.5.2. internajā medicīnā;

312.5.3. onkoloģijā;

312.5.4. ortopēdijā un traumatoloģijā;

312.5.5. ķirurģijā;

312.5.6. psihiatrijā;

312.5.7. sporta medicīnā;

312.5.8. pediatrijā;

312.5.9. gerontoloģijā;

312.6. klīniskā epidemioloģija un pētniecība;

312.7. adaptīvā sporta un rekreācijas aktivitātes;

312.8. pacientu izglītošana, veselības veicināšana, profilakse, rehabilitācija;

312.9. profesionālās darbības juridiskie pamati.

(MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā)

313. Rezidentūras ilgums specialitātē ir četri gadi, no tiem 60 % tiek veltīti apmācībai stacionārā ārstniecības iestādē, 15 % – apmācībai ambulatorā rehabilitācijas iestādē, 5 % – manipulāciju apguvei un 20 % – pētniecībai un pedagoģiskajam darbam. Rezidentūras laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas fizikālajā un rehabilitācijas medicīnā un neiroloģijā, neiroķirurģijā, internajā medicīnā, traumatoloģijā, ortopēdijā, tehniskajā ortopēdijā, pediatrijā, onkoloģijā, sporta medicīnā, gerontoloģijā, psihiatrijā, kurortoloģijā (balneoloģijā).

(MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā)

2.61. Balneologs (kurortologs) (A 541)

314. Balneologs (kurortologs) ir fizikālās un rehabilitācijas medicīnas ārsta apakšspecialitāte.

315. Balneologa (kurortologa) kompetencē ir dažādu slimību, traumu un to seku diagnostika, ārstēšana, rehabilitācija un profilakse, izmantojot ārstnieciskās tehnoloģijas, kas ietver pasīvās un aktīvās fizikālās medicīnas un dabīgos dziednieciskos (kūrorta) faktoros.

316. Lai veiktu ārstniecisko darbību, balneologam (kurortologam) ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas

šādos jautājumos:

316.1. ārstniecībā izmantojamo fizikālo faktoru un metožu raksturojumi un parametri, to bioķīmiskie un biofizikālie iedarbības mehānismi un izraisītās fizioloģiskās reakcijas organismā, lietošanas terapeitiskie efekti, indikācijas un kontraindikācijas, fizikālo parametru izvēles kritēriji un izpildes metodika;

316.2. hidroterapijas, balneoloterapijas, klimatterapijas un talasoterapijas metodes;

316.3. profesionālās darbības juridiskie pamati.

317. Rezidentūras ilgums specialitātē ir viens gads, no kura 50 % notiek tālmācības veidā un 50 % – prakse klīnikā.

2.62. Alergologs (PP 01)

318. Alergologs ir ārsta papildspecialitāte.

319. Alergologa papildspecialitāti var iegūt internists, ģimenes (vispārējās prakses) ārsts, dermatologs, venerologs, otolaringologs, pediatrs un pneimonologs.

320. Alergologa kompetencē ir eksogēnu alergēnu izraisītu dažādu orgānu saslimšanu diagnostika, ārstēšana, profilakse un rehabilitācija bērniem un pieaugušajiem.

321. Lai veiktu ārstniecisko darbību, alergologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

321.1. pacientu izmeklēšana, ņemot vērā alerģisko slimību komplekso patoģenēzi, kā arī sarežģīto diferenciāldiagnostiku;

321.2. alerģoloģisko, laboratoro, instrumentālo izmeklēšanas metožu lietošana un novērtēšana, lai noteiktu alerģiskās slimības etioloģiju, patoģenēzi;

321.3. ārējās vides un profesionālo faktoru loma alerģijas izcelsmē;

321.4. alerģoloģijā lietojamo medikamentu klīniskā farmakoloģija, kā arī specifiskās imūnterapijas ar alergēniem un citu imūnkorekcijas metožu indikācijas un lietošana;

321.5. alerģisko slimību klīniskā aina, kā arī to norises, diagnostikas un ārstēšanas īpatnības dažāda vecuma grupu pacientiem;

321.6. profesionālās darbības juridiskie pamati.

322. Rezidentūras ilgums papildspecialitātē ir četri gadi:

322.1. pirmajā un otrajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas kardioloģijā, pneimonoloģijā, nefroloģijā, gastroenteroloģijā, tai skaitā uzturvielas un diētoģijas pamatos, reimatoloģijā, endokrinoloģijā, hematoloģijā, ftiziatrijā, intensīvajā terapijā, infektoloģijā, alerģoloģijā un imunoloģijā, onkoloģijā, neatliekamajā medicīniskajā palīdzībā stacionārā un internās medicīnas diferenciāldiagnostikā;

322.2. trešajā un ceturtajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas imunoloģijā, bērnu un pieaugušo dermatoloģijā, pneimonoloģijā un plaušu funkcionālajā diagnostikā, otolaringoloģijā, arodslimībās un vides epidemioloģijā, bērnu alerģoloģijā un pieaugušo alerģoloģijā.

(MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā)

2.63. Hepatologs (PP 02)

323. Hepatologs ir ārsta papildspecialitāte.

324. Hepatologa papildspecialitāti var iegūt internists, infektologs, pediatrs un gastroenterologs.

325. Hepatologa kompetencē ir aknu slimību diagnostika un ārstēšana, kā arī nepieciešamo profilakses un ārstniecības pasākumu ieteikšana pacientiem un citu specialitāšu ārstiem.

326. Lai veiktu ārstniecisko darbību, hepatologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

326.1. aknu slimību diagnostika, klīniskās izpausmes, ārstēšanas un rehabilitācijas metodes, profilakse;

326.2. specialitātē izmantojamās medicīniskās ierīces, to lietošana;

326.3. profesionālās darbības juridiskie pamati.

327. Rezidentūras ilgums papildspecialitātē ir viens gads. Rezidentūras laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas par aknu uzbūvi un fizioloģiju, aknu morfoloģiskajām izmaiņām dažādu slimību gadījumos, aknu bioķīmiskajām funkcijām un to izmaiņām dažādu slimību gadījumos, dzeltes patoģenētiskiem variantiem un to saistību ar konkrētajām slimībām, simptomiem un sindromiem, citolīzes sindromu un tā diferenciāldiagnostiku, holestāzes sindromu un tā patoģenētiskiem variantiem, aknu patoloģiju bioķīmiskajiem marķieriem, aknu slimību etioloģiskajiem faktoriem, staru diagnostiku aknu slimību gadījumos, endoskopisko metožu izmantošanu aknu slimību diagnostikā un ārstēšanā, aknu biopsijā, ģenētiskajos izmeklējumos aknu slimību diagnostikā un ārstēšanā, aknu slimību ārstēšanas principos, aknu transplantācijā un retransplantācijā, par vīrushepatītiem, infekciju un parazitārām slimībām, kas rada aknu bojājumus, par toksiskiem aknu bojājumiem, aknu autoimūnām slimībām, pāmantotām aknu slimībām, žults izvadceļu slimībām un ar tām saistītām aknu patoloģijām, aknu bojājumiem citu orgānu un sistēmu saslimšanas gadījumos, aknu nozīmi metabolā sindroma patoģenēzē, hroniskiem hepatītiem un hepatozēm, aknu cirozi, tās komplikācijām, ārstēšanas principiem, portālo hipertensiju, tās medikamentozo un ķirurģisko ārstēšanu, veidojumiem aknās (labdabīgi, ļaundabīgi, iedzimti, iegūti).

2.64. Imunologs (PP 03)

328. Imunologs ir ārsta papildspecialitāte.

329. Imunologa papildspecialitāti var iegūt visu pamatspecialitāšu ārsti.

330. Imunologa kompetencē ir imūnmehānismu bojājumu rezultātā radušos slimību diagnosticēšana, ārstēšana un pētišana.

331. Lai veiktu ārstniecisko darbību, imunologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

331.1. imunoloģijas pamati un imunoloģisko reakciju norises dažādu fizioloģisku un patoloģisku stāvokļu gadījumos;

331.2. imunoloģijā izmantojamās klīniski laboratoriskās diagnostikas metodes un manipulācijas un iegūto datu interpretācija;

331.3. imunoloģijā izmantojamās medicīniskās ierīces;

331.4. imūnterapijas metodes, imūnterapeitisko līdzekļu darbības principi un lietošana;

331.5. profesionālās darbības juridiskie pamati.
(MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā)

332. Rezidentūras ilgums papildspecialitātē ir četri gadi:

332.1. pirmajā un otrajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas kardioloģijā, pneimologijā, nefroloģijā, gastroenteroloģijā, tai skaitā nutrīcijas un dietoloģijas pamatos, reimatoloģijā, endokrinoloģijā, hematoloģijā, ftiziatrijā, intensīvajā terapijā, infektoloģijā, alergoloģijā un imunoloģijā, onkoloģijā, neatliekamajā medicīniskajā palīdzībā stacionārā un internās medicīnas diferenciāldiagnostikā;

332.2. trešajā un ceturtajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas imunoloģijas pamatos, par imūno reakciju veidiem un norisēm, par laboratoriskās diagnostikas metodēm un iegūto datu izvērtēšanu imūnpatoloģiju diagnostikā, par imunoloģijā izmantojamām manipulācijām, aparatūru un instrumentiem, iedzimtiem un iegūtiem, primāriem un sekundāriem imūndeficītiem, infekciju imunoloģiju un AIDS, autoimūno slimību imunoloģiju, par paaugstinātas jutības reakcijām, transplantoloģijas imunoloģiju, par audzēju imunoloģiju, neiroimunoloģiju, kā arī par imūnterapijas principiem, veidiem un lietošanas indikācijām un imūnmodulējošo preparātu darbības mehānismiem, efektiem un blaknēm.

(MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā)

2.65. Homeopāts (PP 04)

333. Homeopāts ir ārsta papildspecialitāte.

334. Homeopāta papildspecialitāti var iegūt visu pamatspecialitāšu ārsti.

335. Homeopāta kompetencē ir pacientu homeopātiskā ārstēšana ar preparātiem, kuri gatavoti no dabas produktiem – augiem, minerāliem, dzīvniekiem u.c.

336. Lai veiktu ārstniecisko darbību, homeopātam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

336.1. homeopātisko preparātu izvēles principi;

336.2. diagnostisko un ārstniecisko metožu izvēle;

336.3. profesionālās darbības juridiskie pamati.

337. Rezidentūras ilgums papildspecialitātē ir divi gadi. Rezidentūras laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas homeopātiskās medicīnas vēsturē un attīstībā, homeopātijas filozofijā, deontoloģijā homeopāta praksē, homeopātijas teorijā, homeopātiskajās zālēs, to avotos, dinamizācijā vai potencēšanā, potencēšanas iemeslos, homeopātisko zāļu klīniskajos pētījumos, homeopātisko zāļu patogēnēzē, homeopātisko zāļu izvēles metodikā, homeopātijas saistībā ar patoloģiju, miazmu pamata principos, veselības un slimības koncepcijā, slimības paasinājumos un to nozīmē taktikas izvēlē.

2.66. Kosmetologs (PP 05)

338. Kosmetologs ir ārsta papildspecialitāte.

339. Kosmetologa papildspecialitāti var iegūt ģimenes (vispārējās prakses) ārsts, plastikas ķirurgs, ginekologs, dzemdību speciālists, mutes, sejas un žokļu ķirurgs, dermatologs, venerologs un fizikālās un rehabilitācijas medicīnas ārsts.

(Grozīts ar MK 24.05.2016. noteikumiem Nr. 315)

340. Kosmetologa kompetencē ir ādas un ķermeņa veselības un estētiskā aprūpe, kas aptver ādas slimību diagnostikas, ārstēšanas, profilakses, rehabilitācijas, psiholoģijas, mākslas un ekonomikas problēmas kosmetoloģijā.

341. Lai veiktu ārstniecisko darbību, kosmetologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

341.1. kvalificētas medicīniskās palīdzības sniegšana pacientiem, veicot slimību diagnostiku, ārstēšanu un profilaksi;

341.2. kosmetoloģijā izmantojamās diagnostiskās un ārstnieciskās metodes, to veikšanas indikācijas un iegūto rezultātu izvērtēšana;

341.3. konsultāciju sniegšana pacientiem, viņu piederīgajiem un citām ārstniecības personām savas specialitātes ietvaros;

341.4. kosmetoloģijā izmantojamās medicīniskās ierīces;

341.5. pirmās palīdzības un neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana;

341.6. ārsta profesionālā ētika;

341.7. profesionālās darbības juridiskie pamati.

342. Rezidentūras ilgums papildspecialitātē ir divi gadi:

342.1. pirmajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas dermatoloģijā, ķirurģijā, onkoloģijā un plastiskajā anatomijā;

342.2. otrajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas estētiskajā dermatoloģijā, farmakoloģijā kosmetoloģijā, fizikālajā medicīnā kosmetoloģijā un seksuāli transmisīvajās slimībās.

2.67. Dietologs (PP 06)

343. Dietologs ir ārsta papildspecialitāte.

344. Dietologa papildspecialitāti var iegūt visu pamatspecialitāšu ārsti.

(MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā)

345. Dietologa kompetencē ir konsultēt pacientus par uztura izvēli dažādās vecuma grupās veselības saglabāšanai un slimību profilaksei, nozīmēt uztura terapiju un monitorēt tās efektivitāti dažādu slimību gadījumā.

(MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā)

346. Lai veiktu ārstniecisko darbību, dietologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

346.1. vesela un slima cilvēka uzturs dažādos dzīves posmos ar dažādu fiziskās aktivitātes pakāpi;

346.2. uzturvielas, to daudzuma noteikšana, ēdināšanas veidi un režīmi, ēdienkartes sastādīšana, pārtikas produktu izvēle, ēdiena gatavošanas veidi;

346.3. diagnostikas metodes dietoloģijā;

346.4. klīniskā uztura terapija un uztura terapijas veidi pediatrijā, internās medicīnas nozarēs, ķirurģijā, onkoloģijā, neiroloģijā un psihiatrijā;

346.5. prasmes novērtēt ķermeņa uzbūvi, uzturvielu trūkumu vai pārmērīgu daudzumu, izvērtēt laboratoriskās un instrumentālās izmeklēšanas rezultātus;

346.6. profesionālās darbības juridiskie pamati.

(MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā)

347. Rezydentūras ilgums papildspecialitātē ir viens gads. Rezydentūras laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas par internās medicīnas nozaru, ķirurģisko, onkoloģisko, neiroloģisko, psihiatrisko pacientu uztura terapiju, sporta uzturu, uztura izvēli dažādās vecuma grupās veselības saglabāšanai un slimību profilaksei, uztura terapiju dažāda vecuma cilvēku grupās.

(MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā)

2.68. Akupunktūras ārsts (P 61)

(Apakšnodāja MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā)

348. Akupunktūras ārsts ir ārsta pamatspecialitāte.

349. Akupunktūras ārsta kompetencē ir organisma internā, ķirurģiskā, psihiatriskā, dzemdību un ginekoloģiskā, pediatriskā, arodslimību, zobārstniecības, uroloģiskā, traumatoloģiskā un ortopēdiskā, kustību balsta, hematoloģiskā, anestezioloģiskā, neiroloģiskā, oftalmoloģiskā, otolaringoloģiskā, infekciju, dermatoloģiskā, narkoloģiskā, sporta medicīnas, kardioloģiskā, alergoloģiskā, hepatoloģiskā, imunoloģiskā un androloģiskā profila slimību un organisma fizioloģisko stāvokļu diagnostika, ārstēšana un profilakse atbilstoši akupunktūras holistiskās medicīnas teorētiskajām koncepcijām un akupunktūras medicīniskajām tehnoloģijām.

350. Lai veiktu ārstniecisko darbību, akupunktūras ārstam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

350.1. organisma fizioloģiskā reakcija uz noteiktu, apzinātu un prognozējamu, specifisku fizikālu, ķīmisku un citu dabas faktoru iedarbību uz konkrētiem organisma reģioniem – akupunktūras punktiem, zonām un mikrosistēmām;

350.2. Ķīnas un Dienvidaustrumāzijas reģiona tradicionālās filozofijas un terminoloģijas lietošana akupunktūras ārstniecisko efektu izskaidrošanā un sistematizācijā;

350.3. profesionālās darbības juridiskie pamati.

351. Rezydentūras ilgums specialitātē ir četri gadi.

352. Rezydentūras laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

352.1. pirmajā un otrajā studiju gadā – kardioloģijā, pneimonoģijā, nefroģijā, gastroenteroloģijā, tai skaitā uzturvielas un dietoloģijas pamatos, reimatoloģijā, endokrinoloģijā, hematoloģijā, ftiziatrijā, intensīvajā terapijā, infektoloģijā, alergoloģijā un imunoloģijā, onkoloģijā, neatliekamajā medicīniskajā palīdzībā stacionārā un internās medicīnas diferenciāldiagnostikā;

352.2. trešajā un ceturtajā studiju gadā – par akupunktūras vēsturi, Ķīnas un Dienvidaustrumāzijas reģiona tradicionālo filozofiju, terminoloģiju un koncepciju akupunktūras praksē, ādas anatomiju un fizioloģiju, Zang–Fu orgāniem, ekstraorgāniem, to morfoloģiju un fizioloģiju organismā, enerģijas un organisma bioloģisko šķidrums morfoloģiju un fizioloģiju, fundamentālo substanču savstarpējo saistību, fizioloģiju un bioritmiem, kanālu un kolaterāļu sistēmu akupunktūrā, to topogrāfiju un fizioloģiju, akupunktūras punktu sistēmu akupunktūrā, to topogrāfiju un fizioloģiju, etioloģiskajiem faktoriem akupunktūrā, eksogēnā un endogēnā jēdzienu, etiopatoģenēzi akupunktūrā, sindromu fizioloģiju, savstarpēju saistību, diagnostikas pamatprincipiem, metodēm un manipulācijām akupunktūrā, uļsolingvālās diagnostikas metodi akupunktūrā, klīnisko sindromu

diferenciācijas astoņiem pamatetapiem, instrumentālām diagnostikas metodēm akupunktūrā, klīnisko sindromu terapijas principiem akupunktūrā, akupunktūras medicīniskām tehnoloģijām, akupunktūras terapijas kursa izvēli, noteikšanu un analīzi, uz akupunktūru balstītām ārstnieciskām un diagnostiskām metodēm, citām komplementārām un nekonvenciālām medicīnas metodēm, pneimonoloģisko, kardioloģisko, gastroenteroloģisko, nefroloģisko, uroloģisko, endokrinoloģisko, hematoloģisko, sistēmas saistaudu, reimatoloģisko, neiroloģisko, psihiatrisko, psiholoģisko, psihosomatiskās medicīnas, ķirurģisko, oftalmoloģisko, otolaringoloģisko, narkoloģisko, dermatoloģisko, ginekoloģisko, dzemdniecisko, pediatriko, stomatoloģisko, arodslimību, anestezioloģisko, sporta medicīnas, hepatoloģisko, infektoloģisko, onkoloģisko, alergoloģisko, imunoloģisko, traumatoloģisko un ortopēdisko, kustību balsta fizioloģisko stāvokļu un slimību nozoloģisko formu, kā arī termināli fizioloģisko stāvokļu interpretāciju akupunktūrā.

2.69. Seksologs, seksopatologs (PP 11)

353. Seksologs, seksopatologs ir ārsta papildspecialitāte.

354. Seksologa, seksopatologa papildspecialitāti var iegūt psihiatrs, neirologs, ginekologs, dzemdību speciālists, urologs, ģimenes (vispārējās prakses) ārsts, internists, pediatrs, geriatrs, tiesu medicīnas eksperts, dermatologs, venerologs, psihoterapeits un fizikālās un rehabilitācijas medicīnas ārsts.

355. Seksologa, seksopatologa kompetencē ir ārstnieciskā ambulatorā un klīniskā seksoloģija, seksopatoloģija, seksuālās neveselības diagnostika, diferenciāldiagnostika saistībā ar slimībām, uzvedības un domāšanas negatīviem stereotipiem, patoloģisku seksuālo komunikāciju, kā arī ekspertīze cilvēka seksualitātes jomā, mūžizglītība un zinātniska darbība cilvēka veselīgas seksualitātes un auglības jomā, veselīgas novecošanas jomā.

356. Lai veiktu ārstniecisko darbību, seksologam, seksopatologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

356.1. cilvēka seksualitātes un seksuālās patoloģijas vēsture, ārstnieciskās seksoloģijas attīstība, seksuālās deviācijas, biopsihosociālā pieeja indivīdam, komunikācijas īpatnības darbā ar dažāda dzimuma pārstāvjiem, dažāda vecuma indivīdiem, pāra attiecību dinamika, sistēmiska pieeja ģimenei;

356.2. seksuālās un reproduktīvās veselības jēdziens, auglības jēdziens, seksuālās un reproduktīvās (auglības) dzīves kvalitāte, to ietekmējošie faktori;

356.3. embrionālās patoloģijas, bērnu un pusaudžu psihiatrijas pamati, edipālās, pusmūža krīzes izvērtēšanas iespējas, psihoanalītiska pieeja ģimenes terapijai ar mērķi palīdzēt pacientam reorganizēt savu intersubjektīvo telpu;

356.4. kriminālā seksopatoloģija;

356.5. indivīda, pāra, ģimenes, dzimtas, dažādu sabiedrības grupu un sabiedrības kopuma seksuālās un reproduktīvās veselības somatiskās, psiholoģiskās, psihosociālās, izglītības un kultūras līmeņa novērtēšana;

356.6. konfidencialitātes, bioētikas un starptautisko cilvēktiesību principu ievērošana psihoseksuālās veselības aprūpē un seksologa, seksopatologa, pāru un ģimenes konsultanta darbā;

356.7. biseksuālas un homoseksuālas personas identitāte, indivīda dzīvesveida īpatnības multikulturālā un transkulturālā vidē;

356.8. integratīva seksterapija, rehabilitācija un preventīvie pasākumi;

356.9. seksualitātes drošību ietekmējošie faktori;

356.10. seksuālās aktivitātes veidi;

356.11. seksa palīgīdzekļi, to izmantošana pacientiem ar seksuālu neveselību, invaliditāti, pāru terapijā, kvalitatīvai un nekaitīgai dzimumdzīves pilnveidošanai;

- 356.12. sekss grūtniecības laikā;
- 356.13. seksuālā orientācija;
- 356.14. bailes no seksualitātes un dzimumdzīves;
- 356.15. seksuālā vardarbība;
- 356.16. seksuālā izglītošana (dzimumizglītība un dzimumaudzināšana) indivīda dažādos vecuma posmos;
- 356.17. indivīda dzimumkonstitūcijas rādītāji;
- 356.18. psihoseksuālas attīstības fāzes;
- 356.19. normālas seksualitātes izpausmes vīrietim un sievietei;
- 356.20. seksualitāte cilvēka dažādos vecuma posmos;
- 356.21. sievietes un vīrieša seksuālās un reproduktīvās sistēmas norma un patoloģija;
- 356.22. sievietes un vīrieša seksuālās un reproduktīvās sistēmas izmeklēšana;
- 356.23. sievietes un vīrieša seksuālo patoloģiju klasifikācija, diagnostika, analīze, ārstēšana un rehabilitācija;
- 356.24. farmakoloģija seksualitātes jomā, higiēnas seksoloģiskie aspekti;
- 356.25. ķermeņa kopšana, seksuālās un reproduktīvās sistēmas higiēna;
- 356.26. heteroseksuālu un homoseksuālu pāru, ģimeņu konsultēšana, korekcijas un ķirurģiskas terapijas lietošanas iespējas seksuālo patoloģiju gadījumos;
- 356.27. bērna radīšanas seksoloģiskie aspekti;
- 356.28. ģimenes attīstības plānošana;
- 356.29. dabīgā un mākslīgā apaugļošana, tās principi;
- 356.30. seksterapija un ārstnieciskā kognitīvā hipnoterapija, autogēnais treniņš personām ar seksuālās veselības traucējumiem, invalīdiem, ekspertīzes darbs seksuālās patoloģijas jomā tiesu medicīnā;
- 356.31. ekspertīzes darbs seksuālās patoloģijas jomā, tiesu medicīniskā ekspertīze seksuālās patoloģijas jomā, bērnu, pusaudžu un jauniešu seksuālās izmantošanas ekspertīze;
- 356.32. bērnu, pusaudžu, jauniešu un pieaugušo izglītības metodes seksuālās orientācijas, uzvedības un komunikācijas, ģimenes plānošanas un veidošanas jomā;
- 356.33. kontracepcijas veida, metožu un līdzekļu izvēle;
- 356.34. profesionālās darbības juridiskie pamati.

357. Rezidentūras ilgums papildspecialitātē ir divi gadi. Rezidentūras laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas bāzes seksoloģijā, seksopatoloģijā, seksoloģiskajā konsultēšanā, izmeklēšanā, diferenciāl diagnostikā, multimodālā un integratīvā, ambulatorā un klīniskā terapijā, ekspertīzē, komunikācijā ar pāri, ģimeni, dažāda vecuma un dzimuma indivīdiem, par iespējam izglītošanas un rehabilitācijas jomās, par preventīviem pasākumiem seksuālās dzīves kvalitātes jomā, kā arī dzimumaudzināšanā.

2.70. Eksperts (PP 13)

358. Eksperts ir ārsta papildspecialitāte.

359. Eksperta papildspecialitāti var iegūt visu pamatspecialitāšu ārsti, ja attiecīgajā pamatspecialitātē ārsts ir nostrādājis ne mazāk kā piecus gadus.

360. Eksperta kompetencē ir medicīniskās ekspertīzes veikšana.

361. Lai veiktu profesionālo darbību, ekspertam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

361.1. personas veselības stāvokļa atbilstības izvērtēšana, pamatojoties uz medicīnisko dokumentāciju, kā arī, ja nepieciešams, – personīgi veicot personas izmeklēšanu;

361.2. personas veselības stāvokļa izvērtēšana dienestam lekšlietu ministrijas padotības iestādēs, Nacionālajos bruņotajos spēkos, kā arī leslodzījuma vietu pārvaldē;

361.3. personas veselības traucējumu rakstura, pakāpes, to ietekmes uz funkcionālajām spējām un darbības izvērtēšana;

361.4. ārstniecības personu profesionālās darbības un ārstniecības iestāžu darbības novērtēšana atbilstoši normatīvajos aktos par obligātajām prasībām ārstniecības iestādēm un to struktūrvienībām noteiktajām prasībām;

361.5. sniegto veselības aprūpes pakalpojumu pamatotības un efektivitātes novērtēšana;

361.6. medicīnas ētika un deontoloģija;

361.7. saskarsmes psiholoģijas pamati;

361.8. profesionālās darbības juridiskie pamati.

362. Rezidentūras ilgums papildspecialitātē ir viens gads, un tā laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

362.1. medicīniskā ekspertīze, eksperta atzinums, tā sagatavošana un noformēšana;

362.2. slimību diagnozes un ārstēšanas vadlīnijas, uz pierādījumiem balstīta medicīna;

362.3. pārejoša un nepārejoša (ilgstoša) darbnespēja;

362.4. personas funkcionālās spējas un to novērtējums;

362.5. medicīniskā dokumentācija un medicīniskā lietvedība;

362.6. medicīnas ētika un deontoloģija;

362.7. saskarsmes psiholoģijas pamati;

362.8. veselības aprūpes organizācija un finansēšana;

362.9. normatīvie akti, kas regulē veselības aprūpi;

362.10. tiesvedības prakse medicīnā (administratīvo, civillietu un krimināllietu tiesvedības process, Latvijas Ārstu biedrības aroda tiesa, prakses ārstu civiltiesiskās atbildības obligātā apdrošināšana).

(Grozīts ar MK 24.05.2016. noteikumiem Nr. 315)

2.71. Hipnoterapeits (PP 15)

363. Hipnoterapeits ir ārsta papildspecialitāte.

364. Hipnoterapeita papildspecialitāti var iegūt ģimenes (vispārējās prakses) ārsts, internists, psihiatrs, neirologs, ginekologs, dzemdību speciālists, pediatrs, urologs, dermatologs, venerologs, narkologs, fizikālās un rehabilitācijas medicīnas ārsts, psihoterapeits un geriatrs.

365. Hipnoterapeita kompetencē ir:

365.1. pacienta neirotisko, psihosomatisko un uzvedības traucējumu, kā arī dažādu atkarību ārstēšana, lietojot psihodinamiskās un psihoanalītiskās hipnoterapijas, kognitīvās hipnoterapijas, psihodinamiskās un sociodinamiskās psihiatrijas, psihosomatiskās medicīnas metodes, kā arī sistēmiskās ģimenes terapijas, integratīvās seksterapijas un kombinētās terapijas metodes;

365.2. pacienta galvas smadzeņu darbības/aktivitātes, sirdsdarbības ritma, stresa, muskuļu tonusa monitoringu veikšana, pacienta ķermeņa ādas elektriskās aktivitātes, bioķīmisku rādītāju un neirofizioloģisko pārmaiņu izvērtēšana, strādājot kopīgi ar elektroencefalogrāfijas, neiroradioloģijas un citiem speciālistiem;

365.3. depresijas, trauksmes, sāpju un citu klīniski apobētu skalu un psiholoģisku testu lietošana, izvērtējot pacienta veselības stāvokli pirms un pēc hipnoterapijas sesijas, ārstēšanas kursa laikā un noslēgumā;

365.4. nosūtīt pacientu pie ģimenes (vispārējās prakses) ārsta vai citiem ārstiem speciālistiem papildapsekojumu veikšanai, ja pacientam ir kontrindikācijas aktīvas hipnoterapijas veikšanai, kā arī lai veiktu diferenciāldiagnostiku.

366. Lai veiktu ārstniecisko darbību, hipnoterapeitam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

366.1. slimību, ciešanu un traucējumu (psihisko, psihosomatisko, uzvedības, afektīvi kognitīvo, attiecību un seksuālās dzīves) etioloģija, patoģenēze, diagnostika, diferenciāldiagnostika, ārstēšana, profilakse un rehabilitācija, pamatojoties uz integratīvu biopsihosociālu pieeju pacientam;

366.2. konfidencialitātes, bioētikas un starptautisko cilvēktiesību principu ievērošana profesionālajā darbā.

367. Rezidentūras ilgums papildspecialitātē ir divi gadi. Rezidentūras laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas psihodinamiskajā un psihoanalītiskajā hipnoterapijā, kognitīvajā hipnoterapijā, kognitīvajā hipnodrāmā, integratīvajā multimodālajā psihoterapijā, dzīļu psiholoģijā, psihosomatiskajā un ģimenes medicīnā, integratīvajā seksterapijā, psihodinamiskajā un sociodinamiskajā psihiatrijā, psihodiagnostiskajā testēšanā, hipnouzņēmības noteikšanā, kvalitatīvu un kvantitatīvu pētīšanas metožu lietošanā hipnoterapeitisko sesiju laikā, hipnoterapeitiskās komunikācijas īpatnībās darbā ar bērnu, pusaudzi, pieaugušo, pāri un ģimeni, grupu, gados veciem pacientiem, pacientiem ar neirotiskiem, psihosomatiskiem veselības, uzvedības traucējumiem, indivīdiem rehabilitācijā, profesionālās darbības juridiskajos un ētiskajos pamatos. Hipnoterapeits reflektē supervīzijās pie sertificētiem psihodinamiskās hipnoterapijas speciālistiem.

2.72. Algologs (PP 16)

368. Algologs ir ārsta papildspecialitāte.

369. Algologa papildspecialitāti var iegūt neirologs, ģimenes (vispārējās prakses) ārsts, pediatrs, fizikālās un rehabilitācijas medicīnas ārsts, traumatologs, ortopēds, anesteziologs, reanimatologs, ķirurgs, neiroķirurgs, internists, terapeitiskais onkologs, asinsvadu ķirurgs, mutes, sejas un žokļu ķirurgs un geriatrs.

370. Algologa kompetencē ir dažāda veida sāpju diagnostika, ārstēšana, novērtēšana, novērošana un profilakse un

attiecīgo pacientu aprūpe.

371. Lai veiktu ārstniecisko darbību, algologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

371.1. sāpju sajūtas klīniskā anatomija un fizioloģija, sāpju receptori, sāpju sajūtas transmisijas perifērie un centrālie mehānismi;

371.2. sāpju transmisijas un modulācijas farmakoloģija, neurotransmiteru veidi, to loma sāpju pārvadīšanā, pārveidē un centrālajā sensibilizācijā;

371.3. sāpju novērtēšanas un mērīšanas kritēriji, to izmantošanas iespējas un rezultātu novērtējums;

371.4. sāpju psihosociālie aspekti;

371.5. sāpju medikamentozās terapijas iespējas;

371.6. sāpju ārstēšanas iespējas ar fizikālām metodēm, rehabilitācijas pasākumu komplekss;

371.7. neķirurģiskās perifērās stimulējošās un reflektorās tehnoloģijas, to iespējas un indikācijas;

371.8. sāpju ķirurģijas metodes un neirostimulācijas metožu principi un indikācijas;

371.9. blokāžu tehnoloģiju indikācijas un iespējas, metodikas;

371.10. psihoterapijas metodes sāpju terapijas kontekstā, to veidi, indikācijas un metodika;

371.11. multiprofesionālās sāpju terapijas principi, to nodrošināšanas iespējas;

371.12. sāpju sindroma taksonomija un specifiskie sāpju sindromi;

371.13. akūto pēcooperācijas un pēctraumatisko sāpju aprūpes principi;

371.14. sāpju sindroms un tā īpatnības dažādās vecuma grupās;

371.15. sāpju kompensācijas un darba ekspertīzes jautājumi;

371.16. pacienta izmeklēšanas un ārstēšanas medicīniskā dokumentācija;

371.17. ētikas un deontoloģijas jautājumi pacientu aprūpē un zinātniskajos pētījumos;

371.18. profesionālās darbības juridiskie pamati.

372. Rezidentūras ilgums papildspecialitātē ir viens gads. Rezidentūras laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas akūtu pēcooperācijas un pēctraumatisku sāpju aprūpē, reimatisko un miofasciālo, ortopēdisko, neiropātisko un galvassāpju, onkoloģisko, perifēro vaskulāro, hronisko viscerālo, orofaciālo un temporomandibulāro sāpju un orālās patoloģijas pacientu aprūpē, neiroķirurģiskajās un citās invazīvajās metodēs sāpju ārstēšanā, fizikālās un rehabilitācijas medicīnas terapijas metodēs sāpju ārstēšanā, sāpju pacientu psihoterapijas pamatos, neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanā, dažādu sāpju sindromu etioloģijā, patogenēzē, klīniskajās izpausmēs un īpatnībās, to diagnostikā un terapijas principos visās vecuma grupās, sāpju iedalījumā, sāpju sajūtas klīniskajā anatomijā un fizioloģijā, multiprofesionālajā sāpju aprūpē.

2.73. Osteopāts (PP 17)

373. Osteopāts ir ārsta papildspecialitāte.

374. Osteopāta papildspecialitāti var iegūt visu pamatspecialitāšu ārsti.

375. Osteopāta kompetencē ir pacienta osteopātiska ārstēšana, kas balstīta uz biomehānikas principiem.

376. Lai veiktu ārstniecisko darbību, osteopātam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

376.1. medicīniskās palīdzības sniegšana pacientam, veicot slimību diagnostiku, ārstēšanu, rehabilitāciju un profilaksi;

376.2. osteopātijā izmantojamās diagnostiskās un ārstnieciskās metodes, to izpildes metodika;

376.3. konsultāciju sniegšana pacientam, viņa piederīgajiem un citām ārstniecības personām;

376.4. profesionālās darbības juridiskie pamati.

377. Rezidentūras ilgums papildspecialitātē ir trīs gadi:

377.1. pirmajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas osteopātiskajā koncepcijā un filozofijā, strukturālajā osteopātijā, anatomijā, fizioloģijā, patoloģiskajā fizioloģijā, kraniālajā osteopātijā, neiroveģetatīvajā osteopātijā, miofasciālajā osteopātijā, osteopātiskajā diagnostikā un osteopātiskajā radioloģijā;

377.2. otrajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas osteopātijas koncepcijā un filozofijā, strukturālajā osteopātijā, kraniālajā osteopātijā, neiroveģetatīvajā osteopātijā, viscerālajā osteopātijā, miofasciālajā osteopātijā un psihosomatiskajā medicīnā;

377.3. trešajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas viscerālajā osteopātijā, kraniālajā osteopātijā, viscerālajā osteopātijā, neiroveģetatīvajā osteopātijā, ginekoloģijā, androloģijā, uroloģijā, osteopātijā dzemdniecībā, pediatrijā, otolaringoloģijā, neiroloģijā, kardioloģijā, pneimonoloģijā, gastroenteroloģijā, stomatoloģijā, ortodontijā un osteopātiskajā pieejā neatliekamajos stāvokļos.

2.74. Flebologs (PP 18)

378. Flebologs ir ārsta papildspecialitāte.

379. Flebologa papildspecialitāti var iegūt asinsvadu ķirurgs, ķirurgs, sirds ķirurgs, dermatologs, venerologs, radiologs un ginekologs, dzemdību speciālists.

(MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā, kas grozīta ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)

380. Flebologa kompetencē ir vēnu un limfvadu slimību diagnostika, ārstēšana, rehabilitācija un profilakse.

381. Lai veiktu ārstniecisko darbību, flebologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

381.1. vēnu un limfvadu slimību etioloģija, diagnostika, klīniskās izpausmes, ārstēšanas un rehabilitācijas metodes, profilakse;

381.2. specialitātē izmantojamās medicīniskās ierīces, to lietošana;

381.3. profesionālās darbības juridiskie pamati.

382. Rezidentūras ilgums papildspecialitātē ir divi gadi:

382.1. pirmajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas asinsvadu ķirurģijā, tai

skaitā ambulatorajā, asinsvadu ultrasonogrāfijā, specializētajā anestezioloģijā;

382.2. otrajā studiju gadā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas specializētajā vēnu ķirurģijā, ambulatorajā fleboloģijā, hematoloģijā, limfoloģijā, specializētajā fizioterapijā un fizikālajā medicīnā.
(MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā)

2.75. Transplantologs (PP 19)

383. Transplantologs ir ārsta papildspecialitāte.

384. Transplantologa specialitāti var iegūt ķirurgs, sirds ķirurgs, bērnu ķirurgs, torakālais ķirurgs un urologs.

385. Transplantologa kompetencē ir:

385.1. iegūt donororgānus un donorausus;

385.2. ķirurģiski ārstēt pacientus, pārstādot donororgānus (nieres, aizkuņģa dziedzeri, aknas, zarnas).

386. Lai veiktu ārstniecisko darbību, transplantologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

386.1. indikācijas un kontrindikācijas ārstēšanai ar transplantācijas metodi dažādu orgānu funkciju neatgriezeniska zuduma gadījumā;

386.2. pacientu atlase transplantācijai;

386.3. potenciālo donoru izvērtēšana;

386.4. orgānu un audu ķirurģiskā eksplantācija;

386.5. orgānu un audu konservācija, izvērtējot to derīgumu transplantācijai;

386.6. orgānu un audu sadale un apmaiņa, pamatojoties uz medicīniskiem kritērijiem;

386.7. orgānu un audu transplantācijas operāciju izpildes tehnika;

386.8. pacientu novērošana un ārstēšana periodā pēc transplantācijas;

386.9. transplantācijas imunoloģija;

386.10. imūnsupresīvā terapija transplantoloģijā;

386.11. audu un orgānu donoru allokācija un selekcija;

386.12. orgānu transplantācijas un donora dienesta organizācija;

386.13. dzīvībai svarīgo orgānu transplantācijas tehnika;

386.14. audu un šūnu transplantācija;

386.15. orgānu konservācijas šķīdumi;

386.16. medikamentu darbības mehānismi un to blakusefekti;

386.17. profesionālās darbības juridiskie pamati.

387. Rezidentūras ilgums papildspecialitātē ir trīs gadi. Rezidentūras laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas transplantoloģijā, nefroloģijā, uroloģijā, sirds un asinsvadu ķirurģijā, reanimatoloģijā, imunoloģijā, transfuzioloģijā, gastrentroloģijā, kardioloģijā, endokrinoloģijā, morfoloģijā.

2.76. Bērnu neirologs (P 62)

(Apakšnodaļa MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā)

388. Bērnu neirologs ir ārsta pamatspecialitāte.

389. Bērnu neirologa kompetencē ir centrālās, perifērās un veģetatīvās nervu sistēmas slimību diagnostika, ārstēšana un profilakse pacientiem līdz 18 gadu vecumam.

390. Lai veiktu ārstniecisko darbību, bērnu neirologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

- 390.1. centrālās, perifērās un veģetatīvās nervu sistēmas klīniskā anatomija un fizioloģija;
- 390.2. neiropatoloģijas, patoloģiskās neirofizioloģijas un neiropsihopatoloģijas pamati;
- 390.3. neiroloģiskā ģenētika un neiroloģiskā imunoloģija;
- 390.4. nervu sistēmas slimību diagnostika, ārstēšana, rehabilitācija un profilakse;
- 390.5. anamnēzes iegūšana un pacienta izmeklēšanas metodika neiroloģijā;
- 390.6. nervu sistēmas slimību ķirurģiskās ārstēšanas indikācijas;
- 390.7. indikācijas un metodika manipulāciju veikšanai nervu sistēmas slimību diagnostikai un ārstēšanai;
- 390.8. intensīvā terapija un reanimācija neiroloģijā;
- 390.9. neiroloģisko pacientu uztura medicīniskie principi;
- 390.10. neiroloģisko izmeklējumu indikācijas, metodika un iegūto datu izvērtēšana;
- 390.11. laboratorisko izmeklējumu metodika un datu izvērtēšana neiroloģisko slimību gadījumos;
- 390.12. indikācijas, metodika un iegūto datu izvērtēšana neirofizioloģiskiem izmeklējumiem;
- 390.13. indikācijas, metodika un iegūto datu izvērtēšana neiroradioloģiskiem un neiroultrasonogrāfiskiem izmeklējumiem;
- 390.14. indikācijas neiropatoloģiskiem izmeklējumiem – smadzeņu, perifērās nervu sistēmas un muskuļu biopsijai;
- 390.15. indikācijas un datu izvērtēšana neiroidmunoloģiskiem izmeklējumiem;
- 390.16. neiroloģisko slimību profilakses pasākumi;
- 390.17. psihisko traucējumu noteikšana neiroloģisko slimību diagnostikai un ārstēšanai;
- 390.18. smadzeņu nāves diagnozes noteikšana bērnu neirologam noteiktajā apjomā;
- 390.19. medikamentu, farmakoloģisko līdzekļu, kontrastvielu ietekmes, to blakusefekti, preparātu maisījuma riska iespējas un normatīvie akti, kas reglamentē medikamentu izrakstīšanu;

- 390.20. neiroloģiskā pacienta apskates un izmeklēšanas medicīniskā dokumentācija;
- 390.21. medicīniski neiroloģiskā ekspertīze;
- 390.22. sociālās aprūpes pasākumu noteikšana nervu sistēmas hronisku bojājumu gadījumā;
- 390.23. neiroloģisko slimību īpatnības bērniem;
- 390.24. neiroloģiskās izmeklēšanas īpatnības bērniem, neiroloģiskā izmeklēšana jaundzimušajiem un zīdaiņiem;
- 390.25. neiroloģisko slimību diagnostikas, ārstēšanas, rehabilitācijas, profilakses un ekspertīzes īpatnības bērniem;
- 390.26. profesionālās darbības juridiskie pamati.

391. Rezidentūras ilgums specialitātē ir četri gadi.

392. Rezidentūras laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas neiroloģijā, neiroķirurģijā, neiroradioloģijā, neiropatoloģijā, pediatrijā, bērnu neiroloģijā, neonatoloģijā, neiroloģiskajā rehabilitoloģijā, oftalmoloģijā, neirootriatrijā, neirofizioloģijā, neiroloģiskajā diagnostikā, bērnu psihiatrijā, ambulatorā dienesta specifiskā, intensīvajā terapijā, nervu sistēmas slimību un neiroloģisko sindromu etioloģijā, patoģenēzē, morfoloģijā, klīniskajā ainā, diagnostikā, diferenciāldiagnostikā, ārstēšanā un profilaksē.

2.77. Veselības aprūpes vadības ārsts (P 63)

(Apakšnodaļa MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā)

393. Veselības aprūpes vadības ārsts ir ārsta pamatspecialitāte.

394. Veselības aprūpes vadības ārsta pamatspecialitāti var iegūt ārsts vai zobārsts, kurš vismaz vienu reizi ir resertificēts kādā no ārsta pamatspecialitātēm, apakšspecialitātēm vai papildspecialitātēm, vai zobārsta pamatspecialitātē vai kādā no zobārsta apakšspecialitātēm un ir ieguvis maģistra grādu veselības aprūpes vadībā.

395. Veselības aprūpes vadības ārsta kompetencē ir veselības aprūpes stratēģijas plānošana un vadīšana, ārstniecības ekonomiskās, finansiālās un saimnieciskās darbības jautājumu risināšana ārstniecības iestādēs.

396. Profesionālās darbības veikšanai veselības aprūpes vadības ārstam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

- 396.1. sabiedrības veselības jautājumu risināšana;
- 396.2. veselības aprūpes stratēģijas plānošana un izstrādāšana;
- 396.3. veselības koncepcijas attīstīšana;
- 396.4. slimību profilakses darba organizēšana;
- 396.5. progresīvu ārstniecības metožu lietošana;
- 396.6. neatliekamās medicīniskās palīdzības un katastrofu medicīnas darba organizēšana;
- 396.7. veselīga dzīvesveida veicināšana;
- 396.8. apkārtējās vides un veselības aprūpes problēmu saskaņošana un līdzsvarošana;

- 396.9. iedzīvotāju demogrāfiskās situācijas analīze;
- 396.10. ar veselības un sociālo aprūpi saistīto jautājumu koordinēšana;
- 396.11. ārstniecības iestāžu darbības pamatuzdevumu noteikšana un iestāžu vadīšana, šo iestāžu struktūrvienību darba koordinēšana un jaunu medicīnas tehnoloģiju ieviešana;
- 396.12. veselības aprūpes resursu plānošana un personāla piesaistīšana;
- 396.13. kvalitātes vadības sistēmas veselības aprūpē;
- 396.14. ekonomiskās, finansiālās un saimnieciskās darbības jautājumu risināšana;
- 396.15. normatīvo aktu piemērošana profesionālajā darbībā;
- 396.16. grāmatvedības un statistiskās uzskaites organizēšana;
- 396.17. statistikas datu analīze, interpretācija un izmantošana;
- 396.18. ētikas principu ievērošana.

397. Maģistrantūras izglītības programmas ilgums ir divi gadi, kuru laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas par veselības aprūpes organizācijas un finansēšanas principiem, stratēģiju un politiku, epidemioloģiju, saslimstības rādītājiem, cēloņu analīzi, attīstību, ietekmējošiem faktoriem, demogrāfiskiem rādītājiem, attīstību, perspektīvu ietekmējošiem faktoriem, medicīniskās profilakses pasākumu organizēšanu, veselības veicināšanu, vides aizsardzības izpratni un nozīmi, veselības aprūpes juridiskajiem principiem, normatīvajiem aktiem, personāla vadības principiem, ekonomiku veselības aprūpes nozarē, tās būtību, nozīmi un pamatjēdzieniem, uzņēmējdarbības principiem, īpašuma formām, kvalitātes vadību veselības aprūpes un veselības veicināšanas iestādēs, medicīnisko statistiku, e-veselību, medicīniskās dokumentācijas lietvedību un medicīnas zinātniskās pētniecības virzieniem.

2.78. Transfuziologs (PP 24)

398. Transfuziologs ir ārsta papildspecialitāte.

399. Transfuziologa papildspecialitāti var iegūt visu pamatspecialitāšu ārsti.
(MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā)

400. Transfuziologa kompetencē ir, pārzinot klīnisko transfuzioloģiju un transfuzioloģijas medicīniskās tehnoloģijas:

- 400.1. sniegt pacientiem kvalificētu transfuzioloģisko palīdzību;
- 400.2. sagatavot kvalitatīvas asinis un asins komponentus;
- 400.3. veikt imūnhematoloģisko izmeklēšanu;
- 400.4. sniegt asins gravitācijas ķirurģijas ārstnieciskos pakalpojumus;
- 400.5. sekmēt donoru kustības attīstību un uzturēšanu.

401. Lai veiktu ārstniecisko darbību, transfuziologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

- 401.1. asins un asins komponentu sagatavošana stacionāra un izbraukuma apstākļos;

- 401.2. transfūziju blakņu profilakses, diagnostikas, ārstēšanas un uzskaites nodrošināšana;
- 401.3. donora komplikāciju profilakse, uzskaitē un neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšana;
- 401.4. konsultatīvās transfuzioloģijas palīdzības nodrošināšana;
- 401.5. donoru kustības veicināšana;
- 401.6. transfuzioloģijā izmantojamās medicīniskās ierīces;
- 401.7. profesionālās darbības juridiskie pamati.

402. Rezydentūras ilgums papildspecialitātē ir viens gads. Rezydentūras laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas asins dienesta darbības principos, kvalitātes sistēmā asins dienestā, asins dienesta darbību reglamentējošajos normatīvajos aktos un vadlīnijās transfūziju terapijā, asins komponentu drošībā un izsekojamībā (hemovigilance), asins pagatavošanas kvalitātes kontroles noteikumos, donoru atlases noteikumos, donoru kustības veicināšanā un attīstībā, asins un asins komponentu sagatavošanas medicīniskajās tehnoloģijās, plazmas preparātu nomenklatūrā, ražošanas principos un klīniskajā lietošanā, asins komponentu nomenklatūrā, klīniskajā lietošanā un īpatnībās dažādās medicīnas nozarēs un specialitātēs, donoru asins paraugu laboratoriskās izmeklēšanas tehnoloģijās un noteikumos, asins pagatavošanas uzglabāšanas un transportēšanas noteikumos, asins aizvietošanas un to klīniskajā lietošanā, transfūziju efektivitātes novērtēšanā, asins gravitācijas ķirurģijas medicīniskajās tehnoloģijās un klīniskajā lietošanā, asins pagatavošanas marķēšanas noteikumos, asins dienesta medicīnas ētikas normās, asins komponentu transfūzijas medicīniskajās tehnoloģijās, imūnhematoloģijā transfuzioloģijā, audu saderības izmeklējumos transfuzioloģijā, transfuzioloģijā dažādu profilu nodaļās stacionārā (hematoloģija, neonatoloģija, infektoloģija, ķirurģija, intensīvā terapija, imunoloģija).

(MK 15.01.2019. noteikumu Nr. 30 redakcijā)

2.79. Andrologs (PP 25)

403. Andrologs ir ārsta papildspecialitāte.

404. Androloga papildspecialitāti var iegūt internists, endokrinologs, ginekologs, dzemdību speciālists un urologs.
(Grozīts ar MK 24.05.2016. noteikumiem Nr. 315)

405. Androloga kompetencē ir:

405.1. vīriešu reproduktīvās sistēmas slimību diagnostika, ārstēšana un profilakse;

405.2. vīriešu reproduktīvās veselības kvalitatīvo un kvantitatīvo rādītāju novērtēšana, sistēmiska un sindromoloģiska androloģisko traucējumu analīze, androloģisko traucējumu diagnostika un integratīva ārstēšana, profilaktisko un rehabilitācijas pasākumu noteikšana.

406. Lai veiktu ārstniecisko darbību, andrologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

406.1. vīriešu reproduktīvās sistēmas etioloģija, patoģenēze, klīnika, diagnostika, ārstēšana un profilakse;

406.2. androloģijā izmantojamo diagnostisko un ārstniecisko metožu lietošana un izvērtēšana;

406.3. neauglības epidemioloģija, reproduktīvā stratēģija;

406.4. jaundzimušo dzimumu attiecības, sociālie faktori;

406.5. gamētu maturāciju un apaugļošanas fizioloģija;

406.6. vīriešu neauglība;

406.7. androloģisko patoloģiju klasifikācija, hipotalāma un hipofīzes slimības;

406.8. sēklinieku patoloģijas;

406.9. sēklas vadu slimības;

406.10. hipospādiņas, epispādiņas;

406.11. erektilā disfunkcija;

406.12. ejakulācijas traucējumi;

406.13. androgēnu mērķorgānu patoloģijas;

406.14. ginekomastija;

406.15. spermas iesaldēšana;

406.16. vīriešu kontracepcija;

406.17. vīriešu novecošanās process;

406.18. profesionālās darbības juridiskie pamati.

407. Rezidentūras ilgums papildspecialitātē ir divi gadi. Rezidentūras laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas androloģiskajā endokrinoloģijā, vīriešu un sieviešu neauglībā, tās diagnostikā un ārstēšanas metodēs, seksuālajā un erektilajā disfunkcijā, tās diagnostikā un ārstēšanā, vīrieša papilddzimumdziedzeru iekaisumu slimībās, to diagnostikā un ārstēšanā.

2.80. Paliatīvās aprūpes speciālists (PP 26)

408. Paliatīvās aprūpes speciālists ir ārsta papildspecialitāte.

409. Paliatīvās aprūpes speciālista papildspecialitāti var iegūt internists, ģimenes (vispārējās prakses) ārsts, terapeitiskais onkologs, fizikālās un rehabilitācijas medicīnas ārsts, geriātrs un pediatrs.

410. Paliatīvās aprūpes speciālista kompetencē ir:

410.1. ielaistu onkoloģisko un neonkoloģisko slimību pacientu aprūpe;

410.2. slimību, pavadošo sindromu un simptomu diagnostika, ārstēšana, ekspertīze un profilakse;

410.3. pacienta un viņa ģimenes dzīves kvalitātes uzlabošana, ja pacientam ir dzīvību apdraudoša slimība, atvieglojot ciešanas, agrīni identificējot, novērtējot un novēršot sāpes, kā arī citas fiziska, psihosociāla un garīga rakstura problēmas.

411. Lai veiktu ārstniecisko darbību, paliatīvās aprūpes speciālistam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

411.1. paliatīvā aprūpe kā visaptverošs aprūpes veids;

411.2. multiprofesionāla pieeja aprūpei;

411.3. jaundabīgo audzēju etioloģija, lokalizācija, patoģenēze, diagnostika;

411.4. onkoloģisko un neonkoloģisko slimību pacientu grupu novērošana, profilakse, diagnostika, ārstēšana, simptomu kontrole, rehabilitācija un aprūpe;

411.5. profesionālās darbības juridiskie pamati.

412. Rezidentūras ilgums papildspecialitātē ir viens gads, kura laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas diagnozes un audzēja stadijas noteikšanā, anamnēzes ievākšanas metodikā, dažādu izmeklēšanas metožu indikācijās un rezultātu interpretācijā, pacientu aprūpē slimību terminālos stāvokļos, farmakoterapijas lietojuma indikācijās, medikamentu izrakstīšanas un uzskaites kārtībā, algoloģijā, dažādu simptomu un klīnisko izpausmju novēšanā, neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanā, saskarsmes psiholoģijā darbā ar dažāda vecuma pacientu grupām un viņu piederīgajiem, psihosomatikā, psihiatrijā, dažādās paliatīvās ārstēšanas, aprūpes un rehabilitācijas metodēs, sociālo, garīgo un eksistenciālo problēmu identificēšanā un risināšanā.

2.80.¹ Endoskopists (gastrointestinālais endoskopists) (PP 28)

(Apakšnodaļa svītrotā ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)

412.¹ *(Svītrots ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)*

412.² *(Svītrots ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)*

412.³ *(Svītrots ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)*

412.⁴ *(Svītrots ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)*

412.⁵ *(Svītrots ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)*

2.80.² Manuālās medicīnas ārsts (PP 29)

(Apakšnodaļa MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā)

412.⁶ Manuālās medicīnas ārsts ir ārsta papildspecialitāte.

412.⁷ Manuālās medicīnas ārsta papildspecialitāti var iegūt visu pamatspecialitāšu ārsti.

412.⁸ Manuālās medicīnas ārsta kompetencē ir pacienta balsta un kustību sistēmas, iekšējo orgānu saišu aparāta funkcionālo traucējumu ārstēšana, balstoties uz biomehānikas un kinezioloģijas pamatiem. Manuālās medicīnas ārsts veic ārstēšanu, izmantojot audu un locītavu mobilizācijas tehnikas, reflektoras neiromuskulārās stimulācijas un relaksācijas tehnikas, medicīniskas blokādes, medikamentozu terapiju, medicīnisko teipošanu, kā arī terapeitiskus vingrojumus.

412.⁹ Lai veiktu ārstniecisko darbību, manuālās medicīnas ārstam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

412.⁹ 1. muskuļu, skeleta, viscerālo struktūru anatomija;

412.⁹ 2. balsta un kustību sistēmas sāpju diferenciālā diagnostika;

- 412.⁹ 3. viscerosomatiskās sāpes;
- 412.⁹ 4. stājas un gaitas novērtēšana;
- 412.⁹ 5. ekstremitāšu locītavu izmeklēšana;
- 412.⁹ 6. mugurkaula kustību izmeklēšana;
- 412.⁹ 7. mugurkaula kustību segmentu manuāla izmeklēšana;
- 412.⁹ 8. muskuļu tonusa novērtēšana;
- 412.⁹ 9. muskuļu garuma testēšana;
- 412.⁹ 10. muskuļu spēka testēšana;
- 412.⁹ 11. elpošanas diafragmas mobilizācija;
- 412.⁹ 12. iegurņa pamatnes muskuļu mobilizācija;
- 412.⁹ 13. mīksto audu mobilizācijas tehnikas;
- 412.⁹ 14. ekstremitāšu mobilizācijas tehnikas;
- 412.⁹ 15. mugurkaula kustību segmentu mobilizācijas tehnikas;
- 412.⁹ 16. sakodiena vizuāla novērtēšana;
- 412.⁹ 17. temporomandibulārās locītavas izmeklēšana un mobilizācija;
- 412.⁹ 18. ribu izmeklēšana un mobilizācijas tehnikas;
- 412.⁹ 19. krūšu kaula izmeklēšana un mobilizācijas tehnikas;
- 412.⁹ 20. iegurņa locītavu izmeklēšana un mobilizācijas tehnikas;
- 412.⁹ 21. viscerālo struktūru palpācija un mobilizācija;
- 412.⁹ 22. terapeitisko vingrojumu indikācijas, kontrindikācijas, pareizas izpildes kritēriji;
- 412.⁹ 23. mugurkaula distrakcija – indikācijas, kontrindikācijas, tehnikas;
- 412.⁹ 24. medicīnisko blokāžu izpildes tehnika, indikācijas, kontrindikācijas;
- 412.⁹ 25. medikamentozas terapijas izvēles pamati, indikācijas, kontrindikācijas, iespējamās blaknes;
- 412.⁹ 26. medicīniskās teipošanas tehnikas;
- 412.⁹ 27. dažādu ārstniecisko manipulāciju kombinēšanas pamati;
- 412.⁹ 28. balsta un kustību sistēmas radioloģisko izmeklējumu (rentgenogrāfija, kodolmagnētiskā rezonanse, datortomogrāfija, ultrasonogrāfija) izvērtēšanas pamati;
- 412.⁹ 29. laboratorijas analīžu rezultātu izvērtēšana;

412.⁹ 30. fizikālās medicīnas faktoru lietošana balsta un kustību sistēmas funkcionālo traucējumu ārstēšanā;

412.⁹ 31. balsta un kustību sistēmas funkcionālo traucējumu profilakse, kustību higiēna;

412.⁹ 32. profesionālās darbības juridiskie pamati.

412.¹⁰ Rezidentūras ilgums papildspecialitātē ir viens gads, un tā laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šo noteikumu 412.⁹ punktā minētajos jautājumos.

2.81. Kombustiologs (PP 30)

413. Kombustiologs ir ārsta papildspecialitāte.

414. Kombustiologa papildspecialitāti var iegūt traumatologs, ortopēds, ķirurgs, plastikas ķirurgs un bērnu ķirurgs.
(Grozīts ar MK 24.05.2016. noteikumiem Nr. 315)

415. Kombustiologa kompetencē ir ķirurģiska un konservatīva bērnu un pieaugušo ārstēšana un rehabilitācija, ja pacientam ir termisks un ķīmisks apdegums, apstarošanas apdegums, saules un ultravioleto (UV) staru apdegums, elektrotrauma, elektroapdegums, hipotermija, apsaldējums un mīksto audu saslimšana ar plašiem audu un ādas defektiem, kā arī ja ir šo saslimšanu akūtas un hroniskas komplikācijas.

416. Lai veiktu ārstniecisko darbību, kombustiologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

416.1. termiskās traumas dažādu veidu etioloģija, epidemioloģija, patoģenēze, diagnostika un ārstēšana;

416.2. ķirurģiskās infekcijas profilakse un ārstēšana;

416.3. racionāla antibakteriāla terapija;

416.4. intensīvās terapijas pamati smagas termiskās traumas gadījumā;

416.5. specialitātes, kas saistītas ar kombustioloģiju (traumatoloģija, ortopēdija, vispārējā ķirurģija, strutainā ķirurģija, bērnu ķirurģija, plastiskā ķirurģija, intensīvā terapija un rehabilitoloģija);

416.6. medicīniskās ierīces, kas tiek izmantotas kombustioloģijā un saistītās specialitātēs;

416.7. nozokomiālo infekciju epidemioloģija, profilakse un ārstēšana;

416.8. lokālā anestēzija, tās indikācijas un izpildes tehnika;

416.9. fiziskā un psiholoģiskā rehabilitācija pacientiem pēc termiskās traumas;

416.10. katastrofu medicīnas pamati;

416.11. profesionālās darbības juridiskie pamati.

417. Rezidentūras ilgums papildspecialitātē ir viens gads. Rezidentūras laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas termiskās traumas dažādu veidu etioloģijā, epidemioloģijā, patoģenēzē, diagnostikā un ārstēšanā, bērnu kombustioloģijā, ķirurģiskās infekcijas profilaksē un ārstēšanā pacientiem ar smagu termisku traumu, nozokomiālo infekciju epidemioloģijā, profilaksē un ārstēšanā, intensīvās terapijas pamatos smagas termiskās traumas gadījumā, rekonstruktīvās un plastiskās ķirurģijas pamatos, katastrofu medicīnas pamatos un fiziskā un

psiholoģiskā rehabilitoloģijā pacientiem pēc termiskās traumas.

2.82. Rokas ķirurgs (PP 31)

418. Rokas ķirurgs ir ārsta papildspecialitāte.

419. Rokas ķirurga papildspecialitāti var iegūt plastikas ķirurgs un traumatologs, ortopēds.
(Grozīts ar MK 24.05.2016. noteikumiem Nr. 315)

420. Rokas ķirurga kompetencē ir augšējās ekstremitātes slimību un traumu diagnostika, ārstēšana un profilakse.

421. Lai veiktu ārstniecisko darbību, rokas ķirurgam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

421.1. normālā un patoloģiskā anatomija;

421.2. fizikālās izmeklēšanas metodes;

421.3. reģionālā anestēzija;

421.4. rokas traumas;

421.5. naga falangu saslimšanas un traumas;

421.6. rokas infekcijas;

421.7. replantācija un revaskularizācija, mikroķirurģiskās tehnikas;

421.8. īkšķa rekonstrukcija;

421.9. perifēro nervu saslimšanas;

421.10. reimatoīdais artrīts un vecuma izmaiņas plaukstā;

421.11. mazo locītavu artrodēze un artoplastija;

421.12. iedzimtas rokas patoloģijas;

421.13. rehabilitācijas principi;

421.14. plaukstas kaulu (*carpus*) patoloģija;

421.15. audu transplantācija;

421.16. konsultāciju sniegšana pacientiem, viņu piederīgajiem, kā arī citām ārstniecības personām papildspecialitātes ietvaros;

421.17. pirmās palīdzības un neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana;

421.18. rokas ķirurģijā izmantojamās diagnostiskās un ārstnieciskās metodes, to veikšanas indikācijas un iegūto rezultātu izvērtēšana;

421.19. rokas ķirurģijā izmantojamās medicīniskās ierīces;

421.20. ārsta profesionālā ētika;

421.21. profesionālās darbības juridiskie pamati.

422. Rezidentūras ilgums papildspecialitātē ir viens gads. Rezidentūras laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas normālajā un patoloģiskajā anatomijā (brūču dziļšanas principi, brūču slēgšanas tehnikas un ģeometrija, audu ekspanderi un to lietošanas principi, problēubrūces un to patoloģiskā fizioloģija), fizikālās izmeklēšanas metodēs, reģionālajā anestēzijā, rokas traumās (metakarpālo kaulu un falangu lūzumi un osteosintēzes principi, distālā radija lūzumi un osteosintēzes principi, locītavu mežģījumi un saišu bojājumi, mīksto audu defekti un to slēgšana, cīpslu bojājumi, dragātas traumas, cīpslu transpozīcija, perionihija problēmas, rokas ķīmiskie un termiskie apdegumi, elektrotraumas, rokas radioloģiska izmeklēšana (rentgenogramma, datortomogrāfija, kodolmagnētiskā rezonanse)), naga flangu saslimšanās un traumās, rokas infekcijās, replantācijā un revaskularizācijā, mikroķirurģiskās tehnikās, īkšņa rekonstrukcijā, perifēro nervu saslimšanās (perifēro nervu bojājumi, nervu kompresijas sindromi, plexus brachialis bojājumi), reimatoīdajā artrītā un vecuma izmaiņās plaukstā, mazo locītavu artrodēzē un artoplastijā, iedzimtajās rokas patoloģijās, Dipitrēna slimībā, stenozejošā ligamentītā, tumoros plaukstā, reflektori simpātiskajā distrofijā (kompleksais reģionālais sāpju sindroms), rehabilitācijas principos, plaukstas kaulu (*carpus*) patoloģijā (*carpus* anatomija, *carpus* fizikāla izmeklēšana, karpālo kaulu lūzumi, Kinboka slimība un citas avaskulāras karpālo kaulu patoloģijas, *carpus* dislokācijas un nestabilitāte, ulnārās puses sāpju sindroms, interkarpālā artrodēze), audu transplantācijā (autodermoplastika, ādas lēveru ķirurģijas principi, fasciālo un fasciokutāno lēveru ķirurģijas principi, muskulāro un miokutāno lēveru ķirurģijas principi, brīvo, mikrovaskulāro lēveru ķirurģijas principi, lēveru donora vietas problēmas).

2.83. Trihologs (PP 32)

423. Trihologs ir ārsta papildspecialitāte.

424. Trihologa papildspecialitāti var iegūt visu pamatspecialitāšu ārsti.

425. Trihologa kompetencē ir matu un galvas ādas slimību diagnostika, ārstēšana un profilakse.

426. Lai veiktu ārstniecisko darbību, trihologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

426.1. pacienta izmeklēšana, ņemot vērā matu un galvas ādas slimību komplekso patoģenēzi, kā arī diferenciālo diagnostiku;

426.2. matu struktūras mikroskopiskā analīze (trihogramma, *Trichoscan* – trihogrammas datorprogramma);

426.3. diagnostisko metožu izpildes tehnika un iegūto rezultātu izvērtēšana (izmeklēšana ar Vuda lampu, galvas ādas mikroskopiskā un mikrobioloģiskā izmeklēšana, galvas ādas biopsija, dermoskopija, trihoskopija);

426.4. ārstniecisko metožu lietošanas indikācijas triholoģijā, kontrindikācijas un izpildes tehnika;

426.5. terapeitiskā lāzera, mezoterapijas indikācijas, kontrindikācijas un tehnika;

426.6. *alopecia areata* ārstēšana ar kontaktalergēnu difencipronu (DCP);

426.7. fizioprocedūru indikācijas, kontrindikācijas triholoģijā;

426.8. profesionālās darbības juridiskie pamati.

427. Rezidentūras ilgums papildspecialitātē ir viens gads. Rezidentūras laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas matu un galvas ādas anatomijā un fizioloģijā, bērnu un pieaugušo dermatoloģijā, endokrinoloģijā, imunoloģijā, dietoloģijā, matu mikroskopiskā izmeklēšanā, papildizmeklējumu veikšanā triholoģijā, ārstniecisko vielu aplikāciju un terapeitiska lāzera lietošanā un mezoterapijas veikšanā.

2.84. Osteorefleksoterapeits (PP 33)

428. Osteorefleksoterapeits ir ārsta papildspecialitāte.

429. Osteorefleksoterapeita papildspecialitāti var iegūt visu pamatspecialitāšu ārsti.

430. Osteorefleksoterapeita kompetencē ir pacienta osteorefleksoterapijas ārstēšana, osteoprolifakse un osteodiagnostika atbilstoši osteorefleksoterapijas teorētiskajiem un klīniskajiem pētījumiem.

431. Lai veiktu ārstniecisko darbību, osteorefleksoterapeitam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

431.1. kaulu sensorās sistēmas anatomija, histoloģija un fizioloģija;

431.2. osteorefleksoterapijas, osteodiagnostikas un osteoprolifakses teorētiskais pamatojums;

431.3. osteoreceptoru kairināšanas metodika (nātrija hlorīda (NaCl) fizioloģiskā šķīduma intraosāla ievadīšana, osteoreceptoru kairināšana ar vājas elektriskās strāvas impulsiem (elektroosteostimulācija), kaulu sāpju noteikšanas metode, kaulu receptorā lauka adaptācijas noteikšanas metode);

431.4. osteoreceptoru kairināšanas mehānismi un prakse: pārmaiņas kaulaudos osteoreceptoru kairināšanas laikā, organisma reakcija uz osteoreceptoru kairināšanu kā atveseļošanās pamats;

431.5. osteodiagnostika: osteoporozes, tās funkcionālais raksturojums spongiozajos kaulaudos, osteoporozes skala, depresija, depresijas skala;

431.6. osteoprolifakse osteoporozes un citu skeleta patoloģiju novēršanai;

431.7. osteorefleksoterapijas praktiskā lietošana, indikācijas un kontrindikācijas;

431.8. profesionālās darbības juridiskie pamati.

432. Rezidentūras ilgums papildspecialitātē ir viens gads. Rezidentūras laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas osteorefleksoterapijā, osteodiagnostikā un osteoprolifaksē, kaulu sensorajā sistēmā, osteoreceptcijā un kaulaudu funkcionālā stāvokļa pārmaiņās dažādu patoloģiju gadījumā.

(Grozīts ar MK 24.05.2016. noteikumiem Nr. 315)

2.85. Sociālās apdrošināšanas ārsts (PP 34)

(Apakšnodāļa svītrotā ar MK 24.05.2016. noteikumiem Nr. 315)

433. *(Svītrots ar MK 24.05.2016. noteikumiem Nr. 315)*

434. *(Svītrots ar MK 24.05.2016. noteikumiem Nr. 315)*

435. *(Svītrots ar MK 24.05.2016. noteikumiem Nr. 315)*

436. *(Svītrots ar MK 24.05.2016. noteikumiem Nr. 315)*

437. *(Svītrots ar MK 24.05.2016. noteikumiem Nr. 315)*

3. Zobārsts (P 25)

438. Zobārsts ir ārstniecības persona, kura ieguvusi izglītību atbilstoši likumā "Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu" noteiktajām prasībām.

439. Zobārsta kompetencē ir mutes dobuma orgānu un ar tiem saistīto žokļu un sejas slimību diagnostika un ārstēšana, šo slimību etioloģijas pētīšana un profilakses veicināšana.

440. Lai veiktu ārstniecisko darbību, zobārstam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

440.1. mutes dobuma orgānu, žokļu un sejas slimību un traumatisko bojājumu etioloģija, patoģenēze, klīnika, diagnostika, diferenciāldiagnostika, ārstēšana un profilakse;

440.2. zobārstniecībā izmantojamās diagnostiskās un ārstnieciskās metodes, to lietošanas indikācijas un izpildes metodika;

440.3. zobārstniecībā izmantojamās medicīniskās ierīces;

440.4. profesionālās darbības juridiskie pamati.

3.1. Ortodonts (A 251)

441. Ortodonts ir zobārsta apakšspecialitāte.

442. Ortodonta kompetencē ir iedzimtu un iegūtu dentofaciālo anomāliju diagnostika, ārstēšana, rehabilitācija un profilakse.

443. Lai veiktu ārstniecisko darbību, ortodontam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

443.1. dentofaciālo anomāliju etioloģija, patoģenēze, simptomātika, diagnostika, diferenciāldiagnostika, ārstēšana, rehabilitācijas un profilakses metodes;

443.2. ortodontijā izmantojamās diagnostiskās un ārstnieciskās metodes, to lietošanas indikācijas un iegūto rezultātu izvērtēšana iedzimto un iegūto dentofaciālo anomāliju gadījumos;

443.3. ortodontijā izmantojamās medicīniskās ierīces;

443.4. preklīniskās un klīniskās mācību disciplīnas;

443.5. specialitātes, kas saistītas ar ortodontiju;

443.6. pedagoģijas principu lietošana sabiedrības, veselības aprūpes personāla izglītošanā;

443.7. profesionālās darbības juridiskie pamati.

444. Rezidentūras ilgums apakšspecialitātē ir trīs gadi. Rezidentūras laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas par zobu un sejas attīstību un augšanu, dentofaciālo anomāliju smaguma pakāpju noteikšanu un oklūzijas indeksu izmantošanu, rentgendiagnostikas pamatiem, zobu rentgenuzņēmumu, ortopantomogrammu un cefalorentgenogrammu analīzi, ortodontijā izmantojamo instrumentu un aparātu lietošanas indikācijām, darbības mehānismu un biomehānismu, lietošanas metodiku, audu pārmaiņām un audu biomehānikas pamatiem ortodontiskās ārstēšanas gadījumā, diagnozes un ārstēšanas plāna veidošanu piena, maiņas un pastāvīga sakodiena gadījumā, ortodontiskās ārstēšanas metodēm, izmantojot izņemamus un neizņemamus aparātus, bērnu ortodontisko ārstēšanu, ja tiem ir iedzimtas aukstlēju šķeltņes, pieaugušo cilvēku ortodontiju, mutes ķirurģijas un ortodontiskās ķirurģijas pamatmetodēm, to indikācijām un kontraindikācijām, smagu dentofaciālo anomāliju interdisciplināro diagnostiku un

ārstēšanu.

3.2. Periodontologs (A 252)

(Apakšnodaļas nosaukums grozīts ar MK 24.05.2016. noteikumiem Nr. 315)

445. Periodontologs ir zobārsta apakšspecialitāte.

(Grozīts ar MK 24.05.2016. noteikumiem Nr. 315)

446. Periodontologa kompetencē ir paradonta slimību diagnostika un ārstēšana ar konservatīvām un ķirurģiskām metodēm.

(Grozīts ar MK 24.05.2016. noteikumiem Nr. 315)

447. Lai veiktu ārstniecisko darbību, periodontologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

447.1. paradonta slimību etioloģija, patoģenēze, diagnostika, ārstēšanas plānošana un ārstēšana ar konservatīvām un ķirurģiskām metodēm;

447.2. paradontoloģijā izmantojamās diagnostiskās un ārstnieciskās metodes, to izpildes metodika;

447.3. paradontoloģijā izmantojamās medicīniskās ierīces;

447.4. profesionālās darbības juridiskie pamati.

(Grozīts ar MK 24.05.2016. noteikumiem Nr. 315)

448. Rezidentūras ilgums apakšspecialitātē ir trīs gadi. Rezidentūras laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas par orālo histoloģiju, anatomiju, patoloģiju, fizioloģiju, funkcionālo anatomiju un okluzoloģiju, augšanu un attīstību, speciālo ģenētiku, imunoloģiju, orālo mikrobioloģiju un bakterioloģisko diagnostiku, mutes, sejas un žokļu rajona topogrāfisko anatomiju un operatīvo ķirurģiju, biomehāniku, zobārstniecībā izmantojamiem materiāliem, klīnisko psiholoģiju, informāciju tehnoloģiju lietošanu, profesionālās darbības juridiskajiem pamatiem, ekonomiku, mutes dobuma izmeklēšanu un diagnostiku, komplekso ārstēšanas plānošanu paradonta slimību gadījumā, paradonta slimību konservatīvo un ķirurģisko ārstēšanu, preprotētisko ķirurģiju un implantoloģiju, konservatīvo zobārstniecību, stomatogēnoloģiju, infekcijas izplatīšanās kontroli zobārstniecībā, paradonta slimību profilaksi, ortopēdisko stomatoloģiju, ortodontiju, mutes dobuma gļotādas slimībām, iekaisuma procesiem sejas un žokļu rajonā, stomatoloģiskajā anestezioģijā, onkostomatoloģijā.

3.3. Bērnu zobārsts (A 253)

449. Bērnu zobārsts ir zobārsta apakšspecialitāte.

450. Bērnu zobārsta kompetencē ir bērnu zobu, žokļu, mutes dobuma orgānu, zobu traumu, iedzimtu un iegūtu zobu defektu diagnostika, profilakse un ārstēšana ar konservatīvām un ķirurģiskām metodēm.

451. Lai veiktu ārstniecisko darbību, bērnu zobārstam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

451.1. bērnu zobu, žokļu, mutes dobuma orgānu saslimšana, zobu traumu, iedzimtu un iegūtu zobu defektu etioloģija, patoģenēze, simptomātika, diagnostika, profilakse un ārstēšana ar konservatīvām un ķirurģiskām metodēm;

451.2. bērnu zobārstniecībā izmantojamās diagnostikas metodes, profilaktiskās metodes;

451.3. bērnu zobārstniecībā izmantojamās ortodontiskās ārstēšanas pamatmetodes, konservatīvās un

ķirurģiskās ārstēšanas metodes;

451.4. bērnu zobārstniecībā izmantojamās medicīniskās ierīces;

451.5. profesionālās darbības juridiskie pamati.

452. Rezidentūras ilgums apakšspecialitātē ir trīs gadi. Rezidentūras laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas par orālo histoloģiju, bērna augšanu un attīstību, speciālo ģenētiku, orālo patoloģiju, fizioloģu un anatomiju, funkcionālo anatomiju un okluzoloģiju, imunoloģiju, orālo mikrobioloģiju un bakterioloģisko diagnostiku, biomehāniku, zobārstniecībā izmantojamiem materiāliem, informāciju tehnoloģiju lietošanu, bērnu endokrinoloģiju un hematoloģiju, bērnu terapeitisko stomatoloģiju un izmeklēšanu, piena, maiņas un pastāvīgā sakodiena attīstību, piena un pastāvīgo zobu kariesu, zobu pulpītiem, periapikālo audu patoloģiju, zobu traumām bērnu vecumā, mutes dobuma gļotādas uzbūves īpatnībām bērniem, tās saslimšanām un ārstēšanu, periodonta uzbūves īpatnībām piena un maiņas sakodienā, periodonta saslimšanas diagnostikas un ārstēšanas metodēm, infekcijas izplatīšanās kontroli stomatoloģijā, stomatorentģenoloģiju, ortodontijas specifiku bērnu vecumā, ķirurģisko stomatoloģiju un bērnu ķirurģisko stomatoloģiju, anestēzioloģijas lietošanu ķirurģiskajā stomatoloģijā bērnu vecumā, stomatoloģisko saslimšanu profilaksi un sabiedrības veselības aprūpi zobārstniecībā.

3.4. Zobu protēzists (A 254)

453. Zobu protēzists ir zobārsta apakšspecialitāte.

454. Zobu protēzista kompetencē ir dabīgo zobu atjaunošana, trūkstošo zobu un mutes dobuma audu aizvietošana, izmantojot biosaderīgos materiālus.

455. Lai veiktu ārstniecisko darbību, zobu protēzistam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

455.1. zobu protezēšanā izmantojamās diagnostiskās un ārstnieciskās metodes, to lietošana;

455.2. zobu protezēšanā izmantojamie biomateriāli;

455.3. zobu protezēšanā izmantojamās medicīniskās ierīces;

455.4. preklīniskās un klīniskās mācību disciplīnas;

455.5. specialitātes, kas saistītas ar zobu protezēšanu;

455.6. pedagoģijas principu lietošana sabiedrības, veselības aprūpes personāla izglītošanā;

455.7. profesionālās darbības juridiskie pamati.

456. Rezidentūras ilgums apakšspecialitātē ir trīs gadi. Rezidentūras laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas par sejas un žokļu anatomiju un funkcionālo anatomiju, mutes dobuma audu histoloģiju, gerodontoloģiju, preventīvo zobārstniecību (patoloģijas, ārstēšanas metodes, materiālu sastāvdaļas un iedarbība), stomatoloģijas biomateriāliem, to ķīmiskām, fizikālām un mehāniskām īpašībām, biosaderību, novērtēšanu, lietošanas metodiku, oklūziju (morfoloģija un funkcijas, izmaiņas oklūzijā, diagnoze un ārstēšanas metodes), TMD (TM locītavu funkcionālā anatomija, izmaiņas, patoloģijas un ārstēšanas metodes), daļēju zobu trūkuma diagnozi un ārstēšanu (ar izņemamām un neizņemamām zobu protēzēm), bezzobu pacientu ārstēšanu, implantoloģiju, osteointegrāciju, ārstēšanas plānošanu.

3.5. Endodontists (A 255)

457. Endodontists ir zobārsta apakšspecialitāte.

458. Endodontista kompetencē ir endodontisko slimību profilakse, diagnostika un ārstēšana ar konservatīvām un ķirurģiskām metodēm.

459. Lai veiktu ārstniecisko darbību, endodontistam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

459.1. endodontisko slimību profilakse, etioloģija, patoģenēze, ārstēšanas plānošana;

459.2. endodontijā izmantojamās diagnostikas un ārstēšanas metodes;

459.3. endodontijā izmantojamās medicīniskās ierīces;

459.4. profesionālās darbības juridiskie pamati.

460. Rezidentūras ilgums apakšspecialitātē ir trīs gadi. Rezidentūras laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas par mutes dobuma histoloģiju, anatomiju, fizioloģiju, funkcionālo anatomiju un oklūziju, žokļu un zobu augšanu un attīstību, speciālo ģenētiku, mutes dobuma patoloģijām, imunoloģiju, mutes dobuma mikrobioloģiju un bakterioloģisko diagnostiku, biomehāniku, zobārstniecībā izmantojamiem materiāliem, klīnisko psiholoģiju, informāciju tehnoloģiju lietošanu, profesionālās darbības juridiskajiem pamatiem, ekonomiku, mutes dobuma izmeklēšanu un diagnostiku, komplekso ārstēšanas plānošanu endodontisko slimību gadījumā, endodontisko slimību konservatīvo un ķirurģisko ārstēšanu, konservatīvo zobārstniecību, rentgenoloģiju zobārstniecībā, infekcijas izplatības kontroli zobārstniecībā, ortopēdisko zobārstniecību, ortodontiju, paradontoloģiju, mutes dobuma gļotādas slimībām, anestezioģiju zobārstniecībā, onkoloģiju zobārstniecībā.

4. Funkcionālais speciālists

4.1. Audiologopēds (T 05)

461. Audiologopēds ir ārstniecības persona, funkcionālais speciālists, kurš ieguvis otrā līmeņa profesionālo augstāko medicīnisko izglītību.

462. Audiologopēda kompetencē ir komunikācijas spēju, runas, valodas, fonācijas un rīšanas traucējumu novērtēšana, diagnostika, korekcija un rehabilitācija personām jebkurā vecumā, izmantojot logopēdiskos līdzekļus un tehnoloģijas.

463. Lai veiktu ārstniecisko darbību, audiologopēdam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

463.1. valodas izpēte un izvērtēšana, konsultēšana, logopēdiskā terapija un rehabilitācija personām ar dzirdes, redzes, komunikāciju traucējumiem, orāli – faringālās funkcijas traucējumiem, artikulācijas, tempa/ritma, balsis traucējumiem, kā arī afāzijas un citiem neiroloģiskas izcelsmes runas traucējumiem;

463.2. saskarsme ar pacientu, logopēdiskās izmeklēšanas rezultātu, logopēdisko metožu izvēles un realizēšanas izskaidrošana pacientam vai piederīgajam, kā arī rekomendācijas profilaksei un ikdienas dzīves aktivitātēm;

463.3. pacienta anamnēze un pacienta galveno problēmu formulēšana;

463.4. pacienta fiziskā izmeklēšana, pacienta izmeklēšanas rezultātu apkopošana un analīze;

463.5. pacienta logopēdiskās diagnozes formulēšana un pamatošana;

463.6. pacienta veselības stāvoklim atbilstoša terapijas plāna sastādīšana un piemērotās terapijas metodes;

463.7. pacientam piemērotas logopēdiskās tehnoloģijas un līdzekļi fizisko un funkcionālo traucējumu profilaksē, ārstēšanā un rehabilitācijā;

463.8. profesionālās darbības juridiskie pamati.

464. Studiju ilgums audiologopēdam ir četri gadi. Studiju laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas anatomijā, histoloģijā, normālā fizioloģijā, neurofizioloģijā, bioloģijā, fizikā, farmakoloģijā, medicīniskajā psiholoģijā un psihosomatiskajā medicīnā, iekšējās slimībās, neiroloģijā, otolaringoloģijā, pediatrijā, bērnu oftalmoloģijas pamatos, gerontoloģijā, psihiatrijā un narkoloģijā, sejas un žokļu rajona defektos, pirmajā palīdzībā, logopēdijā, agrīnās attīstības logopēdijā, neirologopēdijā, neiro psiholoģijā, alternatīvo palīg līdzekļu sistēmā, difāģijā, audioloģijā un psihoakustikā, akustiskajā fonētikā, fonopēdijā, starptautiskajā fonētiskajā transkripcijā, zīmju valodā, saskarsmes psiholoģijā, vispārīgajā psiholoģijā, garīgi atpalikušo bērnu psiholoģijā, pedagoģijas pamatos, didaktikā, mūsdienu pedagoģijā, garīgi atpalikušo bērnu pedagoģijā, speciālajā pedagoģijā bērniem ar funkciju traucējumiem, runas mākslā, radošās aktivitātēs, fonētikā, lingvistikā, fonoloģijā, ētikā, mūzikas terapijā, mākslas terapijā, rehabilitoloģijā, Starptautiskajā funkcionēšanas, nespējas un veselības klasifikācijā (SFK), sociālajā darbā, vides zinībās, zinātniskajā darba metodoloģiskajos pamatos, medicīniskajā terminoloģijā, profesionālās darbības juridiskajos pamatos.

4.2. Ergoterapeits (T 02)

465. Ergoterapeits ir ārstniecības persona, funkcionālais speciālists, kurš ieguvis otrā līmeņa profesionālo augstāko medicīnisko izglītību.

466. Ergoterapeita kompetencē ir:

466.1. pacientu ergoterapeitiskā izmeklēšana;

466.2. nodarbes veikšanas novērtēšana un funkcionālo traucējumu noteikšana;

466.3. vides pieejamības un tehnisko palīg līdzekļu nepieciešamības un/vai atbilstības izvērtēšana;

466.4. ergoterapijas pakalpojumu nodrošināšana, lietojot ergoterapijas tehnoloģijas, izglītošanas un profilaktisko darbu sabiedrības veselības veicināšanai;

466.5. informēt sabiedrību par ergoterapijas pakalpojumiem un izskaidrot tos.

467. Lai veiktu ārstniecisko darbību, ergoterapeitam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

467.1. pacienta vispārējā izmeklēšana, izmantojot ergoterapeitiskas izmeklēšanas metodes;

467.2. pacienta nodarbes veikšanas novērtēšana, izmantojot ticamas un pamatotas izmeklēšanas metodes;

467.3. pacienta funkcionālā stāvokļa novērtēšana;

467.4. nodarbes veikšanas komponentu un vides apstākļu noteikšana, kuri rada nodarbes veikšanas grūtības;

467.5. pacienta spēju un resursu noskaidrošana, kas var tikt izmantoti nodarbes veikšanas procesā, apkopojot izmeklēšanas rezultātus;

467.6. ergoterapeitiskās diagnozes uzstādīšana un pamatošana;

467.7. īstermiņa un ilgtermiņa ārstēšanas mērķu noteikšana;

467.8. pacienta veselības stāvoklim atbilstošu ārstēšanas plānu sastādīšana un piemērotas terapijas metodes izvēle;

467.9. terapijas plānu īstenošana ar nodarbes starpniecību, ja nepieciešams, terapijas maiņa;

467.10. ergoterapijas procesu dokumentēšana atbilstoši prasībām;

467.11. sadarbošanās ar pacienta piederīgajiem un citām ārstniecības personām;

467.12. profesionālās darbības juridiskie pamati.

468. Studiju ilgums ergoterapeitam ir četri gadi. Studiju laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas veselības aprūpes un rehabilitācijas pamatos, ergoterapijas pamatos, fizioloģijā, anatomijā, bioloģijā, medicīnas vēsturē, filozofijā, profesionālajā ētikā, socioloģijā, profesionālās darbības juridiskajos pamatos, medicīnas terminoloģijā, rehabilitoloģijā, tai skaitā par invaliditāti un vides pieejamību, funkcionālo spēju ierobežojumu novērtēšanā, biometrijā, novērtēšanas metodoloģijā ergoterapijā, biomehānikā, pirmajā palīdzībā, neatliekamajā medicīniskajā palīdzībā, neiroloģijā, bērnu saslimšanās, traumatoloģijā un ortopēdijā, psihiatrijā, iekšējās slimībās, farmakoloģijā, psiholoģijā, sabiedrības veselībā, epidemioloģijā, ergonomikā, konceptuālajos prakses modeļos ergoterapijā, zinātniskā darba pamatos, ergoterapijā pediatrijā, ergoterapijā pieaugušajiem, ergoterapijā geriatrijā, radošās aktivitātēs ergoterapijā, ekonomikā un vadības pamatos, pedagoģijā ergoterapijā, neiro psiholoģijā ergoterapijā, psihoterapijas pamatos, masāžas elementos, alternatīvajā komunikācijā, tehnisko palīgīdzekļu aprites sistēmā, vides zinībās un veselībā, darba aizsardzībā, klīniskā praksē ergoterapijā.

4.3. Ergoterapeita asistents (T 07)

469. Ergoterapeita asistents ir ārstniecības persona, funkcionālais speciālists, kurš ieguvis pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību.

470. Ergoterapeita asistenta kompetencē ir veikt mērķtiecīgas aktivitātes, lai novērtētu un ārstētu pacientu ergoterapeita uzraudzībā, aizkavējot nespēju, veicinot veselību un labklājību visos dzīves aspektos.

471. Lai veiktu ārstniecisko darbību, ergoterapeita asistentam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

471.1. informācijas ievākšana par pacienta situāciju, novērtējot ikdienas nodarbjū veikšanas spējas un vidi;

471.2. pacienta pārraudzīšana terapijas laikā, reģistrējot izmaiņas nodarbes veikšanā;

471.3. palīdzība pacientam veikt terapijas plānā paredzētās ikdienas aktivitātes;

471.4. izglītošanas un profilaktiskais darbs sabiedrības veselības veicināšanai;

471.5. profesionālās darbības juridiskie pamati.

472. Studiju ilgums ergoterapeita asistentam ir divi gadi. Studiju laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas veselības aprūpes un rehabilitācijas organizācijas pamatos, ergoterapijas pamatos, fizioloģijā, anatomijā, bioloģijā, medicīnas vēsturē, filozofijā, profesionālajā ētikā, socioloģijā, profesionālās darbības juridiskajos pamatos, medicīnas terminoloģijā, rehabilitoloģijā, tai skaitā par invaliditāti un vides pieejamību, funkcionālo spēju ierobežojumu novērtēšanā, biometrijā, novērtēšanas metodoloģijā ergoterapijā, pirmajā palīdzībā, neatliekamajā medicīniskajā palīdzībā, neiroloģijā, bērnu saslimšanās, traumatoloģijā un ortopēdijā, psihiatrijā, iekšējās slimībās, psiholoģijā, sabiedrības veselībā, ergonomikā, konceptuālos prakses modeļos ergoterapijā, ergoterapijā pediatrijā, ergoterapijā pieaugušajiem, ergoterapijā geriatrijā, radošās aktivitātēs ergoterapijā, pedagoģijā ergoterapijā, vides zinībās un veselībā.

4.4. Fizioterapeits (T 01)

473. Fizioterapeits ir ārstniecības persona, funkcionālais speciālists, kurš ieguvis bakalaura grādu veselības aprūpē ar kvalifikāciju fizioterapijā.

474. Fizioterapeita kompetencē ir:

474.1. pacienta funkcionālā stāvokļa izmeklēšana, iegūto datu novērtēšana un analīze, fizioterapeita atzinuma sagatavošana par pacienta funkcionālo stāvokli;

474.2. palīdzēt pacientam atgūt zaudēto funkciju, mazināt tās trūkumu vai to kompensēt, mērķtiecīgi kopējā rehabilitācijas plāna ietvaros izvēloties un lietojot ārstnieciskās vingrošanas metodes, manuālās terapijas metodes, masāžu un fizikālās terapijas metodes (elektroprocedūras, termoprocedūras, ūdens procedūras), kā arī palīdzēt izvēlēties un apmācīt lietot nepieciešamos tehniskos palīgīdzekļus;

474.3. veselības veicināšanas un profilakses pasākumu veikšana specialitātes ietvaros, tai skaitā sabiedrību izglītojošs darbs;

474.4. darbs multiprofesionālā rehabilitācijas komandā.

475. Lai veiktu ārstniecisko darbību, fizioterapeitam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

475.1. pacienta funkcionālā stāvokļa mērķtiecīga novērtēšana, izmantojot fizioterapijā lietojamās izmeklēšanas metodes, iegūto datu analīze un interpretācija;

475.2. fizioterapeitiskā atzinuma sagatavošana un uz tā balstītu terapijas ilgtermiņa un īstermiņa ārstniecisko mērķu noteikšana;

475.3. rehabilitācijas programmas plānošana un īstenošana atbilstoši fizioterapeitiskajam novērtējumam un ārstnieciskajiem mērķiem;

475.4. fizioterapijā izmantojamo medicīnisko ierīču un tehnoloģiju lietošana fizisko un funkcionālo traucējumu profilaksē, ārstēšanā un rehabilitācijā;

475.5. saskarsme un sadarbība ar citiem terapijas procesā iesaistītajiem speciālistiem un pacienta piederīgajiem;

475.6. profesionālās darbības ētiskie un juridiskie pamati.

476. Studiju ilgums fizioterapeitam ir četri gadi. Studiju laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas veselības aprūpes un rehabilitācijas pamatos, anatomijā, normālajā fizioloģijā, patoloģiskajā fizioloģijā, farmakoloģijā, vispārējā un saskarsmes psiholoģijā, psihoterapijas pamatos, iekšējās slimībās, ķirurģijā, neiroloģijā, ortopēdijā un traumatoloģijā, sporta medicīnā, staru diagnostikā, fizioterapijas pamatos, masāžā, ergonomijā, fizioterapijā neiroloģijā, fizioterapijā ortopēdijā, fizioterapijā iekšējās saslimšanu gadījumos, fizioterapijā pediatrijā, rehabilitoloģijā, tai skaitā fizikālajā medicīnā, ergoterapijas pamatos, logopēdijas pamatos, ortozēšanas un protezēšanas pamatos, sabiedrības un vides veselībā, veselības veicināšanā un profilaksē un profesionālās darbības juridiskajos pamatos.

4.5. Fizioterapeita asistents (T 04)

477. Fizioterapeita asistents ir ārstniecības persona, funkcionālā speciālista asistents, kurš ieguvis vidējo medicīnisko izglītību un līdz 2001.gada 1.jūlijam pabeidzis kvalifikācijas kursus.

478. Fizioterapeita asistenta kompetencē ir:

478.1. veselību veicinošie un profilaktiskie pasākumi fizioterapeita vai fizikālās un rehabilitācijas medicīnas ārsta vadībā un uzraudzībā;

478.2. fizioterapeitisko ārstniecības tehnoloģiju lietošana pēc fizioterapeita norīkojuma un tā pārraudzībā;

478.3. iesaistīšanās pacienta integrācijas procesā sabiedrībā ilgstošas saslimšanas vai nespējas gadījumā, sadarbojoties ar fizioterapeitu un citiem rehabilitācijas komandas dalībniekiem.

479. Lai veiktu ārstniecisko darbību, fizioterapeita asistentam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

479.1. fizioterapijas tehnoloģijas un to lietojums pacienta funkcionālo traucējumu ārstēšanā, profilaksē un rehabilitācijā;

479.2. saskarsme un sadarbība ar citiem terapijas procesā iesaistītajiem speciālistiem un pacienta piederīgajiem;

479.3. profesionālās darbības juridiskie pamati.

4.6. Reitterapeits (T 03)

(Apakšnodaļa svītrotā ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)

480. *(Svītrots ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)*

481. *(Svītrots ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)*

482. *(Svītrots ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)*

483. *(Svītrots ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)*

484. *(Svītrots ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)*

4.7. Reitterapeita asistents (T 08)

(Apakšnodaļa svītrotā ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)

485. *(Svītrots ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)*

486. *(Svītrots ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)*

487. *(Svītrots ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)*

488. *(Svītrots ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)*

4.8. Tehniskais ortopēds (T 06)

489. Tehniskais ortopēds ir ārstniecības persona, funkcionālais speciālists, kurš ieguvis otrā līmeņa profesionālo augstāko medicīnisko izglītību.

490. Tehniskā ortopēda kompetencē ir cilvēka funkcionālo spēju uzlabošana, novērtējot nepieciešamību izgatavot,

kā arī izgatavojot un pielāgojot tehniskos palīglīdzekļus.

491. Lai veiktu ārstniecisko darbību, tehniskajam ortopēdam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

- 491.1. pacienta ortopēdiskā izmeklēšana un novērtēšana;
- 491.2. nepieciešamā tehniskā palīglīdzekļa veida (tehnisko palīglīdzekļu programmas) noteikšana;
- 491.3. noderīgās informācijas savākšana, apkopošana un saglabāšana;
- 491.4. pacientu un viņu piederīgo atbalstīšana un konsultēšana pirms ķirurģiskas operācijas un piedalīšanās turpmākajā pacienta aprūpē;
- 491.5. mērījumu veikšana;
- 491.6. ģipša nospiedumu noņemšana, kā arī noderīgās informācijas atzīmēšana, modeļu modificēšana;
- 491.7. tehniskā palīglīdzekļa izgatavošanas tehniskā procesa norises uzraudzīšana;
- 491.8. tehnisko palīglīdzekļu pielaikošana un izstrādājuma statiskā un dinamiskā izveide;
- 491.9. pacientu apmācīšana izstrādājuma lietošanā un izstrādājuma funkcionalitātes, higiēnas un drošības nodrošināšana;
- 491.10. ortopēdijas tehniķu darbības uzraudzība, kontrolējot tehniskā palīglīdzekļa izgatavošanas procesu un termiņus;
- 491.11. sadarbība ar pārējo rehabilitācijas komandu, nodrošinot treniņus un pacienta turpmāko rehabilitāciju ar izgatavotajiem un/vai pielāgotajiem tehniskajiem palīglīdzekļiem;
- 491.12. profesionālās darbības juridiskie pamati.

492. Studiju ilgums tehniskajam ortopēdam ir četri gadi. Studiju laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas medicīnas teorijā (anatomija, fizioloģija, patoloģija), rehabilitoloģijā, vispārīgajās priekšmetos, tehniskajā ortopēdijā (ortozēšana, protezēšana, tehniskie pārvietošanās palīglīdzekļi, personīgās aprūpes palīglīdzekļi, rehabilitācijas palīglīdzekļi), materiālu mācībā un materiālu apstrādē, neiroloģijā, ortopēdijā, iekšējās slimībās, traumatoloģijā, tehniskās ortopēdijas lietošanā rehabilitācijas galamērķu sasniegšanai un pilnveidošanai, veselības aprūpes organizācijā un primārajā veselības aprūpē, tehniskās ortopēdijas praksē.

4.9. Optometrists (n 114)

(Apakšnodaja MK 26.06.2018. noteikumu Nr. 368 redakcijā; apakšnodaja stājas spēkā 01.01.2020., sk. 641. punktu)

492.¹ Optometrists ir ārstniecības persona, funkcionālais speciālists, kurš ieguvis otrā līmeņa profesionālo augstāko izglītību veselības aprūpes jomā ar kvalifikāciju optometrijā.

(MK 26.06.2018. noteikumu Nr. 368 redakcijā; punkts stājas spēkā 01.01.2020., sk. 641. punktu)

492.² Optometrista kompetencē ir veikt primāro redzes aprūpi, novērtēt vispārējo pacienta veselības stāvokli, redzes funkcijas un redzes orgānu struktūras, veikt redzes refraktīvo un funkcionālo traucējumu diagnostiku, nozīmēt, izgatavot un pielāgot optiskos redzes palīglīdzekļus (brilles un kontaktlēcas) vai speciālos redzes palīglīdzekļus, īstenot redzes terapiju, darboties redzes profilaksē un ergonomikā.

(MK 26.06.2018. noteikumu Nr. 368 redakcijā; punkts stājas spēkā 01.01.2020., sk. 641. punktu)

492.³ Lai veiktu ārstniecisko darbību, optometristam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos

jautājumos:

492.³ 1. acs anatomija un fizioloģija, redzes sistēmas fizioloģija un funkcionalitāte;

492.³ 2. redzes optika, redzes korekcijas iespējas un palīgīdzekļi;

492.³ 3. optometrijā izmantojamo medicīnisko ierīču, tehnoloģiju un metožu lietošana refraktīvo un funkcionālo redzes sistēmas traucējumu novērtēšanā, korekcijā un profilaksē;

492.³ 4. redzes sistēmas traucējumi un to cēloņi, simptomi, diagnostika, diferenciāldiagnostika, ārstēšanas iespējas, redzes terapija, profilakse un rehabilitācija;

492.³ 5. acu slimību atpazīšana, cilvēka vispārējo saslimšanu saistība ar redzes traucējumiem;

492.³ 6. pacienta redzes spēju un resursu noskaidrošana, acu veselības novērtēšana, apkopojot optometriskās izmeklēšanas rezultātus;

492.³ 7. profesionālās darbības ētiskie un juridiskie aspekti.

(MK 26.06.2018. noteikumu Nr. 368 redakcijā; punkts stājas spēkā 01.01.2020., sk. 641. punktu)

492.⁴ Studiju ilgums optometristam ir pieci gadi. Optometriskā izglītība nodrošina teorētiskās zināšanas, praktiskās iemaņas un kompetences, kuras nepieciešamas redzes primārai aprūpei, redzes funkciju novērtēšanai un korekcijai ar brillēm, kontaktlēcām un citiem redzes palīgīdzekļiem, kā arī redzes terapijai.

(MK 26.06.2018. noteikumu Nr. 368 redakcijā; punkts stājas spēkā 01.01.2020., sk. 641. punktu)

5. Vecmāte (n 28)

493. *(Svītrots ar MK 14.04.2020. noteikumiem Nr. 212)*

494. Vecmātes kompetence atbilst Ārstniecības likuma 45.³ pantā noteiktajām prasībām, tostarp vecmātes kompetencē ir:

494.1. diagnosticēt grūtniecību, vadīt fizioloģiski noritošu grūtniecību, atbilstoši kompetencei noteikt un veikt nepieciešamos izmeklējumus, identificēt perinatālos (gan mātei, gan auglim) riskus, izvērtēt augļa augšanu un labsajūtu;

494.2. sniegt aprūpi un palīdzību mātei dzemdību laikā, pieņemt fizioloģiskas dzemdības, tostarp tādas dzemdības, kurās nepieciešama epiziotomija, identificēt dzemdību riskus, izvērtēt augļa stāvokli dzemdībās, izmantojot atbilstošus klīniskos un tehniskos līdzekļus;

494.3. izvērtēt jaundzimušā stāvokli (tai skaitā izvērtēt perinatālā riska faktoros), plānot un nodrošināt izvērtējumam atbilstošu aprūpi, tai skaitā nodrošināt jaundzimušā primārās reanimācijas pasākumus;

494.4. identificēt agrīnus neatliekamam dzemdību stāvokļus un situācijas, tai skaitā gadījumus, kad ir kritiska mātes dzīvību apdraudoša situācija un grūtniecība padara mātes reanimāciju par neiespējamu, pieņemt dzemdības ar *peri mortem* ķeizargrieziena palīdzību, asistēt ārstam neatliekamajās situācijās, tai skaitā ķeizargrieziena operācijā, nodrošināt nepieciešamos neatliekamās palīdzības pasākumus ārsta prombūtnē, jo īpaši placentas manuālu izdalīšanu, kam iespējami seko dzemdes dobuma manuāla izmeklēšana;

494.5. asistēt ārstam medicīnisku manipulāciju laikā atbilstoši ārsta norīkojumiem, laikus nodrošināt precīzu un drošu medikamentozu terapiju, diagnostisko un ārstniecisko procedūru izpildi un paraugu ņemšanu laboratoriskajiem izmeklējumiem;

494.6. veikt mātes un bērna aprūpi – novērtēt mātes un bērna stāvokli pēcdzemdību periodā, identificēt pēcdzemdību riskus, plānot un veikt aprūpi, kā arī konsultēt un praktiski apmācīt māti pašaprūpes un bērna aprūpes jautājumos, lai māte varētu nodrošināt jaundzimušā bērna optimālu attīstību;

494.7. konsultēt un sniegt informāciju par seksuālās un reproduktīvās veselības veicināšanu, dzimstības plānošanu un kontracepciju;

494.8. nodrošināt programmas, lai sagatavotu vecākus viņu pienākumiem un bērna piedzimšanai, izglītot sievieti un ģimeni veselības uzturēšanas, veicināšanas un drošības (piemēram, zīdīšanas higiēna, jaundzimušā drošība, vardarbība ģimenē) jautājumos;

494.9. nodrošināt medicīnisko ierakstu noformēšanu atbilstoši medicīnisko dokumentu lietvedības kārtībai un normatīvajiem aktiem par fizisko personu datu apstrādi.

(MK 14.04.2020. noteikumu Nr. 212 redakcijā)

495. Lai veiktu ārstniecisko darbību, vecmātei ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

495.1. fizioloģiskas grūtniecības, fizioloģisku dzemdību, fizioloģiska pēcdzemdību perioda vadīšana;

495.2. jaundzimušo aprūpe;

495.3. ģimenes plānošanas un kontracepcijas jautājumi;

495.4. sievietes seksuālās un reproduktīvās veselības veicināšana;

495.5. sievietes un jaundzimušā veselības stāvokļa izvērtēšana, veselības traucējumu diagnosticēšana, nepieciešamās ārstēšanas noteikšana un veikšana veselības stāvokļa stabilizēšanai;

495.6. diagnostisko un ārstniecisko procedūru veikšana;

495.7. neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana;

495.8. dzemdību palīdzības un aprūpes darba organizēšana un vadīšana;

495.9. sievietes, viņas ģimenes locekļu un sabiedrības izglītošana par dzemdību palīdzības un veselības uzturēšanas, veicināšanas un saglabāšanas jautājumiem;

495.10. profesionālās darbības juridiskie pamati.

6. Māsa (medicīnas māsa) (n 39)

496. Māsa (medicīnas māsa) ir ārstniecības persona, kura ieguvusi izglītību atbilstoši likumā "Par reglamentētajām profesijām un profesionālās kvalifikācijas atzīšanu" noteiktajām prasībām.

497. Māsas (medicīnas māsas) kompetencē ir:

497.1. aprūpes plānošana un sniegšana pacientiem un viņu ģimenēm;

497.2. pacientu aprūpes rezultātu izvērtēšana;

497.3. stacionēto un ambulatoro pacientu uzraudzība;

497.4. medikamentu saņemšanas nodrošināšana;

497.5. noteikto diagnostisko un ārstniecisko procedūru veikšana;

497.6. noteikto ķirurģisko procedūru izpilde;

497.7. bērnu, geriatrisko pacientu, pacientu ar garīgiem traucējumiem specifiskā aprūpe un ārstniecisko

procedūru nodrošināšana;

497.8. sievietes specifiskā aprūpe un ārstniecisko procedūru nodrošināšana grūtniecības, dzemdību un pēcdzemdību periodā;

497.9. neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana;

497.10. profilaktisko pasākumu veikšana;

497.11. drošas darba vides uzturēšana;

497.12. aprūpes komandas darba vadīšana un izglītošana;

497.13. pacientu, viņu ģimenes locekļu, sabiedrības izglītošana par veselības uzturēšanu, veicināšanu un saglabāšanu.

498. Lai veiktu ārstniecisko darbību, māsai (medicīnas māsai) ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

498.1. pacientu vispārējā un speciālā aprūpe;

498.2. vesela un slima cilvēka anatomija, fizioloģija un uzvedība;

498.3. fiziskās un sociālās vides ietekme uz cilvēka veselības stāvokli;

498.4. veselības traucējumi un to novēršana;

498.5. diagnostisko un ārstniecisko procedūru veikšana;

498.6. neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana;

498.7. māsas profesijas būtība un ētika;

498.8. pedagogijas principi pacientu un aprūpes komandas izglītošanā;

498.9. profesionālās darbības juridiskie pamati.

6.1. Anestēzijas, intensīvās un neatliekamās aprūpes māsa (n 52)

499. Anestēzijas, intensīvās un neatliekamās aprūpes māsa ir māsas pamatspecialitāte.

500. Anestēzijas, intensīvās un neatliekamās aprūpes māsas kompetencē ir:

500.1. vispārējās, reģionālās un lokālās anestēzijas nodrošināšana, vitālo funkciju uzturēšana sadarbībā ar anesteziologu, reanimatologu ķirurģisko operāciju un dažādu manipulāciju laikā;

500.2. pacientu aprūpe pirms un pēc anestēzijas;

500.3. aprūpes nodrošināšana pacientiem intensīvās terapijas un reanimācijas laikā;

500.4. aprūpes nodrošināšana pacientiem ar akūtām un hroniskām sāpēm;

500.5. noteikto medikamentu saņemšanas nodrošināšana, diagnostisko un ārstniecisko procedūru veikšana pacientiem intensīvās terapijas un reanimācijas laikā;

500.6. neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana;

500.7. pacientu aprūpes plānošana, sniegšana un aprūpes rezultātu izvērtēšana anestezioloģijā, reanimatoloģijā, intensīvajā terapijā, pirmsslimnīcas un slimnīcas neatliekamajā un katastrofu medicīnā.

501. Lai veiktu ārstniecisko darbību, anestēzijas, intensīvās un neatliekamās aprūpes mātai ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

501.1. vispārējās, reģionālās un lokālās anestēzijas principi;

501.2. vitālo funkciju nodrošināšana un uzturēšana ķirurģisko operāciju un dažādu manipulāciju laikā;

501.3. pacientu aprūpes plānošana, sniegšana un aprūpes rezultātu izvērtēšana pirmsanestēzijas un pēcanestēzijas aprūpes veikšanā, intensīvās terapijas un reanimācijas pasākumu laikā;

501.4. pacientu aprūpes nodrošināšana akūtu un hronisku sāpju gadījumā;

501.5. neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana, kardiopulmonālā reanimācija;

501.6. katastrofu medicīnas sniegšanas principi;

501.7. pacientu aprūpes, diagnostisko un ārstniecisko metožu lietošana anestezioloģijā, reanimatoloģijā, intensīvajā terapijā, pirmsslimnīcas un slimnīcas neatliekamajā un katastrofu medicīnā;

501.8. specialitātē izmantojamo medicīnisko ierīču lietošana;

501.9. pacientu un aprūpes komandas izglītošana jautājumos, kas saistīti ar neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanu, pacientu aprūpi anestezioloģijā, reanimatoloģijā, intensīvajā terapijā, pirmsslimnīcas un slimnīcas neatliekamajā un katastrofu medicīnā;

501.10. profesionālās darbības juridiskie pamati.

502. Mācību ilgums specialitātē ir viens gads pēc pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības dokumenta iegūšanas vai divi gadi pēc profesionālās vidējās izglītības dokumenta iegūšanas.

503. Mācību laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas anatomijā, patoloģiskajā fizioloģijā, informācijas un komunikācijas tehnoloģijās, farmakoloģijā, vispārējās anestezioloģijas pamatos, vispārējās reanimatoloģijas un intensīvās terapijas pamatos, intensīvās terapijas pamatos pediatrijā, kardiopulmonālās reanimācijas sniegšanā pieaugušajiem un bērniem, anestēzijas lietošanā dažādu orgānu sistēmu ķirurģisko operāciju laikā, pacientu aprūpes nodrošināšanā terminālo stāvokļu, elpošanas mazspējas gadījumos, trombembolijas, tauku embolijas, intoksikācijas, sepses, intrahospitālās un nozokomiālās infekcijas, hemostāzes traucējumu, diseminētās intravaskulārās koagulācijas sindroma, akūta respiratora distresa sindroma, sistēmisko infekciju reakciju sindroma un multiplās orgānu disfunkcijas sindroma gadījumos, kā arī ūdens–elektrolītu vielmaiņas traucējumu un skābju–sārmu līdzsvara traucējumu korekcijā, mākslīgās plaušu ventilācijas nodrošināšanā, neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta darba organizēšanā, katastrofu medicīnas principu lietošanā, profesionālās darbības juridiskajos pamatos.

6.2. Ambulatorās aprūpes māsa (n 40)

504. Ambulatorās aprūpes māsa ir māsas pamatspecialitāte.

505. Ambulatorās aprūpes māsas kompetencē ir:

505.1. pacientu aprūpe ambulatorajās ārstniecības iestādēs un mājās;

505.2. pacientu aprūpes plānošana, īstenošana un aprūpes rezultātu novērtēšana;

505.3. pacienta, ģimenes un sabiedrības izglītošana veselības atgūšanas un uzturēšanas jautājumos;

505.4. neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana;

505.5. noteikto medikamentu saņemšanas nodrošināšana;

505.6. noteikto diagnostisko un ārstniecisko procedūru veikšana;

505.7. sadarbības un informācijas aprites nodrošināšana starp ārstniecības personām, citu profesiju pārstāvjiem, kā arī valsts un pašvaldību institūcijām un nevalstiskajām organizācijām, kas iesaistītas pacienta aprūpē.

506. Lai veiktu ārstniecisko darbību, ambulatorās aprūpes māsai ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

506.1. cilvēka veselība, tās veicināšana, saglabāšana, atgūšana un slimību profilakse;

506.2. sabiedrībā izplatītākās saslimšanas, to etioloģija, patogēnēze, diagnostika, ārstēšana;

506.3. pacienta aprūpes principi un īpatnības ambulatorās iestādēs un mājas apstākļos, tai skaitā medikamentozās aprūpes nodrošināšana;

506.4. klīniskās farmakoloģijas pamati onkoloģijā;

506.5. pacienta paliatīvās aprūpes plānošana, veikšana, izvērtēšana un dokumentēšana;

506.6. specifiskas aprūpes plānošana, īstenošana un aprūpes rezultātu novērtēšana pacientam ar iekšķīgām slimībām;

506.7. neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana un kardiopulmonālās reanimācijas nodrošināšana;

506.8. cukura diabēta pacientu aprūpe:

506.8.1. medikamentozā terapija, dažādu ārstniecisko un aprūpes manipulāciju nodrošināšana;

506.8.2. cukura diabēta izraisītās komplikācijas un to novēršana;

506.8.3. cukura diabēta riska faktoru noteikšana;

506.8.4. neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana cukura diabēta pacientiem hiperglikēmiskās vai hipoglikēmiskās komas gadījumos;

506.9. brūču kopšana un pārsiešana;

506.10. pacientu aprūpe dažādu psihisko traucējumu un slimību gadījumos;

506.11. pacientu ar psihiskiem traucējumiem un slimībām novērošanas principi;

506.12. pacientu aprūpes īpatnības pēcoperācijas periodā;

506.13. vides veselība, apkārtējās vides faktoru ietekme uz pacienta veselību;

506.14. veselības aprūpes un sociālās palīdzības organizācija valstī;

506.15. aprūpes, ārstēšanas un rehabilitācijas metožu lietošana ambulatorās iestādēs un mājas apstākļos;

506.16. medicīnisko ierīču lietošana ambulatorās iestādēs un mājas apstākļos;

506.17. saskarsmes veidošanas principi ar pacientu, pacienta ģimeni un pārējiem aprūpes komandas dalībniekiem;

506.18. pedagoģijas principi pacienta un viņa ģimenes izglītošanā;

506.19. pacientu piederīgo, sociālo aprūpētāju un aprūpētāju apmācība higiēniskās aprūpes veikšanā pacienta dzīvesvietā;

506.20. profesionālās darbības juridiskie pamati.

507. Mācību ilgums specialitātē ir viens gads pēc pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības dokumenta iegūšanas vai divi gadi pēc profesionālās vidējās izglītības dokumenta iegūšanas.

508. Mācību laikā tiek apgūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas neiroloģijā, psihiatrijā, hematoloģijā, fizioterapijā, nefroloģijā, gastroenteroloģijā, endokrinoloģijā, kardioloģijā, pneimoloģijā, reimatoloģijā, alergoloģijā, farmakoterapijā, pacientu rehabilitācijā un profilaktiskajos pasākumos, pacientu aprūpes principos iekšējīgo slimību gadījumos, dietoloģijā, pacientu apmācības principos, pacientu ar cukura diabētu sabalansēta uztura nodrošināšanā, cukura diabēta komplikācijās un to novēršanā, cukura diabēta pacientu un viņu ģimenes locekļu apmācības organizēšanā un dokumentēšanā, insulīna terapijā, farmakoterapijas specifiskā cukura diabēta pacientiem, cukura diabēta pacientu aprūpes principos, iedzimto, iegūto, akūto un hronisko slimību, mīksto audu bojājumu un jaunveidojumu etioloģijā, patoģenēzē, simptomātikā, diagnostikas un ārstēšanas principos, pacientu aprūpes principos slimību gadījumos, specifiskas pacientu aprūpes plānošanā, īstenošanā un rezultātu novērtēšanā, aseptikā un antiseptikā, enterālā un parenterālā barošanā, pacientu rehabilitācijā atveseļošanās periodā, brūču kopšanas un ārstēšanas principos, pārsiešanas principos, neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanā un kardiopulmonālā reanimācijā, pedagoģijas un saskarsmes principos, pacientu aprūpē onkoloģisko saslimšanu gadījumos, paliatīvajā aprūpē, saskarsmes psiholoģijā onkoloģisku pacientu aprūpē, pacientu un viņu ģimenes locekļu izglītošanā onkoloģisku saslimšanu gadījumos, psihiatrijā, pacientu ar psihiskiem traucējumiem un slimībām aprūpes principos, specifiskas aprūpes plānošanā, īstenošanā un novērtēšanā pacientiem ar psihiskiem traucējumiem un slimībām, pacientu un viņu ģimenes locekļu izglītošanā, saskarsmes īpatnībās darbā ar agresīviem pacientiem, profesionālās darbības juridiskajos pamatos.

6.3. Bērnu aprūpes māsa (n 41)

509. Bērnu aprūpes māsa ir māsas pamatspecialitāte.

510. Bērnu aprūpes māsas kompetencē ir:

510.1. visu vecumu bērnu veselības aprūpes nodrošināšana sadarbībā ar pediatru vai ģimenes (vispārējās prakses) ārstu;

510.2. bērnu aprūpes nodrošināšana somatisko un psihiskās attīstības traucējumu gadījumos, iegūto un iedzimto slimību un veselības traucējumu gadījumos;

510.3. bērnu veselības uzturēšana un veicināšana, slimību profilakse;

510.4. bērnu un viņu ģimenes locekļu izglītošana par veselības veicināšanu un uzturēšanu.

511. Lai veiktu ārstniecisko darbību, bērnu aprūpes mācai ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

511.1. bērnu akūtu un hronisku slimību diagnostikas, ārstēšanas un rehabilitācijas principi, kā arī aprūpes plānošana, īstenošana un aprūpes rezultātu izvērtēšana bērnu akūtu un hronisku slimību gadījumos;

511.2. profilakses pasākumu nodrošināšana atbilstoši primāram un sekundāram veselības aprūpes līmenim;

511.3. neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanas īpatnības bērnu vecumā;

511.4. noteikto medikamentu saņemšanas nodrošināšana, diagnostisko un ārstniecisko procedūru veikšana bērniem;

- 511.5. bērnu veselības un harmoniskas attīstības veicināšana;
- 511.6. bērnu interešu veicināšana un individuālo spēju attīstība;
- 511.7. bērnu un viņu ģimenes locekļu izglītošana bērna fiziskās, sociālās un garīgās veselības attīstībai;
- 511.8. bērnu tiesību principi;
- 511.9. saskarsmes principi darbā ar bērniem un viņu ģimenes locekļiem;
- 511.10. profesionālās darbības juridiskie pamati.

512. Mācību ilgums specialitātē ir viens gads pēc pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības dokumenta iegūšanas vai divi gadi pēc profesionālās vidējās izglītības dokumenta iegūšanas.

513. Mācību laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas bērnu augšanas un attīstības īpatnībās, bērnu aprūpes nodrošināšanā bērnu infekcijas slimību gadījumos, specifiskās aprūpes sniegšanā bērniem dažādu orgānu saslimšanu gadījumos, neonatoloģijā, sociālajā pediatrijā, bērnu rehabilitācijā, bērnu aprūpē pirms un pēc ķirurģiskām manipulācijām, bērnu aprūpē intensīvajā terapijā un neatliekamās situācijās, bērnu paliatīvajā aprūpē, medikamentu un ārstniecisko procedūru vadīšanas īpatnībās bērnu vecumā, profilaktisko pasākumu veikšanā, pedagoģijas un saskarsmes principos, profesionālās darbības juridiskajos pamatos.

6.4. Garīgās veselības aprūpes māsa (n 62)

514. Garīgās veselības aprūpes māsa ir māsas pamatspecialitāte.

515. Garīgās veselības aprūpes māsas kompetencē ir:

- 515.1. sadarbībā ar psihiatru dažāda vecuma pacientu grupu aprūpe psihisko traucējumu un slimību gadījumos;
- 515.2. noteikto medikamentu saņemšanas nodrošināšana;
- 515.3. noteikto diagnostisko un ārstniecisko procedūru veikšana;
- 515.4. psihiatriskās rehabilitācijas nodrošināšana;
- 515.5. profilaktisko pasākumu plānošana un īstenošana pacientiem ar psihiskiem traucējumiem un slimībām;
- 515.6. pacientu un viņu ģimenes locekļu izglītošana par pacientu aprūpes principiem psihisko traucējumu gadījumos.

516. Lai veiktu ārstniecisko darbību, garīgās veselības aprūpes mācai ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

- 516.1. psihisko traucējumu un slimību etioloģija, kā arī diagnostikas, ārstēšanas un rehabilitācijas principi;
- 516.2. pacientu aprūpe dažādu psihisko traucējumu un slimību gadījumos;
- 516.3. pacientu ar psihiskiem traucējumiem un slimībām novērošanas principi;
- 516.4. neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana;
- 516.5. pedagoģijas principi pacientu un viņu ģimenes locekļu izglītošanā par psihiskiem traucējumiem un slimībām;

516.6. profesionālās darbības juridiskie pamati.

517. Mācību ilgums specialitātē ir viens gads pēc pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības dokumenta iegūšanas vai divi gadi pēc profesionālās vidējās izglītības dokumenta iegūšanas.

518. Mācību laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas psihiatrijā, narkoloģijā, psihoterapijā, neiroloģijā, pacientu ar psihiskiem traucējumiem un slimībām aprūpes principos, specifiskas aprūpes plānošanā, īstenošanā un rezultātu novērtēšanā pacientiem ar psihiskiem traucējumiem un slimībām, rehabilitācijas un darba terapijas principos psihiatrijā, psihofarmakoloģijā, pacientu un viņu ģimenes locekļu izglītošanā, juridiskajos pamatos darbā ar pacientiem, neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanā, saskarsmes īpatnībās darbā ar pacientiem un viņu ģimenes locekļiem, kā arī profesionālās darbības juridiskajos pamatos.

6.5. Operāciju māsa (n 60)

519. Operāciju māsa ir māsas pamatspecialitāte.

520. Operāciju māsas kompetencē ir:

520.1. pacienta, operāciju zāles, instrumentu, aprīkojuma un materiāla sagatavošana operāciju veikšanai (sadarbībā ar ķirurgu), kā arī operāciju instrumentēšana;

520.2. operāciju zāles darba vadīšana un organizēšana.

521. Lai veiktu ārstniecisko darbību, operāciju mātai ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

521.1. cilvēka anatomija un fizioloģija;

521.2. iedzimtās un iegūtās, akūtās un hroniskās ķirurģiskās slimības;

521.3. traumatiski bojājumi un jaunveidojumi, to diagnostika un operatīva ārstēšana;

521.4. pacienta, personāla, operāciju zāles, instrumentu, aprīkojuma un materiāla sagatavošana operāciju veikšanai;

521.5. dezinfekcija un sterilitāte, tās uzturēšana un kontrole;

521.6. sterilā un nesterilā materiāla izvēle, uzglabāšana, sagatavošana operācijai un lietošana;

521.7. operācijas zāles darba organizēšana, personāla drošība;

521.8. iedzimtu un iegūtu, akūtu un hronisku ķirurģisko slimību, traumatisko bojājumu un jaunveidojumu operāciju veikšanā izmantojamās medicīniskās ierīces, to komplekti, instrumentēšanas tehnika;

521.9. saskarsmes psiholoģijas pamati;

521.10. neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana;

521.11. operāciju zāles un medicīnisko ierīču sagatavošana operāciju veikšanai;

521.12. pacienta sagatavošana operācijai;

521.13. operāciju zāles noslogojuma plānošana un dažādu profilu operāciju savienojamība;

521.14. nepieciešamā sterilā materiāla, medicīnisko ierīču daudzuma plānošana, pasūtīšana, dokumentēšana

un uzskaitē;

521.15. operācijas gaitas instrumentēšanas nodrošināšana;

521.16. profesionālās darbības juridiskie pamati.

522. Mācību ilgums specialitātē ir viens gads pēc pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības dokumenta iegūšanas vai divi gadi pēc profesionālās vidējās izglītības dokumenta iegūšanas.

523. Mācību laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas operāciju zāles un medicīnisko ierīču nodrošināšanā operāciju veikšanai (sagatavošana, lietošana, dezinfekcija, sterilitātes uzturēšana), operāciju zāles darba organizēšanā, operāciju instrumentēšanas tehnikā, par pacienta pozīcijām ķirurģisku operāciju un manipulāciju laikā, vispārējās abdominālās ķirurģijas operācijās, ginekoloģiskās operācijās, uroloģiskās operācijās, asinsvadu operācijās un operācijās krūšu kurvja traumām, traumatoloģiskās operācijās, anestēzijas pamatprincipos, epidurālajā un spinālajā anestēzijā, neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanā un profesionālās darbības juridiskajos pamatos.

6.6. Internās aprūpes māsa (n 95)

524. Internās aprūpes māsa ir māsas pamatspecialitāte.

525. Internās aprūpes māsas kompetencē ir:

525.1. sadarbībā ar internistu, kardiologu, endokrinologu, gastroenterologu, nefrologu, pneimonologu, reimatologu un infekcionistu dažāda vecuma pacientu grupu aprūpe infekciozu un neinfekciozu, toksisku, neoplastisku, alerģisku, imunoloģisku, metabolisku un deģeneratīvas ģenēzes sirds un asinsvadu, elpošanas, gremošanas orgānu, nieru un urīnceļu, locītavu un balsta aparāta, iekšējās sekrēcijas orgānu, limfas un asinsrades orgānu slimību gadījumos;

525.2. neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana;

525.3. noteikto medikamentu saņemšanas nodrošināšana;

525.4. noteikto diagnostisko un ārstniecisko procedūru veikšana dažādu iekšējīgo slimību gadījumā;

525.5. pacientu un viņu ģimenes locekļu, kā arī aprūpes komandas izglītošana par pacientu aprūpes īpatnībām iekšējīgo un infekcijas slimību gadījumos;

525.6. veselības veicināšana pacientiem ar iekšējīgo slimību problēmām, veselības uzturēšana un profilaktisko pasākumu plānošana.

526. Lai veiktu ārstniecisko darbību, internās aprūpes māsai ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

526.1. iekšējīgo slimību etioloģija, klīniskā simptomātika, diagnostikas un ārstēšanas principi, rehabilitācijas un profilakses pasākumi;

526.2. pacientu aprūpes principi iekšējīgo un infekcijas slimību gadījumos;

526.3. specifiskas aprūpes plānošana, īstenošana un aprūpes rezultātu novērtēšana pacientiem ar iekšējīgām un infekcijas slimībām;

526.4. neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana un kardiopulmonālās reanimācijas nodrošināšana;

526.5. dažādu ārstniecisko procedūru un manipulāciju lietošana iekšējīgo un infekcijas slimību pacientiem;

526.6. pacientu sabalansēta uztura nodrošināšana;

526.7. pacientu un viņu ģimenes locekļu izglītošana;

526.8. profesionālās darbības juridiskie pamati.

527. Mācību ilgums specialitātē ir viens gads pēc pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības dokumenta iegūšanas vai divi gadi pēc profesionālās vidējās izglītības dokumenta iegūšanas.

528. Mācību laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas neiroloģijā, psihoterapijā un psihiatrijā, infekcijas slimībās, hematoloģijā, vēdera dobuma ķirurģijā, reanimācijā un intensīvajā terapijā, ftiziatrijā, nefroloģijā, gastroenteroloģijā, endokrinoloģijā, kardioloģijā, pneimoloģijā, reimatoloģijā, alergoloģijā, arodmedicīnā, neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanā un kardiopulmonālajā reanimācijā, farmakoterapijā, pacientu rehabilitācijā un profilaktiskajos pasākumos, pacientu aprūpes principos iekšējo slimību un infekcijas slimību gadījumos, pedagoģijas un saskarsmes principos, profesionālās darbības juridiskajos pamatos.

6.7. Ķirurģiskās aprūpes māsa (n 53)

529. Ķirurģiskās aprūpes māsa ir māsas pamatspecialitāte.

530. Ķirurģiskās aprūpes māsas kompetencē ir:

530.1. sadarbībā ar ķirurgu dažāda vecuma pacientu grupu aprūpe pirmsoperācijas un pēcoperācijas periodā;

530.2. aprūpes nodrošināšana pacientiem akūtu un hronisku sāpju gadījumā;

530.3. pacientu aprūpe balsta un kustību aparāta traumu un saslimšanu gadījumos;

530.4. brūču kopšana un pārsiešana;

530.5. neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana;

530.6. noteikto medikamentu saņemšanas nodrošināšana;

530.7. noteikto diagnostisko un ārstniecisko procedūru veikšana pacientiem pirmsoperācijas un pēcoperācijas periodā, kā arī pacientiem ar akūtām un hroniskām ķirurģiskām slimībām;

530.8. specifiskas aprūpes plānošana, īstenošana un aprūpes rezultātu novērtēšana pacientiem ar akūtām un hroniskām ķirurģiskām slimībām;

530.9. pacientu un viņu ģimenes locekļu, kā arī aprūpes komandas izglītošana par ķirurģiskās aprūpes īpatnībām.

531. Lai veiktu ārstniecisko darbību, ķirurģiskās aprūpes mātai ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

531.1. pacientu aprūpe iedzimto, iegūto, akūtu un hronisko ķirurģisko slimību, kā arī balsta un kustību aparāta traumu un saslimšanu gadījumos;

531.2. balsta un kustību aparāta uzbūve un attīstība dažādos vecuma posmos;

531.3. pacientu aprūpe ar balsta un kustību aparāta traumām un saslimšanām, to etioloģija, patoģenēze, diagnostikas metodes, klīniskās izpausmes, ārstēšanas principi, aprūpes īpatnības un rehabilitācijas īpatnības;

531.4. neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana;

531.5. mīksto audu bojājumu aprūpes un ārstēšanas principi;

531.6. pacientu aprūpes īpatnības pirmsoperācijas un pēcoperācijas periodā, kā arī balsta un kustību aparāta traumu un saslimšanu gadījumos;

531.7. specialitātē izmantojamās medicīniskās ierīces;

531.8. specialitātē lietojamo medikamentu klīniskā farmakoloģija un pacientu medikamentozā aprūpe;

531.9. pedagoģijas un saskarsmes principi ķirurģisko pacientu aprūpē;

531.10. pacientu un viņu tuvinieku izglītošana pacienta veselības un aprūpes jautājumos;

531.11. profesionālās darbības juridiskie pamati.

532. Mācību ilgums specialitātē ir viens gads pēc pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības dokumenta iegūšanas vai divi gadi pēc profesionālās vidējās izglītības dokumenta iegūšanas.

533. Mācību laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas iedzimto, iegūto, akūto un hronisko ķirurģisko slimību, mīksto audu bojājumu un jaunveidojumu etioloģijā, patoģenēzē, simptomātikā, diagnostikas un ārstēšanas principos, balsta un kustību aparāta traumās un saslimšanās, to etioloģijā, patoģenēzē, diagnostikas metodēs, klīniskās izpausmēs, ārstēšanas principos, aprūpes īpatnībās un rehabilitācijas īpatnībās, neiroloģijā, pacientu aprūpes principos ķirurģisku slimību, kā arī balsta un kustību aparāta traumu un saslimšanu gadījumos, specifiskas pacientu aprūpes plānošanā, īstenošanā un rezultātu novērtēšanā pirmsoperācijas un pēcoperācijas periodā, kā arī balsta un kustību aparāta traumu un saslimšanu gadījumos, balsta un kustību aparāta uzbūvē, aseptikā un antiseptikā, ķirurģiskās un nozokomiālās infekcijas profilaksē un epidemioloģijā, transfūzijas terapijā, enterālā un parenterālā barošanā, pacientu rehabilitācijā pēcoperācijas periodā, brūču kopšanas un ārstēšanas principos, pārsiešanas principos, farmakoloģijā, neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanā un kardiopulmonālā reanimācijā, pedagoģijas un saskarsmes principos, profesionālās darbības juridiskajos pamatos.

6.8. Diabēta aprūpes māsa (n 43)

534. Diabēta aprūpes māsa ir māsas papildspecialitāte.

535. Diabēta aprūpes māsas papildspecialitāti var iegūt ambulatorās aprūpes māsa, bērnu aprūpes māsa, internās aprūpes māsa, ķirurģiskās aprūpes māsa, anestēzijas, intensīvās un neatliekamās aprūpes māsa un garīgās veselības aprūpes māsa.

536. Diabēta aprūpes māsas kompetencē ir:

536.1. sadarbībā ar attiecīgās specialitātes ārstu cukura diabēta pacientu aprūpe, cukura diabēta pacientu veselības uzturēšana;

536.2. bērnu, vecāku un pedagogu izglītošanu veselības saglabāšanas jomā;

536.3. cukura diabēta pacientu, viņu ģimenes locekļu un sabiedrības izglītošana par cukura diabēta pacientu problēmām un aprūpi;

536.4. noteikto medikamentu saņemšanas nodrošināšana;

536.5. noteikto diagnostisko un ārstniecisko procedūru veikšana cukura diabēta pacientiem.

537. Lai veiktu ārstniecisko darbību, diabēta aprūpes mātai ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

- 537.1. endokrīno slimību etioloģija, simptomātika, diagnostikas, ārstēšanas un rehabilitācijas principi;
- 537.2. cukura diabēta pacientu aprūpe, medikamentozā terapija, dažādu ārstniecisko manipulāciju nodrošināšana;
- 537.3. cukura diabēta izraisītās komplikācijas un to novēršana;
- 537.4. cukura diabēta riska faktoru noteikšana;
- 537.5. neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana cukura diabēta pacientiem hiperglikēmiskās vai hipoglikēmiskās komas gadījumos;
- 537.6. cukura diabēta pacientu novērošana, veselības stāvokļa izvērtēšana, informācijas apkopošana par pacienta biopsihosociālajām vajadzībām;
- 537.7. cukura diabēta pacientu sabalansēta uztura nodrošināšana;
- 537.8. pacientu un viņu ģimenes locekļu izglītošana;
- 537.9. profesionālās darbības juridiskie pamati.

538. Mācību ilgums papildspecialitātē ir trīs mēneši pēc kādas no māsas pamatspecialitātes apguves.

539. Mācību laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanā cukura diabēta pacientiem hiperglikēmiskās vai hipoglikēmiskās komas gadījumā, infekcijas slimībās un pacientu aprūpē, endokrinoloģiskās saslimšanās un pacientu aprūpē, diabetoloģijā, pacientu apmācības principos, cukura diabēta pacientu sabalansēta uztura nodrošināšanā, cukura diabēta komplikācijās un to novēršanā, cukura diabēta pacientu un viņu ģimenes locekļu apmācības organizēšanā un dokumentēšanā, insulīna terapijā, farmakoterapijas specifiskā cukura diabēta pacientiem, cukura diabēta pacientu aprūpes principos un profesionālās darbības juridiskajos pamatos.

6.9. Onkoloģiskās aprūpes māsa (n 59)

540. Onkoloģiskās aprūpes māsa ir māsas papildspecialitāte.

541. Onkoloģiskās aprūpes māsas papildspecialitāti var iegūt ambulatorās aprūpes māsa, bērnu aprūpes māsa, internās aprūpes māsa, ķirurģiskās aprūpes māsa, anestēzijas, intensīvās un neatliekamās aprūpes māsa un garīgās veselības aprūpes māsa.

542. Onkoloģiskās aprūpes māsas kompetencē ir:

- 542.1. pacientu aprūpe onkoloģisku saslimšanu gadījumos sadarbībā ar attiecīgās specialitātes ārstu;
- 542.2. noteikto medikamentu saņemšanas nodrošināšana;
- 542.3. noteikto diagnostisko un ārstniecisko procedūru veikšana onkoloģisko pacientu aprūpē;
- 542.4. onkoloģisko pacientu un viņu ģimenes locekļu izglītošana.

543. Lai veiktu ārstniecisko darbību, onkoloģiskās aprūpes mācai ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

- 543.1. pacientu aprūpes principi;
- 543.2. onkoloģisko saslimšanu gadījumi;

543.3. pirmsvēža un onkoloģiskās saslimšanas, to etioloģija, patogēnēze, diagnostika, klīniskās izpausmes, ārstēšana un profilakse;

543.4. klīniskās farmakoloģijas pamati onkoloģijā;

543.5. diagnostikas, ārstēšanas un rehabilitācijas metodes onkoloģisko saslimšanu gadījumos;

543.6. pirmsvēža un onkoloģisko saslimšanu diagnostikā, ārstēšanā un aprūpē izmantojamās medicīniskās ierīces;

543.7. saskarsmes psiholoģijas pamati;

543.8. neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana;

543.9. onkoloģisko saslimšanu profilakse, pacientu un viņu tuvinieku izglītošana veselības aprūpes jautājumos;

543.10. pacientu novērošana, veselības stāvokļa izvērtēšana, informācijas apkopošana par pacientu biopsihosociālajām vajadzībām;

543.11. pacientu paliatīvās aprūpes plānošana, veikšana, izvērtēšana un dokumentēšana;

543.12. onkoloģisku pacientu ārstēšana un rehabilitācija;

543.13. profesionālās darbības juridiskie pamati.

544. Mācību ilgums papildspecialitātē ir trīs mēneši pēc kādas no māsas pamatspecialitātes apguves.

545. Mācību laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas vispārējā onkoloģijā, ļaundabīgo audzēju diagnostiskajās metodēs, ļaundabīgo audzēju terapijā, speciālajā onkoloģijā, pacientu aprūpē onkoloģisko saslimšanu gadījumos, neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanā, saskarsmes psiholoģijā onkoloģisku pacientu aprūpē, pacientu un viņu ģimenes locekļu izglītošanā onkoloģisku saslimšanu gadījumos un profesionālās darbības juridiskajos pamatos.

6.10. Nieru aizstājterapijas un nefroloģiskās aprūpes māsa (n 110)

(Apakšnodaļa MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā)

546. Nieru aizstājterapijas un nefroloģiskās aprūpes māsa ir māsas papildspecialitāte.

547. Nieru aizstājterapijas un nefroloģiskās aprūpes māsas papildspecialitāti var iegūt visu pamatspecialitāšu māsas.

548. Nieru aizstājterapijas un nefroloģiskās aprūpes māsas kompetencē ir:

548.1. nefroloģijas, hemodialīzes, peritoneālās dialīzes un nieru transplantācijas pacientu aprūpe un sadarbība ar attiecīgās specialitātes ārstu;

548.2. noteikto medikamentu saņemšanas nodrošināšana;

548.3. noteikto diagnostisko un ārstniecisko procedūru veikšana nieru aizstājterapijas un nefroloģijas pacientiem;

548.4. pacientu un viņu ģimenes locekļu izglītošana.

549. Lai veiktu ārstniecisko darbību, nieru aizstājterapijas un nefroloģiskās aprūpes mācai ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

549.1. pacientu aprūpes principi nieru slimību gadījumos;

549.2. nieru slimības, to etioloģija, patogēze, diagnostika, klīniskās izpausmes, ārstēšanas principi, profilakse un aprūpes īpatnības;

549.3. klīniskās farmakoloģijas pamati;

549.4. diagnostikas, ārstēšanas un rehabilitācijas metožu lietošana nieru slimību gadījumos;

549.5. nieru slimību diagnostikā, ārstēšanā un aprūpē izmantojamās medicīniskās ierīces;

549.6. pacientu aprūpes plānošana, veikšana, izvērtēšana un dokumentēšana;

549.7. saskarsmes psiholoģijas pamati;

549.8. neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana;

549.9. psiholoģiskā un sociālā atbalsta sniegšana pacientam un viņa ģimenes locekļiem;

549.10. pacientu un viņu ģimenes locekļu izglītošana par veselības aprūpes jautājumiem;

549.11. profesionālās darbības juridiskie pamati.

550. Mācību ilgums specialitātē ir trīs mēneši pēc mācības pamatspecialitātes apguves.

551. Mācību laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas pacientu aprūpē nefroloģisku saslimšanu gadījumos, hemodialīzes pacientu un peritonālās dialīzes pacientu aprūpē, pacientu aprūpē pēc nieres transplantācijas, neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanā, saskarsmes īpatnībās un diētas ierobežojumos nieru aizstājterapijas un nefroloģijas pacientiem, pacientu aprūpē infekcijas slimību gadījumos un profesionālās darbības juridiskajos pamatos.

6.11. Fizikālās un rehabilitācijas medicīnas māsa (n 89)

552. Fizikālās un rehabilitācijas medicīnas māsa ir mācības papildspecialitāte.

553. Fizikālās un rehabilitācijas medicīnas mācības papildspecialitāti var iegūt bērnu aprūpes māsa, internās aprūpes māsa, ķirurģiskās aprūpes māsa, anestēzijas, intensīvās un neatliekamās aprūpes māsa, garīgās veselības aprūpes māsa un ambulatorās aprūpes māsa.

554. Fizikālās un rehabilitācijas medicīnas mācības kompetencē ir:

554.1. sadarbībā ar fizikālās un rehabilitācijas medicīnas ārstu un funkcionālajiem speciālistiem dažāda vecuma pacientu grupu ārstēšana un rehabilitācija, izmantojot fizikālās terapijas un rehabilitācijas metodes;

554.2. pacienta funkcionēšanas novērtēšana un uzraudzība;

554.3. noteikto medikamentu saņemšanas nodrošināšana;

554.4. noteikto diagnostisko, ārstniecisko un aprūpes procedūru veikšana;

554.5. pacientu fizisko un izziņas funkciju attīstīšana, nespējas mazināšana un dzīves kvalitātes uzlabošana.

555. Lai veiktu ārstniecisko darbību, fizikālās un rehabilitācijas medicīnas mātai ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

555.1. cilvēka topogrāfiskā un funkcionālā anatomija un fizioloģija;

555.2. Starptautiskā funkcionēšanas, nespējas un veselības klasifikācija (SFK);

555.3. profilaksē, ārstēšanā un rehabilitācijā lietojamo fizikālo faktoru iedalījums un iedarbība (elektroterapija (galvanizācija, elektroforēze, impulsu strāvas, sinusoidālās modulētās un interferences strāvas, fluktuējošās strāvas, darsonvalizācija, induktotermija, ultraīsviļņu terapija, ultraīsviļņu induktotermija, mikroviļņu terapija, franklinizācija, magnetoterapija), fototerapija, ultraskaņas terapija, aerosolterapija, ūdensdziedniecība, siltumterapija, fizioprofilakse (kūrortterapija));

555.4. fizikālo faktoru raksturojums un parametri;

555.5. fizikālo faktoru parametru izvēles kritēriji;

555.6. fizikālo faktoru izraisītie klīniskie efekti;

555.7. fizikālo faktoru lietošanas kontrindikācijas;

555.8. fizikālo metožu lietošana kompleksajā ārstēšanā;

555.9. fizikālo faktoru lietošanas iespējamās komplikācijas;

555.10. pacientu funkcionēšanas novērtēšanas metodes;

555.11. neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana;

555.12. fizikālajā terapijā izmantojamās medicīniskās ierīces;

555.13. rehabilitācijas metodes un aprūpes procesa vadīšana pacientiem ar dažādām saslimšanām rehabilitācijas periodā, tai skaitā multiprofesionālas rehabilitācijas komandas sastāvā;

555.14. profesionālās darbības ētiskie un juridiskie pamati.

556. Mācību ilgums papildspecialitātē ir trīs mēneši pēc kādas no māsas pamatspecialitātes apguves.

557. Mācību laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas funkcionālās nespējas un rehabilitācijas procesos, vispārējā un cilvēka biomehānikā, materiālu mācībā, kinezioloģijas pamatos, pamatzināšanās par tehniskajiem palīgīdzekļiem ikdienas aktivitāšu un pārvietošanās nodrošināšanai, ievadā ergoterapijā, audiologopēdijā, psihosociālajā funkcionēšanā, profesionālās darbības juridiskajos pamatos.

6.12. Transfuzioloģijas māsa (n 90)

558. Transfuzioloģijas māsas specialitāte ir māsas papildspecialitāte.

559. Transfuzioloģijas māsas papildspecialitāti var iegūt ambulatorās aprūpes māsa, bērnu aprūpes māsa, internās aprūpes māsa, ķirurģiskās aprūpes māsa, anestēzijas, intensīvās un neatliekamās aprūpes māsa un garīgās veselības aprūpes māsa.

560. Transfuzioloģijas māsas kompetencē ir:

560.1. asins un asins komponentu sagatavošana sadarbībā ar attiecīgās specialitātes ārstu;

560.2. donoru un recipientu aprūpe;

560.3. asins komponentu transfūzija;

560.4. sabiedrības izglītošana donoru kustības jautājumos;

560.5. piedalīšanās autologo asiņu sagatavošanā un transfūzijā, asins gravitācijas ķirurģijas ārstnieciskajās procedūrās un cilmes šūnu sagatavošanā un transplantācijā, ievērojot normatīvos aktus par cilvēka asiņu un asins komponentu savākšanas, testēšanas, apstrādes, uzglabāšanas un izplatīšanas kvalitātes un drošības standartiem un kompensāciju par izdevumiem zaudētā asins apjoma atjaunošanai, tai skaitā kvalitātes un drošības standartu prasības.

561. Lai veiktu ārstniecisko darbību, transfuzioloģijas mācai ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

561.1. donoru un recipientu aprūpes principi;

561.2. asins fizioloģija;

561.3. donoru atlase;

561.4. asins un asins komponentu, autologo asiņu un cilmes šūnu sagatavošanas tehnoloģijas un transfūzijas/reinfūzijas noteikumi;

561.5. asins komponentu uzglabāšanas, transportēšanas un izplatīšanas noteikumi;

561.6. asins gravitācijas ķirurģijas ārstniecisko procedūru tehnoloģijas un to veikšana;

561.7. asins komponentu terapijas pamatprincipi;

561.8. transfūziju reakcijas, to diagnosticēšana un tūlītēja rīcība;

561.9. imūnhematoloģija;

561.10. kvalitātes sistēmas un hemovigilances koncepcijas;

561.11. medicīniskās ierīces asins un asins komponentu sagatavošanai, apstrādei, izmeklēšanai, transfūzijai/reinfūzijai, kā arī ārstniecisko procedūru veikšanai;

561.12. darba drošības aspekti;

561.13. infekciju transmisijas;

561.14. neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana;

561.15. pedagoģijas un saskarsmes pamatprincipi;

561.16. profesionālās darbības juridiskie pamati.

562. Mācību ilgums papildspecialitātē ir trīs mēneši pēc kādas no māsas pamatspecialitātes apguves.

563. Mācību laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas donoru un recipientu aprūpes principos, asins fizioloģijā, asins komponentos un plazmas preparātos, donoru atlasē, asins un asins komponentu, autologo asiņu un cilmes šūnu sagatavošanas tehnoloģijās un transfūzijas/reinfūzijas noteikumos, asins komponentu uzglabāšanā, transportēšanā un izplatīšanā, asins gravitācijas ķirurģijas ārstniecisko procedūru tehnoloģijās un to veikšanā, asins komponentu terapijas pamatprincipos, transfūziju reakcijās, to diagnosticēšanā un tūlītējā rīcībā, imūnhematoloģijā, kvalitātes sistēmas un hemovigilances koncepcijās, nevēlamos notikumos, par medicīniskajām ierīcēm asins un asins komponentu sagatavošanai, apstrādei, izmeklēšanai, transfūzijai/ reinfūzijai un ārstniecisko procedūru veikšanai, darba drošības jautājumos, infekciju transmisijās, neatliekamās medicīniskās palīdzības

sniegšanā, pedagoģijas un saskarsmes pamatprincipos, profesionālās darbības juridiskajos pamatos.

6.13. Neonatoloģijas māsa (n 111)

(Apakšnodāja MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā)

563.¹ Neonatoloģijas māsa ir māsas papildspecialitāte.

563.² Neonatoloģijas māsas papildspecialitāti var iegūt bērnu aprūpes māsa un anestēzijas, intensīvās un neatliekamās aprūpes māsa.

563.³ Neonatoloģijas māsas kompetencē ir:

563.³ 1. dažāda gestācijas vecuma jaundzimušo veselības aprūpes nodrošināšana sadarbībā ar neonatologu un citām ārstniecības personām;

563.³ 2. dažāda gestācijas vecuma jaundzimušo aprūpes nodrošināšana iegūto un iedzimto slimību un veselības traucējumu gadījumos;

563.³ 3. dažāda gestācijas vecuma jaundzimušo aprūpe pirms un pēcoperācijas periodā;

563.³ 4. dažāda gestācijas vecuma jaundzimušo veselības uzturēšana un veicināšana, slimību profilakse;

563.³ 5. dažāda gestācijas vecuma jaundzimušā bērna ģimenes locekļu izglītošana par veselības veicināšanu un uzturēšanu.

563.⁴ Lai veiktu ārstniecisko darbību, neonatoloģijas mātai ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

563.⁴ 1. dažāda gestācijas vecuma jaundzimušo akūtu un iedzimtu slimību diagnostikas, ārstēšanas un rehabilitācijas principi, kā arī aprūpes plānošana, īstenošana un aprūpes rezultātu izvērtēšana jaundzimušo akūtu un iedzimtu slimību gadījumos;

563.⁴ 2. profilakses pasākumu nodrošināšana atbilstoši primārajam un sekundārajam veselības aprūpes līmenim;

563.⁴ 3. vitālo funkciju nodrošināšana un uzturēšana, sāpju intensitātes novērtēšana dažāda gestācijas vecuma jaundzimušajiem procedūru laikā;

563.⁴ 4. neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana dažāda gestācijas vecuma jaundzimušajiem;

563.⁴ 5. dažāda gestācijas vecuma jaundzimušo aprūpe pēcoperācijas periodā;

563.⁴ 6. noteikto medikamentu saņemšanas nodrošināšana, diagnostisko un ārstniecisko procedūru veikšana dažāda gestācijas vecuma jaundzimušajiem;

563.⁴ 7. dažāda gestācijas vecuma jaundzimušo veselības un attīstības veicināšana;

563.⁴ 8. dažāda gestācijas vecuma jaundzimušo bērnu ģimenes locekļu izglītošana bērna fiziskās, sociālās un garīgās veselības attīstībai;

563.⁴ 9. darba drošības un pacientu drošības aspekti;

563.⁴ 10. saskarsmes principi darbā ar jaundzimušajiem un viņu ģimenes locekļiem;

563.⁴ 11. profesionālās darbības juridiskie pamati, tai skaitā bērnu tiesību principi.

563.⁵ Mācību ilgums papildspecialitātē ir trīs mēneši pēc māsas pamatspecialitātes apguves.

563.⁶ Mācību laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos – jaundzimušo augšanas un attīstības īpatnības, specifiskās aprūpes sniegšana jaundzimušajiem dažādu orgānu saslimšanu gadījumos, jaundzimušo saudzīga aprūpe un tās nozīme, kā arī jaundzimušo aprūpe pirms un pēc ķirurģiskām manipulācijām, intensīvajā terapijā un neatliekamās situācijās, medikamentu lietošanas un ārstniecisko procedūru īpatnības jaundzimušajiem, profilaktisko pasākumu veikšana, pedagoģijas un saskarsmes principi un profesionālās darbības juridiskie pamati.

7. Citas ārstniecības personas

7.1. Ambulatorā dienesta ārsta palīgs (n 86)

(Apakšnodaļas nosaukums grozīts ar MK 24.05.2016. noteikumiem Nr. 315)

564. Ambulatorā dienesta ārsta palīgs ir ārstniecības persona, kura pēc profesionālās vidējās vai pirmā līmeņa profesionālās augstākās ārsta palīga (feldšera) izglītības iegūšanas ir ieguvusi ambulatorā dienesta ārsta palīga kvalifikāciju.

(Grozīts ar MK 24.05.2016. noteikumiem Nr. 315)

565. Ambulatorā dienesta ārsta palīga kompetencē ir:

565.1. veikt iedzīvotāju primāro aprūpi ambulatorajās ārstniecības iestādēs sadarbībā ar ģimenes (vispārējās prakses) ārstu;

565.2. noteikt pacientam diagnozi, ārstēšanu;

565.3. patstāvīgi lietot un izrakstīt medicīniskos preparātus, tai skaitā stipri iedarbīgos preparātus;

565.4. sniegt neatliekamo medicīnisko palīdzību;

565.5. konstatēt pacienta nāvi.

(Grozīts ar MK 24.05.2016. noteikumiem Nr. 315)

566. Lai veiktu ārstniecisko darbību, ambulatorā dienesta ārsta palīgam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

566.1. iedzīvotāju veselības veicināšana, slimību profilakse, agrīna slimību diagnosticēšana, ārstēšana un rehabilitācija;

566.2. specializēto izmeklējumu nepieciešamības un ārstu speciālistu līdzdalības noteikšana pacientu veselības aprūpē, kā arī citu veselības aprūpes speciālistu ieteikumu koordinēšana;

566.3. akūtu un hronisku sirds un asinsvadu patoloģiju etioloģija, patoģenēze, klīnika, diagnostika, diferenciāldiagnostika, ārstēšana un profilakse;

566.4. akūtas un hroniskas ķirurģijas patoloģiju etioloģija, patoģenēze, klīnika, diagnostika, diferenciāldiagnostika, ārstēšana un profilakse;

566.5. akūtas elpošanas orgānu sistēmas patoloģiju etioloģija, patoģenēze, klīnika, diagnostika,

diferenciāldiagnostika, ārstēšana un profilakse;

566.6. akūtu infekcijas slimību un seksuāli transmisīvo slimību etioloģija, patoģenēze, klīnika, diagnostika, diferenciāldiagnostika, ārstēšana un profilakse;

566.7. traumatisku bojājumu etioloģija, patoģenēze, klīnika, diagnostika, diferenciāldiagnostika, ārstēšana un profilakse;

566.8. akūtas uroģenitālās patoloģijas etioloģija, patoģenēze, klīnika, diagnostika, diferenciāldiagnostika, ārstēšana un profilakse;

566.9. akūtas ginekoloģiskās un dzemdību patoloģijas etioloģija, patoģenēze, klīnika, diagnostika, diferenciāldiagnostika, ārstēšana un profilakse;

566.10. akūtas psihiatriskās un neiroloģiskās patoloģijas etioloģija, patoģenēze, klīnika, diagnostika, diferenciāldiagnostika, ārstēšana un profilakse;

566.11. jaundzimušo un bērnu slimību un traumatisku bojājumu etioloģija, patoģenēze, klīnika, diagnostika, diferenciāldiagnostika, ārstēšana un profilakse;

566.12. akūtu endokrinoloģisku saslimšanu etioloģija, patoģenēze, klīnika, diagnostika, diferenciāldiagnostika, ārstēšana un profilakse;

566.13. cietušo šķirošanas principi ārkārtas medicīniskās situācijās un katastrofās (vitālo funkciju novērtēšana, atjaunošana un uzturēšana, papildu ievainojumu novēršana, transportēšana uz stacionāro ārstniecības iestādi) un darbošanās atbilstoši katastrofu medicīnas plānam;

566.14. neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana;

566.15. ambulatorajā aprūpē izmantojamās diagnostiskās un ārstnieciskās metodes;

566.16. profesionālās darbības juridiskie pamati.

(Grozīts ar MK 24.05.2016. noteikumiem Nr. 315)

567. Pēcdiploma apmācības laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas akūtu un hronisku sirds un asinsvadu patoloģiju, akūtu un hronisku ķirurģisku patoloģiju, akūtu un hronisku elpošanas orgānu sistēmas patoloģiju, akūtu un hronisku infekcijas slimību un seksuāli transmisīvo slimību patoloģiju, traumatisku bojājumu, akūtas un hroniskas uroģenitālās patoloģijas, akūtas un hroniskas ginekoloģiskās un dzemdību patoloģijas, akūtu un hronisku endokrinoloģisku saslimšanu patoloģijas, jaundzimušo, zīdaiņu un bērnu akūtas un hroniskas patoloģijas, kā arī hematoloģijas patoloģijas etioloģijā, patoģenēzē, klīnikā, diagnostikā, diferenciāldiagnostikā, ārstēšanā un profilaksē, kā arī neatliekamajā medicīniskajā palīdzībā un katastrofu medicīnā, personas, ģimenes un sabiedrības veselībā un rehabilitācijā un profesionālās darbības juridiskajos pamatos. Mācību ilgums ambulatorā dienesta ārsta palīga kvalifikācijas iegūšanai profesionālajā pilnveides programmā ir ne mazāk kā četri mēneši (vismaz 600 stundas).

(Grozīts ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368)

7.2. Ārsta palīgs (feldšeris) (n 27)

568. Ārsta palīgs (feldšeris) ir ārstniecības persona, kura ieguvusi profesionālo vidējo izglītību vai pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību saskaņā ar akreditētu ārsta palīga (feldšera) studiju programmu.

569. Ārsta palīga (feldšera) kompetencē ir:

569.1. sniegt neatliekamo medicīnisko palīdzību slimajiem (cietušajiem) dzīvībai bīstamā, kritiskā stāvoklī pirmsslimnīcas etapā un stacionāro ārstniecības iestāžu uzņemšanas (neatliekamās palīdzības) nodaļās;

569.2. noteikt pacientam diagnozi, ārstēšanu;

569.3. patstāvīgi lietot un izrakstīt medicīniskos preparātus, tai skaitā stipri iedarbīgos preparātus;

569.4. konstatēt pacienta nāvi;

569.5. sadarbībā ar ārstu nodrošināt nepārtrauktu medicīnisko palīdzību un profilaksi pacientiem visos veselības aprūpes līmeņos;

569.6. organizēt un vadīt savu un savu kolēģu darbu;

569.7. izglītēt pacientus, sabiedrības locekļus, komandas dalībniekus.

570. Lai veiktu ārstniecisko darbību, ārsta palīgam (feldšerim) ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

570.1. dažāda vecuma pacientu izmeklēšana, to veselības stāvokļa izvērtēšana, traucējumu diagnosticēšana, nepieciešamās ārstēšanas noteikšana un veikšana;

570.2. neatliekamās medicīniskās palīdzības nodrošināšana;

570.3. profilaktiskā darba veikšana pacientiem, viņu ģimenēm;

570.4. sievietes veselības stāvokļa izvērtēšana, grūtniecības un tās traucējumu diagnosticēšana, nepieciešamās ārstēšanas nodrošināšana, dzemdību palīdzība kritiskās situācijās;

570.5. drošas darba vides uzturēšana;

570.6. pedagoģijas principi pacientu un aprūpes komandas izglītošanā;

570.7. profesionālās darbības juridiskie pamati.

571. Mācību ilgums ārsta palīgam (feldšerim) ir trīs gadi, kuru laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas profesionālās darbības juridiskajos pamatos, pedagoģijas pamatos, saskarsmē, ekstremālo situāciju psiholoģijā, normālajā un patoloģiskajā anatomijā un fizioloģijā, mikrobioloģijā, epidemioloģijā, higiēnā, vispārīgajā un klīniskajā farmakoloģijā, propedeitiskā, diferenciāldiagnostiskajos algoritmos, diagnostisko, ārstniecisko un aprūpes procedūru veikšanā, saslimšanu, traumu un patoloģisko stāvokļu etioloģijā, patogēnēzē, klīnikā, diagnostikā, rehabilitācijā, neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanā, ārstēšanā un profilaksē dažāda vecuma pacientiem.

7.3. Biomedicīnas laborants (n 76)

572. Biomedicīnas laborants ir ārstniecības persona, kura ir ieguvusi pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību vai profesionālo vidējo medicīnisko izglītību.

573. Biomedicīnas laboranta kompetencē ir:

573.1. organizēt un sagatavot darba vietu izmeklējumu veikšanai;

573.2. veikt pacientu aprūpi laboratorijā;

573.3. paņemt, pieņemt un izvērtēt izmeklējamo materiālu;

573.4. piedalīties visu izmeklējamo materiālu bioloģiskos, bioķīmiskos, mikrobioloģiskos, klīniskos, biofizikālos, imunoloģiskos, seroloģiskos, imunohepatoloģiskos, hematoloģiskos, koaguloģiskos, imūnķīmiskos, citoloģiskos, histoloģiskos, ģenētiskos un cita veida izmeklējumos, kā arī piedalīties vides, veterinārmedicīnisko un zinātniski pētniecisko izmeklējumu veikšanā;

573.5. piedalīties kvalitātes sistēmā visos diagnostisko izmeklējumu etapos, izvērtēt un dokumentēt iegūtos

testēšanas rezultātus;

573.6. ievērot vispārējās un profesionālās ētikas normas.

574. Lai veiktu ārstniecisko darbību, biomedicīnas laborantam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

574.1. darba vides riska faktori;

574.2. prasības laboratoriju telpām;

574.3. kolektīvie un individuālie aizsardzības līdzekļi;

574.4. izlieto materiālu dezinfekcija, sterilizācija un utilizācija;

574.5. laboratorijas darbinieku aizsardzība pret mikrobioloģiskajiem riska faktoriem;

574.6. darbības ārkārtas situācijās;

574.7. reaģentu sagatavošana izmeklējumiem, medicīnisko ierīču sagatavošana, preparātu gatavošana, fiksēšana un krāsošana;

574.8. pacientu sagatavošana izmeklējamā materiāla paņemšanai, lai veiktu laboratoriskos izmeklējumus;

574.9. laboratorijā izmeklējamo materiālu paņemšana, nogādāšana un pieņemšana;

574.10. aseptikas un antiseptikas noteikumi izmeklējamo materiālu paņemšanā;

574.11. izmeklējamo materiālu uzglabāšanas un transportēšanas noteikumi;

574.12. izmeklējumu veikšana atbilstoši metodikai un standartiem;

574.13. darba kvalitātes sistēmas nodrošināšana visos diagnostisko izmeklējumu posmos un tās efektivitātes novērtēšana;

574.14. profesionālās darbības juridiskie pamati.

575. Mācību ilgums biomedicīnas laborantam ir divi gadi, kuru laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas ētikā, lietvedības un finanšu uzskaites sistēmas projektu izstrādes un vadīšanas pamatos, vadīšanas metodēs, pētniecības metodēs un datu analīzē, profesionālās darbības juridiskajos pamatos, informātikā un statistisko datu apstrādē, neorganiskajā ķīmijā, organiskajā ķīmijā, analītiskajā ķīmijā, cilvēka anatomijā un fizioloģijā, ievadā šūnas bioloģijā, ievadā ekoloģijā un vides izmeklēšanas metodēs, ievadā vispārējā mikrobioloģijā, ievadā medicīnas fizikā un inženierzinātnē, histoloģijā, citoloģijā, ģenētikas pamatos, mācībā par slimībām, patoloģiskajā fizioloģijā, imunoloģijā, vispārējā patoloģijā, neatliekamajā medicīniskajā palīdzībā, vides veselībā un ekoloģijā, uztura izmeklēšanas metodēs, arodmedicīnā, laboratoriju darba organizācijā, mikrobioloģijā un epidemioloģijā, parazitoloģijā, hematoloģijā un koaguloloģijā, klīniskajā ķīmijā, klīniskās izmeklēšanas metodēs, bioķīmiskās izmeklēšanas metodēs.

7.4. Kosmētiķis (n 72)

(Apakšnodāja MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā)

576. Kosmētiķis ir ārstniecības persona, kura ir ieguvusi profesionālās vidējās izglītības diplomu vai profesionālās kvalifikācijas apliecību.

577. Kosmētiķa kompetencē ir:

577.1. klienta vispārējā veselības stāvokļa izzināšana (anamnēzes ievākšana), procedūras indikāciju un

kontrindikāciju izvērtēšana, klienta kartes noformēšana;

577.2. kosmētikas produktu, medicīnas ierīču (I, II a, II b klase) izvēle, to darbības izpratne un lietošana;

577.3. sejas ādas un ķermeņa apstrādes un kopšanas procedūru veikšana.

(MK 26.06.2018. noteikumu Nr. 368 redakcijā)

578. Lai veiktu ārstniecisko darbību, kosmētiķim ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

578.1. cilvēka anatomija un fizioloģija;

578.2. dermatoloģija;

578.3. ķīmisko un fizikālo faktoru pielietošana kosmetoloģijā;

578.4. sejas ādas un ķermeņa kopšanas manuālās un aparātu metodes, kosmētiķa profesionālās kompetences robežas;

578.5. higiēna, mikrobioloģija un infekciju kontrole;

578.6. pirmā un neatliekamā medicīniskā palīdzība;

578.7. klienta veselības stāvokļa novērtēšana;

578.8. medicīniskās dokumentācijas noformēšana;

578.9. profesionālās darbības juridiskie aspekti.

(MK 26.06.2018. noteikumu Nr. 368 redakcijā)

579. Mācību ilgums kosmētiķa profesijā profesionālās vidējās izglītības programmā ir divi gadi (3120 stundas) pēc vidējās izglītības dokumenta iegūšanas, bet ārstniecības personām ar iepriekš iegūtu profesionālās vidējās medicīniskās izglītības dokumentu mācību ilgums kosmētiķa profesijā profesionālā tālākizglītības programmā ir vismaz 960 stundas.

580. Mācību laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas cilvēka anatomijā un fizioloģijā, vispārējā un estētiskajā dermatoloģijā (ādas un tās derivātu uzbūve, to funkcijas, ādas un nagu slimības), sejas un ķermeņa ādas estētiskajā kopšanā (ādas attīrīšana, analīze, masāža un citas manuālās un elektroprocedūras), ķīmisko un fizikālo faktoru lietošanā kosmetoloģijā, kosmētisko produktu sastāvā, īpašībās, citoloģijas, histoloģijas un ģenētikas pamatos, mikrobioloģijā un higiēnā, kosmētiķa sadarbībā ar citām ārstniecības personām, uztura lomu ķermenī notiekošo procesu regulēšanā, terapijas un farmakoloģijas pamatos, saskarsmes psiholoģijā, ētikā, profesionālajā etiķetē un profesionālās darbības juridiskajos pamatos.

7.5. Masieris (n 29)

(Apakšnodaļa MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā)

581. Masieris ir ārstniecības persona, kura ieguvusi pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību.

582. Masiera kompetencē ir:

582.1. pacienta veselības stāvokļa novērtēšana un sagatavošana masāžai, izvērtējot masāžas kontrindikācijas katram pacientam individuāli, informēt par masāžas iedarbību, izvērtēt masāžas rezultātus, ieviest uz pierādījumiem balstītus un veselības aprūpes jomā akceptētus labai praksei atbilstošus sasniegumus, noformēt medicīnisko dokumentāciju;

582.2. izvērtēt indikācijas un kontrindikācijas masāžai vai atsevišķiem masāžas veidiem un tehnikām, veikt atbilstošās ķermeņa zonas masāžu, ievērojot pacientam nepieciešamo masāžas veidu, procedūras intensitāti

un ilgumu, lietot atbilstošas medicīniskās ierīces un ārstnieciskās vielas, aprūpēt pacientu pēc masāžas, veicināt pacienta aktīvu un apzinātu līdzdalību atveseļošanās procesā;

582.3. izveidot masiera kabinetu, izvēloties atbilstošas medicīniskās ierīces, mazgāšanas un dezinfekcijas līdzekļus;

582.4. ievērot morāles un ētikas normas saskarsmē ar pacientiem, kolēģiem, darba devēju, kā arī ievērot pacientu tiesības un konfidencialitāti;

582.5. novērtēt un atbilstoši rīkoties dzīvībai bīstamās situācijās, sniegt pirmo palīdzību un neatliekamo medicīnisko palīdzību.

583. Lai veiktu ārstniecisko darbību, masierim ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

583.1. aprūpes pamatjēdzieni – cilvēks, veselība, vide, aprūpe – un to savstarpējā saistība, darbs komandā, cilvēka pamatvajadzības, cilvēka funkcionēšanas biopsihosociālais modelis, rehabilitācijas pamatprincipi;

583.2. drošas darba vides uzturēšana, darba vides iekārtošana un organizēšana;

583.3. pacientu veselības stāvokļa novērtēšana;

583.4. masāžas procedūru principi ārstniecībā, rehabilitācijā un profilaksē;

583.5. klasiskās masāžas, reflektori segmentārās masāžas, bērnu masāžas, manuālā limfodrenāža, sporta masāža, punktu masāža, pēdu masāža, iedarbība ar ūdeni un dažādām ierīcēm;

583.6. masāžas procedūru īpatnības atsevišķu zonu masāžā;

583.7. profesionālā saskarsme un sadarbība ar pacientu un citām ārstniecības personām;

583.8. fizioterapijas likumsakarību izpratne un lietošana;

583.9. muskuļu patoloģiskā stereotipa korekcija ar pašmobilizāciju un hipotonisko muskuļu grupu treniņā;

583.10. ārstnieciskās vingrošanas pamati dažādu slimību gadījumos;

583.11. ergonomija;

583.12. uzņēmējdarbības un lietvedības pamatu izpratne un lietošana;

583.13. profesionālās darbības juridiskie pamati.

584. Studiju ilgums masierim ir divi gadi, un to laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas dažādos masāžas veidos un paņēmienos, dažādu ķermeņa daļu masāžas īpatnībās, kā arī par masāžas iedarbību uz organisma audiem, masāžas kabineta iekārtojumu, masiera darba organizāciju, masāžas indikācijām un kontrindikācijām, masāžu ar medicīniskām ierīcēm, anatomijas un fizioloģijas pamatiem, vispārējo un speciālo patoloģiju, mikrobioloģiju un infekciju kontroli, slimībām, bērnu attīstības īpatnībām, ergonomiju, sistēmu, masāžas īpatnībām dažādu slimību gadījumos, segmentāro, higiēnisko, saistaudu, periostālo un punktu masāžu, pašmasāžu, bērnu attīstības un fizioloģijas īpatnībām, bērnu masāžu, neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanu, ārstnieciskās vingrošanas īpatnībām un profesionālās darbības juridiskajiem pamatiem.

7.6. Mākslas terapeits (n 91)

(Apakšnodaļas nosaukums grozīts ar MK 24.05.2016. noteikumiem Nr. 315)

585. Mākslas terapeits ir ārstniecības persona, kas ir ieguvusi maģistra grādu veselības aprūpē un profesionālo kvalifikāciju ar specializāciju vienā mākslas veidā (vizuāli plastiskā māksla, deja un kustība, drāma, mūzika).

(Grozīts ar MK 24.05.2016. noteikumiem Nr. 315)

586. Mākslas terapeita kompetencē ir:

586.1. izpētīt un (vai) izvērtēt pacientu;

586.2. atbilstoši izpētes un (vai) izvērtēšanas rezultātiem īstenot mākslas terapijas procesu vienā no šādām specializācijām:

586.2.1. vizuāli plastiskās mākslas terapijā;

586.2.2. deju un kustību terapijā;

586.2.3. mūzikas terapijā un drāmas terapijā;

586.3. izmantojot specializācijai atbilstošu mākslas formu kā instrumentu terapeitiskajā darbā, palīdzēt pacientam pārvarēt veselības traucējumus, sociālās grūtības, veicināt attīstību un biopsihosociālu labklājību;

586.4. informēt pacientu un viņa piederīgos un citas ārstniecības personas par mākslas terapijas (atbilstoši specializācijai) procesu un tā rezultātiem;

586.5. informēt sabiedrību par mākslas terapijas pakalpojumiem un izskaidrot tos.

(Grozīts ar MK 24.05.2016. noteikumiem Nr. 315)

587. Lai veiktu ārstniecisko darbību, mākslas terapeitam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

587.1. pacienta izpēte un (vai) izvērtēšana – sistemātiski analizēt pacienta problēmas, grūtības un vajadzības;

587.2. pacienta spēju un resursu izvērtēšana, ko var izmantot mākslas terapijas procesā;

587.3. atbilstošu mākslas terapijas procesa mērķu un uzdevumu formulēšana saskaņā ar izpētes un (vai) izvērtēšanas rezultātiem;

587.4. mākslas terapijas plāna izveide saskaņā ar vienu vai vairākām teorētiskām koncepcijām un sadarbībā ar pacientu;

587.5. piemērotu mākslas terapijas intervenču, metožu un tehniku izvēle un lietošana mākslas terapijas procesā atbilstoši specializācijai;

587.6. sadarbība ar pacientu un viņa piederīgajiem vai aprūpētājiem mākslas terapijas procesa un tā rezultātu skaidrošanā;

587.7. sadarbība ar citiem speciālistiem, iekļaujoties multiprofesionālā un (vai) interdisciplinārā komandas darbā;

587.8. profesionālās darbības juridiskie pamati.

(Grozīts ar MK 24.05.2016. noteikumiem Nr. 315)

588. Studiju ilgums mākslas terapijas speciālistam ir divi gadi.

(Grozīts ar MK 24.05.2016. noteikumiem Nr. 315)

589. Studiju laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas cilvēka anatomijā un fizioloģijā, organisma funkciju regulācijā un patoloģijā, veselības aprūpē un medicīniskajā rehabilitācijā, pirmajā un neatliekamajā medicīniskajā palīdzībā, psihiatrijā, psihodinamiskajā psihiatrijā, psihosomatiskajā medicīnā, personības attīstības psiholoģijā, klīniskajā psiholoģijā, individuālajā konsultēšanā un psihoterapijā, grupu konsultēšanā un terapijā, medicīnas un biomedicīnas tiesībās un ētikā, multiprofesionālās un interdisciplinārās komandas darbā, zinātniskā darba metodoloģijā, profesionālajā darbībā un ētikā mākslas terapijā, uzņēmējdarbības pamatos, atbilstoši specializācijai – mākslas terapijas teorijās un koncepcijās, mākslas radīšanā un analizē, izpētē un izvērtēšanā

mākslas terapijā, mākslas terapijas metodēs un tehnikās, mākslas terapijā darbā ar dažādām pacientu grupām psihiatrijā, rehabilitācijā, sociālajā aprūpē, vispārējā, profesionālajā un speciālajā izglītībā, mākslas terapijas dokumentēšanā, personīgās apmācības terapijā, supervīzijas praksē, kustību improvizācijā (tikai deju kustību terapijas specializācijā), instrumenta spēlē, vokālajās iemaņās aranžēšanā un improvizācijā (tikai mūzikas terapijas specializācijā), mākslas radīšanas tehnikās (tikai vizuāli plastiskās mākslas terapijas specializācijā), drāmas koncepcijās un tehnikās (tikai drāmas terapijas specializācijā).

(MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā)

7.7. Māsas palīgs (n 70)

590. Māsas palīgs ir ārstniecības persona, kura ir ieguvusi arodizglītību veselības aprūpē.

591. Māsas palīga kompetencē ir:

591.1. veikt vispārējo un speciālo pacienta aprūpi māsas vadībā;

591.2. nodrošināt pacienta pamatvajadzības;

591.3. uzturēt drošu darba vidi;

591.4. sniegt pirmo palīdzību.

592. Lai veiktu ārstniecisko darbību, māsas palīgam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

592.1. pacienta vispārējā un speciālā aprūpe;

592.2. pacienta pamatvajadzību nodrošināšana;

592.3. ergonomijas principi;

592.4. higiēnas procedūru veikšana, diagnostisko paraugu savākšana un transportēšana;

592.5. vitālo rādītāju noteikšana;

592.6. pirmās palīdzības sniegšana;

592.7. profesionālās darbības juridiskie pamati.

593. Mācību ilgums māsas palīga profesijā ir viens gads, ja mācības uzsāktas pēc vidējās izglītības dokumenta iegūšanas, vai divi gadi, ja mācības uzsāktas pēc pamatizglītības dokumenta iegūšanas.

594. Mācību laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas māsas palīga profesijas būtībā un ētikā, veselības un pacientu aprūpes vispārējos principos, profesionālās darbības juridiskajos pamatos, higiēnā un infekciju kontrolē, dažāda vecuma pacientu novērošanas un novērtēšanas principos, aprūpes darbībās dažāda vecuma pacientu pamatvajadzību nodrošināšanai, pacienta sagatavošanā diagnostisko un ārstniecisko procedūru veikšanai, aprūpes un ārstniecisko procedūru veikšanā, izglūjumu profilaksē un aprūpē, pirmās palīdzības sniegšanā.

7.8. Neatliekamās medicīnas ārsta palīgs (feldšeris) (n 74)

595. Neatliekamās medicīnas ārsta palīgs (feldšeris) ir ārstniecības persona, kura pēc profesionālās vidējās vai pirmā līmeņa profesionālās augstākās ārsta palīga (feldšera) izglītības iegūšanas ir ieguvusi neatliekamās medicīnas ārsta palīga (feldšera) kvalifikāciju.

596. Neatliekamās medicīnas ārsta palīga (feldšera) kompetencē ir:

596.1. pārvaldot neatliekamās medicīniskās palīdzības, intensīvās terapijas, reanimācijas, toksikoloģijas un katastrofu medicīnas teoriju, medicīniskās tehnoloģijas un praksi, sniegt neatliekamo medicīnisko palīdzību slimajiem (cietušajiem) dzīvībai vai veselībai bīstamā, kritiskā stāvoklī pirmsslimnīcas etapā un stacionāro ārstniecības iestāžu uzņemšanas (neatliekamās medicīniskās palīdzības) nodaļās;

596.2. izmeklēt pacientu, noteikt pacienta diagnozi un izvērtēt pacienta veselības stāvokļa smaguma pakāpi;

596.3. izvēlēties un veikt neatliekamu pacienta ārstēšanu, izvērtēt neatliekamās hospitalizācijas indikācijas un nodrošināt atbilstošu transportēšanu;

596.4. patstāvīgi lietot un izrakstīt medicīniskos preparātus, to skaitā arī stipri iedarbīgos;

596.5. konstatēt pacienta nāvi;

596.6. organizēt un vadīt izbraukuma brigādes darbu;

596.7. darboties neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta dispečeru grupā un izvērtēt pieteiktos izsaukumus;

596.8. darboties ārkārtas medicīniskās situācijās notikuma vietā, veikt cietušo šķirošanu.

597. Lai veiktu ārstniecisko darbību, neatliekamās medicīnas ārstam palīgam (feldšerim) ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

597.1. neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana akūtas sirds un asinsvadu patoloģijas, akūtas ķirurģiskas patoloģijas, akūtas elpošanas orgānu sistēmas patoloģijas, akūtu infekciju un seksuāli transmisīvo slimību, traumatisku bojājumu, akūtas uroģenitālās patoloģijas, akūtas ginekoloģiskās un dzemdību patoloģijas, akūtas neiroloģiskās un neiroķirurģiskās patoloģijas, akūtas psihiatriskās un narkoloģiskās patoloģijas, bērnu slimību un traumatisku bojājumu, ārkārtēju medicīnisku situāciju, akūtu saindēšanos un akūtu endokrinoloģisku saslimšanu gadījumos;

597.2. neatliekamajā medicīniskajā palīdzībā izmantojamās diagnostiskās un ārstnieciskās metodes;

597.3. profesionālās darbības juridiskie pamati.

598. Studiju ilgums pirmā līmeņa profesionālās augstākās izglītības dokumenta iegūšanai specialitātē ir divi gadi. (MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā)

599. Studiju laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

599.1. anestezioloģija, reanimatoloģija un intensīvā terapija:

599.1.1. kardiopulmonālās mazspējas attīstības mehānismi (elpceļu obstrukcija, elpošanas mazspēja, cirkulācijas traucējumi);

599.1.2. vitālo funkciju traucējumu diagnosticēšana un novēršana notikuma vietā;

599.1.3. paplašināta dzīvības funkciju uzturēšana:

599.1.3.1. dzīvībai kritiski stāvokļi un kardiopulmonālā reanimācija, tās algoritmi;

599.1.3.2. reanimācijas īpatnības dažādās vecuma grupās;

599.1.3.3. klīniskās un bioloģiskās nāves pazīmes un kritēriji;

599.1.3.4. efektīvas reanimācijas kritēriji;

599.1.4. vispārējās intensīvās terapijas metodes:

599.1.4.1. trahejas intubācija, krikotireotomija, konikotomija;

599.1.4.2. plaušu mākslīgā ventilācija un palīgventilācija;

599.1.4.3. elpināšanas un narkozes aparāti, reanimācijas un intensīvās terapijas aparatūra un palīg līdzekļi, neatliekamās medicīniskās palīdzības apstākļos lietojamie inhalācijas un neinhālācijas anestētiķi;

599.1.4.4. defibrilācija, elektroimpulsu terapija, sirds elektrostimulācija;

599.1.4.5. kardiopulmonālā reanimācijas farmakoterapija;

599.1.4.6. plazmas aizvietoņi un dezintoksikācijas līdzekļi;

599.1.5. intensīvā terapija:

599.1.5.1. masīvas asiņošanas;

599.1.5.2. galvas smadzeņu traumas, epileptisks stāvoklis, meningoencefalīts, smadzeņu tūskas;

599.1.5.3. elektrotraumas;

599.1.5.4. asfiksijas (nosmakšana, noslīkšana, strangulācija);

599.1.5.5. akūta nieru mazspēja;

599.1.5.6. neatliekamie stāvokļi endokrinoloģijā (cukura diabēts, tireotoksikoze, virsnieru mazspēja);

599.1.5.7. akūtas saindēšanās gadījumi (saindēšanās ar fosfororganiskajiem savienojumiem, sedatīviem līdzekļiem, narkotiskajām vielām un citiem līdzekļiem, skābēm, sārmjiem, hlorētiem ogļūdeņražiem, tvaņa gāzi, alkoholu un tā surogātiem, smagiem metāliem, augu indēm, sēnēm, methemoglobīnu veidojošām un hemolītiskām indēm, indīgo čūsku kodumi);

599.1.6. ārstēšana ar antidotiem;

599.1.7. šoki, to veidi, diferencēta ārstēšana;

599.2. akūtas sirds un asinsvadu sistēmas patoloģijas:

599.2.1. akūtas sāpes krūtīs, to diferenciāldiagnoze, akūts koronārais sindroms;

599.2.2. slodzes stenokardija (pirmreizēja, stabila, progresējoša), spontāna stenokardija;

599.2.3. miokarda infarkts, tā diagnostika, sarežģījumi, ārstēšana;

599.2.4. kardiogēnais šoks;

599.2.5. sirds astma, plaušu tūska;

599.2.6. neparoksizmālie sirds ritma traucējumi;

599.2.7. lēkmjveida sirds ritma traucējumi;

599.2.8. sirds vadīšanas traucējumi, sinusa mezgla vājuma sindroms, Morganji–Edemsa–Stoksa lēkmes;

599.2.9. asinsrites apstāšanās veidi;

599.2.10. arteriālās hipertenzijas, hipertenzīvās krīzes, to veidi;

599.2.11. neatliekamie stāvokļi iegūto sirdskaišu gadījumā;

599.2.12. tromboembolija plaušu artērijas sistēmā (stumbra, galveno zaru, sīko zaru);

599.2.13. embolijas lielā asinsrites loka artērijās;

599.2.14. aortas atslāņošanās, sirds plīsumi;

599.2.15. akūta asinsvadu mazspēja (kolapss, ģībonis);

599.2.16. visu šajā apakšpunktā minēto stāvokļu elektrokardiogrāfiskā diagnostika, diferenciāldiagnostika un ar to saistīto izmeklēšanas rezultātu izvērtēšana un interpretācija atbilstoši kompetencei;

599.3. akūtas elpošanas orgānu sistēmas patoloģijas:

599.3.1. akūtas pneimonijas, to sarežģījumi;

599.3.2. krupozā pneimonija;

599.3.3. akūta elpošanas mazspēja;

599.3.4. bronhiālā astma, ieilgusi lēkme, astmatisks stāvoklis;

599.3.5. pneimotorakss, tā veidi;

599.3.6. asins spļaušana, plaušu asiņošana;

599.3.7. akūta balsenes stenoze;

599.3.8. svešķermeņi augšējos elpošanas ceļos;

599.3.9. elpceļu obstrukcijas sindroms;

599.3.10. visu šajā apakšpunktā minēto stāvokļu diagnostika, diferenciāldiagnostika un ar to saistīto izmeklēšanas rezultātu izvērtēšana un interpretācija atbilstoši kompetencei;

599.4. akūtas infekcijas slimības un seksuāli transmisīvās slimības:

599.4.1. gaisa pilienu infekcijas (gripa un citas);

599.4.2. angīna, paratonsilārs abscess;

599.4.3. difterija, tās sarežģījumi;

599.4.4. kuņģa un zarnu trakta infekcijas, pārtikas toksikoinfekcija, dizentērija, salmoneloze, botulisms, vēdertīfs, šigelozes;

599.4.5. vīrusu hepatīti, to sekas;

599.4.6. holēra, mēris, Sibīrijas čūla, hemorāģiskie drudži;

599.4.7. neirotoksiskas infekcijas (meningokoku infekcija, ērcu encefalīts un citi vīrusu encefalīti), poliomiēlīts, Laima slimība, trakumsērga;

599.4.8. karantīnas, sevišķi bīstamās un brūču infekcijas;

599.4.9. stinguma krampji;

599.4.10. transmisīvās infekcijas, malārija;

599.4.11. jersinioze, pseidotuberkuloze, leptospiroze;

599.4.12. AIDS, HIV;

599.4.13. sifiliss;

599.4.14. tuberkuloze, neatliekamie stāvokļi tās gadījumā;

599.4.15. visu šajā apakšpunktā minēto stāvokļu diagnostika, diferenciāldiagnostika un ar to saistīto izmeklēšanas rezultātu izvērtēšana un interpretācija atbilstoši kompetencei;

599.5. akūtas ķirurģiskas patoloģijas:

599.5.1. akūts peritonīts;

599.5.2. akūta kuņģa un divpadsmitpirkstu zarnas patoloģija (čūlas slimība, tās sarežģījumi, perforācija, penetrācija, asiņošana, pilorostenoze, akūta kuņģa dilatācija), barības vada plīsumi;

599.5.3. gremošanas trakta apdegumi ar skābēm un sārmiem;

599.5.4. akūts apendicīts, periapendikulārs infiltrāts;

599.5.5. zarnu trakta akūta ķirurģiska patoloģija, zarnu necauraidības veidi, īpatnības dažādās vecuma grupās;

599.5.6. apzarņa asinsvadu tromboze un embolija;

599.5.7. aknu kolika, akūts holecistīts, mehāniskā dzelte;

599.5.8. akūts pankreatīts;

599.5.9. vēdera dobuma slēgti un vaļēji, parenhimatozo un dobo orgānu bojājumi;

599.5.10. krūšu kurvja orgānu vaļējie bojājumi;

599.5.11. trūces, iekšējas un ārējas, to iesprūšana;

599.5.12. akūta ekstremitāšu išēmija;

599.5.13. kuņģa un zarnu trakta svešķermeņi;

599.5.14. kombinētu traumu vadošā bojājuma noteikšanas principi;

599.5.15. mastīts, abscess, flegmona, sepse;

599.5.16. apakšējo ekstremitāšu vēnu saslimšanas;

599.5.17. visu šajā apakšpunktā minēto stāvokļu diagnostika, diferenciāldiagnostika un ar to saistīto izmeklēšanas rezultātu izvērtēšana un interpretācija atbilstoši kompetencei;

599.5.18. aseptikas un antiseptikas principi;

599.6. traumatiskie bojājumi:

599.6.1. ekstremitāšu kaulu lūzumi un mežģījumi;

599.6.2. atslēgas kaula un lāpstiņas kaula lūzumi un mežģījumi;

- 599.6.3. muskuļu, cīpslu, perifēro nervu bojājumi;
- 599.6.4. mugurkaulāja traumatiski bojājumi;
- 599.6.5. iegurņa kaulu un orgānu bojājumi;
- 599.6.6. galvas un muguras smadzeņu traumas, intrakraniālas hemorāģijas;
- 599.6.7. ilgstošas saspiešanas sindroms;
- 599.6.8. augšžokļa un apakšžokļa lūzumi un mežģījumi;
- 599.6.9. auss, deguna, balsenes, trahejas un bronhu svešķermeņi;
- 599.6.10. traumatisks šoks, traumu skalas;
- 599.6.11. termiskie bojājumi;
- 599.6.12. kombinētas traumas, politraumas, to īpatnības vecuma grupās, vadošā bojājuma noteikšanas principi;
- 599.6.13. visu šajā apakšpunktā minēto stāvokļu diagnostika, diferenciāldiagnostika un ar to saistīto izmeklēšanas rezultātu izvērtēšana un interpretācija atbilstoši kompetencei;
- 599.6.14. asiņošanas apturēšanas pagaidu metodes;
- 599.6.15. brūces, palīdzības sniegšanas principi pirmsstacionāra etapā;
- 599.6.16. desmurģija;
- 599.6.17. cietušo šķīrošanas un evakuācijas principi ārkārtējās medicīniskās situācijās, ievainojumu rašanās mehānismi un to klasifikācija;
- 599.6.18. cietušo transportēšanas un imobilizācijas veidi traumu gadījumos, pirmā palīdzība un neatliekamā medicīniskā palīdzība, tās apjoms ikdienas un ārkārtējās medicīniskās situācijās;
- 599.7. neatliekamas uroģenitālās sistēmas patoloģijas:
 - 599.7.1. akūta urīna aizture, urīnpūšļa katetrizācija ar mīksto katetru;
 - 599.7.2. nierakmeņu slimība, nieru kolika;
 - 599.7.3. akūts pielonefrīts, paranefrīts;
 - 599.7.4. akūta nieru mazspēja, oligūrija, anūrija;
 - 599.7.5. urēmiskā koma;
 - 599.7.6. akūti vīriešu dzimumorgānu iekaisumi;
 - 599.7.7. parafimoze, priapisms;
 - 599.7.8. nieru, urīnpūšļa un urīnvadu traumas;
 - 599.7.9. ārējo dzimumorgānu traumas;
 - 599.7.10. kombinētas urīnpūšļa un iegurņa traumas;
 - 599.7.11. mikrohematūrija un makrohematūrija;

599.7.12. uroģenitālā trakta svešķermeņi;

599.7.13. visu šajā apakšpunktā minēto stāvokļu diagnostika, diferenciāldiagnostika un ar to saistīto izmeklēšanas rezultātu izvērtēšana un interpretācija atbilstoši kompetencei;

599.8. akūtas ginekoloģiskas un dzemdību patoloģijas:

599.8.1. akūti sieviešu dzimumorgānu iekaisumi;

599.8.2. olnīcas plīsums;

599.8.3. ārpusdzemdes grūtniecība;

599.8.4. krimināls aborts;

599.8.5. spontāns aborts;

599.8.6. grūtniecības toksikozes, preeklampsija, eklampsija;

599.8.7. priekšlaicīgas dzemdības;

599.8.8. dzemdības ārpus stacionāra;

599.8.9. dzemdes plīsums;

599.8.10. dzemdes asiņošana;

599.8.11. asiņošana placentārā un pēcdzemdību periodā;

599.8.12. placentas priekšguļa, normāli piestiprinātas placentas priekšlaicīga atslāņošanās;

599.8.13. sieviešu dzimumorgānu audzēju izsaukti akūti sarežģījumi;

599.8.14. metroendometriīts, peritonīts, sepse, septisks šoks;

599.8.15. tromboflebīti un trombembolijas ginekoloģijā un dzemdniecībā;

599.8.16. visu šajā apakšpunktā minēto stāvokļu diagnostika, diferenciāldiagnostika un ar to saistīto izmeklēšanas rezultātu izvērtēšana un interpretācija atbilstoši kompetencei;

599.8.17. neatliekamā medicīniskā palīdzība jaundzimušajam un dzemdētājai;

599.8.18. jaundzimušā atdzīvināšana un dzīvības funkciju novērtēšana pēc Apgares skalas;

599.8.19. traumatisms dzemdniecībā un ginekoloģijā;

599.9. akūtas neiroķirurģiskas, psihoneiroloģiskas, psihiatriskas un narkoloģiskas patoloģijas:

599.9.1. komatozi stāvokļi, komu skalas;

599.9.2. akūti smadzeņu asinsrites traucējumi, to klasifikācija;

599.9.3. akūti galvas smadzeņu un muguras smadzeņu un to apvalku iekaisumi;

599.9.4. smadzeņu tūska;

599.9.5. muguras un galvas smadzeņu tilpuma procesi;

599.9.6. mugurkaulāja deformējošā spondiloze, radikulīti;

599.9.7. krampju sindromi, epilepsija, epileptisks stāvoklis;

599.9.8. alkoholisms, alkohola delīrijs;

599.9.9. toksikomānijas, narkomānijas, abstinences sindroms;

599.9.10. akūtas psihozes;

599.9.11. psihopātijas, depresijas;

599.9.12. psihoemocionālais sindroms, tā robežstāvokļi;

599.9.13. akūta psihoneiroloģiskā palīdzība bērniem;

599.9.14. galvas un muguras smadzeņu traumas;

599.9.15. akūtas acs un tās piedēkļu saslimšanas, traumas un svešķermeņi;

599.9.16. intrakraniālas hemorāģijas;

599.9.17. posttraumatiskais stress;

599.9.18. visu šajā apakšpunktā minēto stāvokļu diagnostika, diferenciāldiagnostika un ar to saistīto izmeklēšanas rezultātu izvērtēšana un interpretācija atbilstoši kompetencei;

599.10. pediatrija:

599.10.1. zīdaiņu barošanas principi;

599.10.2. rahīts;

599.10.3. krampji bērna vecumā;

599.10.4. spazmofilija;

599.10.5. hipertermija, toksikoze, eksikoze;

599.10.6. masalas, masaliņas, skarlatīna, vējbakas, garais klepus, epidēmiskais parotīts;

599.10.7. elpošanas orgānu neatliekamā patoloģija;

599.10.8. sirds un asinsvadu sistēmas neatliekamā patoloģija;

599.10.9. neatliekamās ķirurģiskās patoloģijas īpatnības bērnu vecumā;

599.10.10. visu šajā apakšpunktā minēto stāvokļu diagnostika, diferenciāldiagnostika un ar to saistīto izmeklēšanas rezultātu izvērtēšana un interpretācija atbilstoši kompetencei;

599.10.11. neatliekamā medicīniskā palīdzība traumatisku bojājumu gadījumos bērniem;

599.10.12. neatliekamās medicīniskās palīdzības farmakoterapija bērniem;

599.11. katastrofu medicīnas un neatliekamās medicīniskās palīdzības darba organizācija:

599.11.1. neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanas pirmsslimnīcas un slimnīcas etapa organizācijas principi;

599.11.2. neatliekamās medicīniskās palīdzības brigādes un stacionārās ārstniecības iestādes neatliekamās medicīniskās palīdzības nodaļas personāla funkcionālie pienākumi;

- 599.11.3. pirmsslimnīcas un stacionārās ārstniecības iestādes neatliekamās medicīniskās palīdzības nodaļas etapa palīdzības apjoms slimajiem un cietušajiem;
- 599.11.4. neatliekamās medicīniskās palīdzības apjoms ārkārtas medicīniskās situācijās, darbība notikuma vietā;
- 599.11.5. katastrofu medicīnas jēdziens;
- 599.11.6. tehniskais un medicīniskais neatliekamās medicīniskās palīdzības brigādes un stacionārās ārstniecības iestādes neatliekamās medicīniskās palīdzības nodaļas ekipējums;
- 599.11.7. pacientu un cietušo transportēšanas veidi, indikācijas un kontraindikācijas;
- 599.11.8. neatliekamās medicīniskās palīdzības personāla darba taktiskie, organizatoriskie un tiesiskie aspekti;
- 599.11.9. neatliekamās medicīniskās palīdzības personāla taktika krimināla rakstura negadījumos;
- 599.11.10. darba organizācijas principi ārkārtas medicīniskās situācijās;
- 599.11.11. neatliekamās medicīniskās palīdzības personāla darba psiholoģiskie aspekti ārkārtas medicīniskās situācijās;
- 599.11.12. neatliekamās medicīniskās palīdzības personāla taktika darbā ar pacientiem apreibuma stāvokļos;
- 599.11.13. neatliekamās medicīniskās palīdzības personāla taktika darbā ar pacientiem ar psihiskām un psihosomatiskām saslimšanām;
- 599.11.14. ārsta palīga (feldšera) darba īpatnības pirmsslimnīcas un stacionārās ārstniecības iestādes neatliekamās medicīniskās palīdzības nodaļas apstākļos;
- 599.11.15. cietušo šķirošanas principi;
- 599.11.16. neatliekamās medicīniskās palīdzības etapa medicīniskā dokumentācija un tās aizpildīšana;
- 599.11.17. neatliekamā medicīniskā palīdzība radiācijas bojājumu gadījumos;
- 599.11.18. neatliekamā medicīniskā palīdzība ķīmiskās katastrofās cietušiem;
- 599.11.19. medicīniskās ētikas un deontoloģijas principu ievērošanas īpatnības, sniedzot neatliekamo medicīnisko palīdzību;
- 599.11.20. neatliekamās medicīniskās palīdzības dienesta dispečeru vadības darbības un organizācijas principi, izsaukuma izvērtēšanas un pieņemšanas principi;
- 599.12. diagnostisko metožu un manipulāciju lietošanas indikācijas, izpildes metodikas un prasme izvērtēt iegūtos datus:
- 599.12.1. fizikālā izmeklēšana;
- 599.12.2. elektrokardiogrāfija;
- 599.12.3. elektrokardioskopija;
- 599.12.4. pastāvīgo elektrokardiostimulatoru un sirds defibrilatoru darbības traucējumu diagnostika;
- 599.12.5. perifēro asinsvadu un ekstrakraniālo artēriju manuāla izmeklēšana;
- 599.12.6. arteriālā un venozā asinsspiediena noteikšana;

- 599.12.7. mikrocirkulācijas sistēmas stāvokļa novērtēšana;
 - 599.12.8. glikometrija;
 - 599.12.9. rektālā izmeklēšana;
 - 599.12.10. jaundzimušā novērtēšana pēc Apgares skalas;
 - 599.12.11. pacienta novērtēšana pēc komu skalām, traumu skalas;
 - 599.12.12. plaušu funkcionālās izmeklēšanas datu izvērtēšana;
 - 599.12.13. oksihemometrija;
 - 599.12.14. klīniskās un bioķīmiskās laboratorijas izmeklējumu datu izvērtēšana;
 - 599.12.15. pastāvīgo elektrokardiostimulatoru un defibrilatoru implantācijas indikāciju noteikšana;
 - 599.12.16. likvordinamisko provju un to fizikālo un laboratorisko datu izvērtēšana;
 - 599.12.17. bioloģiskās nāves fakta konstatācija un no tā izrietošā taktika;
 - 599.12.18. radioloģisko izmeklējumu datu izvērtēšana elpošanas, sirds un asinsvadu, kuņģa un zarnu trakta, urīnizvadceļu sistēmu un skeleta izmeklējuma gadījumos atbilstoši kompetencei;
- 599.13. ārstniecisko metožu un manipulāciju lietošanas indikācijas, kontrindikācijas, izpildes metodika un prasme izvērtēt iegūtos datus:
- 599.13.1. zemādas, muskulārās, venozās injekcijas;
 - 599.13.2. venozie infūzi, stabilas venozās pieejas nodrošināšana;
 - 599.13.3. sistēmas trombolīze;
 - 599.13.4. perifēro vēnu katetrizācija;
 - 599.13.5. pleiras dobuma punkcija;
 - 599.13.6. kardiopulmonāla reanimācija, tās algoritmi;
 - 599.13.7. sirds palīgmasāža un plaušu palīgventilācija;
 - 599.13.8. reanimācijas un pēcreanimācijas perioda medikamentozā terapija un reanimācijas procesa efektivitātes izvērtēšana;
 - 599.13.9. plaušu mākslīgās ventilācijas metodes;
 - 599.13.10. trahejas punkcija, krikotireotomija, konikotomija;
 - 599.13.11. trahejas intubācija;
 - 599.13.12. elektriskā defibrilācija;
 - 599.13.13. elektroimpulsu terapija (indikācijas);
 - 599.13.14. ārējā pagaidu elektrokardiostimulācija;
 - 599.13.15. pastāvīgo elektrokardiostimulatoru un defibrilatoru implantācija (indikācijas un kontrindikācijas);
 - 599.13.16. elpceļu atbrīvošanas metodes;

- 599.13.17. skābekļa inhalācijas metodes;
- 599.13.18. hiperbārā oksigenācija (indikācijas un kontrindikācijas);
- 599.13.19. bronhiālās astmas lēkmju kupēšanas metodika ar aerosoliem, lietojot krājelpas, nebulaizera tipa smidzinātājus;
- 599.13.20. ārpusstacionāra dzemdību vadīšana, iespējamie sarežģījumi;
- 599.13.21. jaundzimušā nabas, acu, ādas apstrāde;
- 599.13.22. jaundzimušā atdzīvināšanas paņēmieni;
- 599.13.23. asiņošanas apturēšanas pagaidu metodes;
- 599.13.24. desmurģija;
- 599.13.25. transporta imobilizācija, tās veidi;
- 599.13.26. pacientu transportēšanas veidi;
- 599.13.27. brūču primārā apdare;
- 599.13.28. deguna priekšējā tamponāde;
- 599.13.29. urīnpūšļa katetrizācija vīriešiem un sievietēm ar mīksto katetru;
- 599.13.30. suprapubikāla punkcija (indikācijas un kontrindikācijas);
- 599.13.31. zarnu trakta attīrīšana manuāli, ar klizmu (tai skaitā sifona);
- 599.13.32. kuņģa zondēšana;
- 599.13.33. kuņģa skalošana caur zondi;
- 599.13.34. ekstrakorporālā hemodialīze (indikācijas un kontrindikācijas);
- 599.13.35. plazmaferēze un enterosorbcija (indikācijas un kontrindikācijas);
- 599.13.36. akūtas ķirurģiskās operācijas (indikācijas);
- 599.13.37. svešķermeņu izņemšana no augšējiem elpošanas ceļiem;
- 599.14. neatliekamajā medicīniskajā palīdzībā izmantojamie instrumenti un to komplekti:
 - 599.14.1. vēnu, pleiras, trahejas punkciju adatu katetri un komplekti;
 - 599.14.2. urīnpūšļa katetri;
 - 599.14.3. skalpelis, pincete, klemmes;
 - 599.14.4. spaiļes svešķermeņu izņemšanai no augšējiem elpošanas ceļiem;
 - 599.14.5. krājelpas;
 - 599.14.6. skābekļa maskas;
 - 599.14.7. elpvadi;

- 599.14.8. laringoskops;
 - 599.14.9. intubācijas cauruļu komplekts;
 - 599.14.10. komplekts kuņģa skalošanai;
 - 599.14.11. dzemdību komplekts;
 - 599.14.12. Krāmera šinu komplekts;
 - 599.14.13. pneimošinu komplekts;
 - 599.14.14. vakuumšinu komplekts;
 - 599.14.15. mugurkaulāja kakla daļas fiksatoru komplekts;
 - 599.14.16. pacienta fizikālās izmeklēšanas līdzekļi;
 - 599.14.17. imobilizācijas dēļi;
 - 599.14.18. kausveida nestuves;
 - 599.14.19. daudzfunkcionālās automašīnas nestuves;
 - 599.14.20. trakcijas šinas;
- 599.15. neatliekamajā medicīniskajā palīdzībā izmantojamās medicīniskās ierīces un līdzekļi:
- 599.15.1. glikometrs;
 - 599.15.2. kardiogrāfs;
 - 599.15.3. skābekļa inhalācijas aparāti;
 - 599.15.4. mākslīgās plaušu ventilācijas aparāti;
 - 599.15.5. portatīvie sūkņi (dažādi modeļi);
 - 599.15.6. kardioskops;
 - 599.15.7. defibrilators;
 - 599.15.8. ārējais kardiostimulators;
 - 599.15.9. perfuzors;
 - 599.15.10. oksihemometrs;
 - 599.15.11. individuālie aizsardzības līdzekļi, gāzmaska.
- (Grozīts ar MK 24.05.2016. noteikumiem Nr. 315)*

7.9. Podologs (n 92)

600. Podologs (pēdu aprūpes speciālists) ir ārstniecības persona, kura ir ieguvusi pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību.

601. Podologa kompetencē ir:

601.1. pacientu podoloģiskā izmeklēšana, kas ietver pēdas kaulu locītavu sistēmas, asinsrites, jušanas, mīksto audu trofikas pārbaudi un bojājuma riska pakāpes novērtēšanu;

601.2. pēdas aprūpe un profilakses darbs, strādājot ar paaugstināta riska grupas pacientiem.

602. Lai veiktu ārstniecisko darbību, podologam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

602.1. pacientu aprūpes filozofija un cilvēka vajadzības, aprūpes plānošanas gaita, aprūpes mērķa noteikšanas kritēriji podoloģijā;

602.2. profesionālā darba ētikas pamatprincipi un standarti;

602.3. saskarsmes psiholoģijas principi;

602.4. bērnu un pieaugušo mācīšanas īpatnības;

602.5. cilvēka anatomija un fizioloģija;

602.6. patoloģisko procesu, slimību izcelsmes un patoģenēzes vispārējās likumsakarības;

602.7. svarīgāko diagnostisko kritēriju un analīžu izvērtēšana;

602.8. ārstniecības līdzekļu iedalījums farmakoloģiskās grupās, to iedarbības mehānisms, indikācijas, kontrindikācijas, blaknes, praktiskais lietojums pacientu aprūpē;

602.9. orgānu sistēmu slimību un citu primāro lokalizāciju slimību saistība ar pēdas saslimšanām;

602.10. subjektīvās, objektīvās un instrumentālās izmeklēšanas metodes pacienta veselības stāvokļa izvērtēšanā;

602.11. higiēnas pamatnozares, higiēnisko pasākumu ievērošanas nepieciešamība veselības saglabāšanai un veicināšanai podoloģijas nozarē;

602.12. mikrobioloģija;

602.13. kaitīgie arodfaktori;

602.14. fizikālās terapijas procedūras, indikācijas un kontrindikācijas;

602.15. terapeitisko, asinsvadu, neiroloģisko, endokrīno dziedzeru, infekcijas slimību, ādas un nagu saslimšanu, iedzimto un iegūto balsta un kustību sistēmas traucējumu etioloģija, patoģenēze, klīniskās izpausmes, diagnostikas un ārstēšanas principi, profilakses pasākumi;

602.16. ķirurģiska pacienta sagatavošana operācijām un pēcoperācijas aprūpes principi;

602.17. ķirurģijā un podoloģijā lietojamās medicīniskās ierīces un specifiskie aprūpes materiāli;

602.18. dažādas etioloģijas smagiem, dzīvībai bīstamiem stāvokļiem, to diagnostika, ārstēšana;

602.19. neatliekamās medicīniskās palīdzības principi un aprūpe;

602.20. podoloģiskās aprūpes darba metodes un procedūras;

602.21. profesionālās darbības juridiskie pamati.

603. Studiju ilgums podologam ir divi gadi, kuru laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas personības un sociālajā psiholoģijā, saskarsmes psiholoģijā, pedagoģijā, profesionālās darbības juridiskajos pamatos un darba aizsardzībā, informācijas tehnoloģiju lietošanā, higiēnā un mikrobioloģijā, cilvēka anatomijā un fizioloģijā,

vispārējā patoloģijā, patoloģiskajā fizioloģijā, farmakoloģijā, propedeutikā, aprūpes procesu podoloģijā, endokrinoloģijā un diabetoloģijā, ķirurģijā un traumatoloģijā, pēdu kopšanā izmantojamās medicīniskajās ierīcēs, dermatoloģijā, profesionāli tehniskajās iemaņās podoloģijā, uzņēmējdarbības pamatos un lietvedībā, neatliekamās medicīniskās palīdzības un katastrofu medicīnā, ortopēdijas un protezēšanas pamatos, iekšķīgās slimībās, fizikālajās medicīnas metodēs podoloģijā, neiroloģijā, infekcijas slimībās, ergonomijā un profesionālās darbības juridiskajos pamatos.

7.10. Radiologa asistents (n 85)

604. Radiologa asistents ir ārstniecības persona, kura ir ieguvusi pirmā līmeņa profesionālo augstāko medicīnisko izglītību radioloģijā vai vidējo speciālo medicīnisko izglītību ar pēcdiploma specializācijas apmācību radioloģijā.

605. Radiologa asistenta kompetencē ir:

605.1. veikt radioloģiskās procedūras vai diagnostiskās radioloģijas izmeklējumus;

605.2. nodrošināt radiācijas aizsardzību un drošumu, starojuma dozas optimizāciju, kā arī pacienta aprūpi diagnostiskajā radioloģijā, nukleārajā diagnostikā un staru terapijā;

605.3. izvēlēties izmeklējumam atbilstošu ekspozīcijas režīmu un parametrus, nodrošinot diagnostiskās radioloģijas procesu;

605.4. izvēlēties un lietot projekcijas un pozicionēt pacientu;

605.5. izvērtēt starojuma dozu;

605.6. izvēlēties attēla iegūšanas veidu un/vai lietot medicīniskās ierīces, lai iegūtais attēls būtu optimāls;

605.7. veikt attēldiagnostikas procedūras;

605.8. lietot medicīniskās ierīces atbilstoši drošības standartiem radiogrāfijā;

605.9. izvērtēt un izvēlēties optimālākās ekspozīcijas faktoru kombinācijas, lai iegūtu pacienta veselības stāvoklim atbilstošu kvalitatīvu attēlu;

605.10. novērtēt iegūtā attēla atbilstību mērķim, ievērojot visus noteikumus, kas saistīti ar kvalitātes kontroli radiogrāfijā;

605.11. veikt regulāru klīnisko auditu radiogrāfijā;

605.12. uzglabāt un atjaunot datus elektroniskā veidā;

605.13. veikt maksimālu starojuma dozas samazināšanu pacientam attēldiagnostikas procedūru laikā;

605.14. veikt staru terapijas procedūras saskaņā ar pacientam apstiprinātu individuālo staru terapijas plānu, lai plānotais mērķapjoms saņemtu nepieciešamo jonizējošā starojuma dozu, maksimāli aizsargājot citus orgānus un audus;

605.15. veikt pacientam radionuklīdās diagnostikas procedūru;

605.16. sniegt neatliekamo medicīnisko palīdzību.

606. Lai veiktu ārstniecisko darbību, radiologa asistentam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

606.1. psiholoģija, pētniecība, pedagoģija, bioloģija, ģenētika, ķīmija un bioķīmija;

606.2. sociālā dialoga veidošana sabiedrībā;

- 606.3. pacientu aprūpe radioloģijā, profesionāli tehniskās iemaņas pacientu aprūpē, pacientu aprūpe staru terapijā;
- 606.4. medicīnas ētika;
- 606.5. infekciju pamatkurs un higiēna;
- 606.6. iekšķīgās slimības un ķirurģiskās slimības;
- 606.7. neatliekamā medicīniskā palīdzība un katastrofu medicīna;
- 606.8. farmakoloģija;
- 606.9. kvalitātes nodrošināšana un kvalitātes kontrole radioloģijā;
- 606.10. arhīva izveide radioloģijā;
- 606.11. radiācijas fizika, radiobioloģija, radiācijas drošība un aizsardzība, un dozimetrija;
- 606.12. medicīnas tehnika un attēla reģistrācijas iekārtas radioloģijā, radioterapija – zinātne un tehnika;
- 606.13. vispārējā anatomija, topogrāfiskā anatomija, rentgenanatomija, normālā fizioloģija, radiofarmakoloģija, patoloģiskā fizioloģija;
- 606.14. kontrastvielu lietošana;
- 606.15. pacientu aprūpe staru terapijā;
- 606.16. attēldiagnostika, abdominālā, torokālā radiogrāfija, dentālā radiogrāfija, mamogrāfija;
- 606.17. radiogrāfija pediatrijā;
- 606.18. skeleta radiogrāfija, projekciju mācība;
- 606.19. sistēmu radiogrāfija;
- 606.20. datortomogrāfija, kodolmagnētiskā rezonanse un ultrasonogrāfija;
- 606.21. radioterapijas metodoloģija, radioterapija un onkoloģiskās slimības;
- 606.22. radionuklīdā diagnostika;
- 606.23. profesionālās darbības juridiskie pamati.

607. Mācību ilgums radiologa asistentam ir trīs gadi. Mācību laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas radiogrāfijas zinātnē, psiholoģijā, pētniecībā, pedagoģijā, uzņēmumu organizācijā un vadīšanā, lietvedībā un finansēs, profesionālās darbības juridiskajos pamatos, projektu izstrādes un vadīšanas pamatos, vadīšanas metodēs, bioloģijā, ģenētikā, ķīmijā un bioķīmijā, darba organizācijā un statistikā, arhīva izveidē radioloģijā, radiācijas fizikā, skaitliskās metodēs, medicīnas ētikā, pacientu aprūpē radioloģijā, profesionāli tehniskās iemaņas pacientu aprūpē, infekciju pamatkursā un higiēnā, ķirurģiskajās slimībās, neatliekamās palīdzības sniegšanā un katastrofu medicīnā, vispārējā anatomijā, topogrāfiskajā anatomijā, rentgenanatomijā, normālā fizioloģijā, patoloģiskajā fizioloģijā, farmakoloģijā, iekšķīgās slimībās, radiofarmakoloģijā, kontrastvielu lietošanā, radiobioloģijā, pacientu aprūpē staru terapijā, radiācijas drošībā un dozimetrijā, medicīnas tehnikā un attēla reģistrācijas iekārtās radioloģijā, radiogrāfijas zinātnē, attēldiagnostikā, skeleta radiogrāfijā, projekciju mācībā, sistēmu radiogrāfijā, kvalitātes nodrošināšanā un kvalitātes kontrolē radioloģijā, radiogrāfijā pediatrijā, radioterapijā (zinātne un tehnika), radioterapijas metodoloģijā, radioterapijā un onkoloģiskajās slimībās, kodolmagnētiskajā rezonansē un ultrasonogrāfijā, radionuklīdā diagnostikā un datortomogrāfijā.

7.11. Radiogrāfers (n 94)

608. Radiogrāfers ir ārstniecības persona, kura pēc pirmā līmeņa profesionālās augstākās medicīniskās izglītības iegūšanas radioloģijā ir ieguvusi otrā līmeņa profesionālo augstāko medicīnisko izglītību radioloģijā.

609. Radiogrāfera kompetencē ir:

609.1. patstāvīgi veikt diagnostiskās radioloģijas izmeklējumus (rentgenogramma, datortomogrāfija, kodolmagnētiskā rezonanse), radioloģiskās procedūras (staru terapija), radionuklīdās medicīnas procedūras;

609.2. nodrošināt radiācijas drošību un aizsardzību, starojuma dozas optimizāciju, kā arī pacienta aprūpi diagnostiskajā radioloģijā, radionuklīdā medicīnā, staru terapijā;

609.3. izvērtēt manipulācijas nepieciešamību atbilstoši klīniskajai situācijai un mainīt to;

609.4. nodrošināt minimālu apstarojuma devu pacientam, iegūstot maksimāli informatīvu diagnostisko attēlu;

609.5. sniegt neatliekamo medicīnisko palīdzību;

609.6. plānot, vadīt un izvērtēt multiprofesionālās komandas darbu.

610. Lai veiktu ārstniecisko darbību, radiogrāferam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

610.1. radioloģiskās procedūras, diagnostiskās radioloģijas izmeklējumi, radionuklīdās medicīnas procedūras;

610.2. radiācijas aizsardzība un drošība, starojuma dozas optimizācija, kā arī pacienta aprūpe diagnostiskajā radioloģijā, radionuklīdā medicīnā un staru terapijā;

610.3. izmeklējumam atbilstošs ekspozīcijas režīms un parametri, nodrošinot diagnostiskās radioloģijas procesu;

610.4. manipulācijas nepieciešamība atbilstoši klīniskajai situācijai un tās mainīšana, lai nodrošinātu minimālu apstarojuma devu pacientam, nekaitējot izmeklējuma kvalitātei;

610.5. projekcijas, pacienta precīza pozicionēšana;

610.6. starojuma doza;

610.7. optimālākais attēla iegūšanas veids un medicīniskās ierīces kvalitatīva, maksimāli informatīva attēla iegūšanai;

610.8. attēldiagnostikas procedūras;

610.9. medicīnisko ierīču lietošana atbilstoši drošības standartiem;

610.10. optimālākās ekspozīcijas faktoru kombinācijas, lai iegūtu pacienta stāvoklim atbilstošu maksimāli kvalitatīvu attēlu;

610.11. iegūtā attēla atbilstības novērtēšana atbilstoši tā mērķim, ievērojot visus noteikumus, kas saistīti ar kvalitātes kontroli radiogrāfijā;

610.12. regulārs klīniskais audits radiogrāfijā kvalitātes nodrošināšanai un uzturēšanai;

610.13. datu uzglabāšana un atjaunošana elektroniskā veidā;

610.14. maksimāla starojuma dozas samazināšana pacientam attēldiagnostikas procedūru laikā, nekaitējot attēla kvalitātei;

610.15. datortomogrāfijas izmeklējumi, izvēloties protokolu vai sastādot jaunu protokolu;

610.16. kodolmagnētiskās rezonanses izmeklējumi, izvēloties protokolu atbilstoši izmeklējuma zonai;

610.17. staru terapijas procedūras veikšana saskaņā ar pacientam apstiprināto individuālo staru terapijas plānu, lai plānotais mērķapjoms saņemtu nepieciešamo jonizējošā starojuma dozu, maksimāli aizsargājot citus orgānus un audus;

610.18. radionuklīdās medicīnas procedūras;

610.19. kontrastvielu ievadīšana, ar to saistītie riska faktori;

610.20. radionuklīdu ievadīšana, ar to saistītie riska faktori;

610.21. neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana;

610.22. multiprofesionālās komandas darba plānošana, vadīšana un izvērtēšana;

610.23. profesionālās darbības juridiskie pamati.

611. Studiju ilgums radiogrāferam ir viens gads un seši mēneši, kuru laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas kodolmagnētiskajā rezonansē un ultrasonogrāfijā, radionuklīdajā diagnostikā un terapijā, datortomogrāfijā, kā arī ar šiem izmeklējumiem saistītajā radiācijas drošībā un aizsardzībā, kontrastvielu un radionuklīdu lietošanā, datu izvēlē un protokolu sastādīšanā un lietošanā, datu apstrādē un saglabāšanā digitālā arhīvā, datu pēcapstrādē un veselības aprūpes organizēšanā un nodrošināšanā.

7.12. Skaistumkopšanas speciālists kosmetoloģijā (n 96)

612. Skaistumkopšanas speciālists kosmetoloģijā ir ārstniecības persona, kura ir ieguvusi pirmā līmeņa augstāko profesionālo izglītību saskaņā ar akreditētu skaistumkopšanas speciālista kosmetoloģijā studiju programmu.

613. Skaistumkopšanas speciālista kosmetoloģijā kompetencē ir sejas un ķermeņa ādas apstrādes un kopšanas procedūru veikšana.

614. Lai veiktu ārstniecisko darbību, skaistumkopšanas speciālistam kosmetoloģijā ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

614.1. cilvēka ķermeņa anatomiskā uzbūve un fizioloģiskā funkcionēšana;

614.2. ādas un citu orgānu un to sistēmu funkcionēšana;

614.3. saslimšanas, uztura un dzīvesveida ietekme uz ādas un citu orgānu funkcijām, to savstarpējās saiknes analīze;

614.4. sejas ādas un ķermeņa kosmētiskā diagnostika un problēmām atbilstošu lēmumu pieņemšana;

614.5. sejas ādas un ķermeņa kosmētisko procedūru un manipulāciju veikšana;

614.6. profesionālās darbības tiesiskie pamati.

615. Studiju ilgums skaistumkopšanas speciālistam kosmetoloģijā ir trīs gadi pēc vidējās izglītības dokumenta iegūšanas, divi gadi pēc pirmā līmeņa augstākās profesionālās medicīniskās izglītības dokumenta iegūšanas vai astoņi mēneši pēc otrā līmeņa augstākās profesionālās medicīniskās izglītības dokumenta iegūšanas.

616. Studiju laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas cilvēka anatomijā un fizioloģijā, terapijas un farmakoloģijas pamatos (asinsrites un limfātiskā sistēma, alerģijas, anafilaktiskās reakcijas, akūtas sirds un asinsvadu problēmas, klientu aprūpe, medikamentu ietekme, vitamīni un minerāli), vispārējā un estētiskajā dermatoloģijā (ādas un tās derivātu uzbūve un funkcijas, ādas un nagu slimības), citoloģijas, ģenētikas un mikrobioloģijas pamatos, kosmetoloģijā, sejas un ķermeņa ādas estētiskajā kopšanā (ādas attīrīšana, diagnostika un analīze, masāža un citas manuālās un elektroprocedūras sejai un ķermenim), ķīmisko un fizikālo faktoru ietekmē un lietošanā kosmetoloģijā, kosmētisko produktu sastāvos un īpašībās, fitoterapijā un aromterapijā, uztura nozīmē organismā notiekošo procesu regulēšanā, mākslas un mūzikas terapijā, krāsu enerģijā, fizikālajā medicīnā un kosmetoloģijā izmantojamajās medicīniskajās ierīcēs, starojumu veidos (saule, solārijs, lāzers) un solāriju aparatūrā, profesionālajos higiēnas standartos, darba vides riska un fizikālajos faktoros, kosmētiķa un klienta aizsardzībā, uzņēmējdarbības ekonomikā, profesionālās darbības tiesiskajos pamatos, personālvadībā un tirgvedībā, saskarsmes psiholoģijā, stresa un konfliktu vadīšanā, drošības tehnikā, grāmatvedībā un lietvedībā kosmētikas tirgzinībās, par biznesa plāniem un prezentācijām.

7.13. Uztura speciālists (n 93)

617. Uztura speciālists ir ārstniecības persona, kura ir ieguvusi otrā līmeņa profesionālo augstāko izglītību.

618. Uztura speciālista kompetencē ir:

618.1. līdzdalība pacientu veselības veicināšanā, izglītošanā, ārstniecības un rehabilitācijas procesā;

618.2. ar uztura un pārtikas lietošanu saistītu pētījumu plānošana un analīze;

618.3. ēdināšanas organizēšana izglītības iestādēs, ārstniecības iestādēs, ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās;

618.4. sabiedriskās ēdināšanas un pārtikas ražošanas uzņēmumu konsultēšana;

618.5. pacientu un viņu ģimenes locekļu, pacientu aprūpes komandas locekļu izglītošana par veselīga un sabalansēta uztura lietošanu.

619. Lai veiktu ārstniecisko darbību, uztura speciālistam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

619.1. pacientiem ar dažādiem veselības traucējumiem un saslimšanām nepieciešamās diētas nodrošināšana;

619.2. ēdienkaršu plānošana un ēdināšanas bloka darbu organizēšana;

619.3. higiēnas ievērošana ēdināšanas blokā;

619.4. neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana;

619.5. uztura apmācības programmas īstenošana;

619.6. antropometrisko rādītāju noteikšana un analīze;

619.7. organisma šķidruma līdzsvara noteikšana un analīze;

619.8. profesionālās darbības juridiskie pamati.

620. Studiju ilgums uztura speciālistam ir četri gadi. Studiju laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas datu vākšanā par pacientu (attieksme pret savu veselību, augšana un attīstība, fizioloģiskais stāvoklis, ēšanas ieradumi, uztura anamnēze, pacienta fiziskās aktivitātes), pacientu ēdināšanas plānam nepieciešamo produktu piemērošanā, subjektīvās un objektīvās izmeklēšanas un diagnostikas metodēs, antropometrisko rādītāju noteikšanā un analīzē, organisma šķidruma līdzsvara rādītāju noteikšanā un analīzē, veselību veicinošu un uzturošu pasākumu organizēšanā, saskarsmes un pedagoģijas principu lietošanā, uztura mācībā, barības uzņemšanas, sagremošanas un

uzsūkšanās procesu nodrošināšanas veidos un metodēs, organisma eliminācijas procesu nodrošināšanas veidos un metodēs, parenterālā un enterālā barošanā, pediatrijā, bērna augšanā un attīstībā, bērnu aprūpē, geriatrisku pacientu aprūpes principos, neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanā, pacientu aprūpes darba dokumentēšanas principos, uztura gatavošanas tehnoloģijās, cilvēka anatomijā, fizioloģijā, patoloģiskajā fizioloģijā, cilvēka biofizikā, par bioloģisko vidi, citoloģijā, ģenētikā, mikrobioloģijā, parazitoloģijā, pārtikas ķīmijā, vides veselībā un to ietekmējošajos fiziskos, ķīmiskos un bioloģiskos faktorus, rehabilitoloģijā, arodmedicinā un arodslimībās, patoloģiskajā fizioloģijā, klīniskajā farmakoloģijā, propedeutikas un iekšējo slimību pamatos, ķirurģisko slimību pamatos, psihiatrijas un narkoloģijas pamatos, infekcijas slimību pamatos, stomatoloģisko saslimšanu profilaksē, epidemioloģijā, sabiedrības veselībā, profesionālās darbības juridiskajos pamatos, pārtikas kvalitātes novērtēšanā, kā arī par pārtikas piedevām un uztura bagātinātājiem.

7.14. Zobārsta asistents (n 71)

621. Zobārsta asistents ir ārstniecības persona, kura ir ieguvusi arodizglītību veselības aprūpē.

622. Zobārsta asistenta kompetencē ir:

622.1. administratīvā darba veikšana zobārstniecības kabinetā;

622.2. infekciju kontroles pasākumu nodrošināšana zobārstniecības kabinetā;

622.3. dalība mutes dobuma ārstēšanas procesā – nepieciešamo medicīnisko ierīču un darba vietas sagatavošana ārstēšanas procesam, pacienta psiholoģiskā sagatavošana pirms manipulācijas uzsākšanas, asistēšana zobārstam manipulāciju laikā zobārstniecības kabinetā, darba vietas sakārtošana pēc manipulācijas;

622.4. rentgenoloģiskās diagnostikas pasākumu veikšana;

622.5. radiācijas drošības pasākumu kompleksa nodrošināšana zobārstniecības kabinetā;

622.6. pacienta novērošana un pirmās palīdzības sniegšana;

622.7. drošas darba vides uzturēšana zobārstniecības kabinetā;

622.8. dažādu veidu dokumentācijas aizpildīšana zobārstniecības kabinetā.

623. Lai veiktu ārstniecisko darbību, zobārsta asistentam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

623.1. zobārstniecībā lietotā medicīniskā terminoloģija;

623.2. vispārējā anatomija un histoloģija;

623.3. mikrobioloģija;

623.4. farmakoloģija;

623.5. medicīnas psiholoģija un deontoloģija;

623.6. sejas un mutes anatomija;

623.7. zobārstniecībā izmantojamie materiāli;

623.8. mutes dobuma slimības;

623.9. mutes dobuma ķirurģija;

- 623.10. ortopēdija;
- 623.11. ortodontija;
- 623.12. asistenta darba principi zobārstniecības kabinetā;
- 623.13. neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana;
- 623.14. dentālā rentgenoloģija;
- 623.15. profesionālās darbības juridiskie pamati.

624. Mācību ilgums zobārsta asistenta profesijā ir viens gads pēc vidējās izglītības dokumenta iegūšanas.

625. Mācību laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas administratīvajā darbā zobārstniecības kabinetā, par infekciju kontroles pasākumiem, par mutes dobuma ārstēšanas procesu, rentgenoloģiskās diagnostikas pasākumiem, mutes dobuma saslimšanās, mutes dobuma ķirurģijā, sejas un mutes anatomijā un fizioloģijā, ortopēdijā, ortodontijā, medikamentu un materiālu izmantošanā zobārstniecībā, komandas darba principos, dažāda vecuma pacientu grupu izglītošanas principos, profesionālās darbības juridiskajos pamatos.

7.15. Zobārstniecības māsa (n 68)

626. Zobārstniecības māsa ir ārstniecības persona, kura ir ieguvusi profesionālo vidējo izglītību.

627. Zobārstniecības māsas kompetencē ir:

- 627.1. pacientu aprūpe mutes dobuma saslimšanu gadījumos;
- 627.2. noteikto diagnostikas un ārstēšanas procedūru nodrošināšana zobārsta uzraudzībā;
- 627.3. izglītojoši motivējoša darba veikšana dažāda vecuma pacientu grupām mutes dobuma profilaksē;
- 627.4. zobārstniecības kabineta darba organizēšana.

628. Lai veiktu ārstniecisko darbību, zobārstniecības mācai ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

- 628.1. zobārstniecībā lietotā medicīniskā terminoloģija;
- 628.2. vispārējā anatomija un histoloģija;
- 628.3. mikrobioloģija;
- 628.4. farmakoloģija;
- 628.5. medicīnas psiholoģija un deontoloģija;
- 628.6. sejas un mutes anatomija;
- 628.7. zobārstniecībā izmantojamie materiāli;
- 628.8. mutes dobuma slimības;
- 628.9. mutes dobuma ķirurģija;

- 628.10. ortopēdija;
- 628.11. ortodontija;
- 628.12. asistenta darba principi zobārstniecības kabinetā;
- 628.13. neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana;
- 628.14. dentālā rentgenoloģija;
- 628.15. zobārstniecības pacientu aprūpe;
- 628.16. preventīvais darbs zobārstniecībā;
- 628.17. pedagoģiskās darbības pamatprincipi dažāda vecuma pacientu grupām;
- 628.18. somatisko un infekcijas slimību ietekme uz mutes dobumu, to izraisītās izmaiņas;
- 628.19. profesionālās darbības juridiskie pamati.

629. Mācību ilgums zobārstniecības mācai ir divi gadi. Mācību laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas indivīda un sabiedrības izglītošanā dažādās mērķauditorijās mutes dobuma profilaksē, mutes dobuma slimību profilaksē zobārstniecības kabinetā zobārsta uzraudzībā, zobārsta asistentu darba organizācijā zobārstniecības kabinetā, par infekciju kontroles pasākumiem zobārstniecības kabinetā, mutes dobuma ārstēšanas principiem, ārstēšanas procesā nepieciešamajām medicīniskajām ierīcēm, pacienta psiholoģisko sagatavošanu pirms manipulācijas uzsākšanas, zobārsta asistēšanas principos manipulāciju laikā zobārstniecības kabinetā, rentgenoloģiskās diagnostikas pasākumos, pacientu novērošanā un pirmās palīdzības sniegšanā, par drošu darba vidi zobārstniecības kabinetā, mutes dobuma slimību etioloģijā, patogēnēzē, infekciju izplatības kontrolē, aseptikas un antiseptikas metodēs zobārstniecībā, zobārstniecības palīdzības organizācijas pamatprincipos, materiālmācībā, mutes dobuma ķirurģijā, mutes dobuma ortopēdijā un ortodontijā, mutes dobuma profilaksē un preventīvā darba organizācijas pamatprincipos, ētikas pamatprincipos zobārstniecības mācības darbā un profesionālās darbības juridiskajos pamatos.

7.16. Zobu higiēnists (n 11)

630. Zobu higiēnists ir ārstniecības persona, kura ir ieguvusi pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību.

631. Zobu higiēnista kompetencē ir:

- 631.1. pacientu aprūpe mutes saslimšanu diagnostikas, ārstēšanas un profilaktisko pasākumu gadījumos;
- 631.2. zobu higiēnas procedūru veikšana.
- 631.3. izglītojoši motivējoša mutes dobuma profilakses darba veikšana dažāda vecuma pacientu grupām.

632. Lai veiktu ārstniecisko darbību, zobu higiēnistam ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

- 632.1. sabiedrības mutes veselības izglītošanas un veicināšanas metodes un to praktiskā lietošana;
- 632.2. mutes dobuma un zobu attīstība, anatomiskās un fizioloģiskās īpatnības dažādās vecuma grupās;
- 632.3. mutes dobuma un zobu saslimšanas, to etioloģija, patogēnēze, klīniskās izpausmes, diagnostika, ārstēšana un profilakse;
- 632.4. mutes dobuma saslimšanas zīdaiņu vecumā, piena zobu sakodiena vecumā, maiņas sakodiena vecumā, grūtniecības laikā un dažādu vispārēju organisma saslimšanu gadījumā;

632.5. pacienta izmeklēšana;

632.6. mutes higiēna:

632.6.1. virssmaganu un zemsmaganu mīksto un cieto aplikumu noņemšana;

632.6.2. plombu pārkares noņemšana, pagaidu plombējamo materiālu ielikšana, zoba kroņa pulēšana;

632.6.3. zoba saknes pulēšana;

632.6.4. zobu pulēšana un diegošana;

632.6.5. pacienta apmācīšana dažādās un viņam piemērotākās zobu tīrīšanas tehnikās, kā arī zobu diegošanas tehnikā;

632.6.6. medikamentu ievietošana smaganu rievās un kabatās;

632.6.7. lokāli remineralizējošo un zobu jutību samazinošo līdzekļu lietošana;

632.6.8. silantu uzlikšana zobu kožamajām virsmām pēc zobārsta norādījumiem;

632.6.9. zobu balināšanas procedūru veikšana;

632.6.10. periodontoloģisko pārsēju uzlikšana un noņemšana, šuvju noņemšana mutes dobumā;

632.6.11. nospiedumu noņemšana, lai izgatavotu zobu aizsargšinas vai individuālās karotes;

632.6.12. polimerizācijas lampu gaismas lietošana cietējošiem zobārstniecības materiāliem un silantiem;

632.7. neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana;

632.8. saskarsmes un pedagoģijas pamatprincipi;

632.9. profesionālās darbības juridiskie pamati.

633. Studiju ilgums zobu higiēnistam ir divi gadi. Studiju laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas pacienta mutes higiēnā, dažādu mutes dobuma higiēnas manipulāciju plānošanā, īstenošanā, izvērtēšanā un dokumentēšanā, pacientu izglītošanā par vispārējo un mutes veselību, tās saglabāšanā, veicināšanā un pašaprūpē, neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanā, infekciju kontrolē zobu higiēnista darbā, terapeitiskajā zobārstniecībā, periodontoloģijā, mutes dobuma rentgenoloģijā, ķirurģiskajā zobārstniecībā, profilaksē zobārstniecībā, bērnu zobārstniecībā, saskarsmes psiholoģijas un pedagoģijas pamatos un profesionālās darbības ētiskajos un juridiskajos pamatos.

7.17. Militārais paramediķis

(Apakšnodaļa MK 04.10.2011. noteikumu Nr.760 redakcijā)

633.¹ Militārais paramediķis ir ārstniecības persona, kura ir ieguvusi pirmā līmeņa profesionālo augstāko izglītību saskaņā ar akreditētu militārā paramediķa studiju programmu.

633.² Militārā paramediķa kompetencē ir:

633.² 1. izvērtēt cietušo (saslimušo) veselības stāvokli;

633.² 2. veikt traumu guvušo cietušo primāro novērtēšanu;

633.² 3. sniegt neatliekamo medicīnisko palīdzību traumu guvušiem cietušajiem un saslimušajiem;

633.² 4. veikt cietušo šķirošanu;

633.² 5. organizēt un veikt cietušo (saslimušo) evakuāciju;

633.² 6. patstāvīgi lietot zāles cietušajiem, tai skaitā arī stipras iedarbības, militāru operāciju un ārkārtēju situāciju sekas likvidācijas laikā;

633.² 7. izglītēt ārstniecības atbalsta personas, pacientus un sabiedrību neatliekamās medicīniskās palīdzības un veselības veicināšanas jomā;

633.² 8. konstatēt bioloģiskās nāves faktu militāru operāciju laikā.

633.³ Militārajam paramediķim ir ārstnieciskās darbības veikšanai nepieciešamās teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

633.³ 1. neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšana traumu, akūtu saslimšanu un apkārtējās vides izraisītu veselības traucējumu gadījumos savas profesionālās darbības ietvaros;

633.³ 2. neatliekamajā medicīniskajā palīdzībā izmantojamās diagnostikas un ārstniecības metodes;

633.³ 3. profesionālās darbības juridiskie pamati.

633.⁴ Mācību laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

633.⁴ 1. traumas, traumu mehānismi un neatliekamā medicīniskā palīdzība traumu guvušiem cietušajiem:

633.⁴ 1.1. traumu guvuša cietušā primārā novērtēšana;

633.⁴ 1.2. hipovolēmisks šoks;

633.⁴ 1.3. galvas traumas;

633.⁴ 1.4. mugurkaula traumas;

633.⁴ 1.5. krūškurvja traumas;

633.⁴ 1.6. vēdera traumas;

633.⁴ 1.7. iegurņa un iegurņa orgānu traumas;

633.⁴ 1.8. ekstremitāšu traumas;

633.⁴ 1.9. ilgstoša saspieduma sindroms;

633.⁴ 1.10. traumatiska amputācija;

633.4 1.11. politrauma;

633.⁴ 2. taktiskā medicīna:

633.⁴ 2.1. terminālās ballistikas pamati;

633.⁴ 2.2. neatliekamās medicīniskās palīdzības specifika cietušajiem militāro operāciju laikā;

633.⁴ 2.3. cietušo evakuācija militāro operāciju laikā;

633.⁴ 3. apkārtējās vides izraisīti veselības traucējumi, neatliekamā medicīniskā palīdzība šo traucējumu gadījumos:

633.⁴ 3.1. karstuma iedarbība (apdegumi, pārkaršana, dehidratācija);

633.⁴ 3.2. aukstuma iedarbība (hipotermija, apsaldējumi);

633.⁴ 3.3. slīkšana;

633.⁴ 3.4. elektrības un zibens iedarbība;

633.⁴ 3.5. dzīvībai un veselībai kritiski stāvokļi ūdenslīdzējiem;

633.⁴ 3.6. augstuma izraisīti dzīvībai un veselībai kritiski stāvokļi;

633.⁴ 3.7. dzīvnieku kodumi;

633.⁴ 3.8. anafilaktiskais šoks;

633.⁴ 4. reanimācija un dzīvībai svarīgo funkciju stabilizācija:

633.⁴ 4.1. pamata atdzīvīnāšanas algoritms un padziļinātās kardiopulmonālās reanimācijas algoritmi;

633.⁴ 4.2. klīniskā un bioloģiskā nāve;

633.⁴ 5. akūtas sirds un asinsvadu sistēmas patoloģijas, neatliekamā medicīniskā palīdzība šo patoloģiju gadījumos:

633.⁴ 5.1. akūts koronārs sindroms;

633.⁴ 5.2. miokarda infarkts;

633.⁴ 5.3. kardiogēns šoks;

633.⁴ 5.4. arteriāla hipertensija;

633.⁴ 5.5. dzīvībai bīstami sirds ritma traucējumi;

633.⁴ 5.6. akūta asinsvadu mazspēja;

633.⁴ 5.7. plaušu tūska;

633.⁴ 6. akūtas elpošanas orgānu sistēmas patoloģijas, neatliekamā medicīniskā palīdzība šo patoloģiju gadījumos:

633.⁴ 6.1. akūts bronhīts;

633.⁴ 6.2. akūtas pneimonijas;

633.⁴ 6.3. bronhiālā astma;

633.⁴ 6.4. pneimotorakss;

633.⁴ 6.5. akūta balsenes stenoze;

633.⁴ 6.6. svešķermeņi augšējos elpceļos;

633.⁴ 7. akūtas infekcijas slimības, neatliekamā medicīniskā palīdzība šo slimību gadījumos:

633.⁴ 7.1. gaisa pilienu infekcijas;

633.⁴ 7.2. angīna;

633.⁴ 7.3. difterija;

633.⁴ 7.4. kuņģa un zarnu trakta infekcijas;

633.⁴ 7.5. hepatīti;

633.⁴ 7.6. holera, mēris, Sibīrijas čūla, hemorāģiskie drudži;

633.⁴ 7.7. stinguma krampji;

633.⁴ 7.8. malārija;

633.⁴ 7.9. trakumsērga;

633.⁴ 7.10. Laima slimība;

633.⁴ 7.11. tuberkuloze;

633.⁴ 7.12. brūču infekcijas;

633.⁴ 8. akūtas ķirurģiskas patoloģijas, neatliekamā medicīniskā palīdzība šo patoloģiju gadījumos:

633.⁴ 8.1. akūts peritonīts;

633.⁴ 8.2. akūts apendicīts;

633.⁴ 8.3. akūta kuņģa un divpadsmitpirkstu zarnas patoloģija;

633.⁴ 8.4. zarnu trakta akūta necaurlaidība;

633.⁴ 8.5. akūts holecistīts, mehāniskā dzelte;

633.⁴ 8.6. akūts pankreatīts;

633.⁴ 8.7. abscess, flegmona, sepse;

633.⁴ 9. neatliekamas uroģenitālās sistēmas patoloģijas, neatliekamā medicīniskā palīdzība šo patoloģiju gadījumos:

633.⁴ 9.1. akūta urīna aizture;

633.⁴ 9.2. nierakmeņu slimība, nieru kolika;

633.⁴ 9.3. akūts pielonefrīts;

633.⁴ 9.4. akūti vīriešu dzimumorgānu iekaisumi, parafimoze;

633.⁴ 9.5. akūta nieru mazspēja;

633.⁴ 10. akūtas dzemdību un ginekoloģiskas patoloģijas, neatliekamā medicīniskā palīdzība šo patoloģiju gadījumos:

633.⁴ 10.1. dzemdības ārpus slimnīcas;

633.⁴ 10.2. jaundzimušā atdzīvināšana un dzīvības funkciju novērtēšana pēc Apgares skalas;

633.⁴ 10.3. spontāns aborts;

633.⁴ 10.4. ārpusdzemdes grūtniecība;

633.⁴ 10.5. priekšlaicīgas dzemdības;

633.⁴ 11. akūtas neiroloģiskas un psihiatriskas patoloģijas, neatliekamā medicīniskā palīdzība šo patoloģiju gadījumos:

633.⁴ 11.1. komatozi stāvokļi, komu skalas;

633.⁴ 11.2. krampju sindroms, epilepsija;

633.⁴ 11.3. akūti galvas un muguras smadzeņu un to apvalku iekaisumi;

633.⁴ 11.4. mugurkaula disku trūces;

633.⁴ 11.5. akūtas psihozes;

633.⁴ 11.6. agrīnas un vēlīnas stresa reakcijas;

633.⁴ 11.7. toksikomānija, narkomānija;

633.⁴ 12. akūtas bērnu un zīdaiņu patoloģijas, neatliekamā medicīniskā palīdzība šo patoloģiju gadījumos:

633.⁴ 12.1. krampji;

633.⁴ 12.2. elpošanas orgānu neatliekamā patoloģija;

633.⁴ 12.3. masalas, masaliņas, skarlatīna, vējbakas, garais klepus, epidēmiskais parotīts;

633.⁴ 13. neatliekamie stāvokļi endokrinoloģijā, neatliekamā medicīniskā palīdzība;

633.⁴ 14. akūta saindēšanās, neatliekamā medicīniskā palīdzība šo patoloģiju gadījumos;

633.⁴ 15. ārkārtēju medicīnisku situāciju pārvaldīšana pirmsslimnīcas etapā:

633.⁴ 15.1. neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanas vadība ārkārtas medicīniskās situācijās sadarbībā ar operatīvajiem dienestiem;

- 633.⁴ 15.2. cietušo šķirošana;
- 633.⁴ 16. cietušo (saslimušo) sagatavošana evakuācijai, izmantojot sauszemes, gaisa un jūras transportu katastrofu un militāru operāciju laikā;
- 633.⁴ 17. neatliekamā medicīniskā palīdzība cietušajiem (saslimušajiem) ķīmisko, bioloģisko, radioloģisko vielu un kodolieroču izraisītajos negadījumos un katastrofās;
- 633.⁴ 18. individuālo aizsardzības līdzekļu un aprīkojuma lietošana ķīmisko, bioloģisko, radioloģisko vielu un kodolieroču izraisītajos negadījumos un militārajās operācijās;
- 633.⁴ 19. medicīniskā dokumentācija, tās aizpildīšana;
- 633.⁴ 20. psiholoģiskā atbalsta sniegšana cietušajiem (saslimušajiem);
- 633.⁴ 21. profesionālās ētikas ievērošana;
- 633.⁴ 22. diagnostisko metožu un manipulāciju lietošanas indikācijas, izpildes metodika un prasme izvērtēt iegūtos datus:
- 633.⁴ 22.1. pacienta fizikālā izmeklēšana;
 - 633.⁴ 22.2. ķermeņa temperatūras mērīšana;
 - 633.⁴ 22.3. arteriālā asinsspiediena mērīšana;
 - 633.⁴ 22.4. asinsvadu manuālā izmeklēšana;
 - 633.⁴ 22.5. pulsa oksimetrija;
 - 633.⁴ 22.6. mikrocirkulācijas sistēmas stāvokļa izvērtēšana;
 - 633.⁴ 22.7. pacienta novērtēšana pēc komu skalām;
 - 633.⁴ 22.8. kardiomonitorēšana;
 - 633.⁴ 22.9. glikometrija;
 - 633.⁴ 22.10. bioloģiskās nāves fakta konstatācija;
- 633.⁴ 23. ārstniecisko metožu un manipulāciju lietošanas indikācijas, izpildes metodika un prasme izvērtēt iegūtos datus:
- 633.⁴ 23.1. elpceļu caurlaidības atjaunošana;
 - 633.⁴ 23.2. elpvadu lietošana;
 - 633.⁴ 23.3. trahejas intubācija;
 - 633.⁴ 23.4. kombinētās barības vada–trahejas caurules lietošana;
 - 633.⁴ 23.5. laringeālās caurules lietošana;
 - 633.⁴ 23.6. krikotiroidotomija;

- 633.⁴ 23.7. plaušu mākslīgā ventilācija;
- 633.⁴ 23.8. skābekļa inhalācijas metodes;
- 633.⁴ 23.9. pleiras dobuma punkcija neatliekamās situācijās;
- 633.⁴ 23.10. pleiras dobuma drenāža neatliekamās situācijās;
- 633.⁴ 23.11. pagaidu asiņošanas apturēšanas metodes;
- 633.⁴ 23.12. dzīvībai bīstamas asiņošanas apturēšana cietušajiem, izmantojot militāros pārsējus, taktiskos žņaugus, brūces tamponēšanu un lokālos hemostātiskos līdzekļus;
- 633.⁴ 23.13. brūču primārā ķirurģiskā apdare;
- 633.⁴ 23.14. desmurģija;
- 633.⁴ 23.15. transporta imobilizācija traumu guvušiem cietušajiem;
- 633.⁴ 23.16. amputēto ķermeņa daļu pareiza saglabāšana un transportēšana;
- 633.⁴ 23.17. intravenoza pieeja, šķīdumu un medikamentu ievadīšana;
- 633.⁴ 23.18. medikamentu ievadīšana enterāli un parenterāli;
- 633.⁴ 23.19. intraosāla pieeja (sternāla, tibiāla) un medikamentu ievadīšana intraosāli;
- 633.⁴ 23.20. kardiopulmonālā reanimācija;
- 633.⁴ 23.21. elektriskā defibrilācija;
- 633.⁴ 23.22. pacientu pozicionēšana;
- 633.⁴ 23.23. pacientu pārvietošana;
- 633.⁴ 23.24. kuņģa zondēšana un kuņģa skalošana caur zondi;
- 633.⁴ 23.25. deguna priekšējā tamponāde;
- 633.⁴ 23.26. krājtelņu un nebulaizera tipa smidzinātāju lietošana;
- 633.⁴ 23.27. urīnpūšļa katetrizācija;
- 633.⁴ 23.28. dzemdību pieņemšana pirmsslimnīcas etapā;
- 633.⁴ 23.29. jaundzimušā nabas saites primārā apdare;
- 633.⁴ 23.30. jaundzimušā atdzīvināšana.

633.⁵ Mācību ilgums militārajam paramediķim ir divi gadi, kuru laikā tiek apgūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas saskarsmē, anatomijā, fizioloģijā, higiēnā, epidemioloģijā, vispārējā patoloģijā, farmakoloģijā ar receptūru, propeideitkā, traumatisku bojājumu, apkārtējās vides izraisītu veselības traucējumu un akūtu patoloģisku stāvokļu etioloģijā, patoģenēzē, simptomātikā, profilaksē, neatliekamajā medicīniskajā palīdzībā, taktiskajā medicīnā,

militārajā medicīnā, pedagoģijas un uzņēmējdarbības pamatos, kā arī profesionālās darbības juridiskajos, lietvedības un finanšu jautājumos.

7.18. Zobu tehniķis (n 12)

(Apakšnodaļa MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā)

633.⁶ Zobu tehniķis ir ārstniecības persona, kura ieguvusi profesionālo vidējo izglītību.

633.⁷ Zobu tehniķa kompetencē ir:

633.⁷ 1. ortopēdiskās zobārstniecības zobu, žokļu sistēmas defektu un anomāliju tehniskās restaurācijas konstrukciju un to elementu izgatavošana;

633.⁷ 2. izņemamo un neizņemamo zobu protēžu izgatavošana;

633.⁷ 3. dabīgo zobu, zobu rindu un oklūzijas atjaunošana;

633.⁷ 4. profilaktisko un ārstnieciski medicīnisko ierīču izgatavošana ortodontijā un sejas žokļu ortopēdijā;

633.⁷ 5. zobu tehniskās laboratorijas darba organizēšana.

633.⁸ Lai veiktu ārstniecisko darbību, zobu tehniķim ir teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas šādos jautājumos:

633.⁸ 1. sejas žokļu sistēmas anatomija, fizioloģija un biomehānika;

633.⁸ 2. atbalstīto zobu protēžu izgatavošanas tehnika;

633.⁸ 3. fantomu kurss;

633.⁸ 4. izņemamo zobu protēžu izgatavošanas tehnika;

633.⁸ 5. neizņemamo zobu protēžu izgatavošanas tehnika;

633.⁸ 6. materiālmācība;

633.⁸ 7. metālkeramisko zobu protēžu izgatavošanas tehnika;

633.⁸ 8. ortodontija un zobu protezēšana bērniem;

633.⁸ 9. sejas žokļu ortopēdija;

633.⁸ 10. zobu un mutes dobuma slimības;

633.⁸ 11. zobu protēžu liešanas tehnika;

633.⁸ 12. patoloģijas pamati un neatliekamā medicīniskā palīdzība;

633.⁸ 13. profesionālās darbības juridiskie pamati.

633.⁹ Mācību ilgums zobu tehnikim ir divi gadi un seši mēneši. Mācību laikā tiek iegūtas teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas mutes dobuma anatomijā, klīnikā un morfoloģijā, mutes veselības saglabāšanā un atjaunošanā, izņemamo un neizņemamo zobu protēžu izgatavošanā, ortodontiskās aparatūras un sejas žokļu ortopēdijā lietojamo šīnu un ierīču izgatavošanā, protēžu konstruēšanā ar implantu un stiprinājumu sistēmu, kā arī tehnisko ierīču, iekārtu, instrumentu un materiālu lietošanā zobu tehniskajā laboratorijā zobu protēžu izgatavošanai.

8. Noslēguma jautājumi

(Nodaļas nosaukums MK 26.06.2018. noteikumu Nr. 368 redakcijā)

634. *(Svītrots ar MK 24.05.2016. noteikumiem Nr. 315)*

635. Studējošie, kuri attiecīgajā izglītības programmā imatrikulēti līdz 2016. gada 1. jūnijam vai līdz 2016. gada 1. oktobrim (attiecas uz ārstiem un zobārstiem), izglītības programmas apguvi beidz atbilstoši tam izglītības programmas ilgumam un saturam, kāds bija spēkā līdz 2016. gada 1. jūnijam.

(MK 24.05.2016. noteikumu Nr. 315 redakcijā)

636. Ārstniecības personām, kuras ir reģistrētas Ārstniecības personu reģistrā un kurām ārstniecības personas sertifikāti ir piešķirti atbilstoši tam ārstniecības personu specialitāšu klasifikatoram, kāds bija spēkā līdz šo noteikumu spēkā stāšanās dienai, sakarā ar specialitāšu klasifikatora maiņu jauni sertifikāti attiecīgajā specialitātē netiek izsniegti, resertifikācija nav jākārt un tām piešķirtie ārstniecības personas sertifikāti ir spēkā līdz 2016. gada 31. decembrim, onkoloģijas ķirurgiem – līdz 2017. gada 31. decembrim un māsām (medicīnas māsām) – līdz 2022. gada 31. decembrim. Šajā punktā minēto ārstniecības personu patstāvīgā profesionālā darba apjomu nosaka ārstniecības iestādes vadītājs, pamatojoties uz attiecīgajā specialitātē sertificēta un apmācītā specialista vērtējumu par ārstniecības personas profesionālajām prasmēm.

(MK 13.12.2016. noteikumu Nr. 784 redakcijā, kas grozīta ar MK 26.06.2018. noteikumiem Nr. 368; MK 01.10.2019. noteikumiem Nr. 458)

637. Šo noteikumu 137.⁵ un 257.⁵ punkts ir spēkā līdz 2019. gada 30. aprīlim. Šo noteikumu 217.⁵ punkts ir spēkā līdz 2021. gada 31. decembrim.

(MK 15.01.2019. noteikumu Nr. 30 redakcijā)

638. Reitterapeitiem, kuri ir reģistrēti Ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu reģistrā, piešķirtie sertifikāti ir derīgi līdz sertifikāta derīguma termiņa beigām. Pēc sertifikāta derīguma termiņa beigām resertifikāciju veic reitterapijas metodē.

(MK 26.06.2018. noteikumu Nr. 368 redakcijā)

639. Reitterapeita asistentiem, kuri ir reģistrēti Ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu reģistrā, piešķirtie sertifikāti ir derīgi līdz sertifikāta derīguma termiņa beigām. Pēc ārstniecības personas sertifikāta derīguma termiņa beigām resertifikāciju veic ārstniecības atbalsta personas specialitātē – reitterapeita asistents.

(MK 26.06.2018. noteikumu Nr. 368 redakcijā)

640. Endoskopistiem (gastrointestinālajiem endoskopistiem), kuri ir reģistrēti Ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu reģistrā, piešķirtie sertifikāti ir derīgi līdz sertifikāta derīguma termiņa beigām. Pēc sertifikāta derīguma termiņa beigām resertifikāciju veic gastrointestinālās endoskopijas metodē.

(MK 26.06.2018. noteikumu Nr. 368 redakcijā)

641. Šo noteikumu 4.9. apakšnodaļa stājas spēkā 2020. gada 1. janvārī. Optometristiem, kuri līdz 2019. gada 31. decembrim reģistrēti Optometristu reģistrā, līdz 2019. gada 31. decembrim Latvijas Optometristu un optiķu asociācijas piešķirtie sertifikāti ir derīgi līdz sertifikāta derīguma termiņa beigām. Ar 2020. gada 1. janvāri optometristu reģistrāciju veic Veselības inspekcija un optometristu sertifikāciju veic Latvijas Ārstniecības personu profesionālo organizāciju savienība.

(MK 26.06.2018. noteikumu Nr. 368 redakcijā)

642. Studējošie, kuri attiecīgajā izglītības programmā imatrikulēti līdz 2017. gada 1. oktobrim (attiecas uz šo noteikumu 2.46. apakšnodaļu), izglītības programmas apguvi beidz atbilstoši tam izglītības programmas ilgumam un saturam, kāds bija spēkā 2017. gada 1. oktobrī.

(MK 26.06.2018. noteikumu Nr. 368 redakcijā)

643. Studējošie, kuri attiecīgajā izglītības programmā imatrikulēti līdz 2018. gada 1. oktobrim (attiecas uz šo noteikumu 2.33., 2.34., 2.43. un 2.78. apakšnodaļu), izglītības programmas apguvi beidz atbilstoši tam izglītības programmas ilgumam un saturam, kāds bija spēkā 2018. gada 1. oktobrī.

(MK 15.01.2019. noteikumu Nr. 30 redakcijā)

644. Bēnu psihietriem, kuri ir reģistrēti Ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu reģistrā, piešķirtie sertifikāti bērnu psihiatra apakšspecialitātē ir derīgi līdz sertifikāta derīguma termiņa beigām. Pēc sertifikāta derīguma termiņa beigām resertifikāciju veic bērnu psihiatra pamatspecialitātē.

(MK 15.01.2019. noteikumu Nr. 30 redakcijā)

Informatīvā atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

(MK 14.04.2020. noteikumu Nr. 212 redakcijā)

Noteikumos iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

1) Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 20. novembra Direktīvas 2013/55/ES, ar ko groza Direktīvu 2005/36/EK par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu un Regulu (ES) Nr. 1024/2012 par administratīvo sadarbību, izmantojot lekšējā tirgus informācijas sistēmu (IMI regulu) (dokuments attiecas uz Eiropas Ekonomikas zonu);

2) Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 7. septembra Direktīvas 2005/36/EK par profesionālo kvalifikāciju atzīšanu.

Ministru prezidents, bērnu, ģimenes un sabiedrības integrācijas lietu ministrs V.Dombrovskis

Veselības ministra vietā – tieslietu ministrs M.Segliņš